

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego 2026

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego 2026

Report on the socio-economic situation of Śląskie Voivodship 2026

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach. Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Katowice. Silesian Centre for Regional Surveys

Dyrektor

Director

Grażyna Witkowska

Zespół autorski

Editorial team

Patrycja Choma, Małgorzata Grotkowska, Paweł Kalisz, Agata Kraus, Anna Owczarek,
Michał Przybyła, Julita Sobieraj, Aneta Stachańczyk, Adam Trzeciak

Tłumaczenie

Translation

Adam Trzeciak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Agnieszka Kaim, Monika Lichota-Czapla

ISSN 2084-7130

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Z przyjemnością przekazuję Państwu kolejne wydanie „**Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego**”, przygotowanego na potrzeby Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Opracowanie obejmuje diagnozę zjawisk związanych z monitorowaniem zagrożeń środowiskowych, procesów demograficznych, uwarunkowań rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, gospodarki, infrastruktury oraz potencjału administracyjnego samorządów.

Publikacja składa się z syntezy oraz komentarza analitycznego zawierającego dane statystyczne za lata 2015–2025 przedstawione w formie tabelarycznej i graficznej (za pomocą map i wykresów). Dla pełniejszego zobrazowania zróżnicowania terytorialnego, wybrane informacje statystyczne zaprezentowano na poziomie powiatów i gmin. Istotną część Raportu stanowią także tablice przeglądowe zawierające wybrane dane o województwie śląskim i Katowicach w latach 2015–2025 oraz o miastach na prawach powiatu za ostatni dostępny rok.

W tegorocznej edycji publikacji po raz kolejny zaprezentowano – w formie Aneksu – wybrane informacje na temat Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), zdefiniowanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jako obszary (gminy) zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze, dla których funkcjonują specjalne instrumenty wsparcia rozwojowego.

Szeroki zakres danych dla obszarów funkcjonalnych (w tym OSI) znajduje się również w dedykowanym module Obszary funkcjonalne w Banku Danych Lokalnych (pod adresem <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/obszary>).

Korzystając z okazji składam podziękowanie wszystkim respondentom oraz gestorom źródeł administracyjnych za współpracę i przekazywanie danych, które służą do opracowania oficjalnych statystyk. Mam nadzieję, że opracowanie okaże się cennym i przydatnym źródłem informacji oraz umożliwi wszystkim odbiorcom obserwację kierunku i tempa zmian zachodzących w województwie śląskim.

Zachęcam do zapoznania się z innymi publikacjami dostępnymi na stronach Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Katowicach. Jednocześnie zapraszam do dzielenia się z nami uwagami i sugestiami, które będą cennym wsparciem przy tworzeniu kolejnej edycji Raportu.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

GRAŻYNA WITKOWSKA

Katowice, kwiecień 2026 r.

Preface

I am pleased to present this latest edition of the “**Report on the socio-economic situation of Śląskie Voivodship**”, prepared for the purposes of the National Strategy for Regional Development 2030. The publication provides a diagnosis of phenomena related to the monitoring of environmental risks, demographic processes, conditions for the development of human and social capital, the economy, infrastructure, and the administrative capacity of local government authorities.

The publication consists of an executive summary and an analytical commentary, including statistical data for the years 2015–2025, presented in tabular and graphical form (using maps and charts). To provide a more comprehensive picture of territorial variation, selected statistical information is presented at the level of powiats and gminas. An important part of the Report is also formed by summary tables containing selected data on Śląskie Voivodship and Katowice for the years 2015–2025, as well as on cities with powiat status for the most recent available year.

In this year’s edition of the publication, selected information on Strategic Intervention Areas (OSI) is once again presented in the form of an Annex. These areas are defined in the National Strategy for Regional Development 2030 as areas (gminas) at risk of permanent marginalisation and cities losing their socio-economic functions, for which dedicated development support instruments are in place.

A wide range of data for functional areas (including OSI) is also available in the dedicated “Functional Areas” module in the Local Data Bank (accessible at <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/obszary>).

I would like to take this opportunity to thank all respondents and data providers for their cooperation and for providing data used in the production of official statistics. I hope that this publication will prove to be a valuable and useful source of information and will enable all users to observe the direction and pace of changes taking place in Śląskie Voivodship.

I encourage you to consult other publications available on the websites of Statistics Poland and the Statistical Office in Katowice. At the same time, I invite you to share your comments and suggestions, which will provide valuable support in the preparation of future editions of the Report.

Director
of the Statistical Office in Katowice

GRAŻYNA WITKOWSKA

Katowice, April 2026

Spis treści

Contents

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	8
Symbols. Major abbreviations	8
Synteza	10
Executive summary	14
1. Województwo na tle kraju	18
1. Voivodship comparision with the country	18
2. Województwo na tle pozostałych województw	21
2. Voivodship comparision with other voivodships	21
3. Powierzchnia i podział terytorialny województwa	29
3. Area and territorial division of the voivodship	29
4. Środowisko	31
4. Environment	31
4.1. Powierzchnia	31
4.1. Area	31
4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe	33
4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater	33
4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	37
4.3. Air pollution and protection of air quality	37
4.4. Ochrona przyrody. Lasy	39
4.4. Nature protection. Forests	39
4.5. Odpady przemysłowe i komunalne	43
4.5. Industrial and municipal waste	43
4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	47
4.6. Economic aspects of environmental protection	47
5. Społeczeństwo	49
5. Society	49
5.1. Kapitał ludzki	49
5.1. Human capital	49
5.1.1. Demografia	49
5.1.1. Demography	49
5.1.2. Edukacja	56
5.1.2. Education	56
5.1.3. Zasoby pracy	63
5.1.3. Labour resources	63
5.1.3.1. Pracujący	63
5.1.3.1. Employed persons	63
5.1.3.2. Bezrobocie rejestrowane	67
5.1.3.2. Registered unemployment	67
5.1.3.3. Aktywność ekonomiczna ludności	69
5.1.3.3. Economic activity of the population	69

	Str. Page
5.2. Jakość życia	72
5.2. Quality of life	72
5.2.1 Zamożność mieszkańców	72
5.2.1. Inhabitants' wealth	72
5.2.2. Pomoc społeczna i wspieranie rodziny	78
5.2.2. Social assistance and family support	78
5.2.3. Warunki mieszkaniowe	86
5.2.3. Housing conditions	86
5.2.4. Ochrona zdrowia	94
5.2.4. Health care	94
5.2.5. Kultura	100
5.2.5. Culture	100
5.2.6. Bezpieczeństwo na drogach	104
5.2.6. Road safety	104
5.2.7. Społeczeństwo informacyjne	106
5.2.7. Information society	106
5.2.8. Aktywność społeczna	107
5.2.8. Social activity	107
6. Gospodarka	109
6. Economy	109
6.1. Produkt krajowy brutto	109
6.1. Gross domestic product	109
6.2. Przedsiębiorczość	113
6.2. Entrepreneurship	113
6.2.1. Podmioty gospodarki narodowej	113
6.2.1. Entities of the national economy	113
6.2.2. Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna	116
6.2.2. Research and development as well as innovation activity	116
6.2.3. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach	123
6.2.3. Use of information and communication technologies in enterprises	123
6.2.4. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	125
6.2.4. Financial results of non-financial enterprises	125
6.2.5. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw	128
6.2.5. Investment outlays of enterprises	128
6.3. Produkcja i usługi	132
6.3. Production and services	132
6.3.1. Rolnictwo	132
6.3.1. Agriculture	132
6.3.2. Przemysł	136
6.3.2. Industry	136
6.3.3. Budownictwo	141
6.3.3. Construction	141
6.3.4. Rynek wewnętrzny	147
6.3.4. Internal market	147
6.3.5. Transport	149
6.3.5. Transport	149
6.3.6. Energia	156
6.3.6. Energy	156

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
7. Zarządzanie rozwojem	159
7. Development management	159
7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	159
7.1. Revenue of local government units	159
7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	162
7.2. Expenditure of local government units	162
7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	165
7.3. Result of budgets of local government units	165
7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich	169
7.4. Projects co-financed by the European funds	169
7.5. Planowanie przestrzenne i rewitalizacja.....	175
7.5. Spatial planning and revitalisation	175
7.5.1. Planowanie przestrzenne	175
7.5.1. Spatial planning	175
7.5.2. Rewitalizacja.....	176
7.5.2. Revitalisation	176
Aneks	181
Annex	181
8. Wybrane dane o województwie śląskim	186
8. Selected statistics for Śląskie Voivodship	186
9. Wybrane dane o Katowicach	190
9. Selected statistics for Katowice	190
10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu	192
10. Selected statistics on cities with powiat status	192

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0) (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit; zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. categories are presented in abbreviated form according to applicable Polish Classification of Activities 2007.
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka piece
g	gram gram
kg	kilogram kilogram
t	tona tonne
dt	decytona deciton
mm	milimetr millimetre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km	kilometr kilometre
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
m ³	metr sześcienny cubic metre

Skrót (dok.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (dok.) Meaning (cont.)
kw.	kwartał quarter
dm ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
ha	hektar hectare
r.	rok year
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
Lp. No.	liczba porządkowa number
nr (Nr) No.	numer number
poz.	pozycja position
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
Dz. U.	Dziennik Ustaw
°C	stopień Celsjusza centigrade
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g	na przykład for example
tj. i.e	to jest that is
MW	megawat megawatt
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TWh	terawatogodzina terawatt-hour
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
NTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Institution
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agricultural Social Insurance Fund
PIB NRI	Państwowy Instytut Badawczy National Research Institute
UE EU	Unia Europejska European Union
Agl.	Aglomeracja Agglomeration

Synteza

Powierzchnia w 2025 r.

użytki rolne	-1 430 ha r/r
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	-150 ha r/r
grunty zabudowane i zurbanizowane	+1 421 ha r/r

W ciągu roku wzrosła powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, a zmniejszyła się powierzchnia użytków rolnych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych.

Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe w 2024 r.

zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	+1,1% r/r
zużycie wody na potrzeby przemysłu	+1,2% r/r
zużycie wody na potrzeby gospodarstw domowych	+3,0% r/r
ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi	+5,2% r/r
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	-0,2 p. proc. r/r

W relacji do 2023 r. zwiększyło się zużycie wody zarówno na potrzeby przemysłu, jak i gospodarstw domowych. Wzrosła również ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania. Zmniejszył się natomiast odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza w 2024 r.

emisja zanieczyszczeń powietrza:	
pyłowych	+1,6% r/r
gazowych (bez dwutlenku węgla)	+4,9% r/r
zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:	
pyłowe	99,8%
gazowe (bez dwutlenku węgla)	22,3%

Zwiększyła się emisja zarówno zanieczyszczeń pyłowych powietrza, jak i zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla). Odsetek zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach do redukcji utrzymał się na poziomie sprzed roku w przypadku zanieczyszczeń pyłowych, natomiast zmniejszył się w odniesieniu do zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Odpady przemysłowe i komunalne w 2024 r.

odpady przemysłowe wytworzone	-7,9% r/r
odpady komunalne zebrane	+4,1% r/r
udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie	+1,4 p. proc. r/r

Spadła ilość wytworzonych odpadów przemysłowych, a wzrosła ilość odpadów komunalnych. Udział odpadów zebranych selektywnie w relacji do odpadów ogółem był wyższy niż przed rokiem.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska w 2024 r.

nakłady na środki trwale służące:	
ochronie środowiska	-9,6% r/r
gospodarce wodnej	+13,2% r/r

Nakłady poniesione na środki trwale służące ochronie środowiska były niższe niż przed rokiem, wzrosły natomiast nakłady poniesione na środki trwale służące gospodarce wodnej.

Ludność w 2025 r.

ubytek ludności	-0,7% r/r
przyrost naturalny na 1000 ludności	-6,41‰
ogólne saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52‰

Rok 2025 był kolejnym, w którym odnotowano spadek liczby ludności w ujęciu rocznym. W większym stopniu spowodowane było to przez ujemny przyrost naturalny niż ujemne saldo migracji.

Edukacja w roku szkolnym 2024/25

dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	-5,1% r/r
uczniowie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży	+8,0% r/r
uczniowie w szkołach ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży	-8,7% r/r
studenci w uczelniach	+4,5% r/r

W relacji do roku szkolnego 2023/24 odnotowano spadek liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym. Zmniejszyła się liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, natomiast zwiększyła się liczba uczniów uczęszczających do nich. Odnotowano wzrost liczby szkół, natomiast spadek liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych. Zwiększyła się liczba studentów.

Zasoby pracy w 2025 r.

pracujący w końcu października	-1,0% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego	+0,8 p. proc. r/r
wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale według BAEL	+0,4 p. proc. r/r
stopa bezrobocia w 4 kwartale według BAEL	+0,3 p. proc. r/r

Zmniejszyła liczba pracujących w gospodarce narodowej w porównaniu ze stanem z końca grudnia 2024 r. W stosunku do 2024 r. wzrosła stopa bezrobocia rejestrowanego. Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w relacji do 4 kwartału 2024 r. zwiększył się wskaźnik zatrudnienia oraz stopa bezrobocia.

Zamożność mieszkańców w 2025 r.

przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów	-0,2% r/r
przeciętna miesięczna emerytura i renta	
ZUS	+8,3% r/r
KRUS	+1,9% r/r

W ujęciu rocznym, zmniejszyła się liczba pobierających świadczenia emerytalno-rentowe, przy jednoczesnym wzroście przeciętnej miesięcznej emerytury i renty pobieranej zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

Pomoc społeczna i wspieranie rodziny w 2024 r.

beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej	-7,3% r/r
wartość wypłacanych świadczeń:	
rodzinnych	+20,4% r/r
wychowawczych „Rodzina 800+”	+57,6% r/r
żłobki i kluby dziecięce	+5,8% r/r
dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych	+3,0% r/r

Obniżyła się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. W porównaniu z 2023 r. wzrosła kwota wydatków świadczeń rodzinnych oraz kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych. Wzrosła liczba żłobków i klubów dziecięcych oraz liczba przebywających w nich dzieci.

Warunki mieszkaniowe w 2024 r.

zasoby mieszkaniowe	+0,9% r/r
powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	31,9 m ²
zużycie w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca:	
wody z sieci wodociągowej	+3,8% r/r
gazu z sieci	-0,2% r/r

Poprawiły się warunki mieszkaniowe w stosunku do stanu sprzed roku. Wzrosła liczba mieszkań w zasobach mieszkaniowych, zwiększyła się ich przeciętna powierzchnia użytkowa.

Ochrona zdrowia w 2024 r.

ambulatoryjna opieka zdrowotna	
podmioty	+1,6% r/r
udzielone porady	+4,5% r/r
szpitale ogólne	
łóżka	-1,4% r/r
leczeni	+2,1% r/r

W porównaniu z 2023 r. zwiększyła się liczba podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, jak również liczba udzielonych w nich porad. Szpitale ogólne dysponowały mniejszą liczbą łóżek. Wzrosła liczba hospitalizacji.

Kultura w 2025 r.

widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych	+4,4% r/r
zwiedzający muzea i wystawy	-1,6% r/r
zwiedzający galerie i salony sztuki	-10,6% r/r
widzowie w kinach stałych	-0,1% r/r

Zwiększyła się liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych, natomiast zmniejszyła się liczba zwiedzających galerie i salony sztuki, muzea oraz widzów w kinach.

Bezpieczeństwo na drogach w 2025 r.

wypadki drogowe	-3,6% r/r
ranni	+0,1% r/r
zabici	-6,5% r/r

W porównaniu z rokiem poprzednim spadła liczba wypadków drogowych oraz osób w nich poszkodowanych.

Społeczeństwo informacyjne w 2025 r.

gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu	96,1%
osoby w wieku 16–74 lata korzystające z usług administracji publicznej przez Internet	70,4%

W 2025 r. zmniejszył się odsetek osób w wieku 16–74 lata posiadających dostęp do Internetu. W porównaniu z 2024 r. zwiększył się odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej przez Internet.

Produkt krajowy brutto w 2024 r.

produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	
ogółem	+3,6% r/r
na 1 mieszkańca	+4,2% r/r

Według wstępnego szacunku wartość produktu krajowego brutto była wyższa niż w 2023 r. Zwiększył się także poziom PKB na 1 mieszkańca.

Podmioty gospodarki narodowej w 2025 r.

podmioty gospodarki narodowej	+2,0% r/r
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	+2,0% r/r
spółki handlowe	+3,2% r/r
fundacje	+8,7% r/r
stowarzyszenia i organizacje społeczne	+2,3% r/r

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wzrosła w ujęciu rocznym. Rozwojowi przedsiębiorczości towarzyszył wzrost zarówno liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jak i spółek handlowych, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna w 2024 r.

nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową	
ogółem	-7,9% r/r
na 1 mieszkańca	-7,3% r/r
personel wewnętrzny B+R	-3,9% r/r
wynalazki	-3,7% r/r
patenty	-21,6% r/r

Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową były niższe niż w roku poprzednim.

W Urzędzie patentowym RP dokonano mniej zgłoszeń wynalazków niż przed rokiem oraz przyznano mniej patentów na wynalazki zgłoszone.

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach w 2025 r.

przedsiębiorstwa posiadające szerokopasmowy dostęp do Internetu	92,4%
przedsiębiorstwa korzystające z chmury obliczeniowej	55,7%

W porównaniu z 2024 r. obniżył się odsetek przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu (o 1,4 p. proc.).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2025 r.

wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	+2,0 p. proc. r/r
netto	+1,2 p. proc. r/r

Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto badanych przedsiębiorstw były korzystniejsze niż w 2024 r.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w 2025 r.

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	-10,3% r/r
-------------------------------------	------------

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw były niższe niż w 2024 r. Inwestorzy rozpoczęli realizację większej liczby nowych inwestycji o większej łącznej wartości kosztorysowej.

Rolnictwo w 2025 r.

bydło	-3,0% r/r
trzoda chlewna	-0,9% r/r
owce	-2,7% r/r
skup produktów rolnych:	
ziarno zbóż	-1,8% r/r
ziemniaki	+10,4% r/r
żywiec rzeźny	-5,6% r/r
mleko krowie	+3,0% r/r

W relacji do czerwca 2024 r. odnotowano spadek pogłowia bydła, trzody chlewnej oraz owiec. Producenci dostarczyli do skupu mniej niż w 2024 r. ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) oraz mniej żywca rzeźnego. Większa była podaż ziemniaków oraz mleka krowiego.

Przemysł w 2024 r.

produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	-1,8% r/r
wydajność pracy	-10,3% r/r

Produkcja sprzedana przemysłu była niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. Spadła również wydajność pracy, mierzona wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Budownictwo w 2025 r.

produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące)	+2,2% r/r
produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	-2,2% r/r
mieszkania oddane do użytkowania	-0,8% r/r
wydajność pracy	+6,2% r/r

W porównaniu z 2024 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa oraz wydajności pracy, mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego. Spadła produkcja budowlano-montażowa oraz oddano do użytkowania mniej mieszkań (dane wstępne) niż w poprzednim roku.

Rynek wewnętrzny w 2025 r.

sprzedaż detaliczna	+10,0% r/r
sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach: handlowych	-5,6% r/r
hurtowych	-12,5% r/r

Odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej, natomiast spadek sprzedaży hurtowej w skali roku zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i hurtowych.

Transport w 2024 r.

przewozy pasażerów komunikacją miejską	-1,2% r/r
długość linii komunikacji miejskiej	-0,3% r/r
przewozy pasażerów w transporcie lotniczym	+13,9% r/r

Zmniejszyła się długość linii obsługiwanych przez komunikację miejską. Spadła liczba osób korzystających z komunikacji miejskiej, wzrosła natomiast liczba pasażerów w transporcie lotniczym.

Energia w 2024 r.

produkcja energii elektrycznej	-2,7% r/r
zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca	+0,5% r/r

W odniesieniu do 2023 r. odnotowano spadek produkcji energii elektrycznej. Wzrosło natomiast zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

dochody ogółem	+17,9% r/r
dochody własne	+20,8% r/r
udział dochodów własnych w dochodach ogółem	54,7%

Dochody jednostek samorządu terytorialnego były wyższe niż uzyskane w 2023 r., wzrósł również udział dochodów własnych w dochodach ogółem.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

wydatki ogółem	+12,1% r/r
wydatki inwestycyjne	-13,9% r/r

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego były wyższe niż przed rokiem, natomiast obniżył się poziom wydatków inwestycyjnych.

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

relacja wyniku do dochodów ogółem	-0,5%
wskaźnik zadłużenia	23,3%

Wynik finansowy jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. był ujemny podobnie jak przed rokiem, jednak wskaźnik zadłużenia był niższy niż w 2023 r.

Executive summary

Land area, 2025

agricultural land	-1 430 ha y/y
forest land, woodland and scrubland	-150 ha y/y
built-up and urbanised land	+1 421 ha y/y

Over the year, the area of built-up and urbanised land increased, while the area of agricultural land, forest land, and wooded and shrub-covered land decreased.

Water consumption. Municipal and industrial wastewater, 2024

water consumption for the national economy and the population	+1.1% y/y
water consumption for industrial purposes	+1.2% y/y
water consumption for household purposes	+3.0% y/y
industrial and municipal wastewater discharged into waters or the ground	+5.2% y/y
population connected to wastewater treatment plants	-0.2pp. y/y

Compared with 2023, water consumption increased both for industrial purposes and for households. The volume of industrial and municipal wastewater requiring treatment also increased. Conversely, the proportion of the population connected to wastewater treatment plants decreased.

Air pollution and protection of air quality, 2024

emission of air pollutants:	
particulates	+1.6% y/y
gaseous (excluding carbon dioxide)	+4.9% y/y
pollutants retained in pollution abatement equipment:	
particulates	99.8%
gaseous (excluding carbon dioxide)	22.3%

Emissions of both particulate air pollutants and gaseous pollutants (excluding carbon dioxide) increased. The proportion of pollutants captured in abatement equipment remained at the same level as in the previous year for particulate pollutants, while it decreased for gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Industrial and municipal waste, 2024

industrial waste generated	-7.9% y/y
municipal waste collected	+4.1% y/y
share of municipal waste collected separately	+1.4 pp. y/y

The amount of industrial waste generated decreased, while the amount of municipal waste increased. The share of separately collected waste relative to total waste was higher than in the previous year.

Economic aspects of environmental protection, 2024

outlays on fixed assets for:	
environmental protection	-9.6% y/y
water management	+13.2% y/y

Outlays on fixed assets for environmental protection were lower than in the previous year, while outlays on fixed assets for water management increased.

Population, 2025

population change	-0.7% y/y
natural increase per 1 000 population	-6.41‰
total net migration for permanent residence per 1 000 population	-0.52‰

In 2025, there was a further annual decline in the population. This was driven to a greater extent by negative natural increase than by a negative net migration balance.

Education, 2024/2025 school year

children in pre-primary establishments	-5.1% y/y
pupils in primary schools for children and youth	+8.0% y/y
students in upper secondary schools for children and youth	-8.7% y/y
students at higher education institutions	+4.5% y/y

Compared with the 2023/24 school year, a decline was recorded in the number of children participating in pre-primary education. The number of primary schools for children and young people decreased, while the number of pupils attending them increased. An increase in the number of schools was recorded, while the number of pupils in upper secondary schools decreased. The number of students increased.

Labour resources, 2025

employed at the end of October	-1.0% y/y
registered unemployment rate	+0.8% pp. y/y
activity rate in the 4th quarter according to LFS	+0.4 pp. y/y
unemployment rate in the 4th quarter according to LFS	+0.3 pp. y/y

The number of employed persons in the national economy decreased compared with the end of December 2024. Compared with 2024, the registered unemployment rate increased. According to the results of the Labour Force Survey (LFS), compared with the fourth quarter of 2024, the employment rate increased, as did the unemployment rate.

Wealth of residents, 2025

number of old age pensioners and other pensioners	-0.2% y/y
average monthly pensions (old age and other)	
Social Insurance Institution (ZUS)	+8.3% y/y
Agricultural Social Insurance Fund (KRUS)	+1.9% y/y

On an annual basis, the number of recipients of old age pension and other pensions decreased, while the average monthly old age pension and other pension increased for both the Social Insurance Institution (ZUS) and the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS).

Social assistance and family support, 2024

domiciliary social assistance beneficiaries	-7.3% y/y
value of benefits paid:	
family benefits	+20.4% y/y
child-raising benefit „Family 800 plus“	+57.6% y/y
nurseries and children's clubs	+5.8% y/y
children in nurseries and children's clubs	+3.0% y/y

The number of beneficiaries of community-based social assistance decreased. Compared with 2023, the expenditure on family benefits increased, as did the amount of childcare benefit payments. The number of nurseries and children's clubs increased, as did the number of children attending them.

Housing conditions, 2024

dwelling stock	+0.9% y/y
usable floor area of dwellings per capita	31.9 m ²
household consumption per capita:	
water from water supply system	+3.8% y/y
gas from gas network	-0.2% y/y

Housing conditions improved compared with a year earlier. The number of dwellings in the dwelling stock and their average usable floor area both increased.

Health care, 2024

outpatient healthcare facilities	+1.6% y/y
consultations provided	+4.5% y/y
general hospitals	
beds	-1.4% y/y
patients treated	+2.1% y/y

Compared with 2023, the number of outpatient health care providers increased, as did the number of consultations provided. General hospitals had a lower number of hospital beds. The number of hospitalisations increased.

Culture, 2025

audiences in theatres and music institutions	+4.4% y/y
museum and exhibition visitors	-1.6% y/y
gallery and art salon visitors	-10.6% y/y
permanent cinema admissions	-0.1% y/y

Audiences in theatres and music institutions increased, while the number of visitors to museums and exhibitions decreased, as did visitors to gallery and art salon venues and cinema admissions.

Road safety, 2025

road traffic accidents	-3.6% y/y
injured	+0.1% y/y
fatalities	-6.5% y/y

Compared with the previous year, the number of road traffic accidents and the number of persons injured in them decreased.

Information society, 2025

households with internet access	96.1%
Individuals aged 16–74 using public administration services over the internet	70.4%

In 2025, the proportion of individuals aged 16–74 with internet access decreased. Compared with 2024, the proportion of individuals using e-government services increased.

Gross domestic product, 2024

gross domestic product (current prices)	
total	+3.6% y/y
per capita	+4.2% y/y

According to preliminary estimates, the value of gross domestic product (GDP) was higher than in 2023. GDP per capita also increased.

Entities of the national economy, 2025

entities of the national economy	+2.0% y/y
natural persons conducting economic activity	+2.0% y/y
commercial companies	+3.2% y/y
foundations	+8.7% y/y
associations and social organizations	+2.3% y/y

On an annual basis, the number of entities in the national economy registered in the REGON register increased. This was reflected in an increase in the number of natural persons conducting economic activity, as well as in the number of commercial companies, foundations, associations and social organisations..

Research and development (R&D) and innovation activity, 2024

intramural expenditure on R&D	
total	-7.9% y/y
per capita	-7.3% y/y
intramural R&D personnel	-3.9% y/y
inventions	-3.7% y/y
patents	-21.6% y/y

Intramural expenditure on research and development (R&D) was lower than in the previous year. Fewer patent applications were filed with the Patent Office of the Republic of Poland, and fewer patents were granted compared with the previous year.

Use of information and communication technologies (ICT) in enterprises, 2025

enterprises with broadband internet access	92.4%
enterprises using cloud computing	55.7%

Compared with 2024, the proportion of enterprises with broadband internet access decreased (by 1.4 percentage points).

Financial results of non-financial enterprises, 2025

turnover profitability rate:	
gross	+2.0 pp. y/y
net	+1.2 pp. y/y

The gross and net turnover profitability ratios of the surveyed enterprises were more favourable than in 2024.

Investment outlays of non-financial enterprises, 2025

investment outlays (current prices)	-10.3% y/y
-------------------------------------	------------

Investment outlays of the surveyed enterprises were lower than in 2024. Investors initiated a greater number of new investments with a higher total estimated value.

Agriculture, 2025

cattle	-3.0% y/y
pigs	-0.9% y/y
sheep	-2.7% y/y
procurement of agricultural products	
cereal grains	-1.8% y/y
potatoes	+10.4% y/y
slaughter livestock	-5.6% y/y
milk	+3.0% y/y

Compared with June 2024, a decrease was recorded in the livestock population of cattle, pigs and sheep. Producers supplied to procurement less than in 2024 of basic cereals for consumption and feed (including cereal mixes, excluding seed grain), as well as less slaughter livestock. The supply of potatoes and cow's milk increased.

Industry, 2024

sold production of industry (constant prices)	-1.8% y/y
labour productivity	-10.3% y/y

Sold production of industry (constant prices) was lower than in the previous year. Labour productivity also declined, as measured by the value of sold production per person employed.

Construction, 2025

sold production of construction (current prices)	+2.2% y/y
construction and assembly production (current prices)	-2.2% y/y
dwellings completed	-0.8% y/y
labour productivity	+6.2% y/y

Compared with 2024, an increase was recorded in construction sold production and labour productivity, measured by the value of sold production per person employed. Construction and assembly production decreased, and fewer dwellings were completed and handed over for use (preliminary data) than in the previous year.

Internal market, 2025

retail	+10.0% y/y
wholesale sales in enterprises:	
retail enterprises	-5.6% y/y
wholesale enterprises	-12.5% y/y

An increase in retail sales was recorded, while wholesale sales decreased on an annual basis, both in trade and wholesale enterprises.

Transport, 2024

passengers transport in urban public transport	-1.2% y/y
length of urban public transport lines	-0.3% y/y
air passenger transport	+13.9% y/y

The length of urban public transport lines decreased. The number of urban public transport passengers also declined, while air passenger transport increased.

Energy, 2024

production of electricity	-2.7% y/y
consumption of electricity per capita	+0.5% y/y

Compared with 2023, a decrease was recorded in electricity production. Electricity consumption in households increased, however.

Revenue of local government units, 2024

total revenue	+17.9% y/y
own-source revenue	+20.8% y/y
share of own-source revenue in the total revenue	54.7%

Revenue of local government units was higher than in 2023, and the share of own-source revenue in total revenue also increased.

Expenditure of local government units, 2024

total expenditure	+12.1% y/y
investment expenditure	-13.9% y/y

Total expenditure of local government units was higher than in the previous year, while the level of investment expenditure decreased.

Budget balance of local government units, 2024

budget balance to total revenue ratio	-0.5%
debt ratio	23.3%

The budget balance of local government units in 2024 was negative, as in the previous year; however, the debt ratio was lower than in 2023.

Rozdział 1. Województwo na tle kraju

Chapter 1. Voivodship comparison with the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie
Table 1. Selected data for Poland and the Voivodship

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Śląskie
Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w powierzchni ogółem w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of devastated and degraded land requiring reclamation and management in total area in 2024 (as at 31 December) in %	0,2	0,4
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku w 2024 r. w hm ³ Consumption of water for needs of the national economy and population during the year in 2024 in hm ³	8 042,3	381,7
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi w 2024 r. w hm ³ Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in 2024 in hm ³	2 178,1	427,2
Ścieki komunalne oczyszczone ogółem w 2024 r. w dam ³ Total municipal wastewater treated in 2024 in dam ³	1 421 608	161 174
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2024 r. w tonach/rok: Emissions of air pollutants from plants especially noxious to air purity in 2024 in tonnes/year:		
gazowych gases	168 201 440	26 807 816
pyłowych particulates	15 345	3 101
Obszary prawnie chronione ogółem w powierzchni ogółem w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w % Total of legal protected area in total area in 2024 (as at 31 December) in %	32,2	21,1
Lesistość w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w % Forest cover in 2024 (as at 31 December) in %	29,6	32,1
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia) Population per 1 km ² of total area in 2025 (as at 31 December)	119	346
Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2025 r. Natural increase per 1 000 population in 2025	-4,5	-6,4
Saldo migracji na pobyt stały na 1 000 ludności w 2025 r. Net migration for permanent residence per 1 000 population in 2025	0,3	-0,5
Przeciętne trwanie życia w 2024 r. (w latach): Life expectancy in 2024 (in years):		
mężczyźni males	74,9	74,7
kobiety females	82,3	81,4
Dzieci w wieku 3–6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1 000 dzieci w wieku 3–6 lat w roku szkolnym 2024/25 Children aged 3–6 in pre-primary education establishments ^a per 1 000 children aged 3–6 in 2024/25 school year	971	987

^a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

^a In nursery schools, in pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and points, including children in units performing health care activities throughout the school year.

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie (cd.)
Table 1. Selected data for Poland and the Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Śląskie
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w 2025 r. w % (przeciętne w roku) Employment rate by LFS ^a in 2025 in % (annual averages)	56,8	54,4
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w 2025 r. w % (przeciętne w roku) Activity rate by LFS ^a in 2025 in % (annual averages)	58,6	55,9
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w 2025 r. w % (przeciętne w roku) Unemployment rate by LFS ^a in 2025 in % (annual averages)	3,1	2,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia) Registered unemployed persons per job offer in 2025 (as at 31 December)	34	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w 2025 r. w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in 2025 in PLN	8 934,98	8 999,44
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2025 r. w zł Average monthly gross old-age pension and disability pension paid from non-agricultural social security system in 2025 in PLN	4 054,57	4 730,22
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2024 r. w zł Average monthly available income per capita in households in 2024 in PLN	3 167,17	3 242,75
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w 2024 r. w % At-risk-of-poverty rate after social transfers in 2024 in %	13,8	7,6
Współczynnik Giniego w 2024 r. w % Gini coefficient in 2024 in %	26,0	22,2
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2024 r. w % Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2024 in %	3,1	2,2
Udzielone świadczenia pomocy społecznej w 2024 r. w tys. zł Social assistance benefits granted in 2024 in thousand PLN	4 667 736	372 136
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Children in nurseries and children's clubs per 1 000 children up to the age of 3 in 2024 (as at 31 December)	219	218
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Population per out-patient health care unit in 2024 (as at 31 December)	1 375	1 415
Pracownicy medyczni na 10 tys. ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia): Medical personnel per 10 thousand population in 2024 (as at 31 December):		
lekarze doctors	38	40
pielęgniarki nurses	59	63
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Beds in hospitals per 10 thousand population in 2024 (as at 31 December)	43	49
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^c w 2024 r. w zł Gross domestic product (current prices) per capita ^c in 2024 in PLN	97 357	97 509

a Wyniki badania zostały uogólnione przy wykorzystaniu danych o ludności rezydującej w Polsce zamieszkałej w mieszkaniach, pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie NSP 2021. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Wstępny szacunek.

a The survey results have been generalized using data on resident population of Poland living in households, coming from the balances compiled on the basis of the National Census 2021. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Preliminary estimate.

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie (dok.)
Table 1. Selected data for Poland and the Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Śląskie
Podmioty gospodarki narodowej ^a na 10 tys. ludności w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia) Entities of the national economy ^a per 10 thousand population in 2025 (as at 31 December)	1 458	1 305
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population in 2025 (as at 31 December)	25	13
Personel wewnętrzny w działalności badawczej i rozwojowej na 1 000 osób aktywnych zawodowo ^b w 2024 r. Internal R&D personnel per 1 000 economically active persons ^b in 2024	9,4	6,7
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych ^c w 2025 r. w % Share of profitable enterprises in the total number of non-financial enterprises surveyed ^c in 2025 in %	78,1	76,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w 2025 r. w % Cost level indicator in non-financial enterprises ^c in 2025 in %	95,4	97,9
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ^c w 2025 r. (rok poprzedni=100; ceny bieżące) Indices of investment outlays of enterprises ^c in 2025 (previous year=100; current prices)	103,6	89,7
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^d w 2025 r. w szt. Cattle density per 100 ha of agricultural land ^d in 2025 in heads	41,8	34,7
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^d w 2025 r. w szt. Pigs density per 100 ha of agricultural land ^d in 2025 in heads	62,0	43,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle ^e w 2025 r. w zł Sold production of industry (current prices) per 1 average employed person in industry ^e in 2025 in PLN	866 960	735 631
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie ^e w 2025 r. w zł Sold production of construction (current prices) per 1 average employed person in construction ^e in 2025 in PLN	1 025 043	954 119
Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności w 2025 r. Dwellings completed per 1 000 population in 2025	5,6	4,0
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w km Public roads with hard surface communal and district roads per 100 km ² of total area in 2024 (as at 31 December) in km	101,4	177,1
Długość linii kolejowych eksploatowanych na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w km Length of railway lines operated per 100 km ² of total area in 2024 (as at 31 December) in km	6,3	15,3
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w 2024 r. w % Share of renewable energy sources in production of electricity in 2024 in %	29,0	12,3

a Bez podmiotów dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. b Aktywni zawodowo (wszystkie osoby pracujące oraz uznane za bezrobotne) – na podstawie badania aktywności ekonomicznej ludności – dane średnioroczne. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. d Stan w dniu 1 czerwca. Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2025 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2023 r. e Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

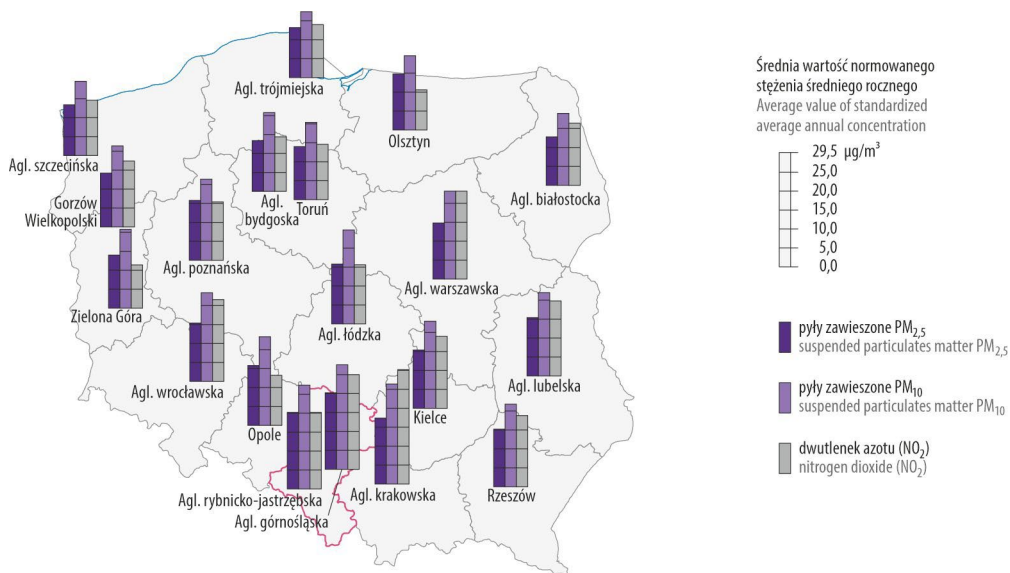
a Excluding entities for which the information about business address does not exist in the REGON register. b Active population (all persons employed and considered as unemployed) – based on the Labour Force Survey – average annual data. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. d The data on agricultural land as at June 1, 2023 was used as the basis for the calculations for farm animal stocks on June 1, 2025. e Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Rozdział 2. Województwo na tle pozostałych województw

Chapter 2. Voivodship comparison with other voivodships

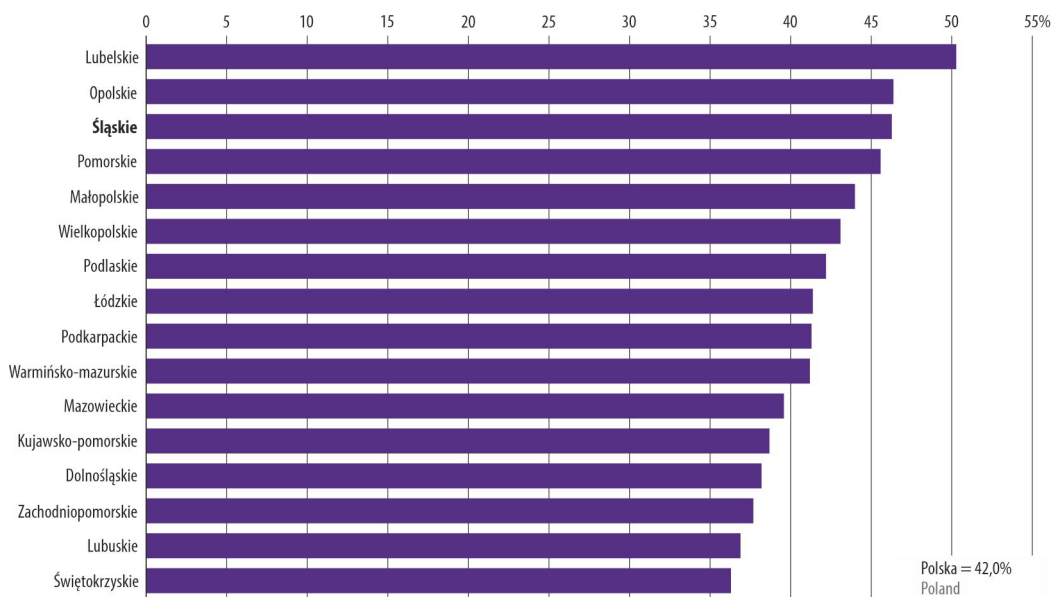
Mapa 1. Stężenie pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₁₀ oraz NO₂ w 2024 r.

Map 1. Concentration of suspended particulate matter PM_{2,5}, PM₁₀ and NO₂, 2024

Wykres 1. Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku w relacji do ogółu odpadów komunalnych wytworzonych w 2024 r.

Chart 1. Municipal waste collected separately during the year in relation to total municipal waste generated, 2024

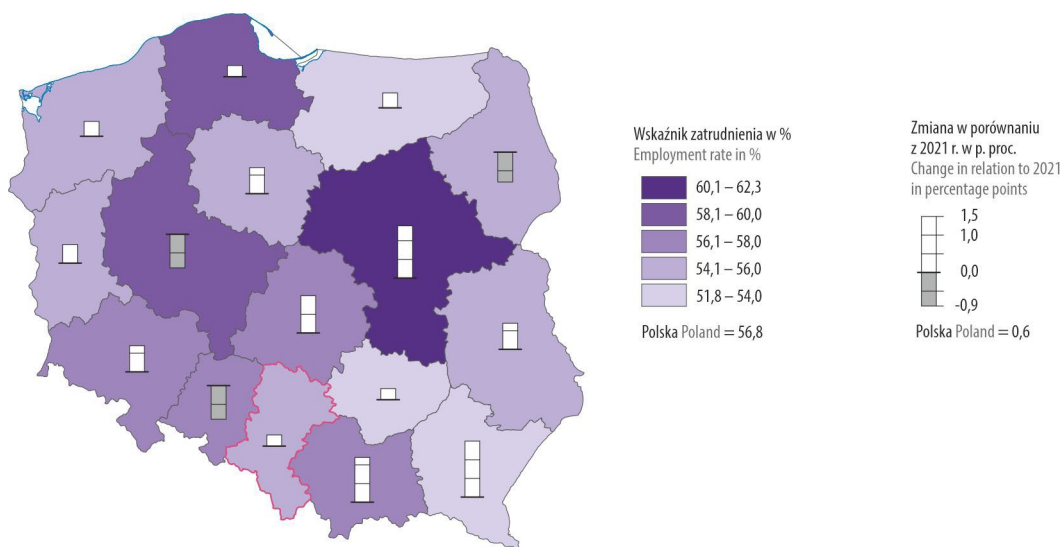
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2025 r.
 Chart 2. Natural increase per 1 000 population, 2025

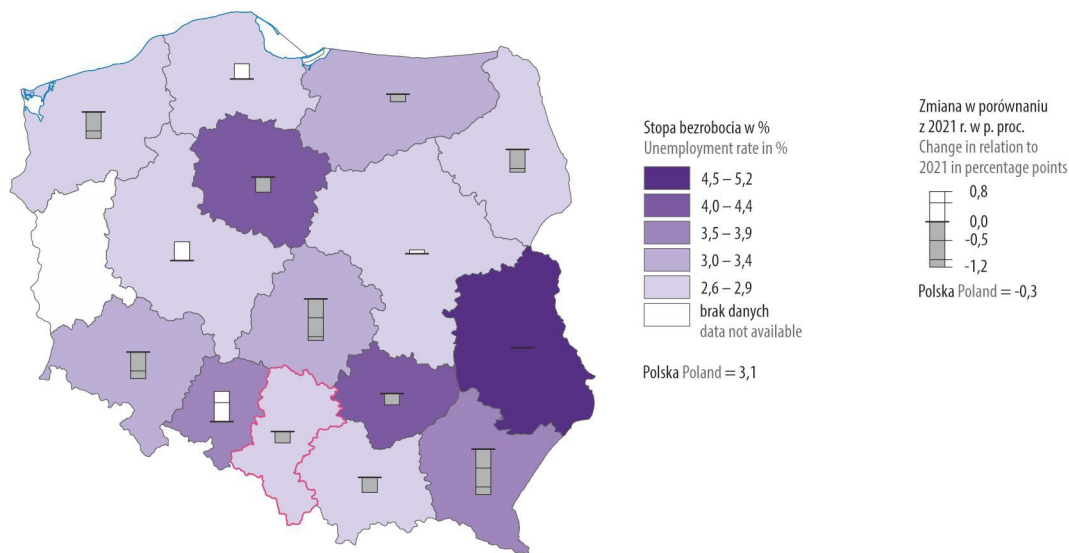
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności w 2025 r.
 Chart 3. Internal and international net migration for permanent residence per 1 000 population, 2025

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2025 r. (przeciętne w roku)
 Map 2. Employment rate by LFS, 2025 (annual averages)

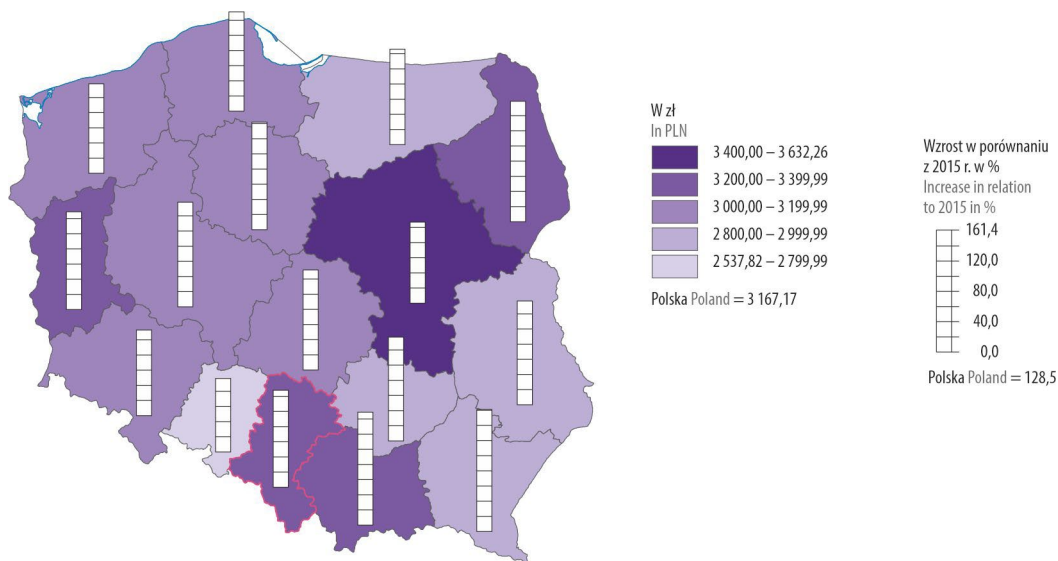

Mapa 3. Stopa bezrobocia według BAEL w 2025 r. (przeciętne w roku)
 Map 3. Unemployment rate by LFS, 2025 (annual averages)

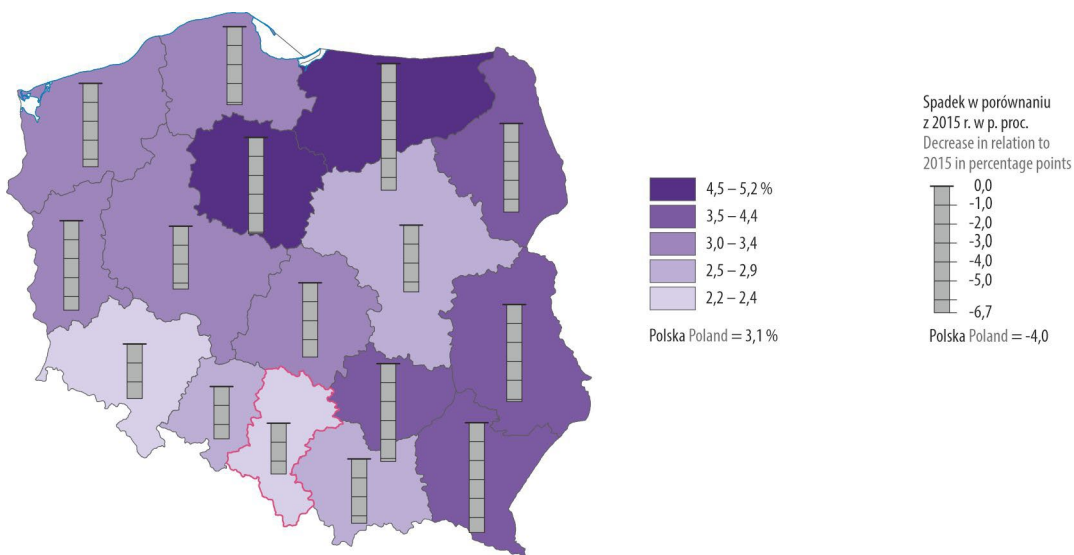
Mapa 4. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2024 r.

Map 4. Average monthly available income per capita in households, 2024

Mapa 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2024 r.

Map 5. Community social assistance beneficiaries as percentage of total population, 2024

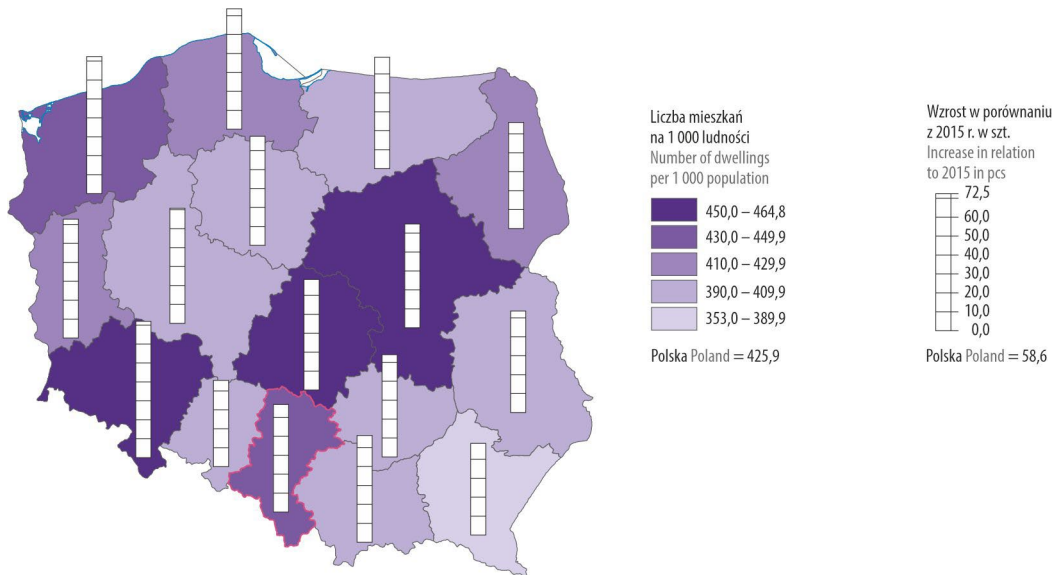

Mapa 6. Zasoby mieszkaniowe na 1 000 ludności w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 6. Dwellings stocks per 1 000 population, 2024

As at 31 December

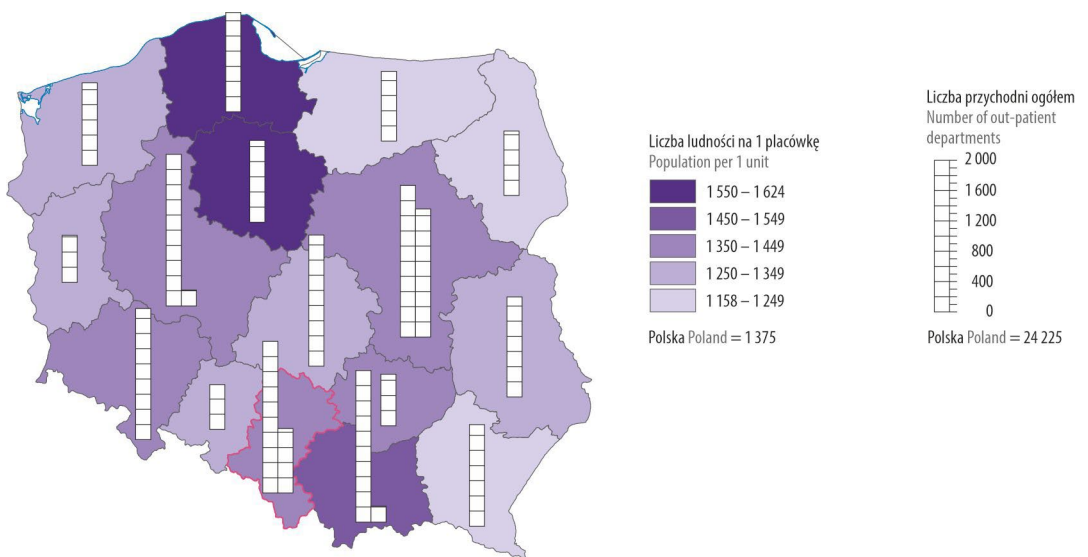

Mapa 7. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2024 r.

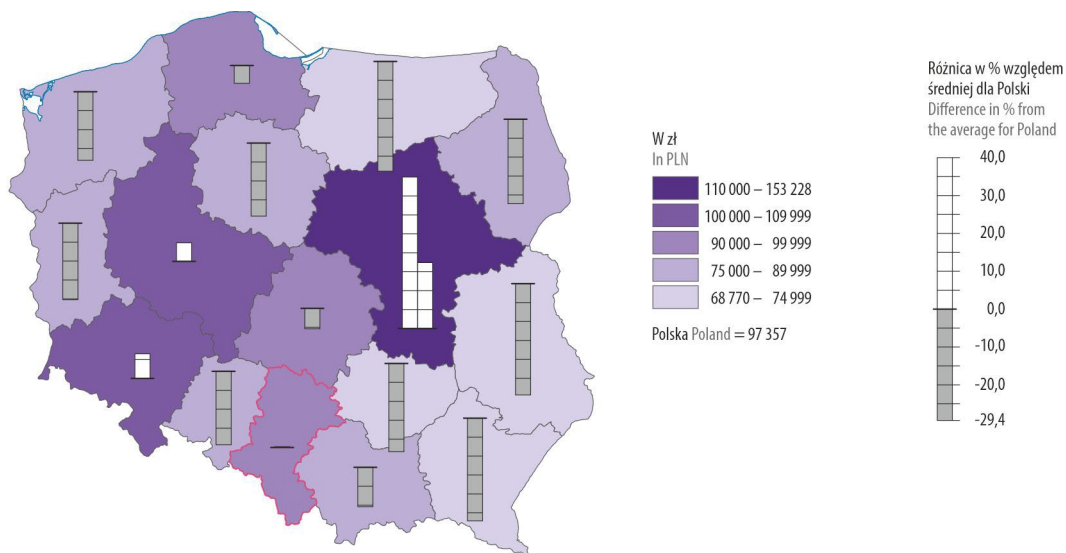
Stan w dniu 31 grudnia

Map 7. Outpatient health care units, 2024

As at 31 December

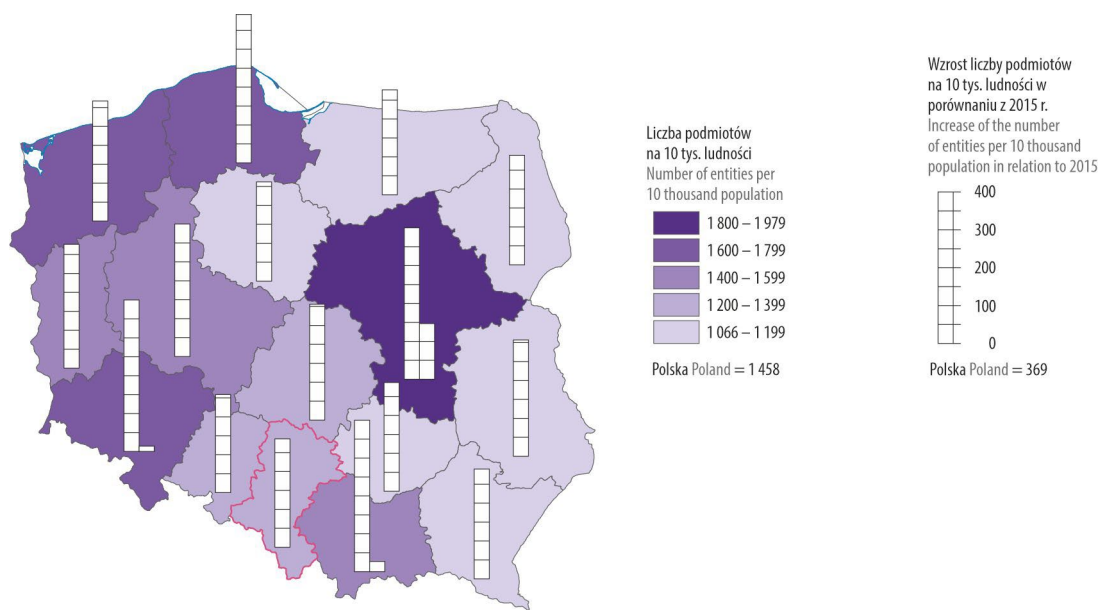

Mapa 8. Produkt krajowy brutto^a na 1 mieszkańca w 2024 r. (ceny bieżące)
 Map 8. Gross domestic product^a per capita, 2024 (current prices)

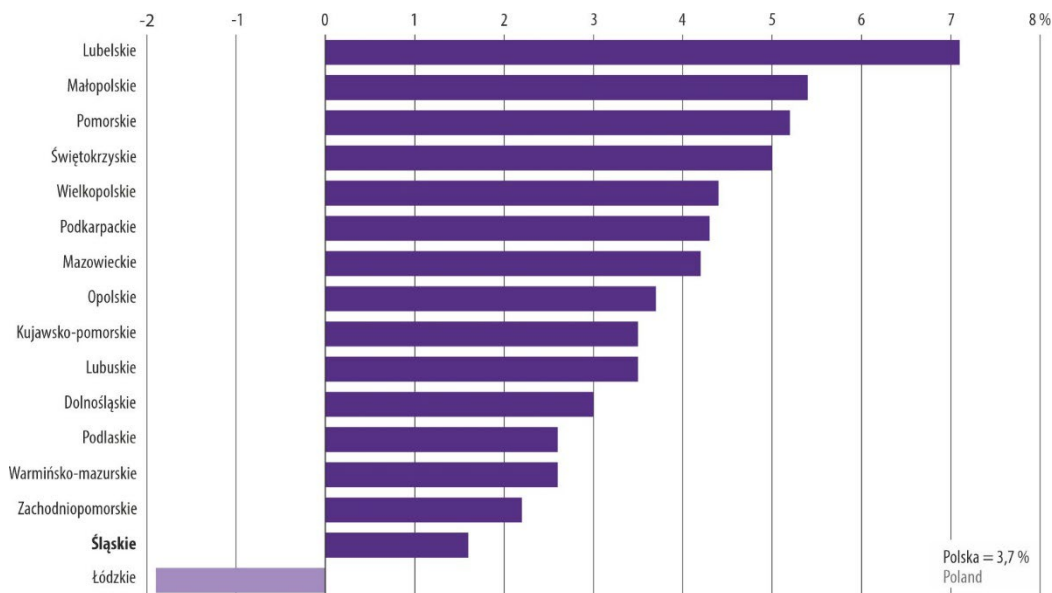

a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; wstępne szacunki.
 a Grouping by local kind-of-activity unit method; provisional estimates.

Mapa 9. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2025 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
 Map 9. Entities of the national economy per 10 thousand population, 2025
 As at 31 December

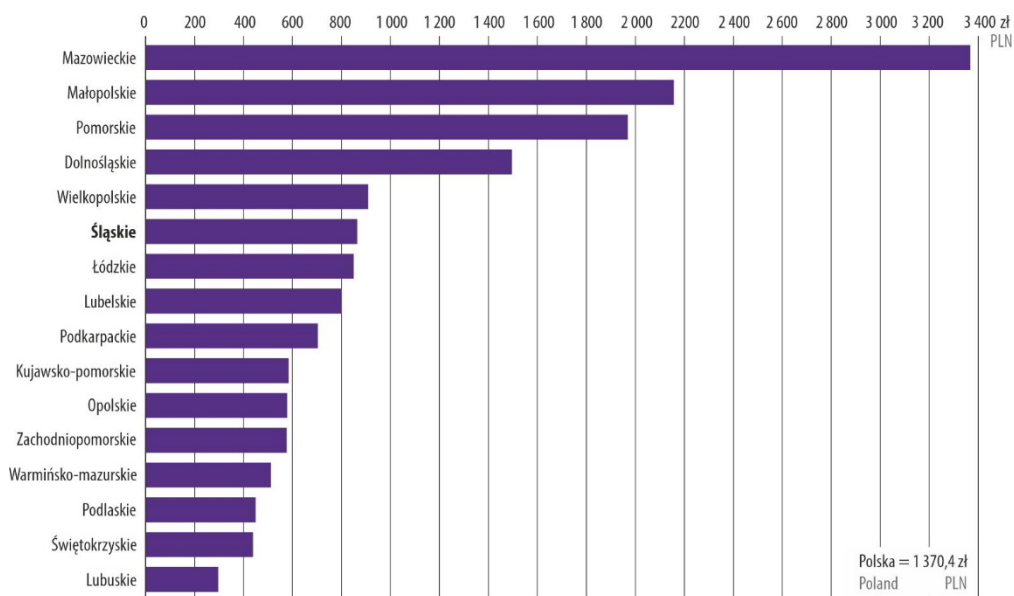

Wykres 4. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2025 r.
 Chart 4. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises, 2025

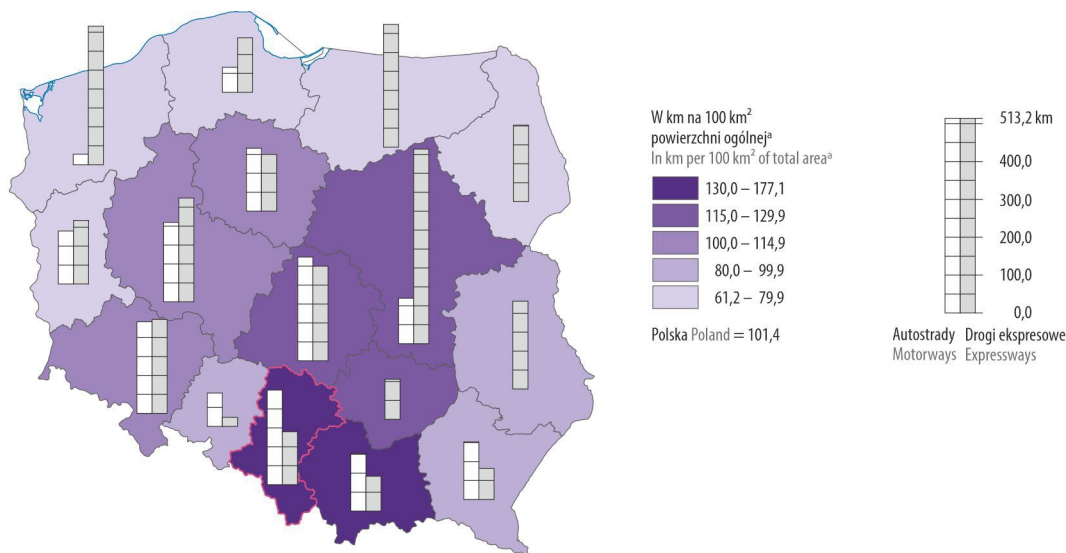

Wykres 5. Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w 2024 r. (ceny bieżące)

Chart 5. Intramural expenditure on research and development per capita, 2024 (current prices)

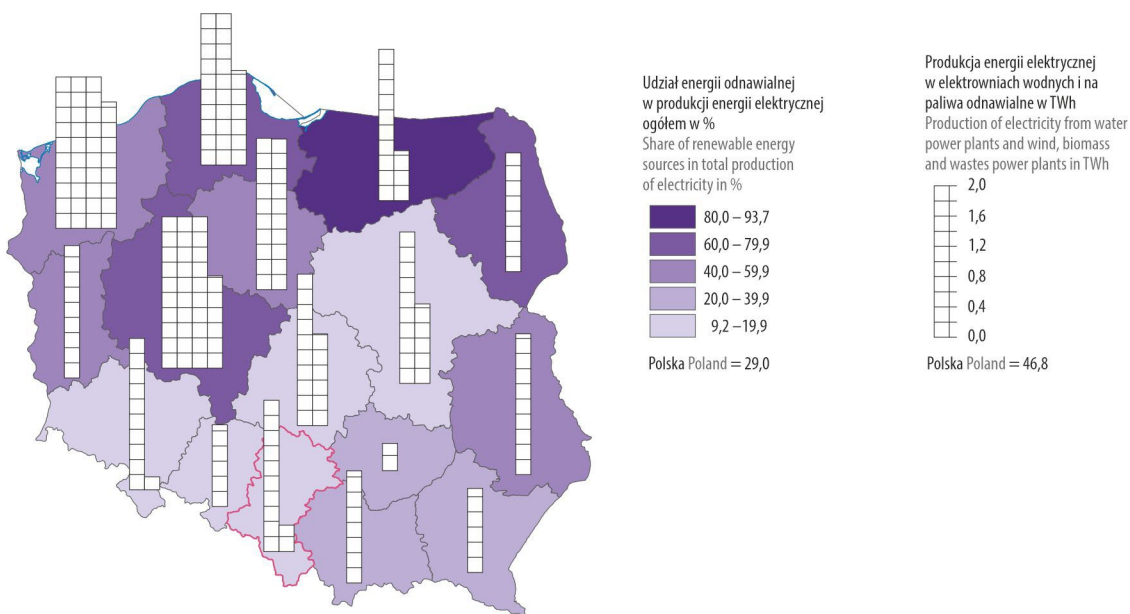

Mapa 10. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni ogólnej w 2024 r.
 Map 10. Hard surface public road per 100 km² of total area, 2024

a Dane nie obejmują gmin, które złożyły sprawozdania; we wskaźniku uwzględniona jest całkowita powierzchnia jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.
 a Data exclude gminas that did not submit reports; the indicator takes into account the total area of the territorial units, including the area of internal waters.

Mapa 11. Energia ze źródeł odnawialnych w 2024 r.
 Map 11. Energy from renewable sources, 2024

Rozdział 3. Powierzchnia i podział terytorialny województwa

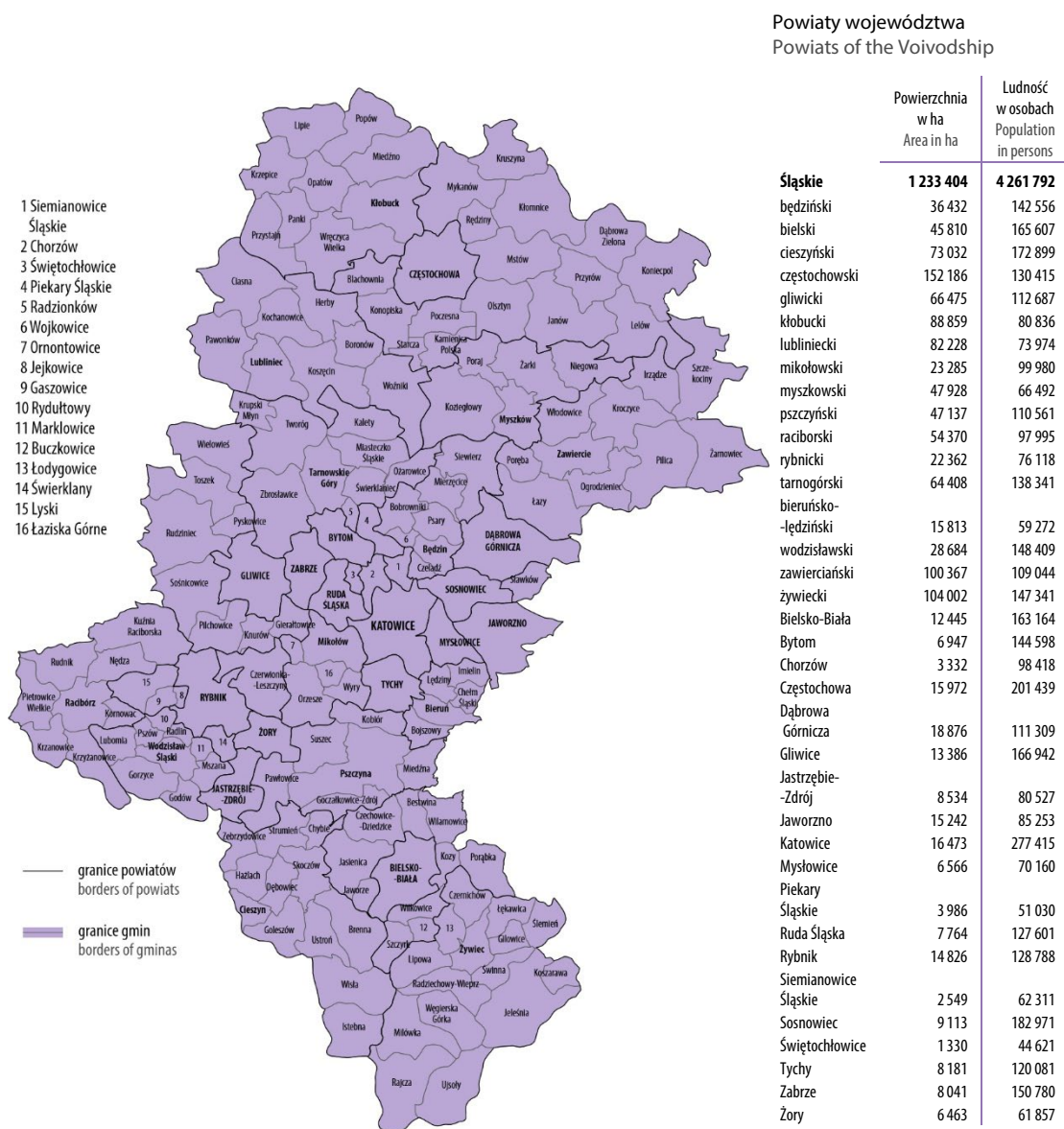
Chapter 3. Area and territorial division of the voivodship

Mapa 12. Podział administracyjny województwa śląskiego w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 12. Administrative division of Śląskie Voivodship, 2025

As at 31 December

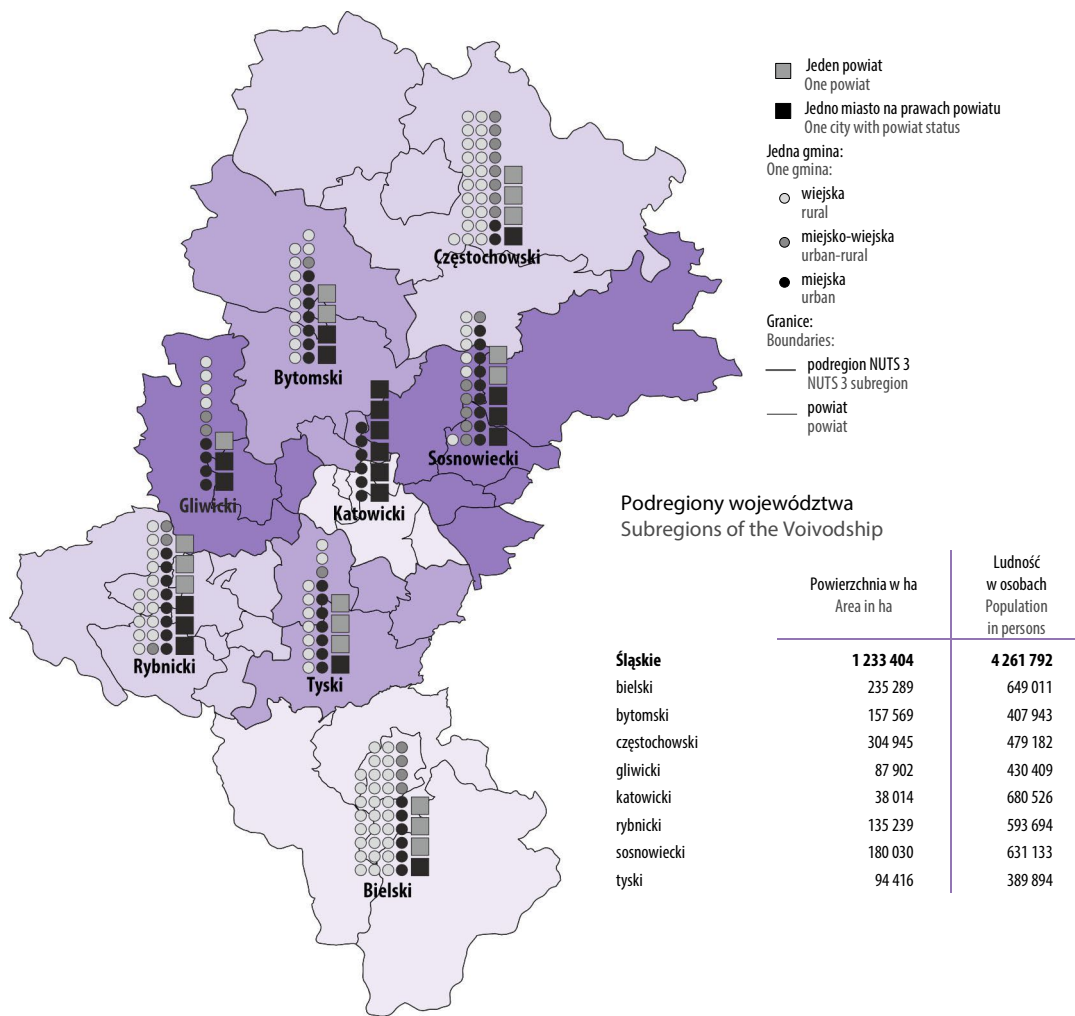

Według stanu na 1 stycznia 2025 r. województwo śląskie zajmowało powierzchnię 12 334 km², co stanowiło 3,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 grudnia 2025 r.) mieszkało 4261,8 tys. ludności, tj. 11,4% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 346 osób (pierwsza lokata w kraju). W miastach mieszkało 75,6% ludności województwa.

Mapa 13. Podział województwa śląskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 13. Division of Śląskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS), 2025
As at 31 December

Rozdział 4. Środowisko

Chapter 4. Environment

4.1. Powierzchnia

4.1. Area

W skali roku odnotowano wzrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przy jednoczesnym spadku powierzchni użytków rolnych. W porównaniu z 2023 r. zmalała powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji.

Województwo śląskie położone jest w południowej części Polski. Od wschodu sąsiaduje z województwem małopolskim, od zachodu z opolskim, od północy ze świętokrzyskim i łódzkim, zaś od południa graniczy z Czechami i Słowacją.

Według stanu w dniu 1 stycznia 2025 r. powierzchnia geodezyjna województwa wynosiła 1 233,4 tys. ha, co stanowiło 3,9% powierzchni Polski. Struktura gruntów według kierunków wykorzystania przedstawiała się następująco: użytki rolne – 49,6%, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 33,3%, grunty zabudowane i zurbanizowane – 14,0%, grunty pod wodami – 1,6%; nieużytki oraz tereny różne – 1,4%.

Tablica 2. Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania

Stan w dniu 1 stycznia

Table 2. Geodetic area by land use categories

As at 1 January

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	
	w ha (ha)				Polska=100 Poland=100
Powierzchnia ogólna Total area	1 233 309	1 233 309	1 233 407	1 233 404	3,9
w tym: of which:					
Użytki rolne Agricultural land	628 296	622 981 ^a	613 747 ^a	612 317 ^a	3,3
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land, woodland and scrubland	412 571	410 684	410 871	410 721	4,3
Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under surface waters	18 366	18 935	19 664	19 708	2,5
Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanised land	154 129	162 206 ^b	171 322 ^b	172 743 ^b	9,2
Nieużytki Wasteland	14 218	13 096	12 549	12 488	2,7

^a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. ^b Łącznie z gruntami przeznaczonymi na budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Including wooded and shrubbed land on agricultural land, which until 2016 was included under the category "Forest land, woodland and scrubland". ^b Including land designated for the construction of public roads and railways.

Source: Head Office of Geodesy and Cartography (GUGiK).

W skali roku powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych zwiększyła się o 1 421 ha, w tym terenów mieszkaniowych – o 631 ha, terenów przemysłowych – o 247 ha. Powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się o 1 430 ha, w tym gruntów ornych – o 1 022 ha.

Grunty zdegradowane – grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także nieodpowiedniej działalności rolniczej.

Grunty zdewastowane – grunty, które w wyniku działalności człowieka lub innych czynników utraciły całkowicie wartości użytkowe.

Rekultywacja gruntów – nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

W końcu 2024 r. w województwie odnotowano 5 225 ha gruntów wymagających rekultywacji – z czego 3 697 ha (tj. 70,8%) przypadają na grunty zdewastowane, a 1 528 ha (tj. 29,2%) na grunty zdegradowane. Stanowiło to 8,7% wszystkich takich gruntów w Polsce.

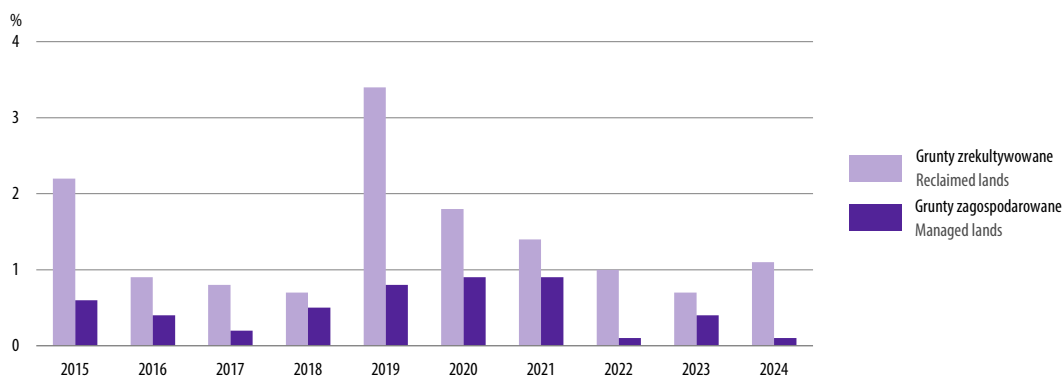
W porównaniu z 2023 r. powierzchnia gruntów zdewastowanych zwiększyła się o 65 ha (tj. o 1,8%), podczas gdy powierzchnia gruntów zdegradowanych zmalała o 87 ha (tj. o 5,4%).

Dominującym czynnikiem wpływającym na powstawanie gruntów zdewastowanych i zdegradowanych była, podobnie jak w poprzednich latach, działalność jednostek w zakresie górnictwa i kopalnictwa surowców energetycznych oraz innych niż energetyczne. Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych na skutek tej działalności wyniosła 4 800 ha (91,9%) i w porównaniu z 2023 r. zmniejszyła się o 12 ha.

W 2024 r. rekultywacji i zagospodarowaniu poddano 1,2% (tj. 61 ha) znajdujących się w województwie zdewastowanych i zdegradowanych gruntów, w tym 12 ha na cele rolnicze, a 3 ha na cele leśne.

Wykres 6. Grunty zrehabilitowane i zagospodarowane w ciągu roku jako odsetek gruntów wymagających rekultywacji i zagospodarowania

Chart 6. Share of land reclaimed and managed annually in the total land requiring reclamation and management (%)

4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe

4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2024 r. było większe niż przed rokiem. W odniesieniu do 2023 r. zwiększyła się również ilość ścieków komunalnych i przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi. Spadł odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków.

W 2024 r. w województwie zużyto 381,7 hm³ wody, tj. o 4,2 hm³ (o 1,1%) więcej niż rok wcześniej. Stanowiło to 4,7% zużycia krajowego. Najwięcej, bo 48,9% ogólnego zużycia wody przypadało na eksploatację sieci wodociągowej, w tym 36,8% na gospodarstwa domowe (w Polsce odpowiednio: 21,4% i 16,6%). Do celów przemysłowych wykorzystano 26,2% wody (w Polsce 68,3%), a 24,9% na potrzeby związane z napełnianiem i uzupełnianiem stawów rybnych (w Polsce 10,3%).

Wykorzystywana w przemyśle woda pochodziła z kilku źródeł, m.in. 41,8 hm³ pozyskano z wód powierzchniowych (38,8 hm³ w 2023 r.), 18,7 hm³ z wód podziemnych (podobnie w 2023 r.), a 45,1 hm³ wody pochodziło z zakupu (44,0 hm³ w 2023 r.).

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa w 2024 r. wyniosły 967,3 hm³, co stanowiło 5,1% zasobów takich wód w kraju.

Tablica 3. Zużycie wody według potrzeb w ciągu roku
Table 3. Water consumption (annual)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	w hm ³ (hm ³)				Polska=100 Poland=100
Ogółem^a Total^a	377,9	362,3	377,5	381,7	4,7
w tym: of which:					
Przemysł Industry	119,8	100,7	98,7	99,9	1,8
Rybacktwo ^b Fishing ^b	63,1	81,2	97,9	95,0	11,5
Gospodarstwa domowe Households	135,9	140,8	136,3	140,3	10,5

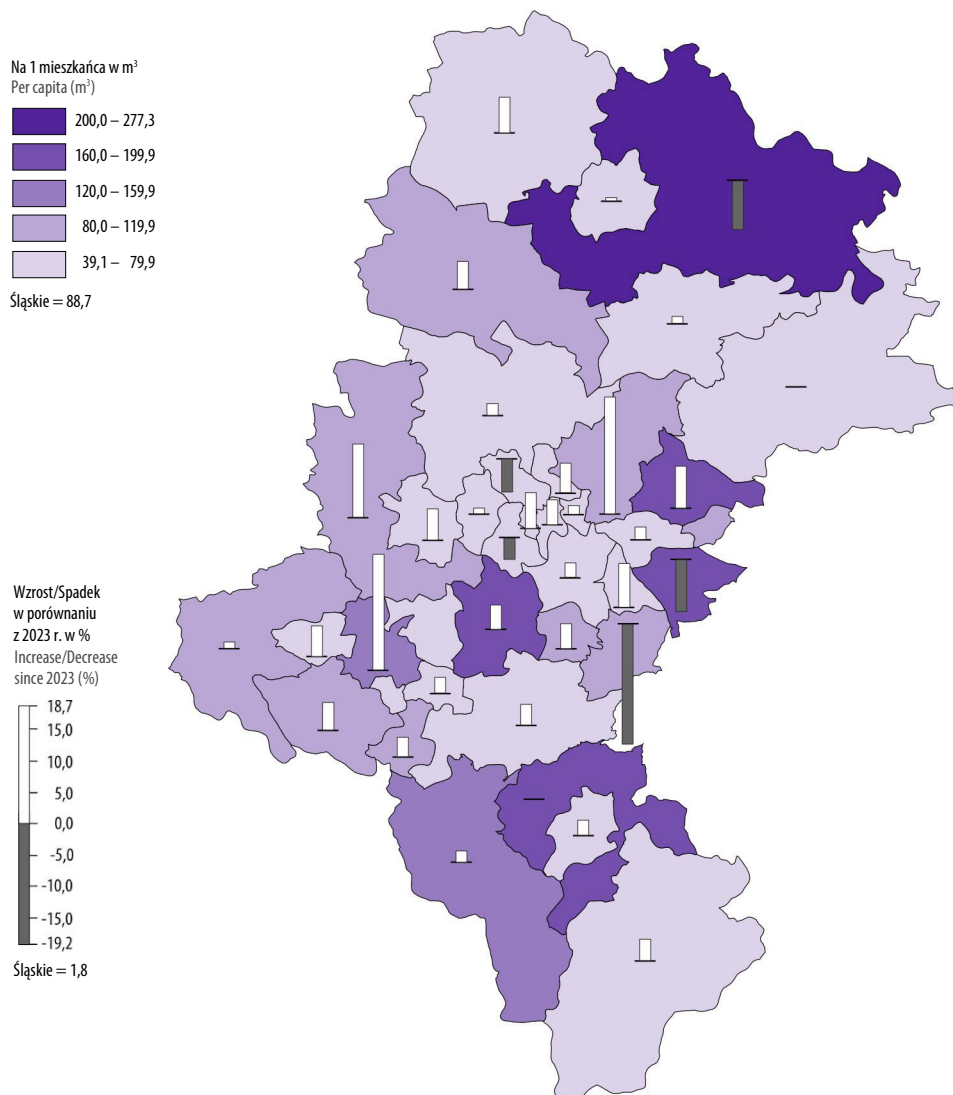
a Do 2018 r. pozycja obejmuje nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie. b Napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych.
a Until 2018, this category included water consumption in agriculture and forestry. b Filling and refilling of fish farming ponds.

W 2024 r. przeciętne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 88,7 m³ (87,1 m³ w 2023 r.), w kraju – 214,1 m³.

Największe zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie częstochowskim (277,3 m³), następnie w powiecie bielskim (191,1 m³) i w Jaworznie (180,9 m³). W przypadku powiatu bielskiego i częstochowskiego wysoki poziom zużycia wody wynikał z wykorzystania jej do celów związanych z rybactwem, zaś w przypadku Jaworzna z potrzeb przemysłu. Najmniejsze zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano natomiast w powiecie żywieckim (39,1 m³), następnie w Piekarach Śląskich (39,8 m³) oraz w Chorzowie (41,5 m³).

Mapa 14. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2024 r.

Map 14. Water consumption for the national economy and the population, 2024

Woda zużyta przez zakłady produkcyjne i ludność wraca do środowiska w postaci ścieków, które są główną przyczyną zanieczyszczenia i degradacji zasobów wodnych. W 2024 r. do wód lub ziemi odprowadzono 430,5 hm³ ścieków (407,8 hm³ rok wcześniej). Bezpośrednio z zakładów pracy, łącznie z wodami chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także zanieczyszczonymi wodami opadowymi, odprowadzono 267,9 hm³ ścieków, natomiast siecią kanalizacyjną – 162,6 hm³ ścieków.

Łączna ilość wymagających oczyszczenia ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzonych do wód lub do ziemi w 2024 r. wyniosła 427,2 hm³ (wobec 406,1 hm³ rok wcześniej), z tego 332,5 hm³ (77,8%) ścieków zostało oczyszczonych, a 94,7 hm³ (21,8%) odprowadzono bez oczyszczenia.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Tablica 4. Ścieki komunalne i przemysłowe wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi
Table 4. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants	352	332	324	321
Ścieki komunalne odprowadzone w ciągu roku w dam ³ Municipal wastewater discharged (dam ³ , annual)	149 305	156 660	157 496	162 569
Ścieki przemysłowe odprowadzone w ciągu roku w dam ³ Industrial wastewater discharged (dam ³ , annual)	217 952	237 462	248 603	264 644
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a Population connected to wastewater treatment plants (% of total population) ^a	80,2	81,1	83,6	83,4

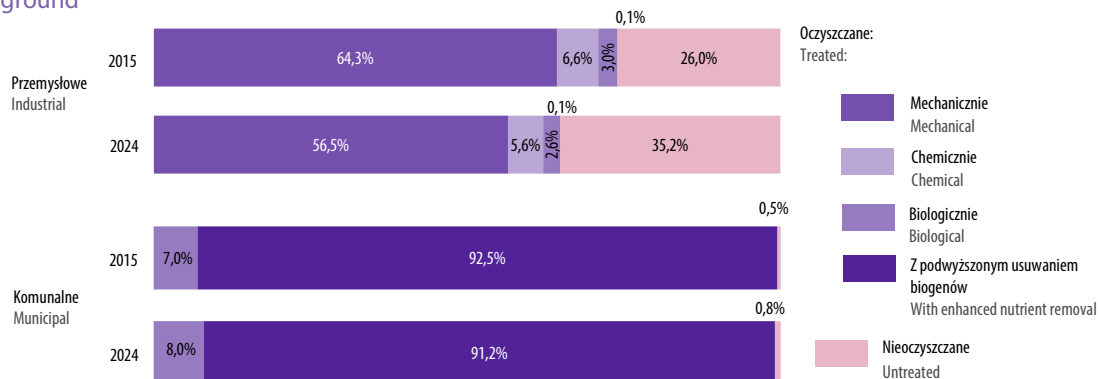
a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów.
a Population connected to wastewater treatment plants – based on estimates, total population – based on population balances.

W 2024 r. na terenie województwa działało łącznie 321 oczyszczalni przemysłowych i komunalnych (7,9% wszystkich oczyszczalni w kraju). Ścieki komunalne oczyszczane były w 204 oczyszczalniach komunalnych o łącznej przepustowości projektowej 1 265,4 dam³ na dobę, z tego w 116 biologicznych i w 88 z podwyższonym usuwaniem biogenów. Natomiast ścieki przemysłowe oczyszczano w 117 oczyszczalniach o łącznej przepustowości projektowej 768,3 dam³ na dobę, tj. w 48 oczyszczalniach mechanicznych, 21 chemicznych, 46 biologicznych oraz w 2 oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Oczyszczalnia ścieków – zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do oczyszczania ścieków oraz znajdujących się na wspólnym terenie obiektów pomocniczych niezbędnych dla dostawy energii elektrycznej, wody, stworzenia odpowiednich warunków do pracy i obsługi oczyszczalni. Wyróżnia się oczyszczalnie mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Wykres 7. Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzonych do wód lub do ziemi

Chart 7. Structure of industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or the ground

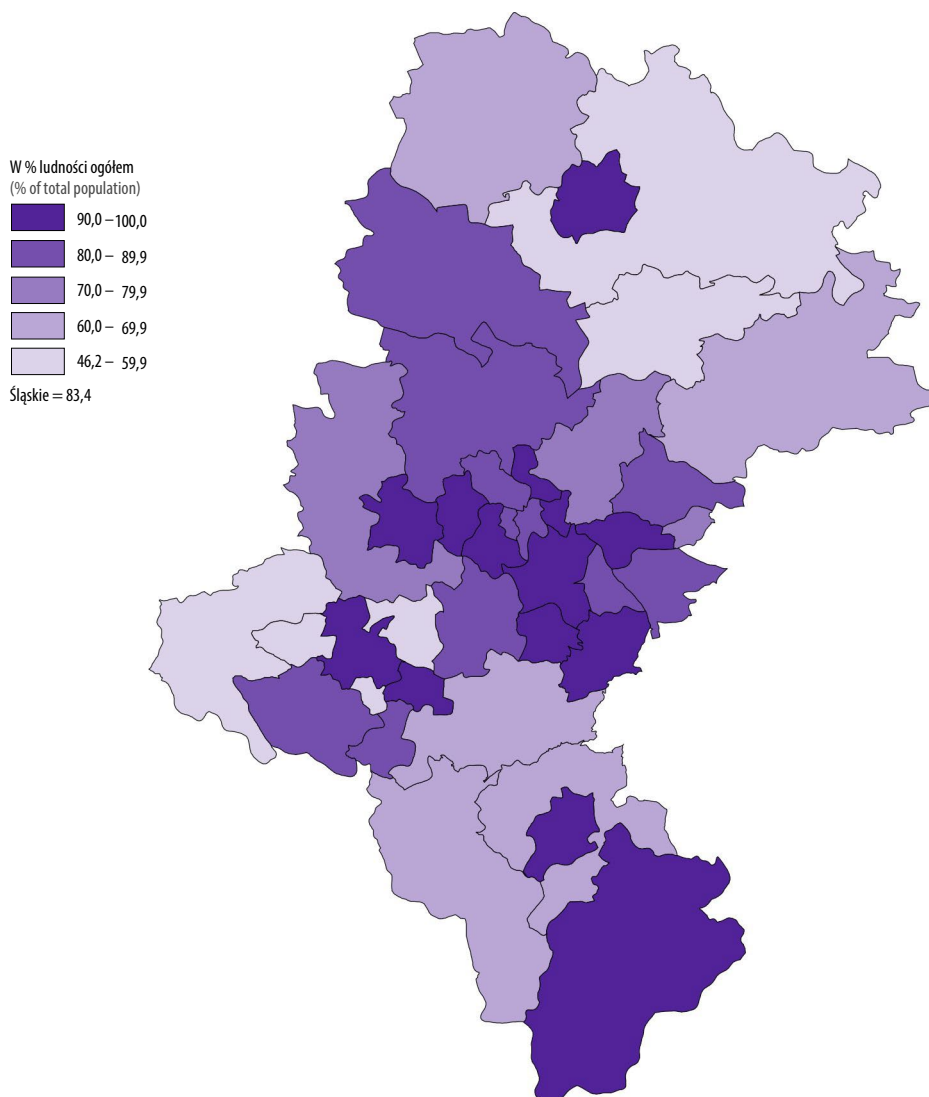

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej i oczyszczających ścieki z miast i wsi (łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne).

Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w odniesieniu do ogólnej liczby ludności województwa w 2024 r. wyniósł 83,4% (w kraju 76,2%) i był niższy niż w 2023 r. o 0,2 p. proc.

Z oczyszczalni ścieków w miastach korzystało 92,4% ludności (spadek o 0,3 p. proc. w skali roku), a na wsi – 55,6% ludności (wzrost o 0,8 p. proc. w porównaniu z 2023 r.). Największy odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w powiatach odnotowano w Tychach (100%), następnie w Rybniku (99,5%) i w Rudzie Śląskiej (99,3%), natomiast najniższy w powiecie myszkowskim (46,2%) oraz w częstochowskim (54,9%).

Mapa 15. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2024 r.
Map 15. Population connected to wastewater treatment plants, 2024

4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

4.3. Air pollution and protection of air quality

W 2024 r. zlokalizowane w województwie zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały więcej zanieczyszczeń pyłowych, ale mniej zanieczyszczeń gazowych niż przed rokiem. Wśród zanieczyszczeń gazowych największy udział stanowiły zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla, a wśród zanieczyszczeń pyłowych zanieczyszczenia powstałe ze spalania paliw.

W 2024 r. na terenie województwa działało 301 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (305 w 2023 r.) co stanowiło 16,7% zakładów tego rodzaju działających w kraju. Spośród zlokalizowanych w województwie zakładów 182 emitowały zanieczyszczenia pyłowe, a 300 zanieczyszczenia gazowe.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla) w 2024 r. wyniosła 26 807,8 tys. t (15,9% emisji krajowej). Dwutlenek węgla stanowił 98,1% ogólnej emisji zanieczyszczeń gazowych.

W odniesieniu do 2023 r. odnotowano spadek emisji zanieczyszczeń gazowych o 0,6%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały w 2024 r. 2 173,5 t gazów (łącznie z dwutlenkiem węgla), a przed rokiem – 2 185,5 t (w Polsce odpowiednio 535,8 t i 550,4 t).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych w 2024 r. wyniosła 3,1 tys. t (20,2% emisji krajowej), tj. o 1,6% więcej niż w 2023 r. Duża ilość zanieczyszczeń pyłowych pochodziła ze spalania paliw (27,5% ogólnej emisji pyłów w województwie). Emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni ukształtowała się, podobnie jak przed rokiem, na poziomie 0,3 t.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych – ilość zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku, obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj.: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

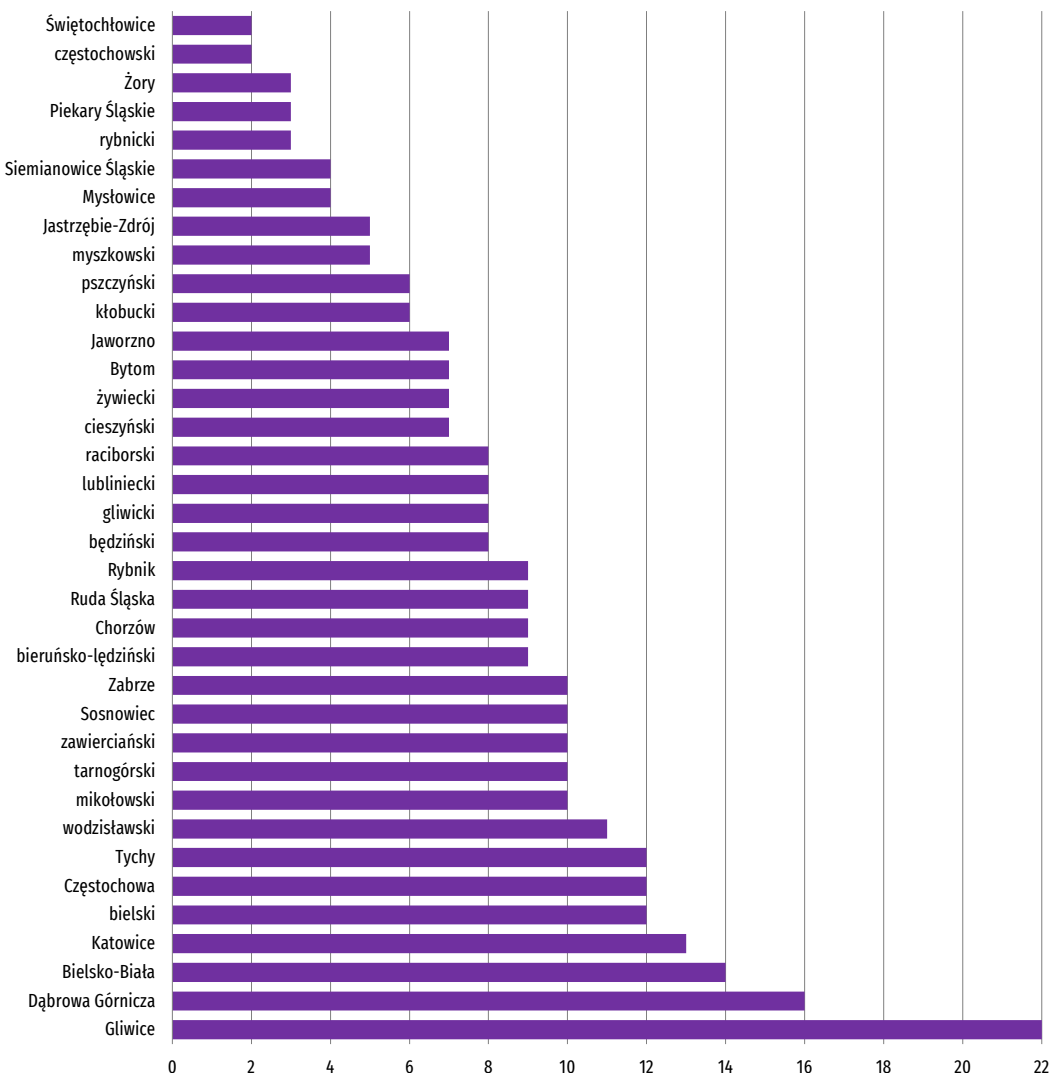
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych – ilość zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku, obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe.

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 178 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (97,8% wszystkich zakładów emitujących zanieczyszczenia pyłowe), a 48 było wyposażonych w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych (17,6% wszystkich zakładów emitujących zanieczyszczenia gazowe).

W 2024 r. w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymano lub zneutralizowano 1 488,6 tys. t pyłów, tj. 99,8% zanieczyszczeń wytworzonych przez zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza i 146,5 tys. t gazów (bez dwutlenku węgla), tj. 22,3% wytworzonych zanieczyszczeń.

W porównaniu z 2023 r. nie zmienił się odsetek zatrzymanych lub zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych, natomiast w przypadku odsetka zatrzymanych lub zneutralizowanych zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) odnotowano spadek o 4,5 p. proc.

Wykres 8. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według powiatów w 2024 r.
 Chart 8. Plants with significant impact on air quality by powiats, 2024

Dominującymi źródłami emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie śląskim w 2024 r. były jednostki prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (67,9% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie), zaś w mniejszym stopniu – zakłady przetwórstwa przemysłowego (29,7%). W przypadku emisji zanieczyszczeń pyłowych głównym ich źródłem były jednostki zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (54,8%), a następnie wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (22,6%) oraz górnictwem i wydobywaniem (19,4%).

W odniesieniu do kraju udział zanieczyszczeń pyłowych zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2024 r. wyniósł 10,9%, a udział zanieczyszczeń gazowych – 5,7%.

Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w 2024 r. w procentach zanieczyszczeń wytworzonych dla poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wynosiły: 81,3% dla dwutlenku siarki, 47,4% dla węglowodorów, 44,7% dla tlenków azotu, 18,0% dla tlenku węgla, a 3,9% dla innych zanieczyszczeń gazowych (głównie amoniaku, dwusiarczku węgla, fluoru, siarkowodoru, związków chloroorganicznych).

Tablica 5. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza
 Table 5. Emission of air pollutants from plants with a significant impact on air quality

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	tys. ton/rok (thousand tonnes/year)				Polska=100 Poland=100
Emisja zanieczyszczeń gazowych Emission of gaseous pollutants					
Ogółem Total	38 759,8	29 210,5	26 956,3	26 807,8	15,9
w tym: of which:					
Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	63,7	27,7	19,5	20,5	16,6
Metan Methane	494,0	409,0	365,3	353,3	92,0
Tlenki azotu Nitrogen oxides	46,2	26,5	21,6	22,6	16,3
Tlenek węgla Carbon monoxide	161,6	107,0	71,1	105,4	48,0
Dwutlenek węgla Carbon dioxide	37 985,1	28 632,2	26 470,8	26 298,5	15,7
Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emission of particulate pollutants					
Ogółem Total	10,2	4,4	3,1	3,1	20,2
w tym: of which:					
Ze spalania paliw Combustion of fuels	4,5	1,5	1,1	0,9	12,8
Niezorganizowana Diffuse emissions	1,5	0,4	0,3	0,5	44,8

4.4. Ochrona przyrody. Lasy

4.4. Nature protection. Forests

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w województwie śląskim w 2024 r. zajmowała ponad 21% powierzchni ogólnej województwa. Dominujący udział w powierzchni obszarów objętych ochroną prawną miały parki krajobrazowe. Grunty leśne stanowiły 33% ogólnej powierzchni województwa.

Park narodowy – obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Rezerваты przyrody – obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Park krajobrazowy – obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu – tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszary Natura 2000 – obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

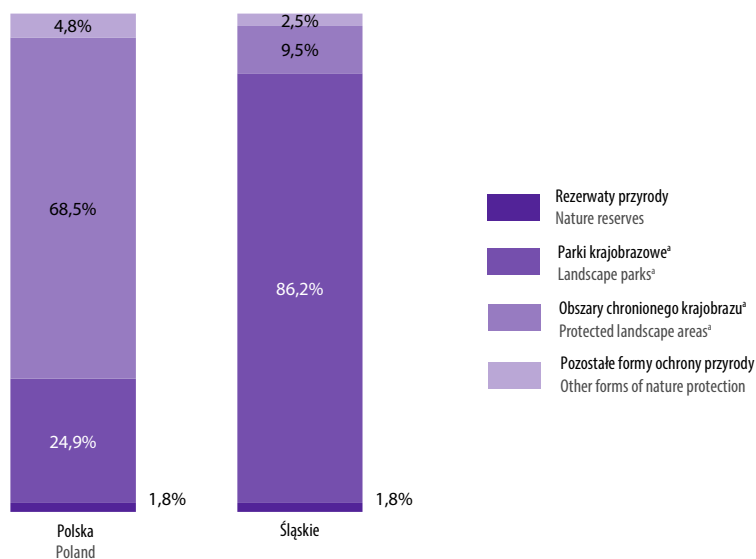
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na walory widokowe lub estetyczne.

Wykres 9. Struktura powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Structure of legally protected areas of special natural value, 2024

As at 31 December

^a Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody (stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Excluding nature reserves and other forms of nature protection (documentation sites, ecological areas, and landscape nature complexes) located within landscape parks and protected landscape areas.

Celem ochrony przyrody jest utrzymanie na obszarze chronionym naturalnych procesów przyrodniczych i trwałości ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej i dziedzictwa geologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów, kształtowanie odpowiednich postaw człowieka wobec przyrody, a także przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody.

W 2024 r. obszary prawnie chronione zajmowały łącznie 260,7 tys. ha, co stanowiło 21,1% powierzchni ogólnej województwa i 2,6% powierzchni takich obszarów w kraju. Powierzchnia ta zwiększyła się w ciągu roku o 219,3 ha, tj. o 0,1%. Największy udział w powierzchni obszarów objętych ochroną prawną miały parki krajobrazowe (88,1% obszarów chronionych).

Ochroną rezerwatową objętych było 66 obiektów o łącznej powierzchni 4 604 ha (0,4% powierzchni ogólnej województwa). Powierzchnia ta stanowiła 2,6% ogólnej powierzchni rezerwatów w kraju. Najliczniejsze były rezerваты leśne (51 obiektów), o łącznej powierzchni 2 920 ha, chroniące ekosystemy leśne, w tym 1 288 ha w rezerwatach ścisłych. Wśród istniejących rezerwatów do ścisłej ochrony zaliczane były także rezerваты florystyczne o łącznej powierzchni 82 ha. Przeciętna powierzchnia rezerwatu w 2024 r. wynosiła 70 ha, przy czym najmniejszymi były rezerваты florystyczne (średnio 20 ha), a największymi – faunistyczne (średnio 395 ha).

Powierzchnia parków krajobrazowych (bez powierzchni rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody) wynosiła 224,8 tys. ha (18,2% powierzchni ogólnej województwa) i stanowiła 8,9% takiej powierzchni w kraju. W porównaniu z 2023 r. powierzchnia parków krajobrazowych zmniejszyła się o 57,4 ha. Największymi pod względem powierzchni były Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (49,4 tys. ha), a następnie Park Krajobrazowy Orlich Gniazd (48,0 tys. ha).

W 2024 r. na terenie województwa wyznaczonych było 47 obszarów Natura 2000, z tego 5 obszarów specjalnej ochrony ptaków, o łącznej powierzchni 62,4 tys. ha (5,1% powierzchni ogólnej województwa) oraz 42 specjalne obszary ochrony siedlisk, o łącznej powierzchni 93,3 tys. ha (7,6% powierzchni ogólnej województwa). Udział powierzchni obszarów specjalnej ochrony ptaków zlokalizowanej w województwie

w ogólnej powierzchni takich obszarów w kraju wyniósł 1,3%, natomiast udział powierzchni specjalnych obszarów ochrony siedlisk ukształtował się na poziomie 2,6%.

Ponadto znajdowały się stanowiska dokumentacyjne zajmujące 35,3 ha, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 5,2 tys. ha oraz użytki ekologiczne – 1,5 tys. ha.

Jedną z form ochrony przyrody są pomniki przyrody. W 2024 r. tą formą ochrony objętych było 1 535 cennych tworów przyrody ożywionej i nieożywionej (4,4% pomników przyrody w kraju), wśród nich były przede wszystkim pojedyncze drzewa, które stanowiły 82,0% ogółu pomników. W odniesieniu do 2023 r. liczba pomników przyrody zwiększyła się o 54 obiekty.

W województwie zlokalizowanych było 5 ogrodów botanicznych (w kraju 44) o łącznej powierzchni 309,9 ha oraz 3 ogrody zoologiczne (w kraju 25) o łącznej powierzchni 61,5 ha. Liczba ogrodów botanicznych stanowiła 11,4% ogólnej liczby takich obiektów w kraju, natomiast liczba ogrodów zoologicznych województwa – 12,0%. Powierzchnia ogrodów botanicznych województwa zajmowała 14,2% ogólnej powierzchni takich obiektów w kraju, a powierzchnia ogrodów zoologicznych – 9,4%.

Do terenów zieleni miejskiej ogólnodostępnej należało 311 parków spacerowo-wypoczynkowych o powierzchni 3 702 ha oraz 3 032 zieleńce o powierzchni 1 589 ha. Tereny zieleni osiedlowej łącznie zajmowały obszar 3 896 ha, a zieleń uliczna – 2 952 ha. W porównaniu z 2023 r. zwiększyła się powierzchnia zielni ulicznej (o 28 ha), parków spacerowo-wypoczynkowych (o 26 ha) oraz powierzchni zieleńców (o 12 ha), natomiast zmniejszyła się powierzchnia terenów zieleni osiedlowej (o 46 ha).

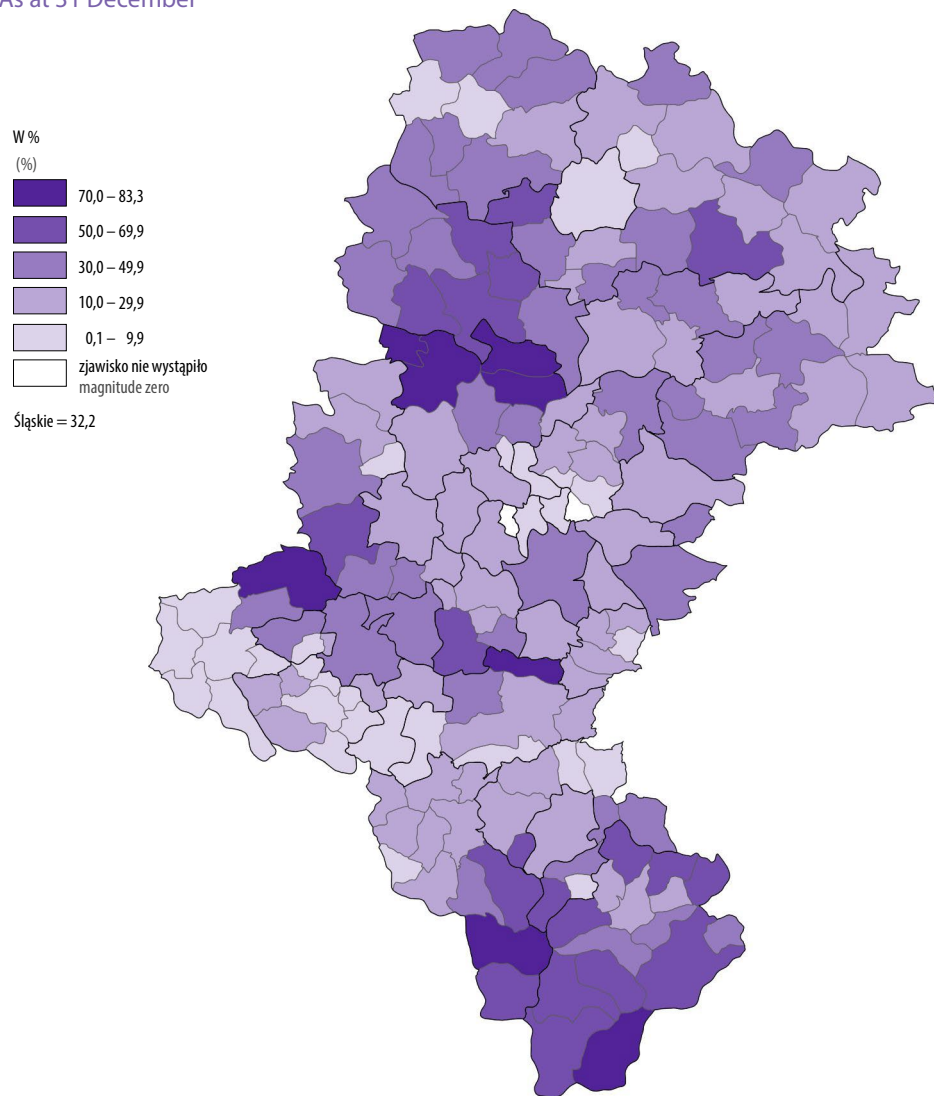
Lesistość – stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni danego obszaru (kraju, województwa, powiatu, gminy).

Grunty leśne w końcu 2024 r. zajmowały obszar 405,8 tys. ha, co stanowiło 32,9% powierzchni województwa oraz 4,3% takich gruntów w kraju. W porównaniu z 2023 r. areał gruntów leśnych zmniejszył się o 947,4 ha. Powierzchnia lasów wynosiła 395,9 tys. ha stanowiąc 97,6% gruntów leśnych województwa.

W strukturze własnościowej przeważały lasy publiczne (80,2%). Wśród nich zdecydowaną większość (97,0%) stanowiły lasy znajdujące się w zarządzie Lasów Państwowych.

Wskaźnik lesistości wyniósł 32,1% (w kraju 29,6%). W przekroju terytorialnym w 39% gmin wartość wskaźnika była wyższa od przeciętnej w województwie. Najwyższa lesistość była w gminie Krupski Młyn (83,3%), następnie w gminie Kobiór oraz Kalety (po 82,1%).

Mapa 16. Lesistość w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Forest cover, 2024
As at 31 December

4.5. Odpady przemysłowe i komunalne

4.5. Industrial and municipal waste

W 2024 r. nastąpił spadek ilości powstałych odpadów przemysłowych, przy jednoczesnym wzroście ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Większość zebranych odpadów komunalnych pochodziła z gospodarstw domowych. W porównaniu z 2023 r. wzrosła ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie.

Województwo śląskie jest silnie zurbanizowanym regionem o wysokim stopniu uprzemysłowienia, co przekłada się na dużą ilość wytwarzanych i nagromadzonych odpadów negatywnie wpływając na jakość gleb, wód oraz powietrza atmosferycznego. W 2024 r. w województwie wytworzono 29 347,7 tys. t odpadów, z czego 94,0% stanowiły odpady przemysłowe, a pozostałe 6,0% odpady komunalne.

W 348 działających na terenie województwa zakładach wytworzono 27 589,0 tys. t odpadów przemysłowych – o 7,9% mniej niż w 2023 r. Stanowiło to 26,8% wszystkich wytwarzanych w Polsce odpadów przemysłowych.

Najwięcej wytworzonych odpadów przemysłowych, tj. 19 530,3 tys. t (70,8%), powstało przy płukaniu i oczyszczaniu kopaliny. Spośród łącznej ilości odpadów przemysłowych wytworzonych w 2024 r., 14 423,1 tys. t (52,3%) poddano odzyskowi, 10 453,7 tys. t (37,9%) przekazano innym odbiorcom, 2 628,6 tys. t (9,5%) unieszkodliwiono, a 83,6 tys. t (0,3%) zmagazynowano czasowo.

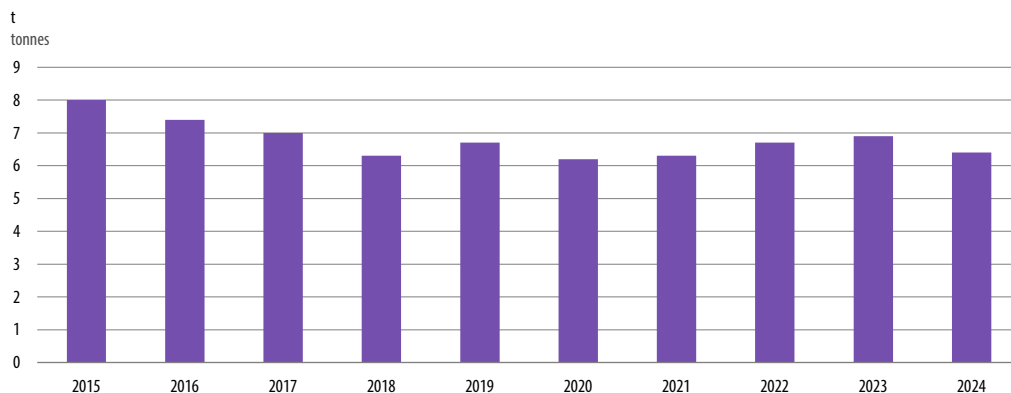
W 2024 r. na składowiskach własnych zakładów składowano 449 344,3 tys. t odpadów (o 2,5% mniej niż w roku poprzednim), co odpowiadało 24,4% odpadów nagromadzonych w kraju. Również i w tym przypadku przeważającą ilość nagromadzonych odpadów stanowiły odpady powstałe przy płukaniu i oczyszczaniu kopaliny – 386 389,0 tys. t (86,0%). Niezrekultywowana powierzchnia składowania odpadów w końcu 2024 r. zajmowała 1 292,7 ha i w porównaniu z 2023 r. była mniejsza o 11,1%.

Tablica 6. Odpady przemysłowe
Table 6. Industrial waste

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	w tys. ton (thousand tonnes)				Polska=100 Poland=100
Odpady wytworzone (w ciągu roku) – ogółem Waste generated (annual) – total	36 528,1	27 616,6	29 960,7	27 589,0	26,8
w tym: of which:					
unieszkodliwione we własnym zakresie treated by the waste generator	2 600,9	2 271,1	2 592,5	2 628,6	15,5
przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	17 859,8	11 193,7	10 752,6	10 453,7	17,2
magazynowane czasowo temporarily stored	380,7	79,3	156,5	83,6	10,8
Odpady dotychczas składowane ^a (stan w końcu roku) – ogółem Previously landfilled waste ^a (status at year-end) – total	477 117,0	459 896,2	460 702,5	449 344,3	24,4

^a Na składowiskach (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych.
^a On landfills owned by the reporting unit (including spoil heaps and tailings ponds).

Wykres 10. Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
 Chart 10. Industrial waste generated per capita (annual)

Odpady komunalne – odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

W 2024 r. zebrano 1 758,7 tys. t odpadów komunalnych, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Na jednego mieszkańca województwa przypadło 409 kg wytworzonych odpadów komunalnych. Spośród ogółu zebranych odpadów komunalnych 87,4% pochodziło z gospodarstw domowych, natomiast za wytworzenie pozostałych 12,6% odpowiadały usługi komunalne, handel, mały biznes, biura i instytucje.

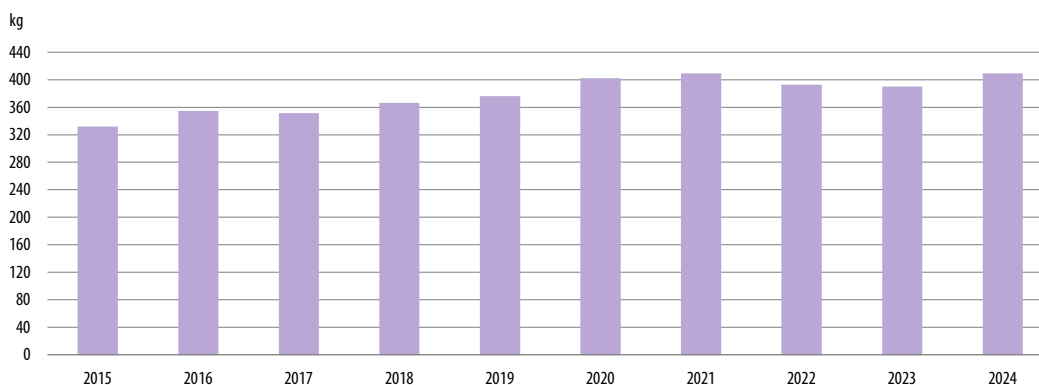
Masa zebranych w 2024 r. odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu wynosiła 390,5 tys. t i w skali roku zwiększyła się o 18,0%. W przypadku odpadów komunalnych przeznaczonych do kompostowania lub fermentacji było to 298,0 tys. t (wzrost o 21,8%), podczas gdy masa zebranych odpadów komunalnych przeznaczonych do przekształcania termicznego z odzyskiem energii ukształtowała się na poziomie 184,7 tys. t (wzrost o 6,9%). W 2024 r. zebrano 663,9 tys. t odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, tj. o 5,1% więcej niż w roku poprzednim. Stanowiło to 15,6% takiej masy odpadów w kraju.

Większość zebranych w 2024 r. odpadów komunalnych stanowiły odpady zmieszane – 944,7 tys. t (53,7%). Odpady zebrane selektywnie w 2024 r. stanowiły 46,3% ogółu odpadów komunalnych. W stosunku do 2023 r. ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie wzrosła z 759,1 tys. t do 814,0 tys. t. Z gospodarstw domowych pochodziło 92,9% takich odpadów. Dominującą frakcją wśród zebranych selektywnie odpadów komunalnych w ciągu 2024 r. były odpady biodegradowalne, które stanowiły 37,6% ogółu, wielkogabarytowe – 15,5%, szkło – 11,1%, a następnie papier i tektura – 9,7%, tworzywa sztuczne – 8,5% oraz zmieszane odpady opakowaniowe – 7,0%.

Tablica 7. Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku
Table 7. Municipal waste collected separately (annual)

Wyszczególnienie Specification	2015		2020	2023	2024			
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	ogółem total			w tym z gospodarstw domowych of which from households		
			w tonach (tonnes)			Polska=100 Poland=100	w tonach (tonnes)	Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	466 607,9	416 983,2	786 312,9	759 112,6	813 965,7	13,7	756 451,9	13,8
w tym: of which:								
Papier i tektura Paper and cardboard	33 741,3	23 771,0	69 395,4	68 327,3	78 549,2	12,5	66 803,7	12,8
Szkoło Glass	57 792,0	53 971,7	95 461,4	87 456,4	90 173,7	11,9	83 756,5	11,8
Tworzywa sztuczne Plastics	54 793,8	49 841,6	57 963,0	60 919,5	69 138,7	11,3	61 137,8	11,0
Metale Metals	2 928,2	2 877,6	2 331,2	543,0	936,1	18,0	907,2	22,3
Tekstylia Textiles	90,5	89,4	521,0	504,2	708,9	10,5	697,0	10,7
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne Discarded electrical and electronic equipment	3 475,7	3 370,7	5 710,2	4 821,0	5 263,8	11,8	5 244,6	11,9

Wykres 11. Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
Chart 11. Municipal waste collected per capita (annual)

W końcu 2024 r. w województwie funkcjonowało 17 czynnych składowisk odpadów o łącznej powierzchni 124,4 ha. Zrehabilitowana powierzchnia czynnych składowisk, na których unieszkodliwiane były odpady komunalne wyniosła 25,1 ha.

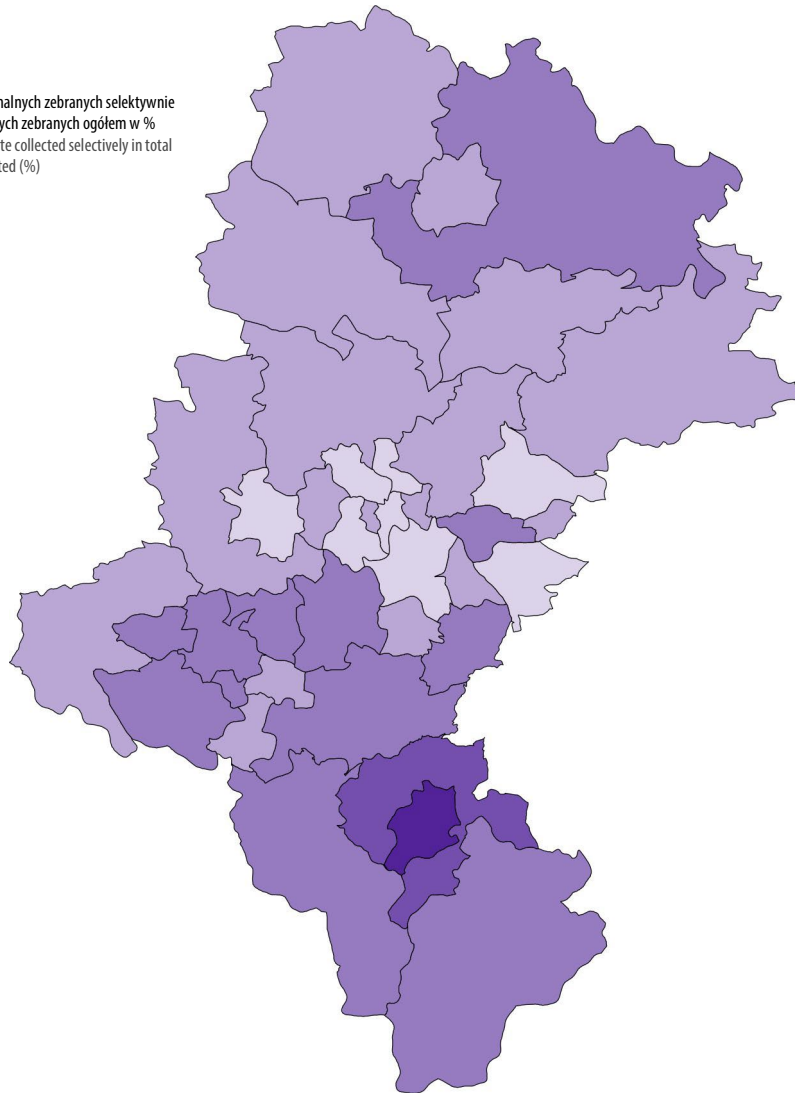
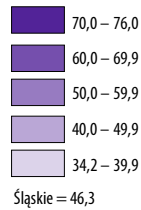
W końcu 2024 r. na terenie województwa odnotowano 304 dzikie wysypiska, na których były składowane odpady komunalne. Ich łączna powierzchnia wyniosła 364,4 tys. m², co stanowiło 20,2% powierzchni dzikich wysypisk w kraju. Liczba dzikich wysypisk zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 55, a powierzchnia istniejących zmniejszyła się o 177,1 tys. m². Powierzchnia dzikich wysypisk przypadająca na 100 km² powierzchni województwa ukształtowała się w 2024 r. na poziomie 3,0 tys. m² wobec 4,4 tys. m² w roku poprzednim.

W ciągu roku zlikwidowano 2 245 dzikich wysypisk, tj. o 425 więcej niż w 2023 r., a ilość zebranych podczas likwidacji odpadów komunalnych wyniosła 7,2 tys. t, tj. o 0,8 tys. t więcej niż przed rokiem.

Wydatki budżetowe na gospodarkę odpadami przypadające na jeden kilogram odpadów wyniosły w 2024 r. 0,96 zł wobec 0,88 zł w roku poprzednim. W kraju wartość tego wskaźnika ukształtowała się na poziomie 0,97 zł w 2024 r. i 0,91 zł w 2023 r.

Mapa 17. Odpady komunalne zebrane w 2024 r.
Map17. Municipal waste collected, 2024

Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie
w odpadach komunalnych zebranych ogółem w %
Share of municipal waste collected selectively in total
municipal waste collected (%)

4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

4.6. Economic aspects of environmental protection

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska poniesione w 2024 r. obniżyły się w relacji do roku poprzedniego. Najwięcej środków przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej były większe w porównaniu z 2023 r. Podobnie jak rok wcześniej, najwięcej środków przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody.

Zapobieganie degradacji środowiska wiąże się z ponoszeniem nakładów inwestycyjnych na metody, technologie, procesy i wyposażenie, których celem jest unieszkodliwienie, monitorowanie, redukcja, zapobieganie powstawaniu lub eliminacja zanieczyszczeń bądź strat środowiskowych wynikających z działalności gospodarczej człowieka.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska (w cenach bieżących) poniesione w 2024 r. wyniosły 1 860,0 mln zł, co stanowiło 12,3% krajowych nakładów przeznaczonych na ten cel. W zestawieniu z rokiem poprzednim wysokość poniesionych nakładów obniżyła się o 9,6%. Ze środków własnych sfinansowano 66,7% inwestycji (56,9% w 2023 r.). Najwięcej nakładów, tj. 782,3 mln zł (42,1% wszystkich nakładów na ochronę środowiska) przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu wydano 610,9 mln zł (32,8%). Nakłady na ochronę środowiska w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa w 2024 r. wyniosły 432 zł (przed rokiem – 475 zł), wobec 403 zł w kraju.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej (w cenach bieżących) wyniosły 325,1 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z 2023 r. o 13,2%. Ich udział w nakładach na gospodarkę wodną w kraju ukształtował się na poziomie 9,0% (przed rokiem 6,7%). Ze środków własnych pochodziło 65,7% poniesionych nakładów (76,2% w 2023 r.). Najwięcej środków służących gospodarce wodnej przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 263,4 mln zł (81,0% wszystkich nakładów na gospodarkę wodną), natomiast na inwestycje związane z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody – 42,8 mln zł (13,2%). Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa w 2024 r. ukształtowały się na poziomie 76 zł (przed rokiem – 66 zł), wobec 96 zł w kraju.

Tablica 8. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej^a w latach 2015–2024 (ceny bieżące)

Table 8. Outlays on fixed assets for environmental protection and water management^a, 2015–2024 (current prices)

Wyszczególnienie Specification	W tysiącach złotych ^b (thousand PLN) ^b	Polska=100 Poland=100	Na 1 mieszkańca w zł ^c Per capita (PLN) ^c
Ochrona środowiska – ogółem Environmental protection – total	16 336 372,6	13,3	366,47
w tym: of which:			
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu protection of ambient air and climate	5 741 670,4	14,6	128,80
gospodarka ściekowa i ochrona wód wastewater management and water protection	6 155 052,5	10,9	138,07
gospodarka odpadami waste management	1 102 611,8	8,8	24,73
pozostała działalność związana z ochroną środowiska other environmental protection activities	2 731 848,5	27,5	61,28
Gospodarka wodna – ogółem Water management – total	4 023 123,2	13,2	90,25
w tym: of which:			
ujęcia i doprowadzenia wody water intakes and supply	1 927 368,8	13,3	43,24
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody construction and modernisation of water treatment plants	216 778,5	4,0	4,86

a Według lokalizacji inwestycji. b Suma nakładów w latach 2015 – 2024. c Średnia roczna wartość z danego okresu.
a Classified by investment location. b Total outlays for the years 2015 – 2024. c Average annual value for the specified period.

W 2024 r. wśród efektów rzeczowych uzyskanych w ochronie środowiska znalazły się m.in.:

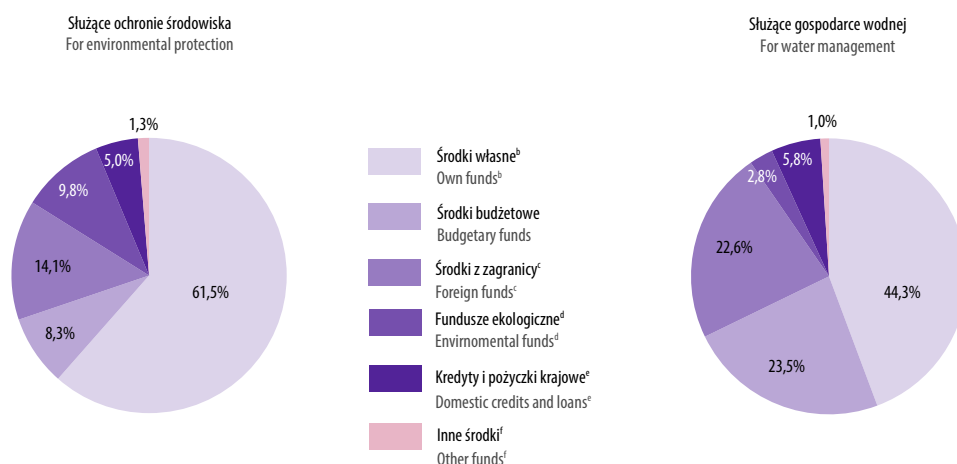
- 4 nowe oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 391 m³ na dobę (3 obiekty w 2023 r.);
- 234,9 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki (335,4 km w 2023 r.) oraz 116,2 km sieci odprowadzającej wody opadowe (77,1 km w 2023 r.);
- urządzenia i instalacje do redukcji zanieczyszczeń pyłowych o wydajności 3 985 t na rok (w 2023 r. 3 601 t na rok);
- urządzenia i instalacje do redukcji zanieczyszczeń gazowych o wydajności 72 t na rok (w 2023 r. 24 958 t na rok).

Spośród efektów rzeczowych oddanych do użytku w gospodarce wodnej w 2024 r. odnotowano m.in.:

- ujęcia wody o łącznej wydajności 1 112 m³ na dobę (w 2023 r. – 15 593 m³);
- stacje uzdatniania wody o wydajności 685 m³ na dobę (w 2023 r. – brak inwestycji tego rodzaju);
- 259,6 km sieci wodociągowej (w 2023 r. – 262,5 km);
- regulację i zabudowę rzek i potoków na odcinku 0,2 km (w 2023 r. – 1,3 km).

Wykres 12. Struktura nakładów^a na środki trwałe według źródeł finansowania w latach 2015–2024 (ceny bieżące)

Chart 12. Structure of outlays^a on fixed assets by source of financing, 2015–2024 (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji. b łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. c Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji. d Pożyczki, kredyty i dotacje. e W tym bankowe. f W tym nakłady niesfinansowane.

a Classified by investment location. b Including funds from the budgets of gminas acting as investors. c Non-repayable and repayable funds obtained under international aid fund programmes (including the Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, and debt-for-environment swaps. d Loans, credits and grants. e Including bank lending. f Including outlays not financed.

W końcu 2024 r. w województwie znajdowało się 1 266 obiektów małej retencji wodnej o łącznej pojemności 13 502,2 dm³, co stanowiło 1,5% pojemności wszystkich takich obiektów w kraju. Wśród obiektów małej retencji znalazły się 892 stawy rybne o łącznej pojemności 7 644,1 dm³, 197 budowli piętrzących o łącznej pojemności 585,1 dm³, 150 sztucznych zbiorników wodnych o łącznej pojemności 5 124,2 dm³.

Rozdział 5. Społeczeństwo

Chapter 5. Society

5.1. Kapitał ludzki

5.1. Human capital

5.1.1. Demografia

5.1.1. Demography

W porównaniu z 2024 r. odnotowano spadek liczby zgonów oraz spadek liczby urodzeń żywych. Zmniejszyła się również liczba zawieranych małżeństw. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały były ujemne, co wpłynęło na dalszy spadek liczby mieszkańców. Społeczeństwo województwa starzeje się, z roku na rok wzrasta udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie populacji.

W końcu 2025 r. liczba ludności województwa śląskiego wyniosła 4 261,8 tys. osób (11,4% ludności kraju) i w porównaniu z 2024 r. zmniejszyła się o 0,7% (w kraju była mniejsza o 0,4%). W odniesieniu do 2015 r. liczba mieszkańców województwa spadła o 6,8%, w tym w miastach o 8,6%, a na wsi o 0,4%.

Dane dotyczące ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się według krajowej definicji zamieszkania i dotyczą liczby stałych mieszkańców gminy skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące; do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast zaliczani są stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności).

Szacunki stanu i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu zmian w kolejnych okresach spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony), migracjami ludności (migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały oraz wewnętrzne na pobyt czasowy), a także przesunięciami ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta. Dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały pochodzą z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (obejmują wyłącznie migracje zarejestrowane). Dane o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach pochodzące ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego.

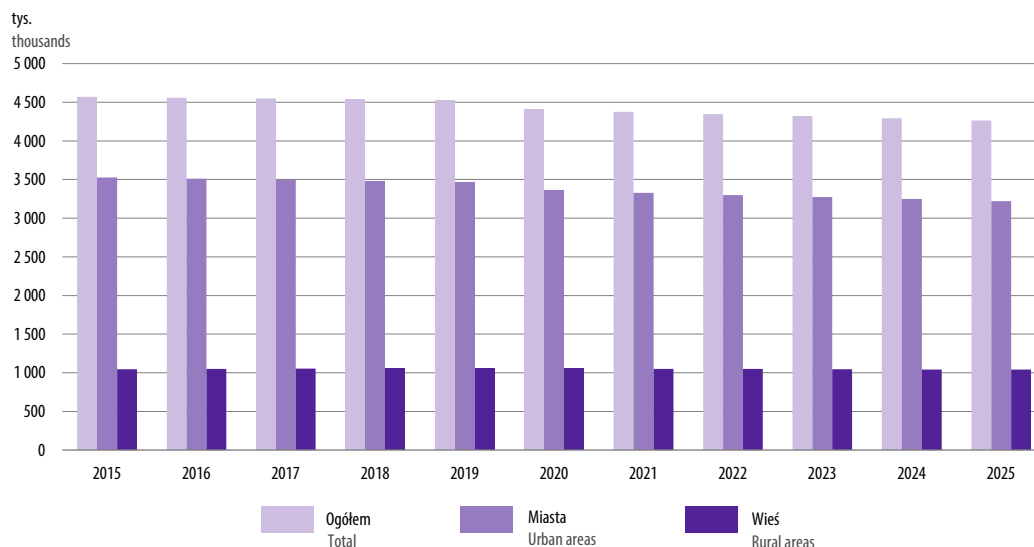
Dane o ludności oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową: dla lat 2015–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, dla lat 2020–2025 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

W przekroju terytorialnym według gmin w latach 2015–2025 największy spadek liczby ludności odnotowano w gminie Szczekociny (o 16,4%) oraz w Bytomiu (o 15,3%), a największy wzrost w gminie Wiry (o 17,8%) i Bojszowy (o 14,2%).

Tablica 9. Ludność
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 9. Population
 As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Ogółem w tys. Total in thousands	4 570,8	4 412,1	4 291,4	4 261,8
Polska=100 Poland=100	11,9	11,6	11,4	11,4
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	107,3	107,6	108,0	108,1
Miasta – w % ogółu ludności Urban areas – in % of total population	77,1	76,2	75,7	75,6
Wieś – w % ogółu ludności Rural areas – in % of total population	22,9	23,8	24,3	24,4
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej Population per 1 km ² of total area	371	358	348	346

Wykres 13. Liczba ludności
 Stan w dniu 31 grudnia
 Chart 13. Population
 As at 31 December

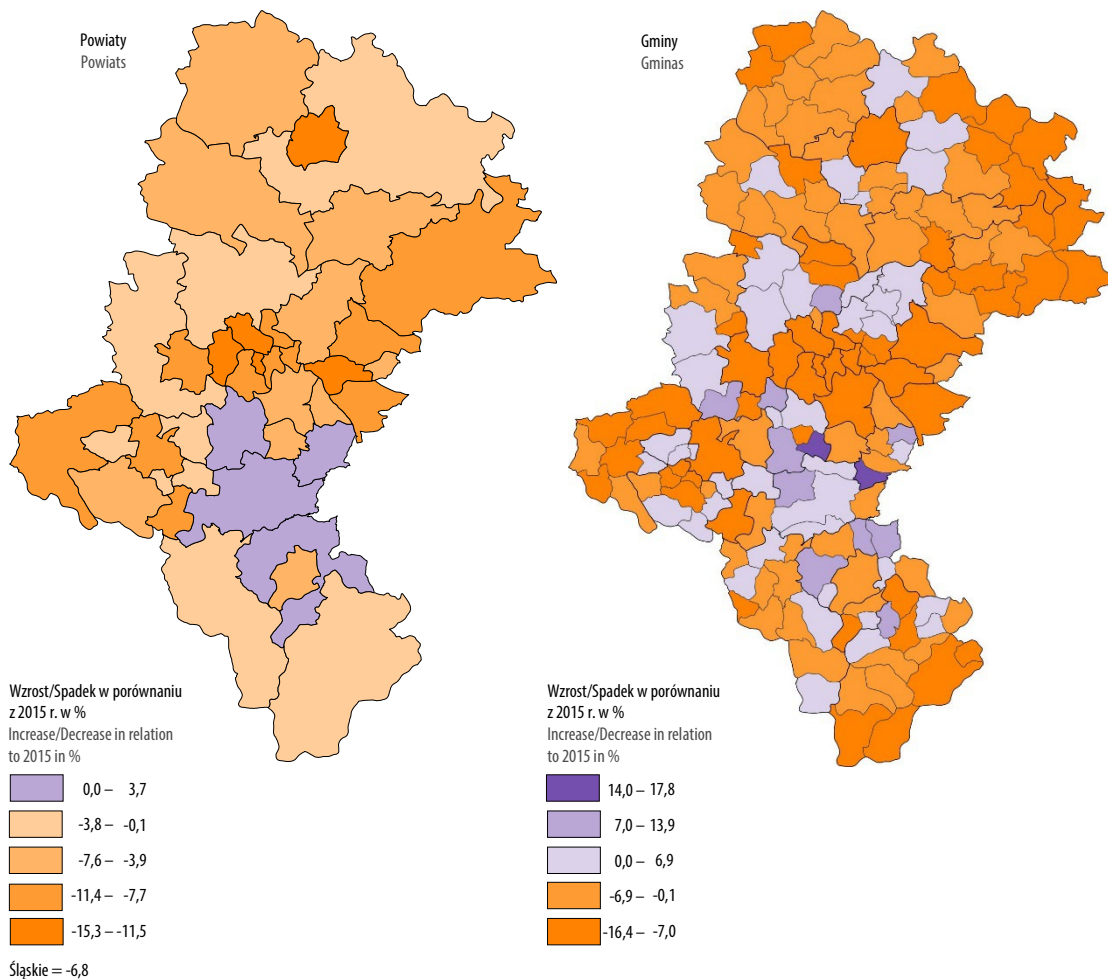
Województwo śląskie charakteryzuje się największym stopniem urbanizacji w kraju, udział mieszkańców miast w końcu 2025 r. wyniósł 75,6% (średnio w Polsce – 59,3%).

Gęstość zaludnienia wyniosła 346 osób na 1 km² i była największa w kraju (119 osób), natomiast w skali roku obniżyła się o 2 osoby na 1 km².

Wśród powiatów najwięcej ludności na 1 km² przypadało w Świętochłowicach (3 355) oraz w Chorzowie (2 954), natomiast najmniej w powiatach częstochowskim (86), lublinieckim (90) i kłobuckim (91).

W województwie śląskim, podobnie jak w kraju, występuje przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami. Kobiety stanowiły 52,0% mieszkańców województwa. W końcu 2025 r. współczynnik feminizacji wyniósł 108,1 i wzrósł o 0,1 w porównaniu z rokiem poprzednim (w kraju – 107,1), natomiast w 2015 r. ukształtował się na poziomie 107,3.

Mapa 18. Ludność w 2025 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
 Map 18. Population, 2025
 As at 31 December

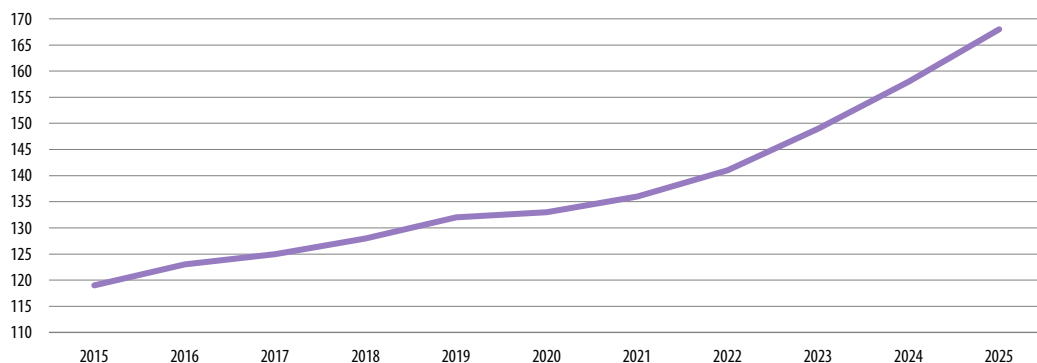

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w końcu 2025 r. wyniosła 712,4 tys. osób i była niższa w porównaniu z rokiem poprzednim oraz 2015 r., odpowiednio o: 2,6% i 7,2%. Udział ludności w tej grupie wieku w ludności ogółem wyniósł 16,7%.

Ludność w wieku produkcyjnym liczyła 2 450,2 tys. osób, tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem i o 14,3% mniej niż w 2015 r. Ludność w tej grupie wieku w końcu 2025 r. stanowiła 57,5% ludności ogółem.

Systematycznie rośnie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. W końcu 2025 r. wyniosła 1 099,1 tys. osób i wzrosła zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o: 1,1% i 16,4%. Udział ludności w tym wieku w ludności ogółem wyniósł 25,8%.

Wykres 14. Indeks starości
Chart 14. Ageing index

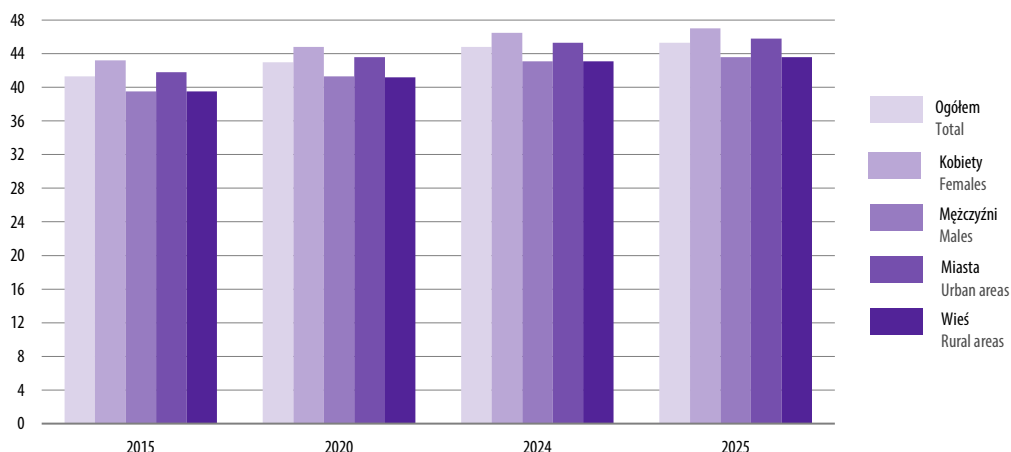
Spółeczeństwo województwa śląskiego starzeje się, co można zaobserwować analizując m.in. takie wskaźniki demograficzne jak: współczynnik starości demograficznej, indeks starości i wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego.

W końcu 2025 r. współczynnik starości demograficznej (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności) wyniósł 22,5% (w kraju – 21,1%) i wzrósł o 0,6 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 5,8 p. proc. w stosunku do 2015 r.

Indeks starości (liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat) wyniósł 168 osób, przed rokiem – 158 osób, a w 2015 r. – 119 osób. W kraju był on niższy i wyniósł 148 osób.

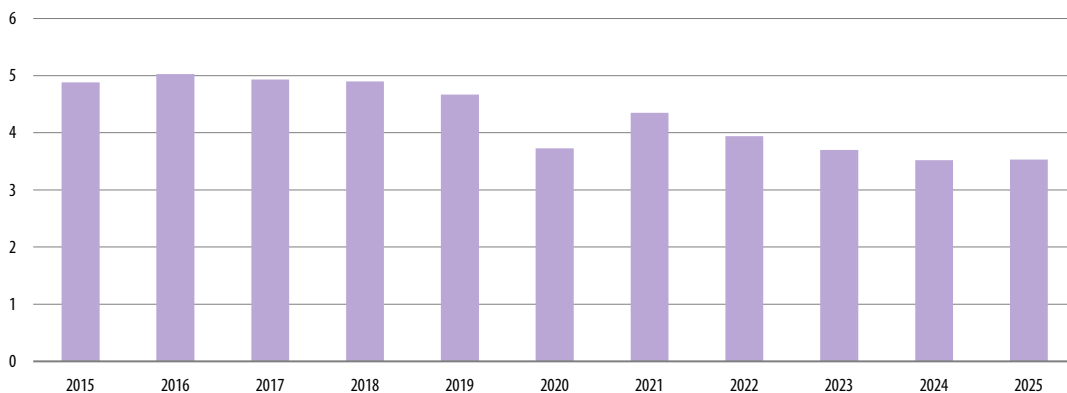
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (liczba osób w wieku 85 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 50–64 lata) w końcu 2025 r. wyniósł podobnie jak przed rokiem 12 osób, natomiast w 2015 r. było to 8 osób. W kraju również ukształtował się na poziomie 12 osób.

Wykres 15. Mediana wieku ludności
Chart 15. Median age of population

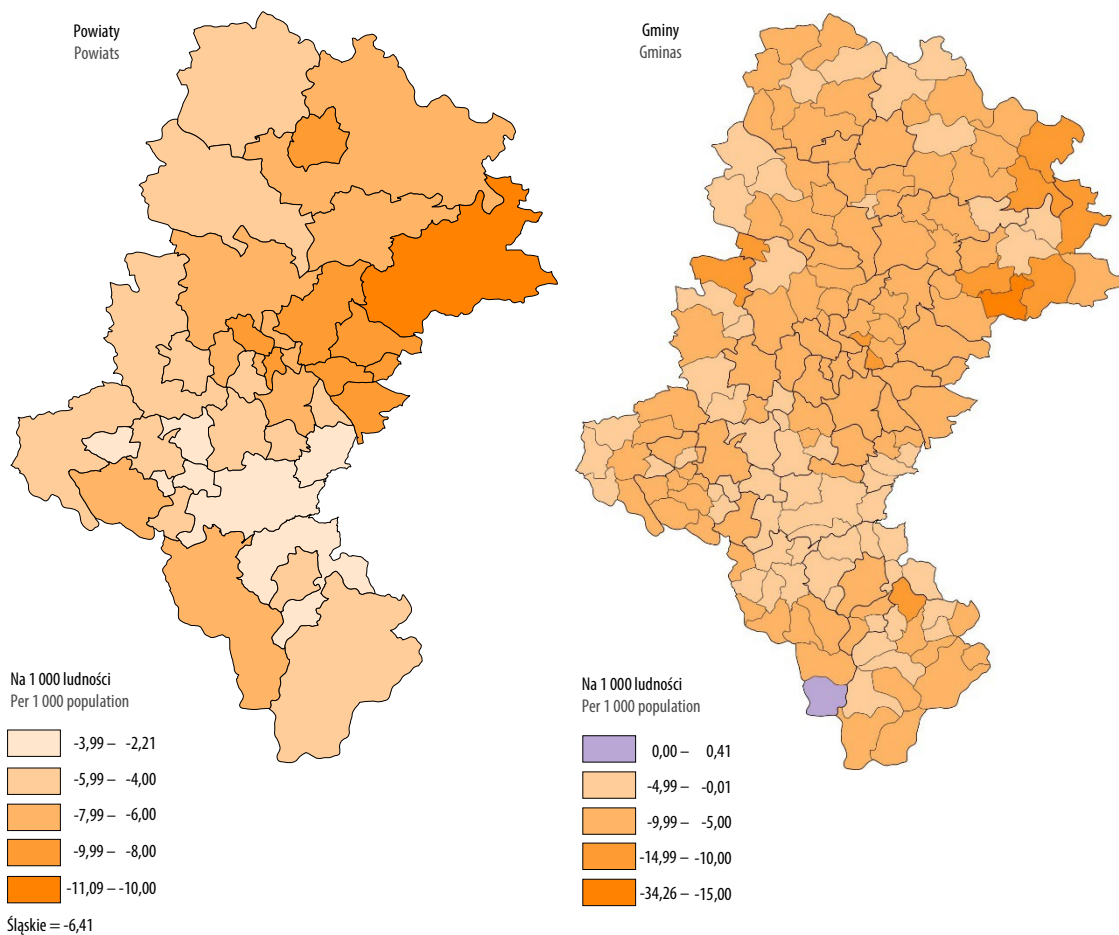
W 2025 r. zawarto 15 084 małżeństwa (o 0,5% mniej niż przed rokiem), z czego w miastach 11 815 (o 0,2% więcej), a na wsi 3 269 (o 2,9% mniej).

Wykres 16. Małżeństwa zawarte na 1 000 ludności
 Chart 16. Marriages contracted per 1 000 population

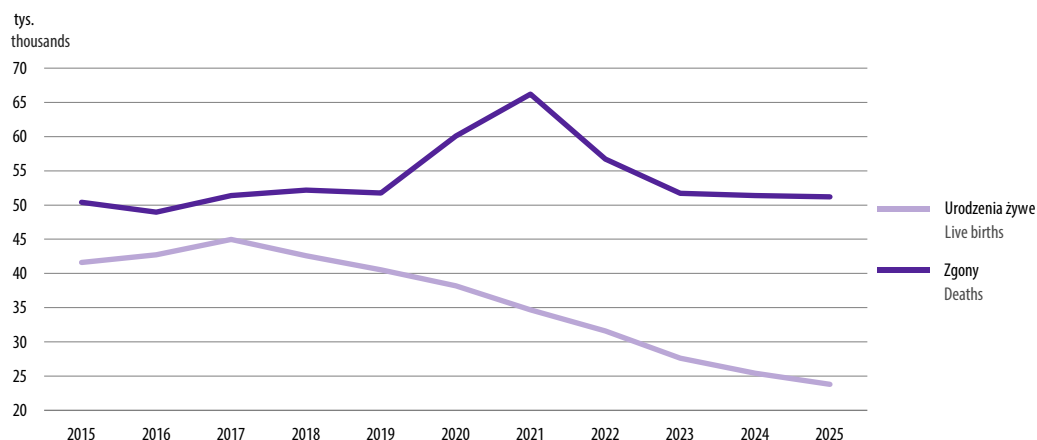

W 2025 r. odnotowano 23 802 urodzenia żywe (o 6,3% mniej niż przed rokiem) oraz 51 208 zgonów (o 0,5% mniej), w tym 78 zgonów niemowląt (o 8,2% mniej). Przyrost naturalny wyniósł minus 27 406, w roku poprzednim – minus 26 042, natomiast w 2015 r. liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów o 8 810 osób.

Mapa 19. Przyrost naturalny ludności w 2025 r.
 Map 19. Natural increase, 2025

Wykres 17. Ruch naturalny ludności
Chart 17. Vital statistics of population

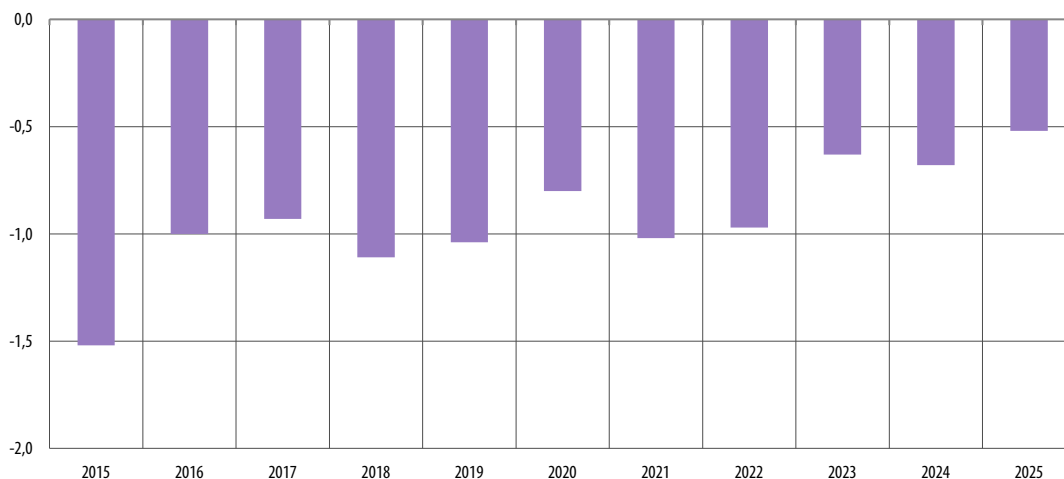

Najczęstszymi przyczynami zgonów w 2024 r. były choroby układu krążenia oraz nowotwory, które łącznie spowodowały 64,8% zgonów w województwie (choroby układu krążenia – 37,2%, nowotwory – 27,6%).

W 2025 r. w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowano 40 047 osób (o 2,4% mniej niż w roku poprzednim), natomiast wymeldowano z pobytu stałego 42 463 osoby (o 3,3% mniej). Saldo migracji wewnętrznych wyniosło minus 2 416 osób (w 2024 r. – minus 2 883 osoby).

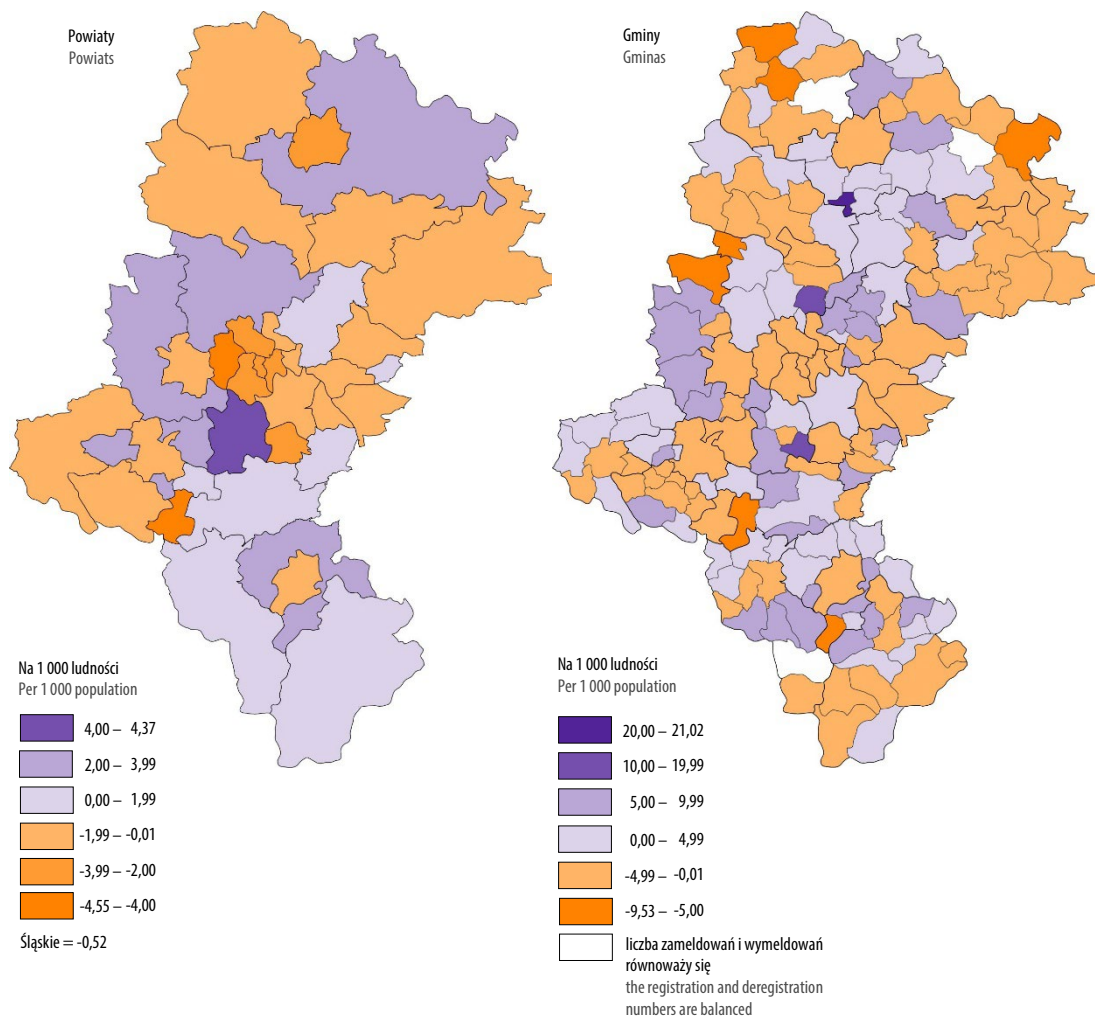
Odnotowano 1 653 osoby, które przybyły z zagranicy na pobyt stały (o 180 więcej niż przed rokiem), natomiast 1 439 osób wyemigrowało z województwa (o 85 mniej). Saldo migracji zagranicznych było dodatnie i wyniosło 214 osób.

Wykres 18. Saldo migracji ludności na pobyt stały na 1 000 ludności
Chart 18. Net migration of population for permanent residence per 1,000 population

Ogólne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w 2025 r. wyniosło minus 2 202 osoby (w 2024 r. – minus 2 934 osoby).

Mapa 20. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2025 r.
 Map 20. Net migration of population for permanent residence, 2025

5.1.2. Edukacja

5.1.2. Education

W województwie śląskim w roku szkolnym 2024/25, w relacji do roku szkolnego 2023/24, odnotowano zarówno spadek liczby placówek wychowania przedszkolnego, jak i liczby dzieci do nich uczęszczających. Zmniejszyła się liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, natomiast zwiększyła się liczba uczniów uczęszczających do nich. Odnotowano wzrost liczby szkół, natomiast spadek liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych. Zwiększyła się liczba studentów. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na oświatę i wychowanie w 2024 r. wzrosły w relacji do 2023 r.

Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, zdawalności egzaminów i o wydatkach jednostek samorządu terytorialnego, opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Dane dotyczące zdawalności egzaminów pochodzą z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Informacje dotyczące wydatków jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczane są przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w polskim systemie oświaty. W roku szkolnym 2024/25 w województwie funkcjonowało 1 987 placówek wychowania przedszkolnego (tj. 8,9% placówek w kraju), w tym 1 645 przedszkoli (tj. 11,8% przedszkoli w kraju). W relacji do roku szkolnego 2023/24 liczba placówek wychowania przedszkolnego spadła o 0,9%, w tym liczba przedszkoli pozostała na tym samym poziomie.

Tablica 10. Wychowanie przedszkolne^a

Table 10. Pre-primary education^a

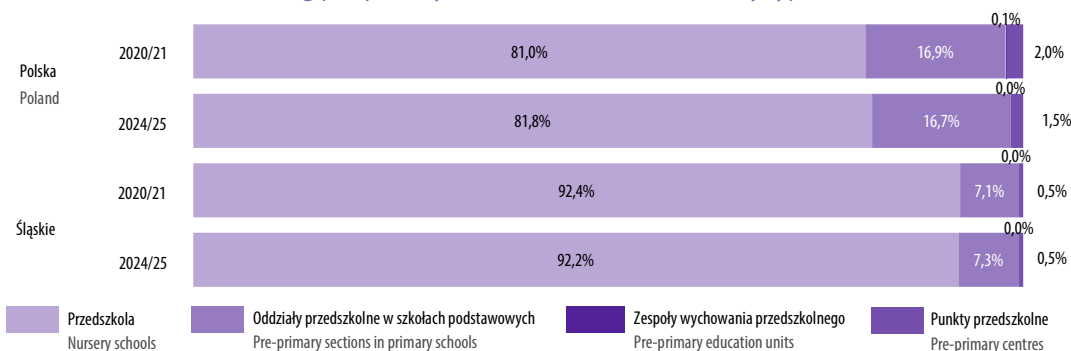
Wyszczególnienie Specification	2020/21	2023/24	2024/25
Placówki^a Establishments^a	1 964	2 005	1 987
miasta urban areas	1 369	1 409	1 395
wieś rural areas	595	596	592
w tym przedszkola of which nursery schools	1 599	1 645	1 645
w tym specjalne of which special	26	33	36
Dzieci^b Children^b	161 081	165 503	157 054
miasta urban areas	122 585	124 994	117 960
wieś rural areas	38 496	40 509	39 094
w tym w wieku: 6 lat of which at the age of: 6	41 771	46 004	43 614
5 lat 5	40 854	42 807	40 619

a Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b Including children staying in the units performing health care activity.

Spośród 157,1 tys. dzieci objętych edukacją przedszkolną, większość uczęszczała do przedszkoli – 144,7 tys. Dzieci w placówkach przedszkolnych w województwie stanowiły 10,8% dzieci w placówkach w kraju, natomiast dzieci w przedszkolach – 12,2% przedszkolaków w całym kraju. Zarówno liczba dzieci korzystających z placówek wychowania przedszkolnego, jak i liczba dzieci korzystających z przedszkoli w województwie spadła w odniesieniu do roku szkolnego 2023/24 odpowiednio o: 5,1% i 4,7%.

Wykres 19. Struktura dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a według typów placówek
Chart 19. Structure of children attending pre-primary education establishments^a by type of establishments

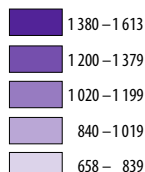

^a łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.
a Including children staying in the units performing health care activity.

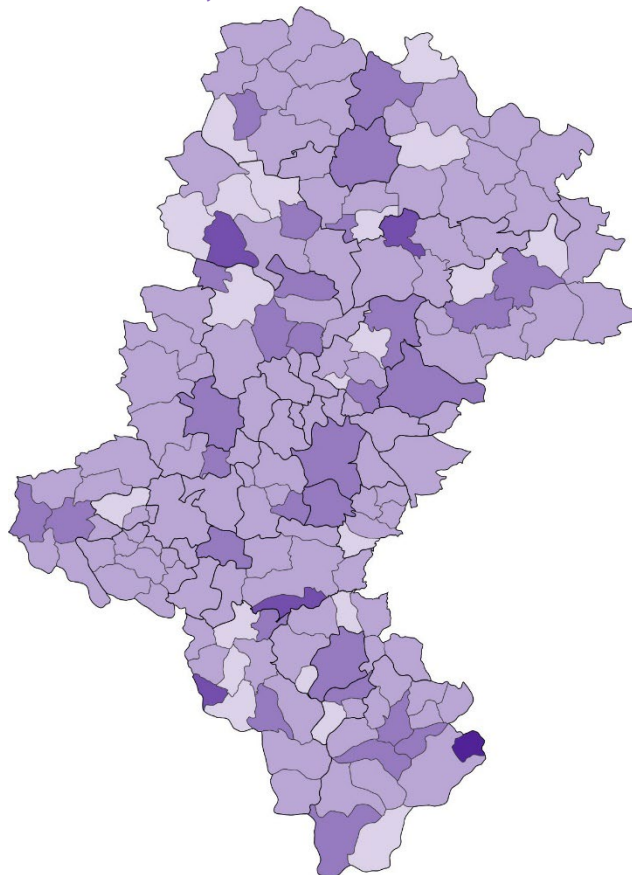
Mapa 21. Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2024/25
Map 21. Pre-primary education in the 2024/25 school year

Dzieci w wieku 3–6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego^a na 1 000 dzieci w wieku 3–6 lat

Children aged 3–6 years in pre-primary establishments^a per 1 000 children aged 3–6 years

Śląskie = 987

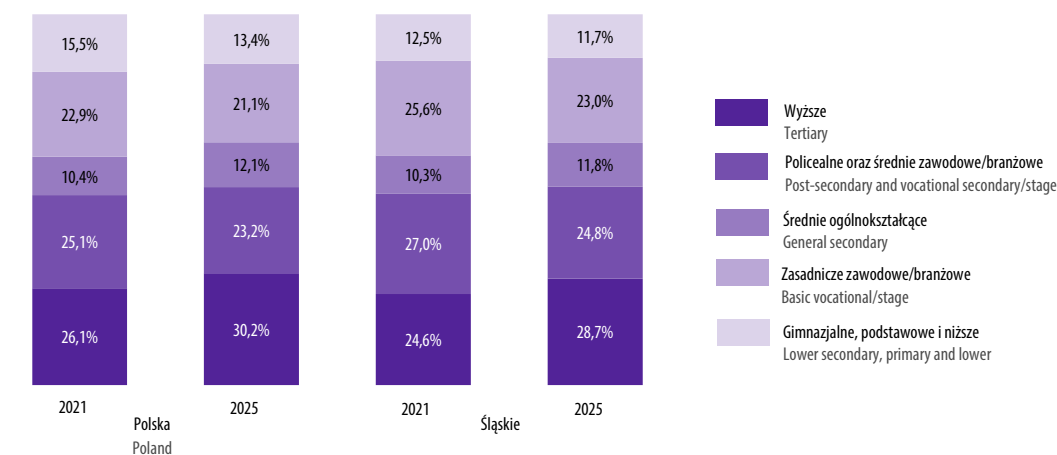

^a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres; including children staying in the units performing health care activity.

Spośród gmin najwięcej dzieci w wieku 3–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na 1 000 dzieci tej grupy wieku odnotowano w Koszarawie (1 613), a następnie w Goczałkowicach-Zdroju (1 304), w Lublińcu (1 256) i Cieszynie (1 226), natomiast najmniej w gminie Pawonków (658), Ujsoły (667), Włodowice (673), a w dalszej kolejności Szczyrk (692) oraz w gminach Jaworze (789) i Mierzęcice (792).

Wykres 20. Struktura ludności^a według poziomu wykształcenia (BAEL)
Chart 20. Structure of population^a by education level (LFS)

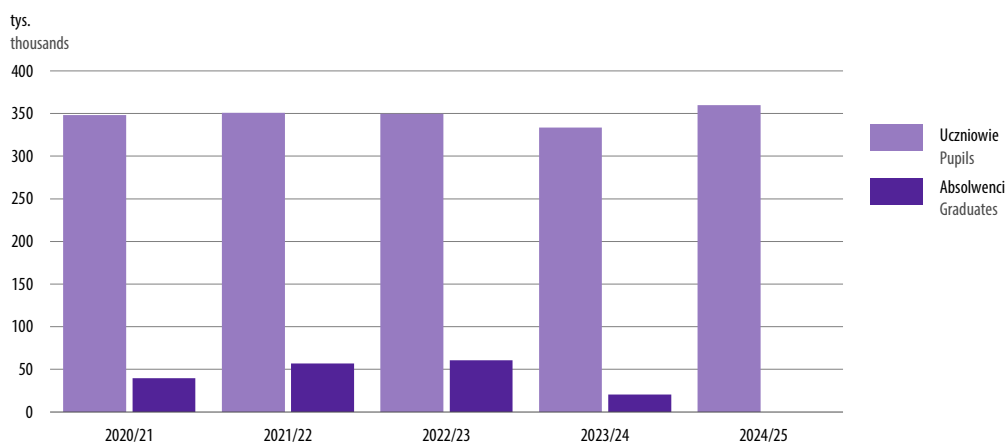

a W wieku 15–89 lat.
a Aged 15–89.

Według wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wśród ludności w wieku 15–89 lat w 2025 r. najczęściej było osób legitymującym się wykształceniem wyższym (28,7%), a w dalszej kolejności policealnym oraz średnim zawodowym/branżowym (24,8%) i zasadniczym zawodowym/branżowym (23,0%). W porównaniu z 2021 r. największy wzrost odsetka odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym (o 4,0 p. proc.), natomiast największy spadek – wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 2,6 p. proc.).

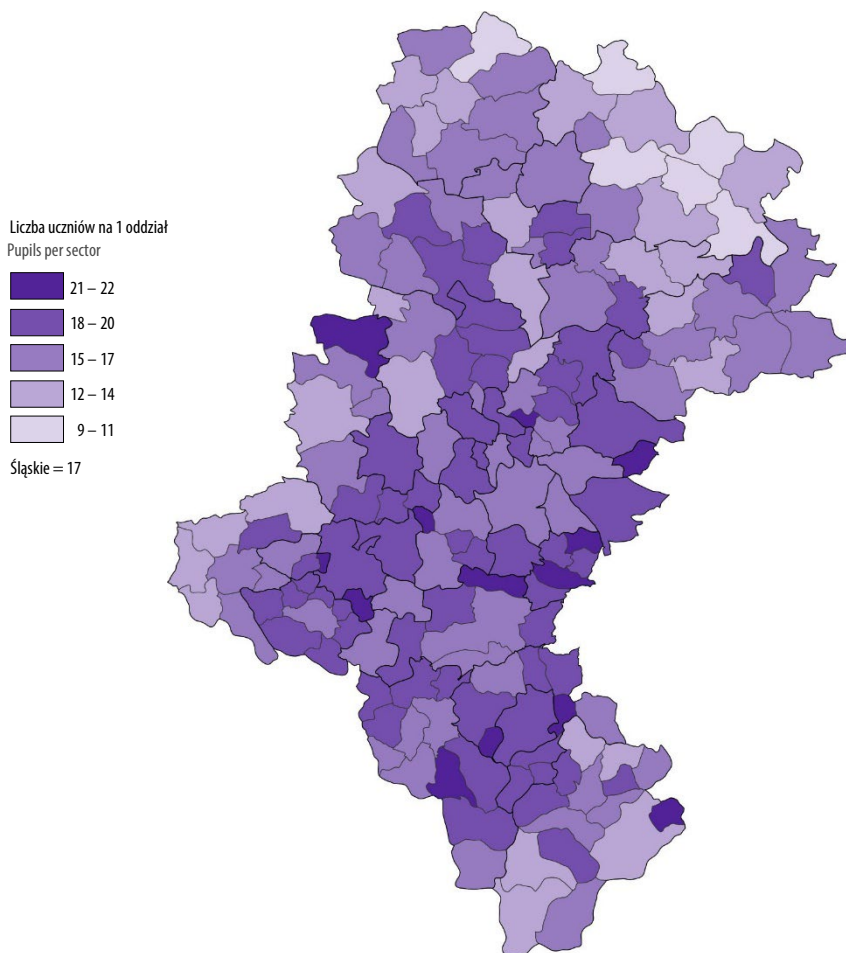
W kraju w 2025 r. najczęściej ludności posiadało wykształcenie wyższe (30,2%) i to w tej grupie ludności w odniesieniu do 2021 r. nastąpił największy wzrost udziału osób (o 4,1 p. proc.).

Wykres 21. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży
Chart 21. Pupils and graduates of primary schools for children and youth

W roku szkolnym 2024/25 działały 1 422 szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (tj. 10,1% szkół w kraju), w których naukę pobierało 360,0 tys. uczniów (tj. 11,2% uczniów w kraju). W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym liczba szkół podstawowych zmniejszyła się o 4 placówki, a liczba uczniów zwiększyła się o 26,6 tys. Liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2023/24 wyniosła 20,4 tys.

Mapa 22. Uczniowie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2024/25
Map 22. Pupils in primary schools for children and youth in the 2024/25 school year

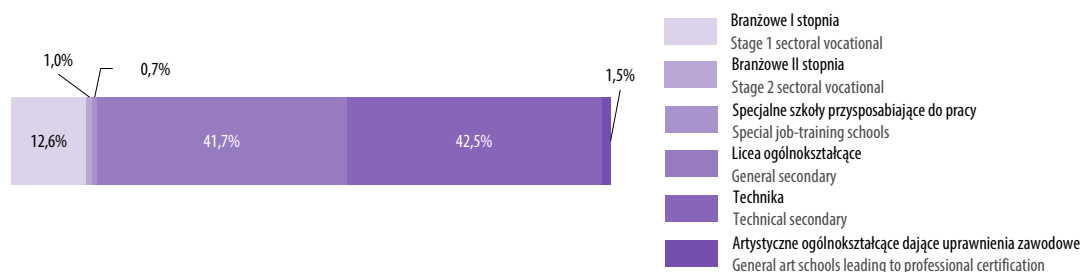
Przeciętnie oddział w szkole podstawowej liczył 17 uczniów. Najliczniejsze oddziały odnotowano w gminach Sławków, Ornontowice i Kobiór (po 22 uczniów). Najmniej liczny oddział odnotowano w gminie Lelów (9 uczniów) oraz Dąbrowa Zielona i Przyrów (po 10 uczniów), a w dalszej kolejności w gminach Popów, Mstów i Kruszyna (po 11 uczniów).

Do szkół ponadpodstawowych zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, licea ogólnokształcące, technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

W roku szkolnym 2024/25 działały 794 szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży, tj. o 4 placówki więcej niż rok wcześniej. Były to 234 szkoły branżowe I i II stopnia, 269 liceów ogólnokształcących, 222 technika, 50 specjalnych szkół przysposabiających do pracy i 19 szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe.

Wykres 22. Struktura uczniów szkół ponadpodstawowych dla młodzieży według typów szkół w roku szkolnym 2024/25

Chart 22. Structure of students of post-primary schools for youth by types in the 2024/25 school year

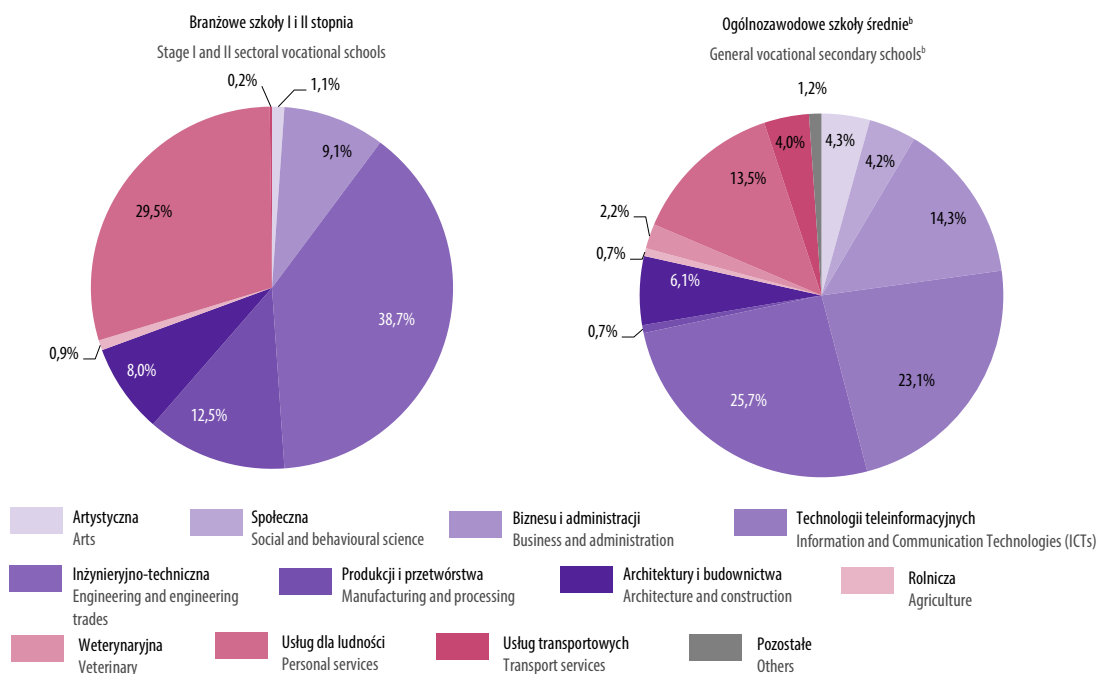

Naukę w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży pobierało 191,0 tys. uczniów, tj. o 18,1 tys. uczniów mniej niż przed rokiem. W technikach uczyło się 81,2 tys. młodzieży, w liceach ogólnokształcących 79,7 tys., w szkołach branżowych I i II stopnia 26,0 tys., w szkołach artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe 2,8 tys., a w specjalnych szkołach przysposabiających do pracy 1,3 tys.

W czerwcu 2024 r. szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży opuściło 34,6 tys. absolwentów, w tym 42,3% stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących, 38,8% – techników, a 13,4% – szkół branżowych I stopnia. Absolwenci szkół branżowych II stopnia, ogólnokształcących szkół artystycznych oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy stanowili odpowiednio: 3,5%, 1,2% i 0,8% ogólnej liczby absolwentów.

Wykres 23. Struktura absolwentów szkół zawodowych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia^a w roku szkolnym 2023/24

Chart 23. Structure of graduates of vocational schools for youth by narrow fields of education^a in the 2023/24 school year

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Dotyczy techników i szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe.
^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Concern technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Najwięcej absolwentów szkół branżowych I i II stopnia ukończyło kierunki kształcenia z podgrupy inżynieryjno-technicznej (38,7%) oraz usług dla ludności (29,5%), natomiast techników – z podgrupy inżynieryjno-technicznej (25,7%) i technologii teleinformatycznych (23,1%).

W 135 szkołach policealnych w roku szkolnym 2024/25 uczyło się 24,7 tys. uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2023/24 odnotowano wzrost liczby szkół o 1, tj. o 0,7%, jak i liczby uczniów o 1,2 tys., tj. o 5,3%. W szkołach policealnych dominowały kobiety (71,6%). Liczba absolwentów z roku szkolnego 2023/24 wyniosła 7,5 tys. osób i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 0,6 tys. osób (o 8,5%).

Tablica 11. Osoby, które przystąpiły/zdały egzamin maturalny^a
Table 11. Persons who took or passed matriculation exam^a

Wyszczególnienie Specification	2020	2024	2025
Kobiety Females			
przystąpiło took	15 398	13 750	14 364
zdało passed	11 551	11 659	11 558
Mężczyźni Males			
przystąpiło took	13 273	12 449	12 868
zdało passed	9 590	10 431	10 278

^a W 2024 r. i 2025 r. egzamin maturalny przeprowadzany był w dwóch formułach – starej (obowiązującej od 2015 r.) i w nowej (obowiązującej od 2023 r.).
a In 2024 and 2025 the matriculation examination has been carried out in two formulas – the old one (in force since 2015) and the new one (in force since 2023).

W 2025 r. do egzaminu maturalnego w województwie przystąpiło 27,2 tys. osób, z których 21,8 tys. (80,2%) zdało egzamin. Przeciętna zdawalność egzaminu maturalnego w kraju w 2025 r. wyniosła 79,9%, a w 2024 r. – 84,1%.

W roku akademickim 2024/25 w 31 uczelniach, mających siedzibę w województwie śląskim, studiowało 111,4 tys. studentów (łącznie z cudzoziemcami), tj. o 4,5% więcej niż w poprzednim roku akademickim. Cudzoziemcy stanowili 8,1% ogólnej liczby studentów. W ogólnej liczbie studentów przeważały kobiety (57,4%).

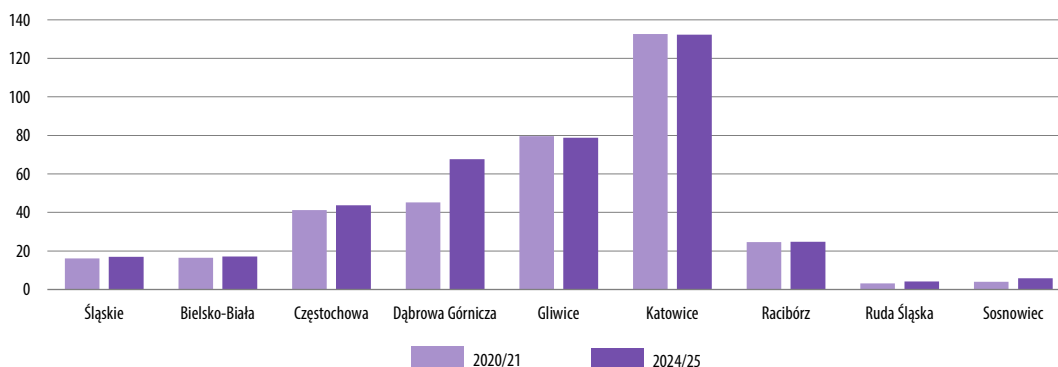
Liczba uczelni województwa stanowiła 9,2% wszystkich uczelni w kraju, a liczba studentów (łącznie z cudzoziemcami) 8,7% ogólnej liczby studentów w kraju.

W 13 uczelniach o profilu akademickim uczyło się 94,3 tys. studentów, w tym 66,3 tys. na studiach stacjonarnych. Natomiast w 18 uczelniach o profilu zawodowym studiowało 17,1 tys. osób, w tym 11,1 tys. na studiach niestacjonarnych.

Zdecydowana większość uczelni (28), w których studiowało 99,9 tys. osób, nadzorowana była przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego.

W ogólnej liczbie studiujących według rodzajów studiów przeważali studenci studiów pierwszego stopnia – 66,7 tys. Na studiach magisterskich jednolitych kształciło się 21,9 tys. studentów, a na studiach drugiego stopnia – 22,8 tys. studentów.

Wykres 24. Studenci stacjonarni uczelni w miejscowościach akademickich na 1 000 ludności
Chart 24. Students in full-time programmes in academic towns per 1 000 population

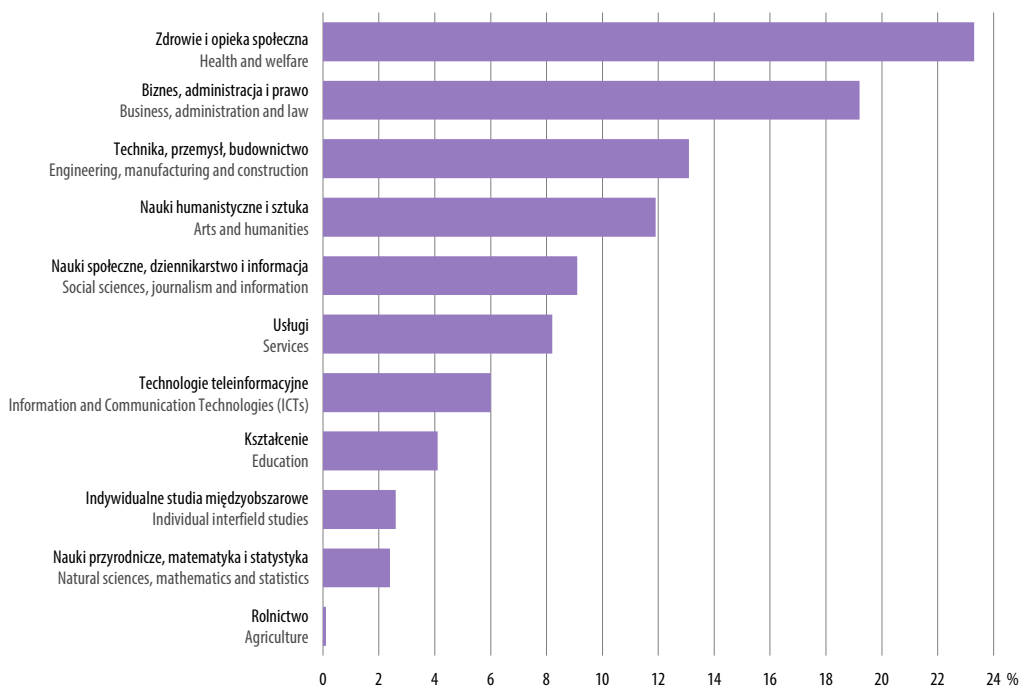

Studenci najczęściej wybierali kierunki z grup: zdrowie i opieka społeczna (21,9% ogólnej liczby studentów), biznes, administracja i prawo (18,3%), technika, przemysł, budownictwo (13,6%) oraz nauki humanistyczne i sztuka (11,6%).

W 2024 r. dyplom ukończenia studiów wyższych uzyskało 27,6 tys. osób, z których 63,2% kształciło się w systemie stacjonarnym. Wśród absolwentów studiów stacjonarnych ponad połowę stanowili absolwenci studiów pierwszego stopnia (56,6%). W przypadku studiów niestacjonarnych największy udział – 48,5% stanowili absolwenci studiów drugiego stopnia.

Studia pierwszego stopnia ukończyło 14,3 tys. osób (51,6% ogólnej liczby absolwentów). Tytuł licencjata uzyskało 9,8 tys. absolwentów, a inżyniera – 4,5 tys. Dyplom potwierdzający ukończenie studiów magisterskich otrzymało 13,4 tys. osób, wśród których większość stanowili absolwenci studiów drugiego stopnia – 10,4 tys. osób.

Wykres 25. Struktura absolwentów uczelni według grup kierunków kształcenia^a w roku akademickim 2023/24
Chart 25. Structure of graduates by broad fields of education^a in the 2023/24 academic year

^a Absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w 2024 r. Łącznie z cudzoziemcami. Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
^a Graduates who obtained higher education diplomas in 2024. Including foreigners. According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F-2013).

W roku szkolnym 2024/25 funkcjonowało 78 szkół dla dorosłych (spadek o 7,4% w porównaniu z rokiem poprzednim), w których uczyło się łącznie 10,2 tys. osób (wzrost o 4,1%). W skład ogólnej liczby szkół wchodziło: 9 szkół podstawowych – 234 uczniów oraz 66 liceów ogólnokształcących – 9,9 tys. uczniów. W roku szkolnym 2023/24 liczba absolwentów wynosiła 1 656 osób, w tym w szkołach podstawowych 130 osób i w liceach ogólnokształcących 1 526 osób. Odsetek osób dorosłych (w wieku 25–64 lata) uczestniczących w kształceniu lub w szkoleniu w 2024 r. stanowił 9,5% i w porównaniu z 2023 r. wzrósł o 1,0 p. proc.

W 2024 r. w województwie śląskim wydatki jednostek samorządu terytorialnego na oświatę i wychowanie, edukacyjną opiekę wychowawczą oraz szkolnictwo wyższe wyniosły 16,9 mld zł, co stanowiło 37,1% ogółu wydatków zrealizowanych przez te jednostki. W relacji do 2023 r. omawiane wydatki wzrosły o 24,6%.

Z ogólnej kwoty przeznaczonej na cele oświaty i wychowania, edukacyjnej opieki wychowawczej oraz szkolnictwa wyższego, najwięcej (89,7%) wydatkowały samorzady gmin i miast na prawach powiatu 15,2 mld zł (o 23,6% więcej w skali roku).

5.1.3. Zasoby pracy

5.1.3. Labour resources

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu października 2025 r. zmniejszyła się w porównaniu z końcem grudnia 2024 r. Jednocześnie wzrosła w skali roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy (według stanu w końcu 2025 r.).

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za 4 kwartał 2025 r. zarówno liczba pracujących, jak i wskaźnik zatrudnienia były wyższe niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według kryteriów BAEL zwiększyła się w ujęciu rocznym.

5.1.3.1. Pracujący

5.1.3.1. Employed persons

Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** (stan na ostatni dzień miesiąca) od grudnia 2022 r. są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane dotyczą pracujących we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej.

Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

1. pracowników najemnych (od 2022 r. zmiana nazwy, wcześniej zatrudnieni), czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
2. pracodawców i pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
3. osoby wykonujące pracę nakładczą;
4. członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
5. duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu października 2025 r. wyniosła 1 682,0 tys. osób (11,1% ogółu pracujących w kraju) i zmniejszyła się w porównaniu z końcem grudnia 2024 r. o 1,0% (w kraju o 0,3%). Pracujący mężczyźni stanowili ponad połowę (52,8%) ogółu pracujących w województwie (887,8 tys. osób). W porównaniu z grudniem 2024 r. liczba mężczyzn i kobiet zmniejszyła się (odpowiednio o 1,1% i o 0,8%). Najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym (21,1% ogółu) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,7%), natomiast najmniej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (0,9%).

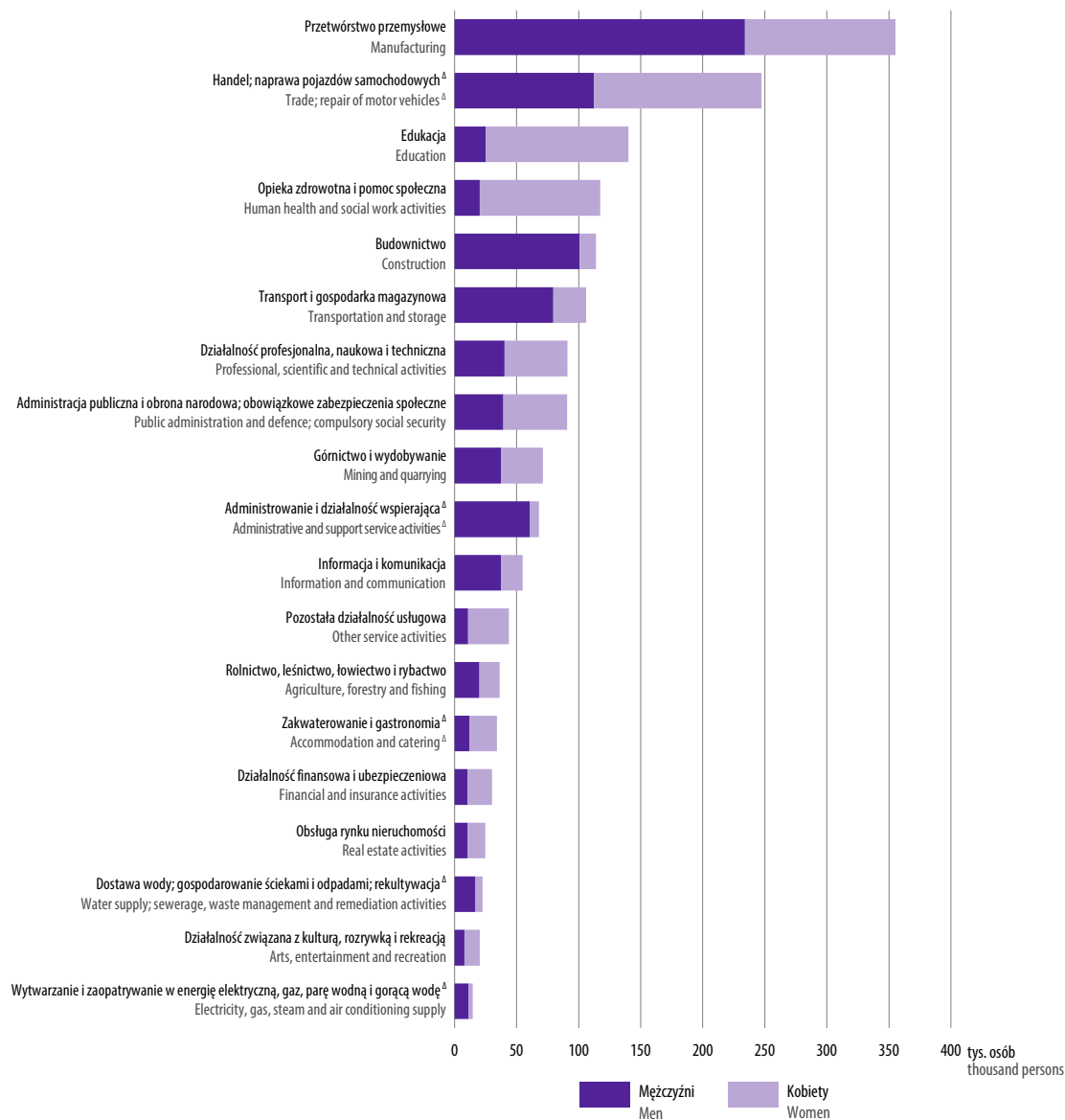
W porównaniu z grudniem 2024 r. w największym stopniu liczba pracujących zmniejszyła się w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 4,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,3%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 2,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 2,6%). Wzrost liczby pracujących zanotowano m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,0%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,5%), informacji i komunikacji oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (po 1,2%).

Wykres 26. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD i płci w 2025 r.

Stan w dniu 31 października

Chart 26. Employed persons in national economy^a by PKD/NACE sections and sex, 2025

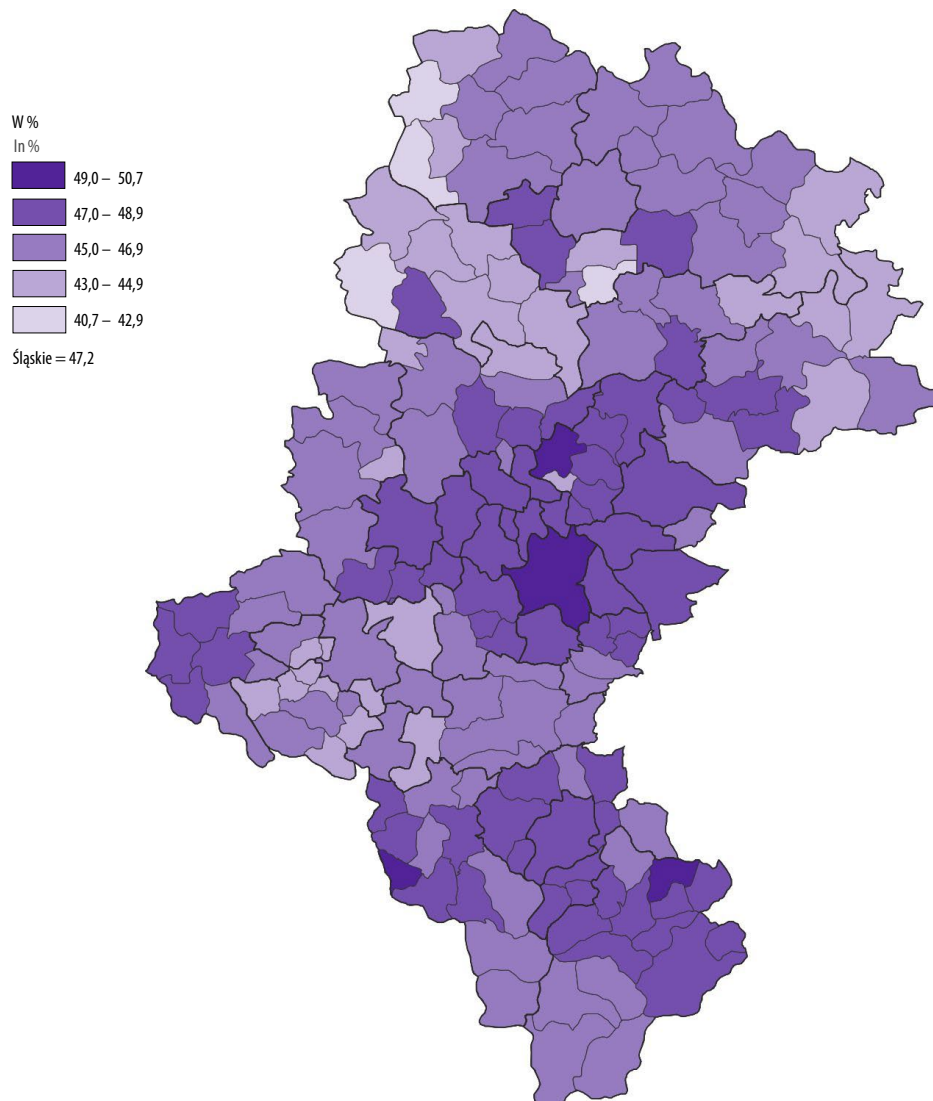
As at 31 October

Mapa 23. Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2025 r.

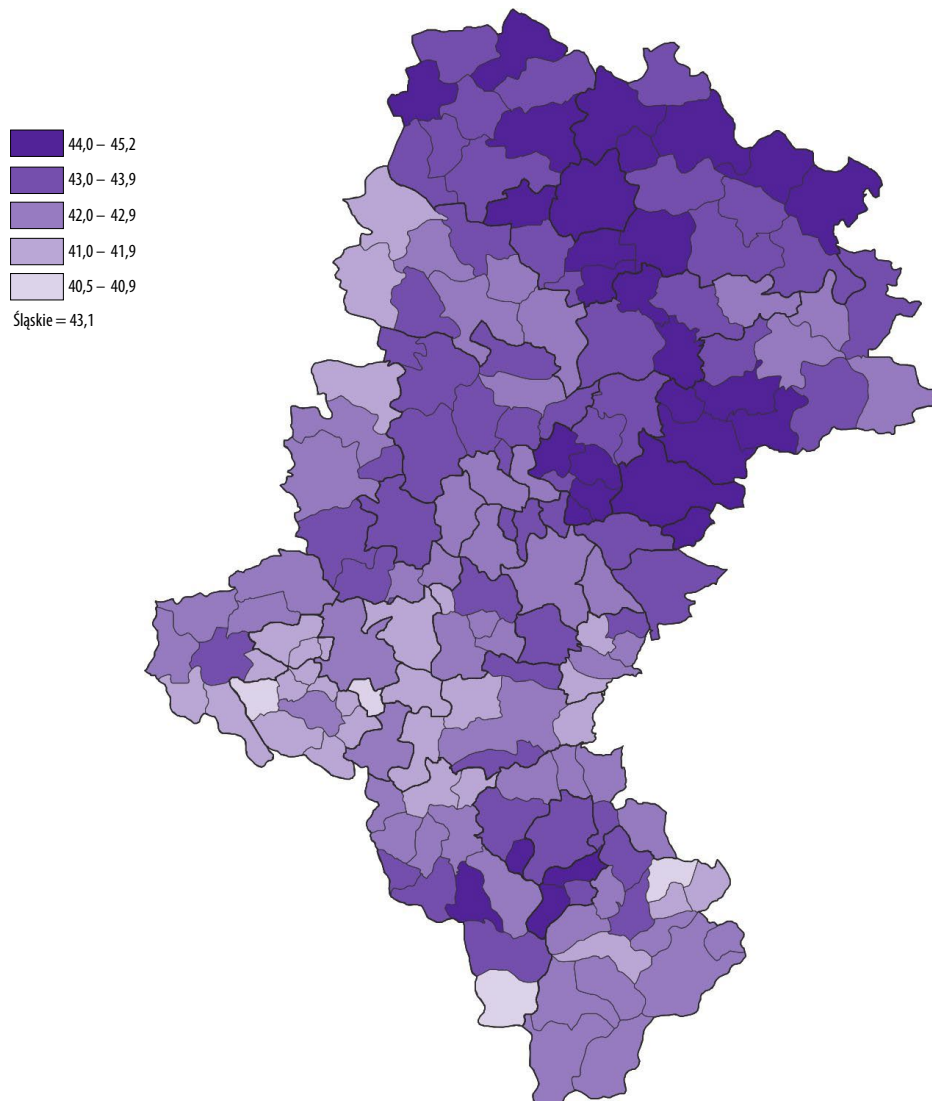
Stan w dniu 31 października

Map. 23. Share of women in the total number of employed persons in the national economy by gmina of residence, 2025
As at 31 October

Na koniec października 2025 r. średnia wieku pracujących w gospodarce narodowej wyniosła 43,1 roku (w końcu grudnia 2024 r. – 42,8 roku). Średnia wieku pracujących kobiet i mężczyzn były podobne i wyniosły odpowiednio 43,2 i 43,0 roku. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według gmin, odnotowuje się znaczne zróżnicowanie tego zjawiska w województwie. W gminach na północnych terenach województwa zamieszkiwali przeciętnie najstarsi pracujący.

Mapa 24. Średnia wieku pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2025 r.
Stan w dniu 31 października
Map 24. Average age of employed persons in the national economy by gmina of residence, 2025
As at 31 October

5.1.3.2. Bezrobocie rejestrowane

5.1.3.2. Registered unemployment

Dane o bezrobociu rejestrowanym podano na podstawie badania, które opiera się na rejestracji osób w powiatowych urzędach pracy. Osoby te muszą spełniać kryteria przedstawione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w której określono je jako bezrobotne oraz w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Od 1 czerwca 2025 r. dane o rejestracji i ewidencji osób bezrobotnych oraz o ofertach pracy nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi ze względu na zmiany metodologiczne wynikające z wejścia w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620).

Rok 2025 był drugim, w którym wystąpił wzrost liczby bezrobotnych (w skali roku), po notowanym spadku w latach 2021–2023.

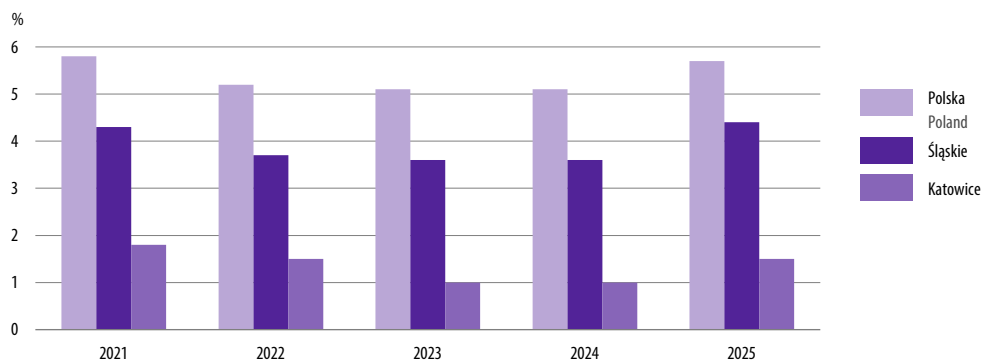
W końcu grudnia 2025 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 77,1 tys. osób i była wyższa od zanotowanej w końcu grudnia 2024 r. o 23,3% (w kraju wyższa o 12,9%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2025 r. wyniosła 4,4% (w kraju 5,7%) i była o 0,8 p. proc. wyższa niż w końcu grudnia 2024 r. (w kraju o 0,6 p. proc.). W rankingu województw, województwo śląskie pod względem stopy bezrobocia znalazło się na 3. miejscu. Niższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (3,5%) i mazowieckim (4,3%).

Wykres 27. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Registered unemployment rate
As at 31 December

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Wskaźnik ten podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowaną w 2021 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane te nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi.

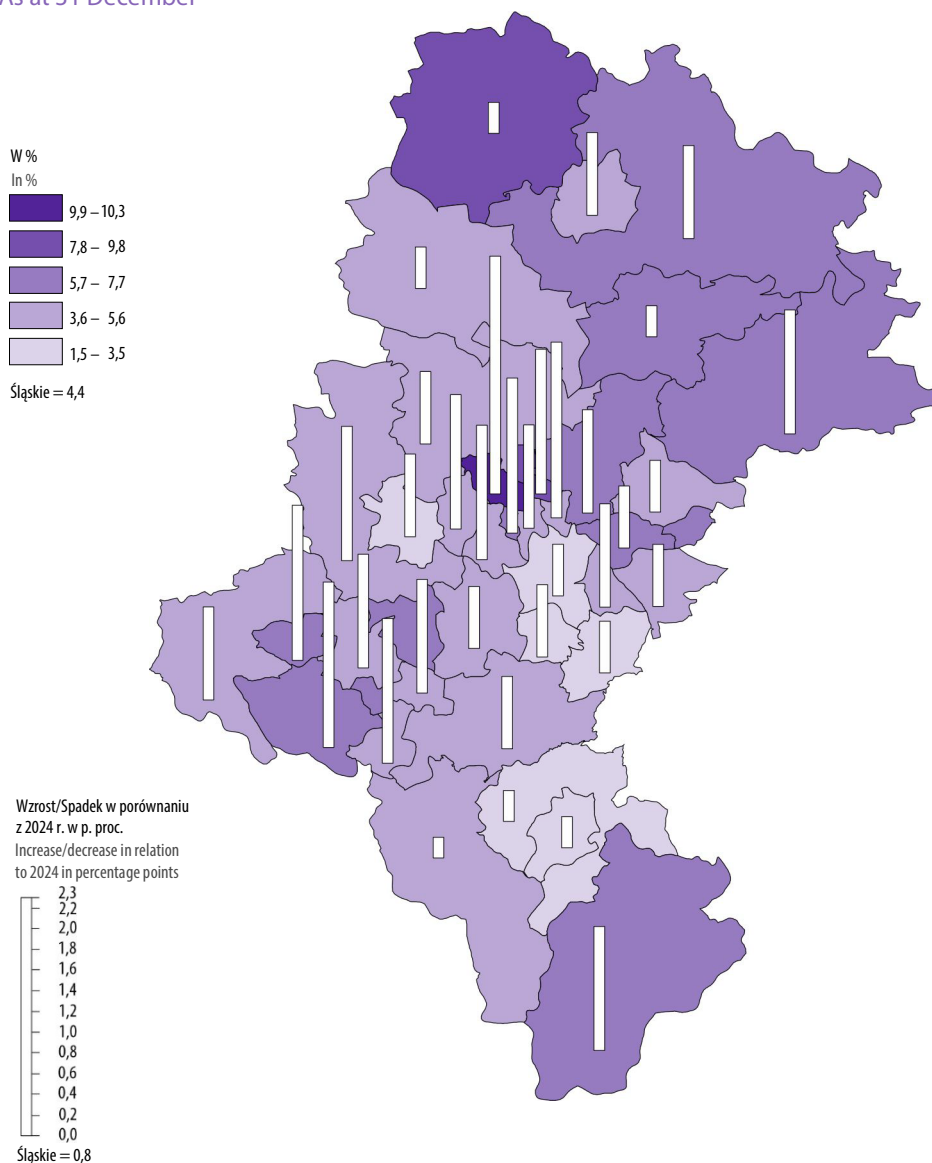
Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, odnotowuje się znaczne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach w końcu 2025 r. wyniosła 8,8 p. proc. (przed rokiem – 7,0 p. proc.). Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w Bytomiu (10,3%), natomiast najniższą w Katowicach (1,5%). W skali roku stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła we wszystkich powiatach, w tym w największym stopniu w Bytomiu (o 2,3 p. proc.).

Mapa 25. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 25. Registered unemployment rate, 2025

As at 31 December

W końcu grudnia 2025 r. bezrobotni bez prawa do zasiłku w województwie stanowili 86,1% ogółu (84,4% w końcu grudnia 2024 r.), a osoby poprzednio pracujące – 88,4% (88,8% przed rokiem).

Osoby długotrwale bezrobotne liczyły 30,1 tys. osób, a ich udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem wyniósł 39,1% i był on o 1,3 p. proc. niższy niż w końcu grudnia 2024 r. Obniżył się także odsetek osób niepełnosprawnych (o 0,7 p. proc. do 7,4%). Absolwenci stanowili 4,1% ogółu bezrobotnych, a ich udział w skali roku zwiększył się o 0,1 p. proc.

W końcu grudnia 2025 r. w miastach mieszkało więcej bezrobotnych niż na wsi (59,5 tys. wobec 17,6 tys.). W skali roku zwiększyła się liczba bezrobotnych zamieszkałych w miastach i na wsi (o odpowiednio o: 25,9% i 15,1%).

Bezrobocie rejestrowane dotyczyło w największym stopniu osób w wieku 35–44 lata (20,5 tys.). W skali roku udział tej grupy bezrobotnych zwiększył się o 0,1 p. proc. do 26,6%. Najmniejszą populację bezrobotnych tworzyły osoby najmłodsze w wieku 18–24 lata (9,9 tys.), których odsetek zwiększył się w porównaniu z końcem grudnia 2024 r. (o 1,2 p. proc. do 12,8%). Osoby starsze w wieku 55 lat i więcej liczyły 12,0 tys. i stanowiły 15,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 17,0%).

Połowa bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2025 r. to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy tworzyły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe, branżowe I stopnia (stanowiące odpowiednio: 26,9% i 23,2% ogółu bezrobotnych). W skali roku udział pierwszej z wymienionych grup bezrobotnych wzrósł o 1,5 p. proc., natomiast drugiej obniżył się o 0,4 p. proc. Problemy ze znalezieniem pracy posiadały również osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, branżowym II stopnia oraz wyższym, których odsetki wśród ogółu bezrobotnych wyniosły odpowiednio: 22,7% i 15,5% (przed rokiem odpowiednio: 23,2% i 16,2%).

W końcu grudnia 2025 r. w urzędach pracy zanotowano 3,7 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, w tym 2,2 tys. (58,7%) było niewykorzystanych dłużej niż 30 dni. Na 1 ofertę pracy przypadało 21 bezrobotnych (w kraju – 34).

5.1.3.3. Aktywność ekonomiczna ludności

5.1.3.3. Economic activity of the population

Źródłem danych kwartalnych o **ludności aktywnej zawodowo** (tj. pracujących i bezrobotnych według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wytycznych Eurostatu) oraz o **osobach biernych zawodowo**, tj. tych, którzy pozostają poza siłą roboczą jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Do uogólniania wyników BAEL na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Według danych BAEL w 4 kwartale 2025 r. liczba ludności w wieku 15–89 lat wyniosła 3 522 tys. i obniżyła się w porównaniu z 4 kwartałem 2024 r. o 0,2% (w kraju wzrost o 0,1%). Województwo śląskie skupiało 11,6% ludności w wieku 15–89 lat w kraju. Zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1 990 tys. osób, tj. więcej niż w 4 kwartale 2024 r. o 0,9% (w kraju o 1,0% więcej). Wśród nich pracujący stanowili ponad 97%, a bezrobotni prawie 3%.

Tablica 12. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale według BAEL
Table 12. Economic activity of the population aged 15–89 in the 4 quarter by LFS

Wyszczególnienie Specification	2021	2024	2025	2025 Polska Poland
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	2 039	1 972	1 990	17 912
pracujący employed persons	1 991	1 927	1 937	17 346
bezrobotni ^a unemployed persons ^a	48	45	52	567
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	1 538	1 557	1 532	12 456
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	57,0	55,9	56,5	59,0
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	55,7	54,6	55,0	57,1
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	2,4	2,3	2,6	3,2

a Populacja osób bezrobotnych dotyczy osób w wieku 15–74 lata.
 a The unemployed population includes people aged 15–74.

Do **pracujących według BAEL** zaliczono osoby w wieku 15–89 lat które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
 - b) z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
 - c) z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

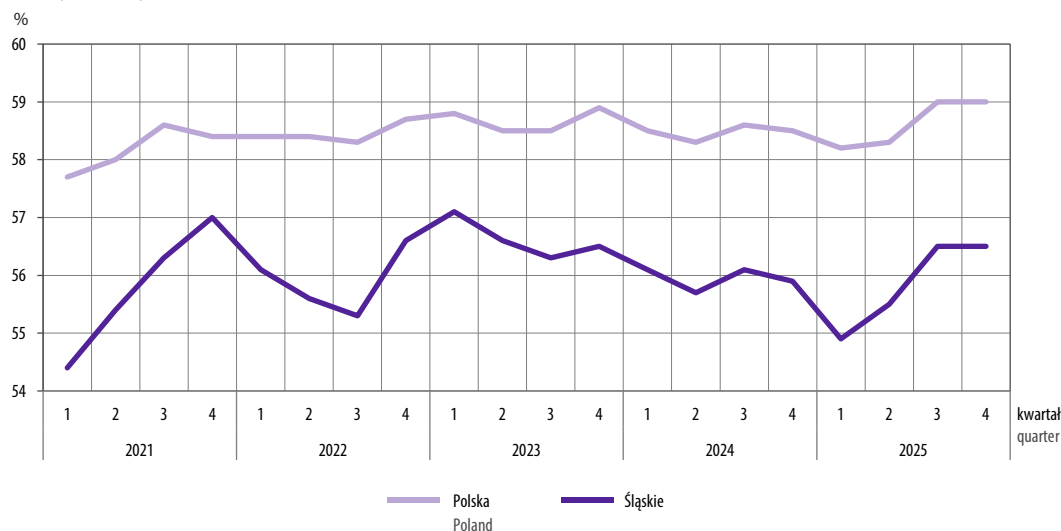
Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15–89 lat w 4 kwartale 2025 r. wyniósł 56,5% (w kraju – 59,0%) i zwiększył się w porównaniu z 4 kwartałem 2024 r. o 0,6 p. proc. (w kraju o 0,5 p. proc. więcej). Współczynnik aktywności zawodowej dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet (62,9% wobec 50,7%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (57,2% wobec 54,2%). Biorąc pod uwagę grupy wieku ludności, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej zanotowano wśród osób w wieku 25–34 lata (92,7%) i 35–44 lata (91,4%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym (83,2%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (14,3%).

Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL obliczono jako udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

W 4 kwartale 2025 r. pracowało 1 937 tys. osób, tj. więcej niż w 4 kwartale 2024 r. o 0,5% (w kraju o 0,6% więcej). Pracujący stanowili 55,0% ludności w wieku 15–89 lat (w kraju – 57,1%), tj. więcej w porównaniu z 4 kwartałem 2024 r. o 0,4 p. proc. (w kraju o 0,3 p. proc. więcej). Wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet (61,1% wobec 49,5%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (55,5% wobec 53,5%).

Wykres 28. Współczynnik aktywności zawodowej według kwartałów

Chart 28. Activity rate by quarters

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL obliczono jako udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Biorąc pod uwagę status na rynku pracy, najliczniejszą grupę wśród pracujących w 4 kwartale 2025 r. tworzyli pracownicy zatrudnieni w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy – 1 711 tys. (88,3% ogółu). Pracodawcy i pracujący na własny rachunek liczyli 221 tys. Analizując wykonywane grupy zawodów, najwięcej osób pracowało w charakterze specjalisty (24,8% ogółu) oraz technika i innego średniego personelu (15,1%), natomiast najmniej pracowało w zawodzie rolnika, ogrodnika, leśniczego i rybaka (1,2%).

W 4 kwartale 2025 r. zbiorowość bezrobotnych w wieku 15–74 lata liczyła 52 tys. osób i była większa w porównaniu z 4 kwartałem 2024 r. o 15,6% (w kraju o 14,5% więcej).

Stopa bezrobocia, mierzona udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo w wieku 15–89 lat, w 4 kwartale 2025 r. wyniosła 2,6% (w kraju 3,2%) i była wyższa niż w 4 kwartale 2024 r. o 0,3 p. proc. (w kraju o 0,4 p. proc. więcej). Wyższą stopę bezrobocia zanotowano dla mężczyzn niż dla kobiet (2,7% wobec 2,5%).

Stopę bezrobocia według BAEL obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Liczba biernych zawodowo w wieku 15–89 lata w 4 kwartale 2025 r. ukształtowała się na poziomie 1 532 tys. osób, tj. niższym niż 4 kwartale 2024 r. o 1,6% (w kraju o 1,2% mniej). Populacja biernych zawodowo w wieku 15–74 lata, którzy nie poszukiwali pracy liczyła 1 199 tys. Najczęstszymi przyczynami bierności zawodowej podawanymi przez osoby, które nie poszukiwały pracy były emerytura (55,4%) oraz nauka, uzupełnianie kwalifikacji (21,3%).

5.2. Jakość życia

5.2. Quality of life

5.2.1. Zamożność mieszkańców

5.2.1. Inhabitants' wealth

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w październiku 2025 r. w województwie śląskim było niższe niż przeciętne wynagrodzenie w kraju. Przeciętna liczba emerytów i rencistów zmniejszyła się w skali roku, natomiast wzrosła przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto zarówno wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych. W 2024 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym, w tym dochód do dyspozycji był wyższy niż przed rokiem.

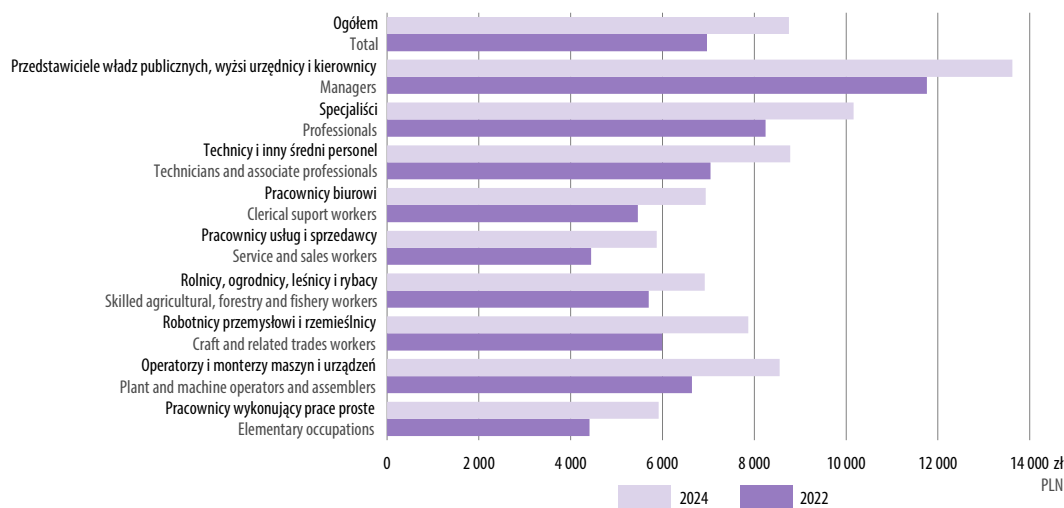
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w październiku 2024 r. wyniosło 8 755,87 zł (w kraju – 8 944,79 zł) i było wyższe w porównaniu z październikiem 2022 r. o 25,6% (w kraju o 27,8%). W badanym okresie mężczyźni osiągnęli przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto o 8,2% wyższe niż ogółem, a kobiety – niższe o 9,0%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie mężczyzn było o 18,9% wyższe od wynagrodzenia kobiet. W sektorze publicznym było wyższe o 13,5% od przeciętnego wynagrodzenia w województwie, a w sektorze prywatnym niższe o 6,6%.

Badanie struktury wynagrodzeń według zawodów – realizowane co dwa lata, ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania przepracowały cały miesiąc październik. Dane w opracowaniu dotyczą przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto, prezentowanych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

W porównaniu z wynikami badania z października 2022 r. nie zmieniła się kolejność najbardziej opłacanych grup zawodów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyższe od przeciętnego w województwie uzyskali przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (wyższe o 55,6%), specjaliści (o 16,1%) oraz technicy i inny średni personel (o 0,3%). W pozostałych grupach zawodów przeciętne wynagrodzenie kształtowało się poniżej średniego w województwie. Najniższe wynagrodzenia otrzymali pracownicy usług i sprzedawcy (niższe o 32,9%).

Wykres 29. Wynagrodzenia według zawodów w październiku

Chart 29. Wages and salaries by occupations in October

W porównaniu z październikiem 2022 r. we wszystkich wielkich grupach zawodów zanotowano wzrost wynagrodzeń. Największy wzrost płac dotyczył pracowników wykonujących prace proste (o 34,2%), pracowników usług i sprzedawców (o 32,2%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (o 31,3%), natomiast najmniejszy wzrost wynagrodzeń odnotowano wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 15,8%).

W październiku 2024 r. w województwie śląskim wynagrodzenie środkowe (mediana) ukształtowała się na poziomie 7 520,79 zł i było wyższe niż w kraju o 1,6% (w kraju – 7 404,69 zł). Oznacza to, że połowa pracowników otrzymała wynagrodzenia co najwyżej w tej wysokości, a połowa – w wysokości nie niższej niż mediana. Dla mężczyzn wynagrodzenie środkowe miało wartość 8 098,87 zł, a dla kobiet – 7 000,00 zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

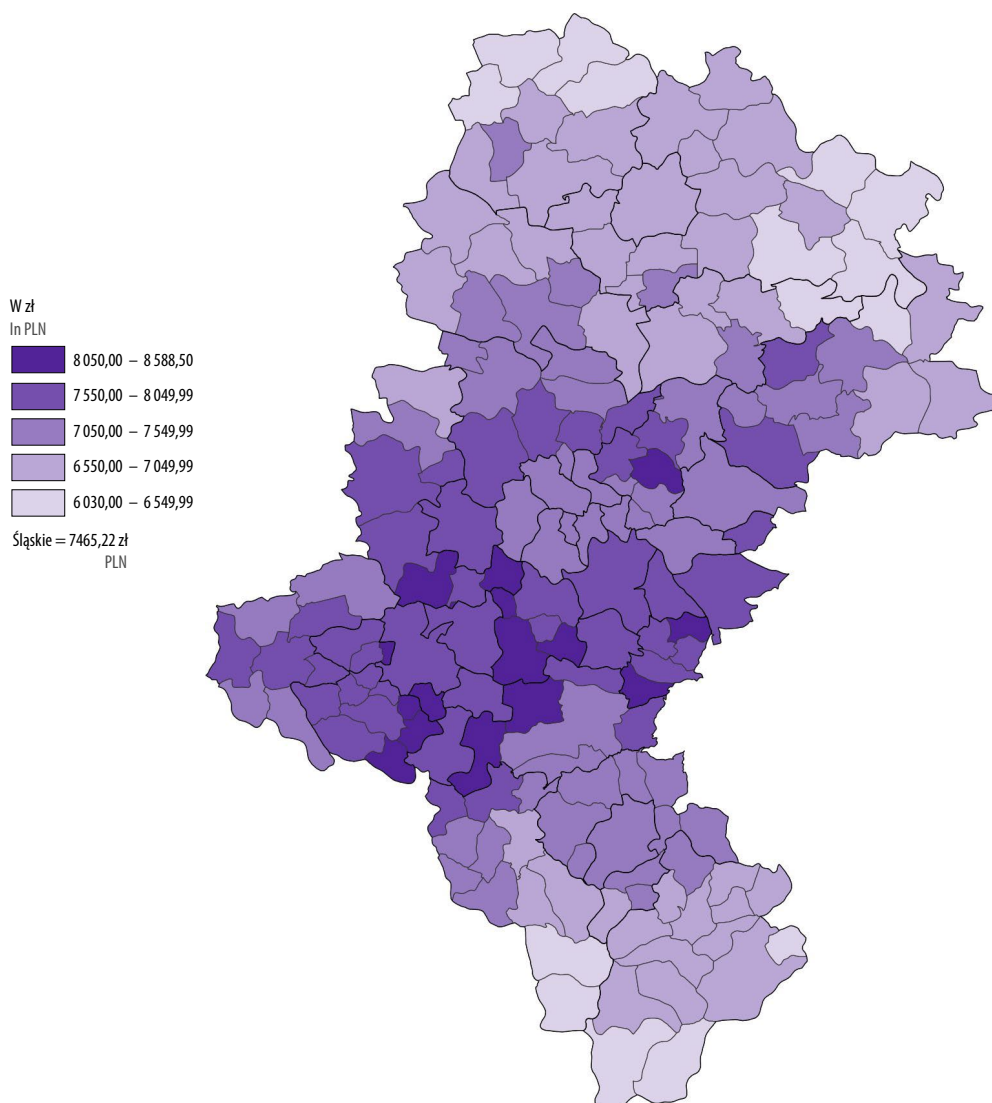
W dalszej części analizy dane o **miesięcznych wynagrodzeniach w gospodarce narodowej** według miejsca zamieszkania zatrudnionych od stycznia 2024 r. są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane dotyczą **wszystkich podmiotów gospodarki narodowej**.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według miejsca zamieszkania zatrudnionych w województwie śląskim w październiku 2025 r. wyniosło 8 883,98 zł i było niższe niż w kraju o 1,2%. Mężczyźni osiągnęli przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto o 5,8% wyższe niż ogółem, a kobiety – niższe o 6,2%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie mężczyzn było o 12,8% wyższe od wynagrodzenia kobiet.

W październiku 2025 r. wynagrodzenie środkowe (mediana) w gospodarce narodowej według miejsca zamieszkania zatrudnionych ukształtowało się na poziomie 7 465,22 zł, tj. wyższym niż w kraju o 0,7%. Oznacza to, że połowa pracowników otrzymała wynagrodzenia co najwyżej w tej wysokości, a połowa – w wysokości nie niższej niż mediana. Dla mężczyzn wynagrodzenie środkowe miało wartość 7 978,03 zł, a dla kobiet – 7 021,03 zł.

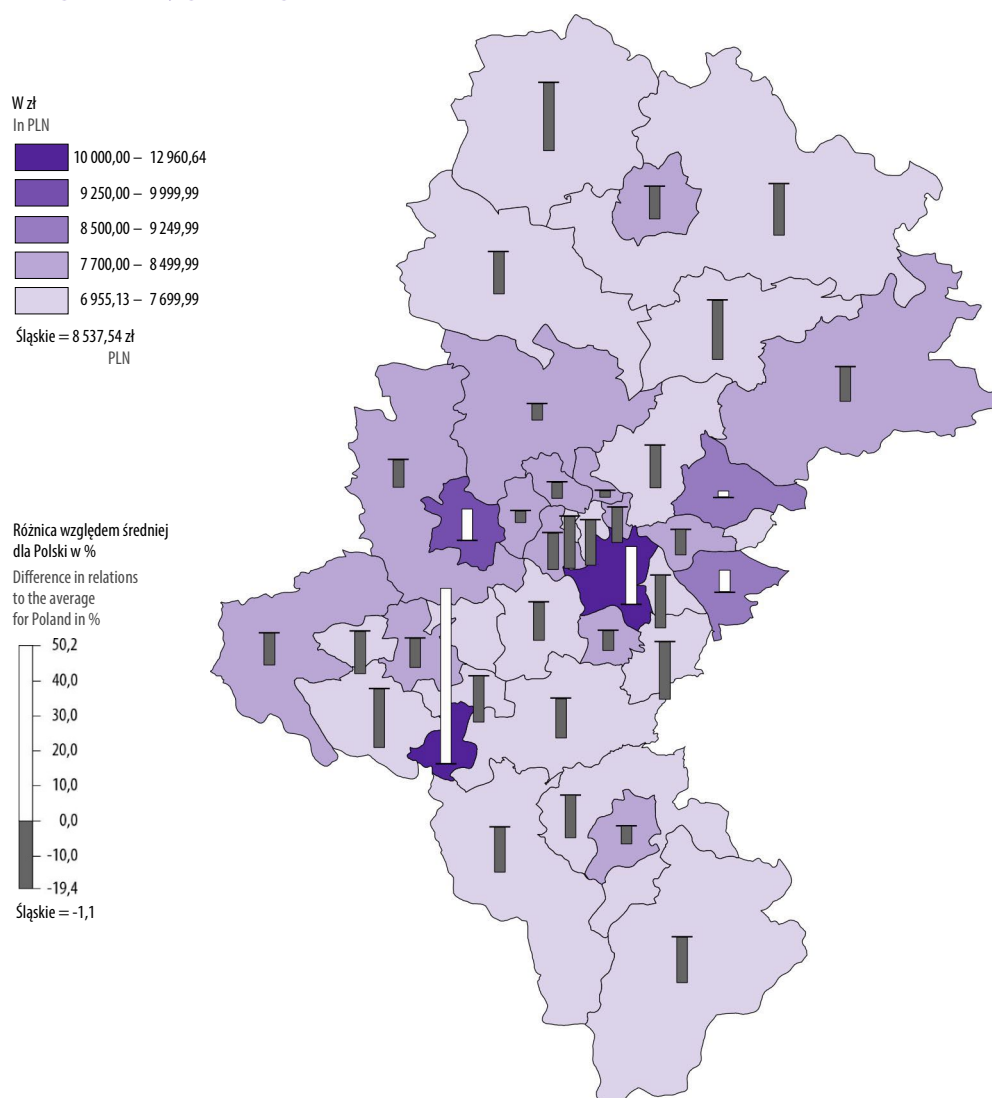
Mapa 26. Mediana wynagrodzeń miesięcznych brutto w gospodarce narodowej według miejsca zamieszkania zatrudnionych w październiku 2025 r.

Map 26. Median monthly gross wages and salaries in the national economy by place of residence of employed persons in October, 2025

W kolejnej części analizy informacje wynikowe o wysokości **przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto** zaprezentowano na podstawie rocznego badania statystyki publicznej Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) – na tej podstawie przedstawiono zróżnicowanie terytorialne wynagrodzeń (do poziomu powiatów) w 2024 r. (jako ostatnim dostępnym).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2024 r. ukształtowało się na poziomie 8 537,54 zł (w kraju – 8 630,27 zł), tj. wyższym niż przed rokiem o 12,2% (w kraju wzrost o 13,6%).

Mapa 27. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a w 2024 r.Map 27. Average monthly gross wages and salaries^a, 2024

a Dotyczy podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Concern economic entities with 10 or more employed persons.

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, odnotowuje się znaczne zróżnicowanie przeciętnych miesięcznych płac w województwie. Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zanotowano w Jastrzębiu-Zdroju (12 960,64 zł) i było ono o 50,2% wyższe od średniej krajowej. Wyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto niż średnia w kraju posiadały także miasta na prawach powiatu: Katowice, Jaworzno, Gliwice oraz Dąbrowa Górnicza. Najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zanotowano w powiecie kłobuckim (6 955,13 zł) i było ono o 19,4% niższe od średniej krajowej.

W skali roku przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto wzrosły we wszystkich powiatach. Największy wzrost przeciętnych miesięcznych płac brutto wystąpił w powiecie lublinieckim (o 18,1%), natomiast najmniejszy w powiecie raciborskim (o 7,7%).

Tablica 13. Świadczenia społeczne
Table 13. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	1 147,3	1 186,6	1 163,8	1 161,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł Average monthly gross old-age pension and disability pension paid from non-agricultural social security system in PLN	2 429,61	2 864,70	4 366,86	4 730,22
w tym emerytura of which old-age pension	2 539,29	2 948,28	4 492,93	4 851,75
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross old-age pension and disability pension of farmers in PLN	1 402,70	1 527,84	2 208,73	2 249,88
w tym emerytura of which old-age pension	1 480,79	1 581,93	2 259,56	2 275,22

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2025 r. wyniosła 1 161,7 tys., tj. mniej niż przed rokiem o 0,2% (w kraju więcej o 0,7%). Udział emerytów i rencistów z terenu województwa śląskiego w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 12,9%.

W 2025 r. emerytura i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych otrzymało 1 133,8 tys. osób, tj. o 0,3% mniej niż przed rokiem. Wśród nich najliczniejszą grupą byli emeryci (stanowiący 75,3% ogółu tych świadczeniobiorców). W skali roku zmniejszyła się liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy o 5,2% oraz renty rodzinne o 0,9%, natomiast zwiększyła się liczba emerytów o 0,3%. Z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2025 r. emeryturę i rentę pobierało 27,8 tys. osób, tj. o 3,8% więcej niż przed rokiem. Wśród nich większość stanowili emeryci (79,8% ogółu). W skali roku zwiększyła się liczba osób pobierających renty rodzinne (o 34,3%) oraz emerytury (o 3,3%), natomiast zmniejszyła się liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 0,4%).

W 2025 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 4 730,22 zł (w kraju – 4 054,57 zł) i była wyższa w porównaniu z 2024 r. o 8,3% (w kraju wzrost o 8,5%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 2 249,88 zł (w kraju – 2 228,07 zł), tj. wyższym niż w 2024 r. o 1,9% (w kraju wzrost o 5,9%). Województwo śląskie, pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej z ZUS zajmowało 1. miejsce w kraju, natomiast z KRUS – 8. miejsce w kraju.

W porównaniu z 2024 r. zanotowano wzrost wszystkich kategorii świadczeń wypłacanych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, tj. renty rodzinnej o 9,3%, renty z tytułu niezdolności do pracy o 8,7% oraz emerytury o 8,0%. W analizowanym okresie wystąpił także wzrost przeciętnych świadczeń emerytalno-rentowych rolników indywidualnych, we wszystkich kategoriach świadczeń, w tym z tytułu rent rodzinnych o 7,0%, rent z tytułu niezdolności do pracy o 5,8%, emerytury o 0,7%.

Tablica 14. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny
Table 14. Average monthly available income

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland
	w zł in PLN				
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym Average monthly available income per capita in household	1 420,54	2 050,36	2 892,04	3 242,75	3 167,17
w tym dochód do dyspozycji of which disposable income	1 366,24	1 995,67	2 829,04	3 162,66	3 103,06

Dochód rozporządzalny to suma bieżących dochodów gospodarstwa domowego z poszczególnych źródeł, pomniejszona o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych płacone przez płatnika w imieniu podatnika, o podatki od dochodów z własności, podatki płacone przez osoby pracujące na własny rachunek, w tym przedstawicieli wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – wyniki **Badania Budżetów Gospodarstw Domowych**.

Dane za lata 2022–2024 pochodzące z badania budżetów gospodarstw domowych zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, uwzględniając dodatkowo strukturę ludności według wieku i płci, w związku z czym nie są one wprost porównywalne z analogicznymi danymi za lata wcześniejsze. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2022 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2024 r. wyniósł 3 242,75 zł i wzrósł w porównaniu z 2023 r. o 12,1% (w kraju o 18,3%). Dochód rozporządzalny w województwie był o 2,4% wyższy niż w kraju.

W strukturze dochodu rozporządzalnego największy udział posiadały dochody uzyskiwane z pracy najemnej (54,9% w 2024 r. wobec 56,2% w 2023 r.) oraz dochody ze świadczeń społecznych (33,6% w 2024 r. wobec 31,9% w 2023 r.). Dochody z pracy na własny rachunek stanowiły 10,1% dochodu rozporządzalnego (podobnie jak przed rokiem).

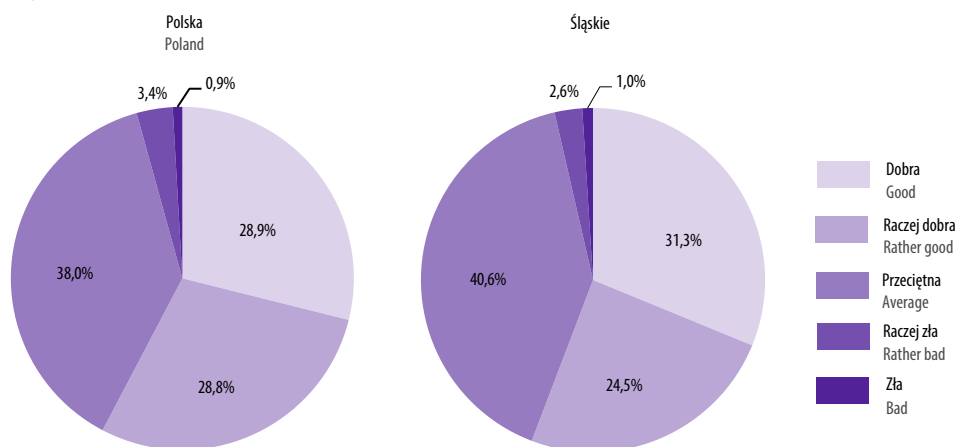
Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki jest dochodem do dyspozycji, który gospodarstwa domowe przeznaczają na zakup towarów i usług konsumpcyjnych oraz przyrost oszczędności. W 2024 r. przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji na 1 osobę w gospodarstwie domowym wyniósł 3 162,66 zł i był wyższy w porównaniu z 2023 r. o 11,8% (w kraju wzrost o 18,3%). Przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji w województwie był o 1,9% wyższy niż w kraju.

Wybrane wskaźniki spójności społecznej w oparciu o wyniki Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC):

- **wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach ogółem transferów społecznych** jest to odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne;
- **współczynnik Giniego** jest miarą nierówności rozkładu dochodów; przybiera wartość między 0 a 1 (lub jeśli przemnożymy przez 100, między 0 a 100). Wskaźnik ten osiągnąłby wartość 0 (rozkład jednorodny), gdyby wszystkie osoby miały ten sam dochód, natomiast wartość 1, gdyby wszystkie osoby poza jedną miały dochód zerowy. Zatem, im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większy jest stopień koncentracji dochodów i większe jest ich zróżnicowanie. W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

Na podstawie badania EU-SILC, wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w 2024 r. wyniósł 7,6% (w kraju – 13,8%) i nie zmienił się w porównaniu z 2023 r. Współczynnik Giniego wyniósł 22,2% (w kraju – 26,0%), podczas gdy przed rokiem – 22,4%.

Wykres 30. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2024 r.
 Chart 30. Subjective evaluation of material situation of household, 2024

W 2024 r. 55,8% gospodarstw domowych (w kraju 57,7%) postrzegало swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą, natomiast jako złą albo raczej złą – 3,6% (w kraju 4,3%). Jako przeciętną swoją sytuację materialną określiło 40,6% gospodarstw (w kraju 38,0%). W skali roku wystąpił wzrost odsetka gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą lub raczej dobrą o 2,7 p. proc. (w kraju o 3,7 p. proc.). Zmniejszył się udział gospodarstw domowych określających swoją sytuację jako przeciętną o 1,2 p. proc. (w kraju o 3,1 p. proc.) oraz jako złą albo raczej złą o 1,5 p. proc. (w kraju o 0,6 p. proc.).

5.2.2. Pomoc społeczna i wspieranie rodziny

5.2.2. Social assistance and family support

Systematycznie zmniejsza się liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej, jak również liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Z roku na rok poprawia się sytuacja w zakresie opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3., tj. zwiększa się liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych oraz liczba przebywających w nich dzieci.

W 2024 r. świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych jednostkom samorządu terytorialnego przyznano na podstawie decyzji 68,6 tys. osobom (bez względu na liczbę pobieranych świadczeń, ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania), tj. o 6,4% mniej niż rok wcześniej. Osoby pobierające świadczenia w województwie stanowiły 8,2% takich osób w kraju.

Wskaźnik osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej był najniższy w województwie śląskim i wyniósł 159 osób na 10 tys. ludności, przy średniej w kraju 221 osób.

W 2024 r. świadczenia w formie pieniężnej otrzymało na podstawie decyzji 66,4 tys. osób. Zasiłki stałe wypłacane osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności przyznano 14,6 tys. osób, a zasiłki okresowe – 16,4 tys. osób. Dużą grupę beneficjentów (34,6 tys.) stanowiły osoby korzystające z różnych zasiłków celowych. Były one przyznawane z tytułu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakup żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu.

Świadczenia w formie niepieniężnej przyznano na podstawie decyzji 40,0 tys. osobom. Był to głównie codzienny gorący posiłek (21,0 tys. osób), usługi opiekuńcze obejmujące zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację, zapewnienie kontaktów z otoczeniem oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (13,2 tys. osób), zapewnienie schronienia w noclegowniach, schroniskach i domach dla bezdomnych (4,9 tys. osób), sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego (0,9 tys. osób).

W ramach pomocy społecznej organizowanej i świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego, a także realizowanej przez powiatowe centra pomocy rodzinie, na pomoc społeczną w 2024 r. wydano łącznie 372,1 mln zł, tj. o 19,8% więcej niż rok wcześniej.

Pomoc pieniężna wyniosła 230,0 mln zł, co stanowiło 61,8% wydatkowanej kwoty ogółem. Na zasiłki stałe przeznaczono 118,0 mln zł, tj. 51,3% kwoty wydatkowanej na pomoc pieniężną. Na zasiłki okresowe wydano 32,7 mln zł, a na zasiłki celowe – 75,0 mln zł.

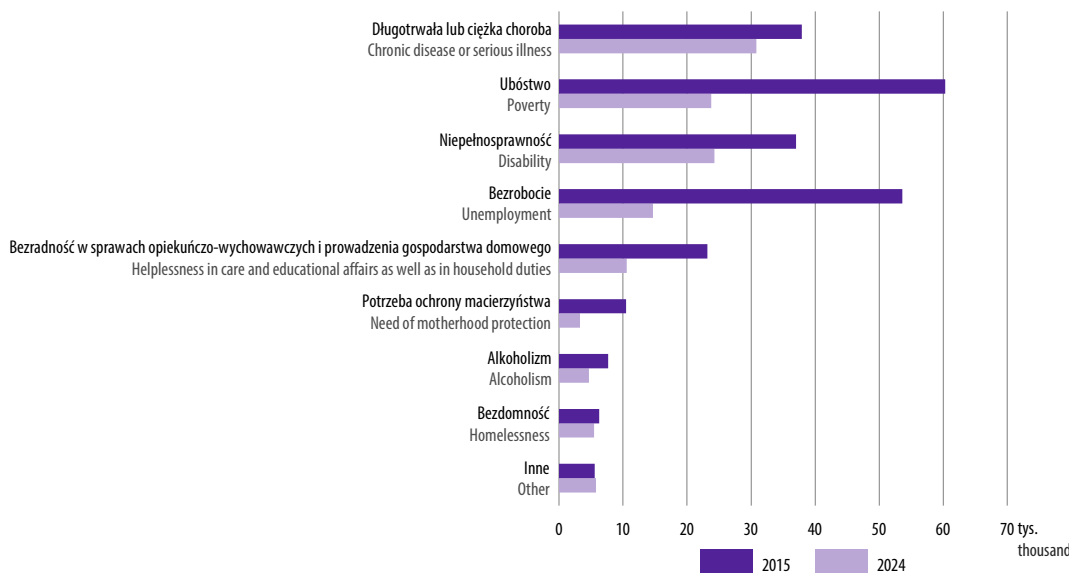
W ramach pomocy niepieniężnej na świadczenia wydano 142,1 mln zł. Na usługi opiekuńcze wraz ze specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wydatkowano 68,4 mln zł, tj. 48,1% kwoty przeznaczonej na pomoc niepieniężną. Na zapewnienie schronienia wydano 41,6 mln zł, na zapewnienie posiłków przeznaczono 29,1 mln zł, a na sprawienie pogrzebu – 2,9 mln zł.

Tablica 15. Świadczenia pomocy społecznej
Table 15. Social assistance benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej (rzeczywista liczb osób) Beneficiaries of social assistance benefits (total real number of person)	159 016	90 346	73 275	68 580
Udzielone świadczenie w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	334 633,6	301 945,2	310 721,1	372 135,9
pomoc pieniężna financial assistance	254 316,3	197 379,4	179 249,5	230 033,0
pomoc niepieniężna non-financial assistance	80 317,3	104 565,8	131 471,6	142 102,9
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries per 10 thousand population	347	204	169	159

W jednej rodzinie mogło wystąpić kilka przyczyn udzielenia pomocy społecznej. W 2024 r. najczęstszymi powodami przyznania świadczenia była długotrwała lub ciężka choroba (30,8 tys. rodzin), ubóstwo (23,8 tys.) oraz niepełnosprawność (24,3 tys.). Z roku na rok zmniejsza się liczba rodzin korzystających z pomocy. W porównaniu z 2023 r. odnotowano m.in. spadek liczby rodzin korzystających z pomocy przyznanej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa (o 14,4%), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 11,2%) oraz bezrobocia (o 10,5%).

Wykres 31. Rodziny, którym na podstawie decyzji przyznano pomoc według przyczyn
 Chart 31. Number of families with assigning help (based on the decisions) by reasons

Środowiskowa pomoc społeczna to pomoc udzielana ludności w miejscu zamieszkania za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej. Dane oszacowano na podstawie Zbioru Centralnego Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zawierającego informację o zrealizowanych świadczeniach środowiskowej pomocy społecznej i odbiorcach tej pomocy – gospodarstwach domowych i ich członkach oraz osobach bezdomnych.

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej to wszyscy członkowie gospodarstw domowych oraz osoby bezdomne, które w roku badania otrzymały przynajmniej raz jakąkolwiek pomoc świadczoną przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2024 r. z różnych form środowiskowej pomocy społecznej skorzystało 94,2 tys. beneficjentów, tj. mniej o 7,3% niż rok wcześniej. Zbiorowość ta stanowiła 8,0% ogólnej liczby beneficjentów w Polsce.

Wśród 52,5 tys. gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej najwięcej, bo 69,5% stanowiły gospodarstwa jednoosobowe. Natomiast pod względem kryterium dochodowego przeważały gospodarstwa o dochodzie poniżej kryterium dochodowego (56,3%).

Udział beneficjentów w liczbie ludności ogółem, określany jako zasięg korzystania z pomocy społecznej, był najniższy w kraju i wyniósł 2,2%, wobec 3,1% w Polsce. W skali roku zmniejszył się o 0,1 p. proc.

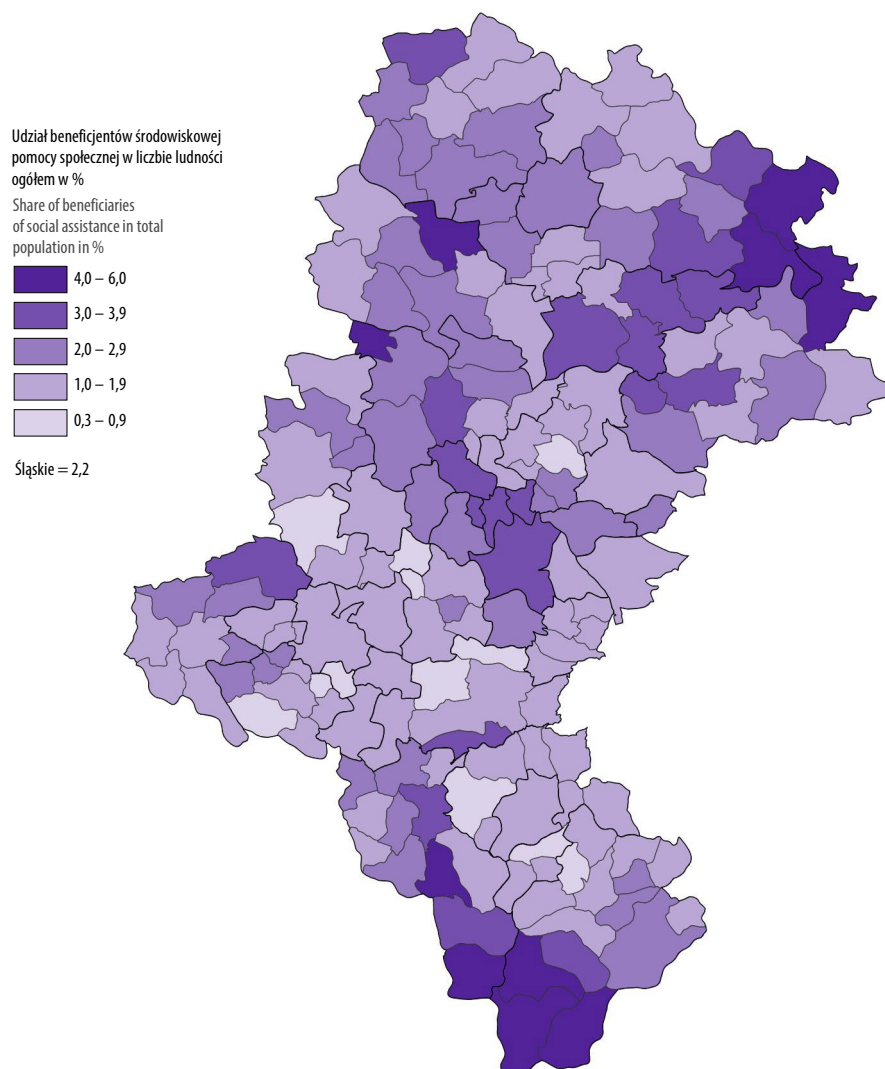
Tablica 16. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej

Table 16. Beneficiaries of social assistance at domicile

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej Households benefiting from social assistance at domicile	93 312	64 158	54 727	52 493
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej Beneficiaries of social assistance at domicile	222 202	124 220	101 584	94 188
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries of social assistance at domicile per 10 thousand population	485	281	234	219

Mapa 28. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w 2024 r.

Map 28. Scope of use of social assistance at domicile, 2024

System świadczeń rodzinnych jest systemem pomocowym państwa skierowanym głównie do rodzin o najniższych dochodach. Państwo udziela finansowej pomocy w wychowywaniu dzieci oraz wspomaga osoby starsze i niepełnosprawne w celu zaspokojenia potrzeb życiowych. Część świadczeń rodzinnych – zasiłek rodzinny, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, to świadczenia zależne od kryterium dochodowego. Te świadczenia są przyznawane na roczne okresy zasiłkowe. Podstawę prawną systemu świadczeń rodzinnych stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Beneficjenci świadczeń rodzinnych to rodziny pobierające świadczenia na dzieci pozostające na utrzymaniu oraz osoby dorosłe pobierające świadczenia na siebie.

Świadczenie wychowawcze w wysokości 800 zł wypłacane w ramach rządowego programu „Rodzina 800 plus” (do 31 grudnia 2023 r. „Rodzina 500 plus”) przysługuje na każde dziecko w wieku do 18 lat, niezależnie od wysokości dochodu na osobę uzyskiwanego w rodzinie. Opis nie uwzględnia dodatku wychowawczego, wypłacanego na dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. W 2024 r. świadczeniem wychowawczym w wysokości 800 zł miesięcznie objęto przeciętnie 744,3 tys. dzieci do 18 lat. Wartość wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 7 206,9 mln zł i była wyższa o 57,6% w porównaniu z poprzednim rokiem. Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych w województwie stanowiła 10,9% świadczeń wypłaconych w kraju. Najwyższą kwotę świadczeń wychowawczych, tj. 432,4 mln zł wypłacono w Katowicach na średnio miesięcznie 44,5 tys. dzieci. Natomiast najniższą kwotę 70,9 mln zł w Świętochłowicach na średnio miesięcznie 7,3 tys. dzieci.

Tablica 17. Świadczenia wychowawcze „Rodzina 800+”
Table 17. “Family 800+” child-support benefit

Wyszczególnienie Specification	2016 ^a	2020	2023	2024
Wydatki na świadczenia wychowawcze w tys. zł Child-raising benefit payments in thousand PLN	1 712 610	4 432 473	4 573 590	7 206 937
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie wychowawcze Monthly average number of children for whom families received a child-raising benefit	381 490	722 633	753 693	744 285

^a Dane dotyczą okresu od 1 kwietnia do 31 grudnia.

U w a g a. Od 1 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r. przysługiwało rodzicom lub opiekunom dzieci do 18 roku życia, niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dziecko, a w przypadku dochodu w wysokości nie przekraczającej 800 zł na osobę, także na pierwsze lub jedyne dziecko. Od 1 lipca 2019 r. przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę. Do 31 grudnia 2023 r. wysokość świadczenia wychowawczego wynosiła 500 zł.

a Data refer to the period from 1 April to 31 December.

N o t e. From 1 April 2016 to 30 June 2019, it was available to parents or guardians for each child up to the age of 18, regardless of the income for the second and next child, and in the case of income not exceeding 800 PLN per person, also for the first or only child. Since 1 July 2019, child-raising benefit has been granted to every child until 18 years old, regardless of family income. Until December 31, 2023, the amount of the child-raising benefit was 500 PLN.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych z minimum trojgiem dzieci. Przysługuje ona niezależnie od wysokości dochodu na osobę w rodzinie i wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do wielu dóbr i usług. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania m.in. ze zniżek na przejazdy kolejowe, darmowych wstępów do parków narodowych, niższych opłat paszportowych, a także zniżek na zakup żywności, ubrań, kosmetyków, książek czy paliwa. W 2024 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 183,5 tys. rodzin (o 9,7 tys. więcej niż rok wcześniej), które stanowiły 9,8% takich rodzin w kraju.

W przekroju terytorialnym według powiatów, najwięcej rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny mieszkało w powiecie żywieckim (6,0% ogólnej liczby takich rodzin w województwie), następnie w powiecie cieszyńskim (5,5%) i bielskim (5,4%), natomiast najmniej w Świętochłowicach (0,7%).

W 2024 r. na świadczenia rodzinne, mające na celu finansowe wsparcie rodzin z dziećmi lub z osobami niepełnosprawnymi, przeznaczono 1 455,9 mln zł, tj. o 20,4% więcej niż w 2023 r. Wartość świadczeń wypłaconych w województwie stanowiła 9,9% ogólnej kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w Polsce. Najwięcej środków przeznaczono na pomoc skierowaną dla osób niepełnosprawnych, czyli na świadczenia opiekuńcze, które stanowiły 86,7% ogólnej kwoty wydatków. Wydatki na pomoc skierowaną do rodzin z dziećmi, czyli zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka i świadczenia rodzicielskie stanowiły 13,3% ogólnej kwoty wydatków.

Tablica 18. Świadczenia na rzecz rodziny
Table 18. Benefits to the family

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2023	2024
Dobry Start^a Good Start^a				
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN	.	146 597,1	156 691,3	158 985,9
liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie (w ciągu roku) number of children (and learners) for whom benefits have been paid (during a year)	.	488 938	522 739	529 953
Zasiłek rodzinny Family allowance				
kwota świadczeń ^b wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of family allowances ^b (during a year) in thousand PLN	383 510	292 121	175 232	135 223
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny children, for which the parents shall receive family allowances	190 859	140 150	81 045	61 464
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku share of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances in the total number of children in this age	23,3	17,2	10,2	7,9
Fundusz alimentacyjny Alimony fund				
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN	147 581,0	123 719,4	98 801,2	93 611,4
liczba wypłaconych świadczeń number of paid benefits	366 221	299 622	233 951	211 988
Ulga prorodzinna w zeznaniach podatkowych PIT Alimony fund				
kwota odliczeń od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej w tys. zł amount of benefits amount of tax deductions for family tax relief in thousand PLN	677 274,5	665 416,4	535 359,7	.
liczba dzieci ^c number of children ^c	757 380	762 946	796 716	.

a W ramach programu „Dobry Start” dla każdego uczącego się dziecka, rozpoczynającego rok szkolny wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. b Wraz z dodatkami. c Liczba dzieci podana została łącznie, tj. dzieci, na które dokonano odliczenia od podatku jak również dzieci, na które przysługiwał zwrot nieodliczonej kwoty ulgi na dzieci.

a As part of the "Good Start" program, for each learning child, at the beginning of the school year, a benefit for a school layette is paid once a year. b Including appendices. c The number of children was given in total, i.e. children for whom the child relief was deducted from tax as well as children who were entitled to the reimbursement of not deducted child relief.

Na koniec 2024 r. funkcjonowały 563 placówki opieki nad dziećmi do lat 3, tj. o 5,8% więcej niż w 2023 r. Stanowiły one 9,9% wszystkich tych placówek w Polsce. Wśród ogółu tego typu placówek największy odsetek stanowiły żłobki (83,5%). Łącznie placówki dysponowały 23,9 tys. miejscami, a w końcu 2024 r. przebywało w nich 18,3 tys. dzieci.

Żłobek to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w żłobku jest sprawowana od ukończenia 20. tygodnia życia dziecka, żłobek zapewnia opiekę do 10 godz. dziennie. Żłobki, obok klubów dziecięcych, opiekuna dziennego i niani, zostały wprowadzone ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3.

Klub dziecięcy to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana od ukończenia 1. roku życia dziecka, klub dziecięcy zapewnia opiekę do 5 godz. dziennie.

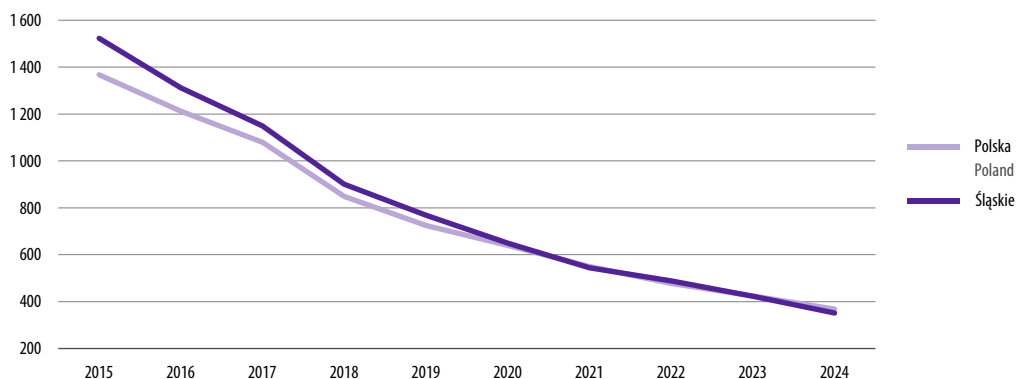
Tablica 19. Żłobki i kluby dziecięce
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 19. Nurseries and children's clubs
 As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Żłobki ^a Nurseries ^a	178	385	440	470
Kluby dziecięce Children's clubs	38	66	92	93
Miejsca w tys.: Places in thousands:				
w żłobkach ^a in nurseries ^a	7,6	17,0	20,2	21,9
w klubach dziecięcych in children's clubs	0,7	1,3	1,9	2,0
Dzieci w tys.: Children in thousands:				
w żłobkach ^a in nurseries ^a	7,1	13,4	16,1	16,7
w klubach dziecięcych in children's clubs	0,6	1,1	1,6	1,6

a Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi.
 a Since 2021 including nursery wards.

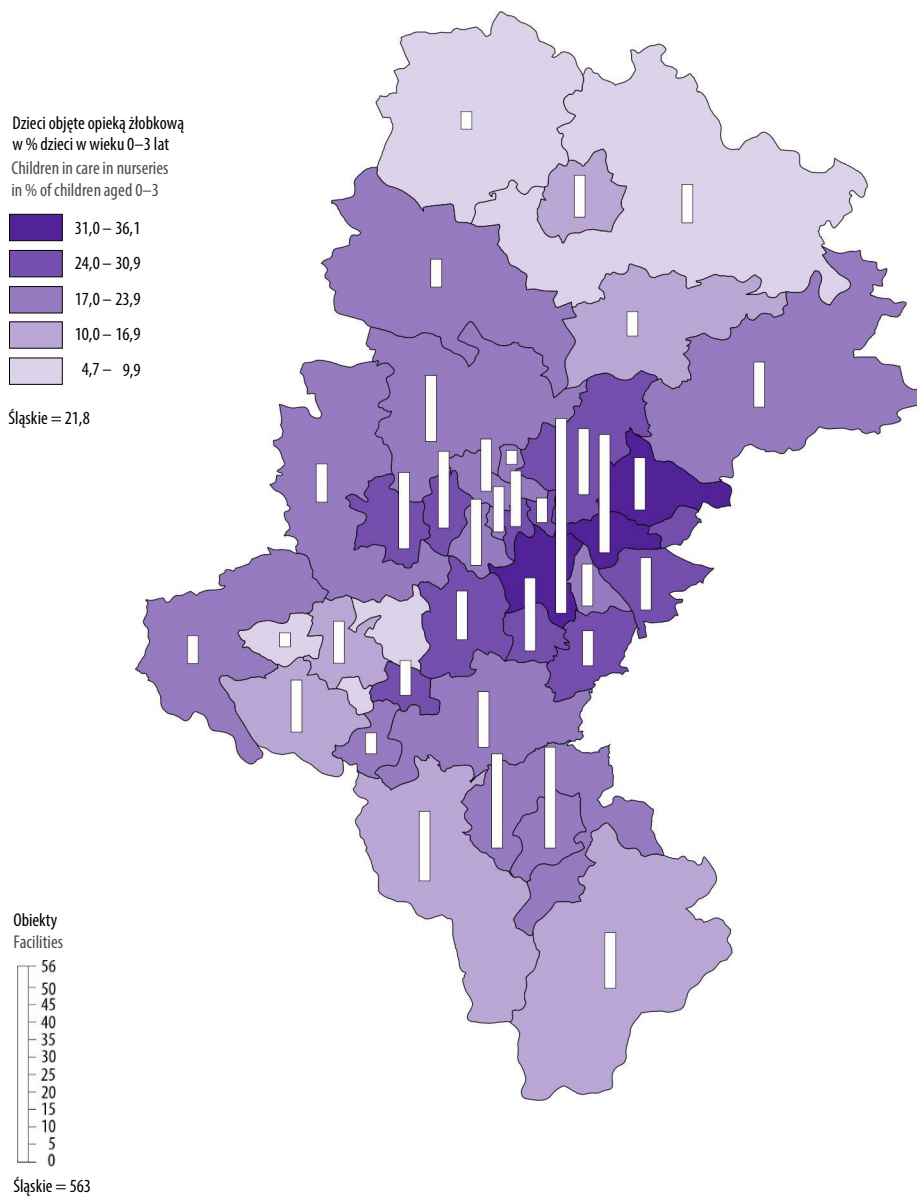
W przeliczeniu na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 w województwie do żłobków i klubów dziecięcych uczęszczało 218 dzieci (190 rok wcześniej).

Wykres 32. Dzieci w wieku do lat 3 na 100 miejsc w żłobkach^a i klubach dziecięcych
 Stan w dniu 31 grudnia
 Chart 32. Children up to the age of 3 per 100 places in nurseries^a and children's clubs
 As of 31 December

a Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi.
 a Until 2021 including nursery wards.

Mapa 29. Żłobki i kluby dziecięce w 2024 r.
Map 29. Nurseries and children's clubs, 2024

5.2.3. Warunki mieszkaniowe

5.2.3. Housing conditions

Wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe ludności w porównaniu z 2023 r. poprawiły się. Wzrosła przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz powierzchnia przypadająca na 1 osobę. Zmniejszyła się przeciętna liczba osób przypadających na 1 mieszkanie oraz na 1 izbę. Średnia liczba izb w mieszkaniu pozostała na poziomie sprzed roku. Odnotowano wzrost liczby mieszkań przypadających na 1000 ludności.

Badanie z zakresu gospodarki mieszkaniowej w części dotyczącej stanu zasobów mieszkaniowych, jak i wybranych informacji charakteryzujących warunki mieszkaniowe, zostało przygotowane na podstawie opracowania statystycznego **Bilans zasobów mieszkaniowych** za dany rok (według stanu na 31 grudnia).

Zasoby mieszkaniowe – ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się lokali w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej) z wyjątkiem znajdujących się tam mieszkań; pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Zasoby mieszkaniowe w końcu 2024 r. wyniosły 1 876,5 tys. mieszkań (o 0,9% więcej niż w 2023 r.), co stanowiło 11,8% zasobów mieszkaniowych w Polsce. Zasoby mieszkaniowe zlokalizowane w miastach stanowiły podobnie jak przed rokiem 81,4% wszystkich zasobów (w kraju 67,9%).

Łączna powierzchnia użytkowa zasobów wyniosła 137 024,7 tys. m², w miastach 100 710,4 tys. m², a na wsi 36 314,3 tys. m². W porównaniu z 2023 r. powierzchnia użytkowa mieszkań ogółem wzrosła o 1,1% (w kraju – o 1,4%). Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania ogółem wyniosła 73,0 m² (w kraju 75,6 m²), w miastach 65,9 m², a na wsi 104,2 m². W porównaniu z 2023 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania ogółem wzrosła o 0,2 m² (w kraju – o 0,1 m²).

Tablica 20. Zasoby mieszkaniowe^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 20. Dwelling stock^a

As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Mieszkania Dwellings	1 740 320	1 812 888	1 860 167	1 876 469
Zasoby mieszkaniowe na 1 000 ludności Dwelling stock per 1 000 population	380,7	410,9	430,6	437,3
Przeciętna w zasobach: Dwelling stock, average:				
liczba izb w mieszkaniu number of rooms in a dwelling	3,75	3,79	3,79	3,79
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of a dwelling in m ²	70,4	72,2	72,8	73,0
liczba osób na 1 mieszkanie number of persons per dwelling	2,63	2,43	2,32	2,29

^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania przypadająca na 1 osobę wyniosła 31,9 m² (w kraju 32,2 m²) i w porównaniu z końcem 2023 r. wzrosła o 0,5 m². Wskaźnik ten był wyższy na wsi (34,8 m²) niż w miastach (31,0 m²). Na 1 mieszkanie w miastach przypadało średnio 2,13 osoby, a na 1 izbę 0,60, na wsi odpowiednio 2,99, i 0,62.

W zasobach mieszkaniowych znajdowało się 7 120,0 tys. izb (w kraju 61 164,9 tys.), z czego 5 429,4 tys. w miastach, a na wsi 1 690,6 tys. W porównaniu z 2023 r. ich liczba ogółem wzrosła o 0,9%. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu wyniosła 3,79 (w kraju 3,83), w miastach 3,55, a na wsi 4,85. Przeciętnie na 1 izbę przypadało 0,60 osób (w końcu 2023 r. 0,61), a na 1 mieszkanie 2,29 osób (w końcu 2023 r. 2,32).

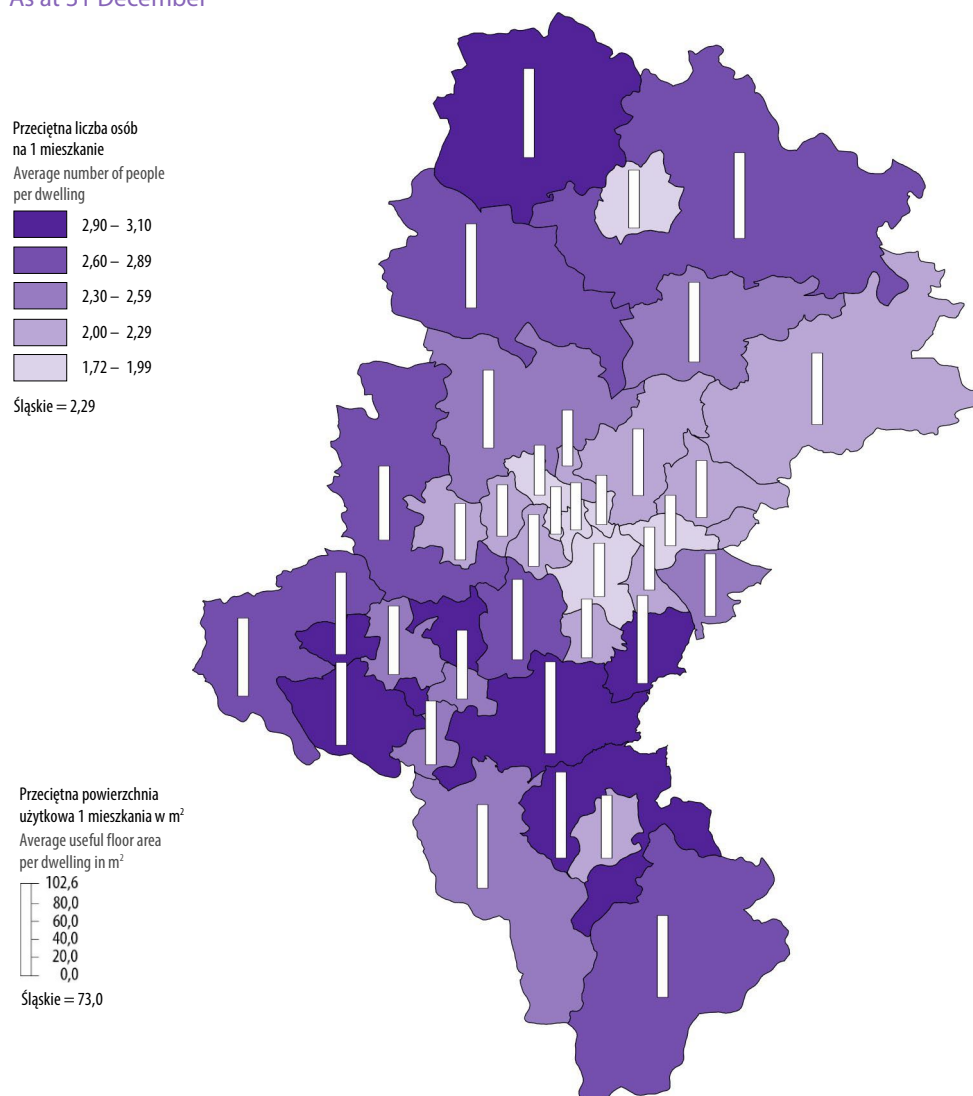
Na 1 000 mieszkańców przypadało 437,3 mieszkań (w kraju 425,9), w miastach 470,4, a na wsi 334,1. W porównaniu z końcem 2023 r. wskaźnik ten zwiększył się o 6,7 mieszkania. Najwięcej mieszkań na 1 000 mieszkańców zanotowano w Katowicach (580,3), Chorzowie (554,5) i Świętochłowicach (519,5), a najmniej w powiatach: pszczyńskim (322,1), bieruńsko-lędzińskim (331,9) i rybnickim (333,5).

Mapa 30. Warunki mieszkaniowe ludności w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 30. Housing conditions of population, 2024

As at 31 December

Wodociągi to kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Tablica 21. Wodociągi
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 21. Water supply system
 As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Sieć wodociągowa (rozdzielcza i przesyłowa w km) Water supply system (distribution and transmission in km)	23 113,8	23 338,0	24 857,7	25 029,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt. Connections leading to residential buildings in units	608 146	648 710	681 360	692 559
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³ Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm ³	135,9	140,8	136,3	140,3

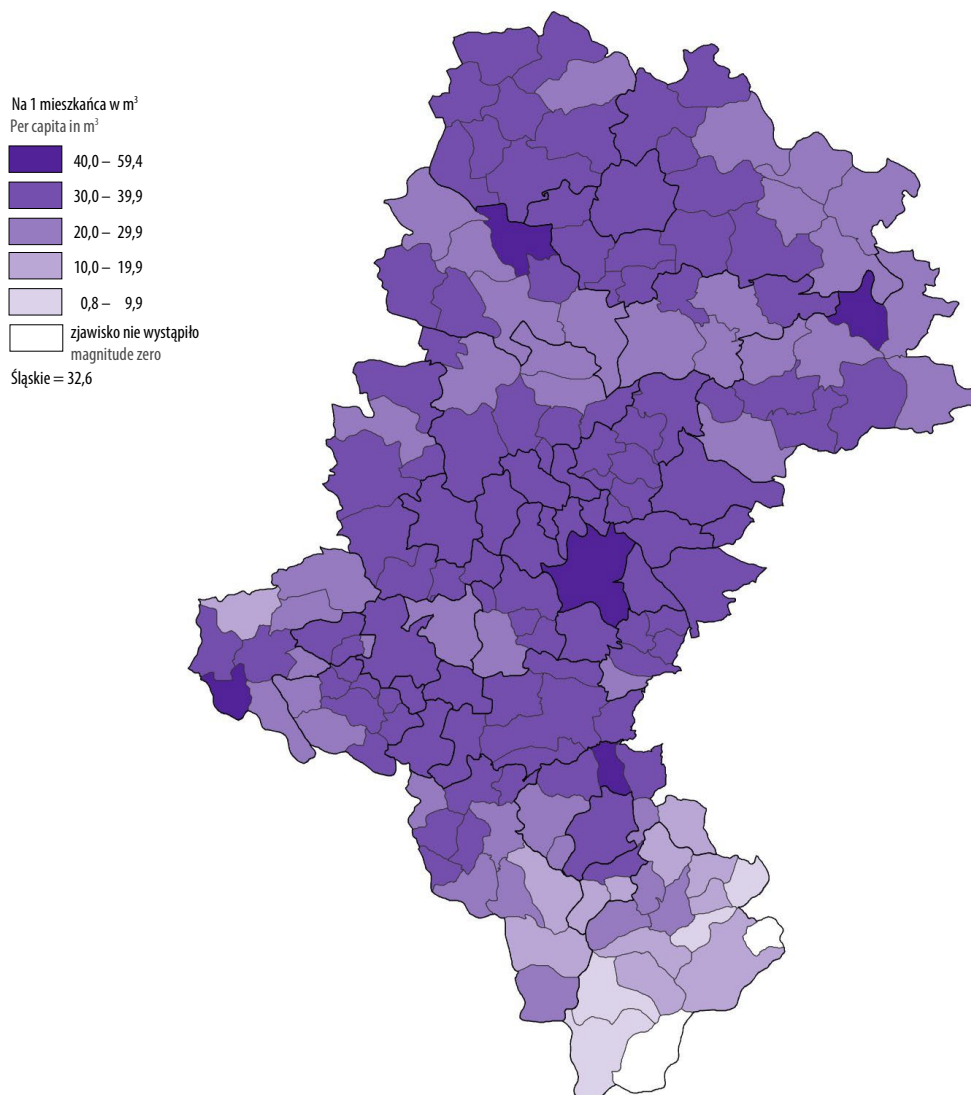
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej w 2024 r. wyniosła 25 029,1 km, co stanowiło 7,3% sieci w kraju. W porównaniu z 2023 r. odnotowano przyrost sieci o 0,7%, tj. 171,4 km (w kraju – o 0,8%). W miastach długość sieci wyniosła 13 562,4 km i wzrosła w stosunku do 2023 r. o 0,5%, tj. o 68,4 km. Sieci przybyło również na terenach wiejskich o 0,9%, tj. o 103,0 km. Przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych było 692,6 tys., z tego 411,3 tys. w miastach i 281,3 tys. na wsi. W porównaniu z 2023 r. zarówno w miastach, jak i na wsi odnotowano wzrost liczby przyłączy odpowiednio o: 1,9% i 1,3%.

Gęstość sieci wodociągowej w województwie wyniosła 202,9 km/100 km² (w Polsce – 109,5 km/100 km²) i w stosunku do 2023 r. zwiększyła się o 1,4 km na 100 km² (w Polsce – o 0,8 km/100 km²). W miastach zagęszczenie było znacznie wyższe niż na wsi (351,3 km/100 km² wobec 135,3 km/100 km²).

Korzystający z sieci wodociągowej w 2024 r. stanowili podobnie jak przed rokiem 96,0% ludności ogółem, 98,3% w miastach i 88,9% na wsi. W porównaniu z 2023 r. odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w miastach nie zmienił się, a na obszarach wiejskich wzrósł o 0,2 p. proc. W kraju wskaźniki te były niższe i wynosiły odpowiednio: 92,7% dla ogółu, 96,8% w miastach i 86,6% na wsi.

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wyniosło 140,3 hm³ i w porównaniu z 2023 r. zwiększyło się o 4,1 hm³, tj. o 3,0%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca zużycie wody wyniosło 32,6 m³, przy czym w miastach było to 33,8 m³, a na terenach wiejskich 28,8 m³. W Polsce 1 mieszkaniec zużył średnio o 2,9 m³ wody z wodociągów więcej niż mieszkaniec województwa śląskiego, w miastach o 3,1 m³ więcej, a na wsi o 4,7 m³ więcej.

Mapa 31. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2024 r.
Map 31. Consumption of water from water supply systems in households, 2024

Kanalizacja to kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków: sieć kanalizacyjna, wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

Tablica 22. Kanalizacja
Stan w dniu 31 grudnia
Table 22. Sewage system
As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Sieć kanalizacyjna ^a w km Sewage system ^a in km	15 557,3	17 335,3	18 345,4	18 682,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt. Connections leading to residential buildings in pcs	377 586	441 783	484 927	496 730
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm ³ Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm ³	149,3	156,7	157,5	162,6
w tym oczyszczane of which treated	148,6	156,0	156,4	161,2

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

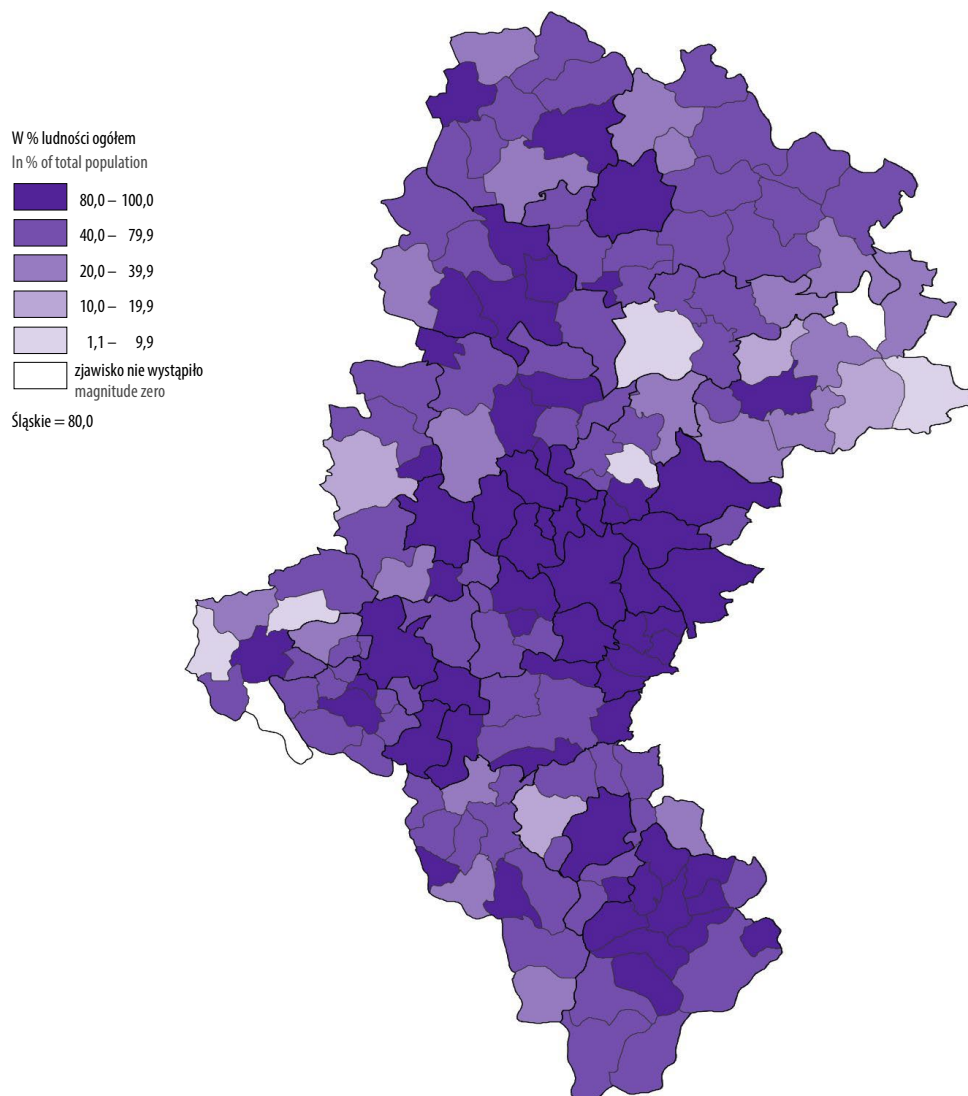
Długość sieci kanalizacyjnej w 2024 r. wyniosła 18 682,1 km, co stanowiło 10,1% sieci w kraju. W porównaniu z 2023 r. odnotowano przyrost sieci o 1,8%, tj. 336,7 km (w kraju wzrost – o 2,4%). W miastach długość sieci wyniosła 11 600,3 km i zwiększyła się w relacji do 2023 r. o 1,1% (o 124,1 km), a na terenach wiejskich wyniosła 7 081,8 km i wzrosła o 3,1%, tj. o 212,6 km.

Przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania było 496,7 tys., z tego 332,7 tys. w miastach i 164,0 tys. na wsi. W porównaniu z 2023 r. odnotowano wzrost liczby przyłączy zarówno w miastach (o 2,0%), jak i na wsi (o 3,2%).

Na 100 km² powierzchni województwa przypadało 151,5 km sieci kanalizacyjnej (w kraju 59,2 km). Zagęszczenie sieci kanalizacyjnej w miastach wyniosło 300,5 km na 100 km² (w kraju 307,1 km/100 km²), a na wsi 83,6 km na 100 km² (w kraju 38,8 km/100 km²).

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w 2024 r. stanowili 80,0% ludności ogółem, 89,1% w miastach i 51,9% na wsi. W porównaniu z 2023 r. odnotowano wzrost odsetka osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w miastach o 0,2 p. proc. i na wsi o 0,7 p. proc. W kraju wskaźniki te wynosiły: 72,9% dla ogółu ludności, 91,2% w miastach i 46,2% na wsi (wzrost w skali roku w miastach o 0,2 p. proc. i na wsi o 0,7 p. proc.).

Mapa 32. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2024 r.
Map 32. Population using sewage system, 2024

Sieć gazowa to system przewodów doprowadzających do odbiorców paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu. W systemie przewodów rozróżnia się:

- sieć przesyłową i rozdzielczą (na gaz wysokometanowy i zaazotowany) – przewody uliczne przeznaczone do doprowadzenia gazu do budynków lub innych obiektów za pośrednictwem przyłączy;
- przyłącza – system przewodów łączących sieć rozdzielczą z budynkami i innymi obiektami.

Tablica 23. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych
Stan w dniu 31 grudnia

Table 23. Gas supply system, consumers and consumption of gas from gas supply system in households
As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Sieć gazowa w km Gas supply system in km	16 904,1	18 454,5	20 306,3	20 701,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt. Connections leading to residential and non-residential buildings in units	347 665	420 432	461 222	472 057
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys. Consumers of gas from gas supply system ^a in thousands	1 061,8	1 144,0	1 200,7	1 205,7
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku): Consumption of gas from gas supply system (during the year):				
w GWh in GWh	4 665,6	5 995,8	6 977,5	6 918,3
na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh	1 019,2	1 354,1	1 610,3	1 607,0

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.
a Including gas customers using collective gas-meters.

Długość sieci gazowej w 2024 r. wyniosła 20 701,4 km, co stanowiło 11,7% sieci w kraju. W porównaniu z 2023 r. odnotowano przyrost sieci o 1,9%, tj. 395,2 km (w kraju o 1,3%). W miastach długość sieci wyniosła 12 620,0 km i wzrosła w stosunku do 2023 r. o 2,1%, tj. o 265,2 km. Sieci przybyło również na terenach wiejskich o 1,6%, tj. o 130,0 km.

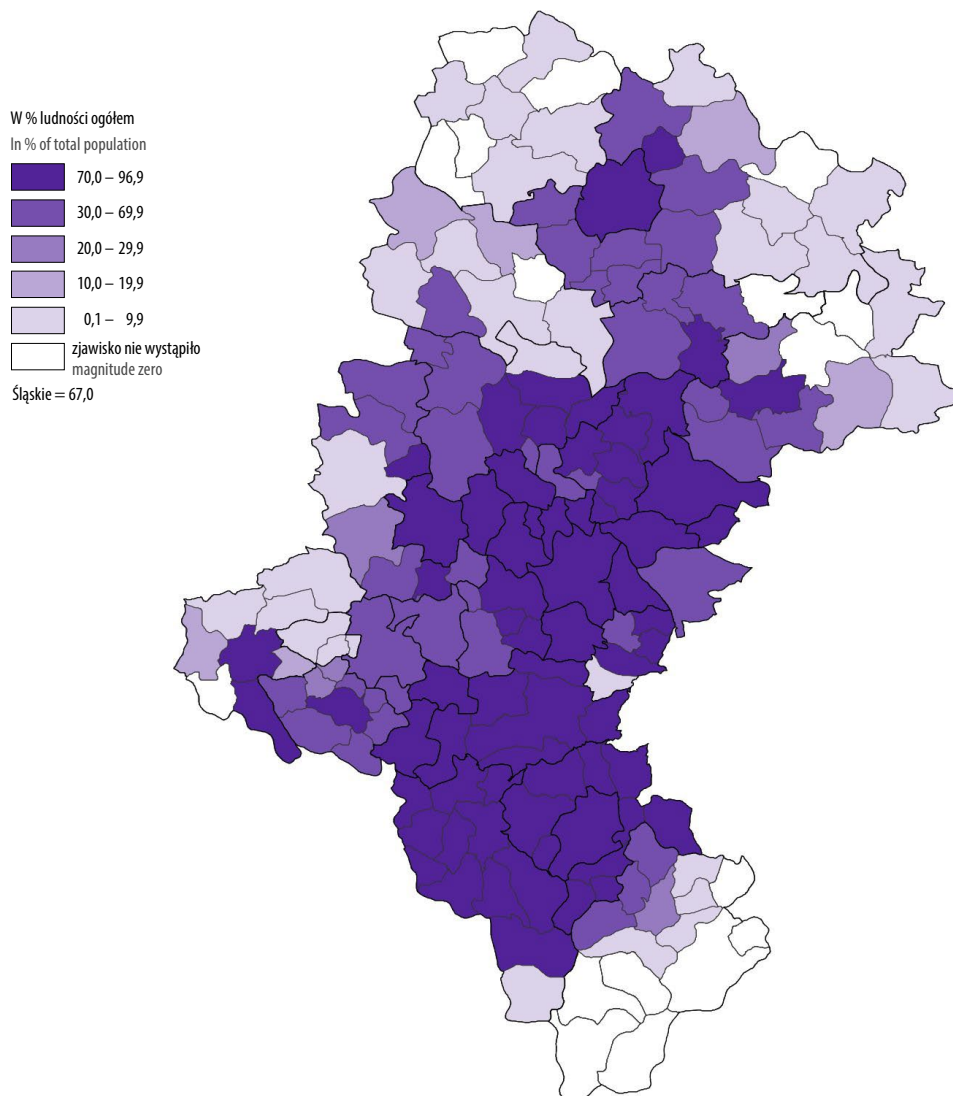
Przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych było 472,1 tys., z tego 321,9 tys. w miastach i 150,1 tys. na wsi. W stosunku do 2023 r. odnotowano wzrost liczby przyłączy w miastach o 2,2%, na wsi o 2,8% (w kraju odpowiednio o 1,8% i 2,9%).

Gęstość sieci gazowej ogółem na 100 km² powierzchni wyniosła 167,8 km, w miastach 326,9 km, a na wsi 95,4 km. Wskaźnik ten w kraju wyniósł 56,3 km/100 km², w miastach 306,2 km/100 km², a na obszarach wiejskich 35,7 km/100 km².

Korzystający z sieci gazowej w 2024 r. stanowili 67,0% ludności ogółem, w miastach – 74,1% i na wsi – 44,9%. W porównaniu z 2023 r. odnotowano spadek odsetka osób korzystających z sieci gazowej w miastach o 0,3 p. proc., ale wzrost na wsi o 0,7 p. proc. W kraju wskaźniki te były niższe i wyniosły 56,6% dla ogółu ludności, w miastach – 72,2% i na wsi – 33,8% (wzrost w skali roku na wsi o 0,8 p. proc., w miastach bez zmian).

Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych wyniosło 6 918,3 GWh (w kraju 54 594,8 GWh), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 1 607,0 kWh (w kraju 1 453,4 kWh). W porównaniu z 2023 r. zużycie gazu sieciowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca zmniejszyło się o 0,2%, przy czym w miastach wzrosło o 0,1%, natomiast na wsi obniżyło się o 1,0%. W kraju odnotowano wzrost zużycia ogółem o 1,3%, w miastach o 1,1%, a na wsi o 1,8%.

Mapa 33. Ludność korzystająca z gazu z sieci w 2024 r.
Map 33. Population using gas supply system, 2024

5.2.4. Ochrona zdrowia

5.2.4. Health care

W porównaniu z 2023 r. zwiększyła się liczba personelu medycznego pracującego bezpośrednio z pacjentem. Wzrosła zarówno liczba podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, jak i liczba udzielonych porad. W stacjonarnej opiece zdrowotnej odnotowano większą liczbę hospitalizacji. Wzrosła zarówno liczba wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia, jak i liczba osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego na miejscu zdarzenia. Zwiększyły się wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na ochronę zdrowia.

Tablica 24. Placówki opieki zdrowotnej

Stan w dniu 31 grudnia

Table 24. Health care facilities

As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Przychodnie Out-patient departments	2 814	2 711	2 783	2 851
Praktyki lekarskie i lekarzy dentystów ^a Medical and dental practices ^a	425	252	200	181
Porady udzielone ^{b,c} w tys: Consultations provided ^{b,c} in thousands:				
lekarskie ^d doctors ^d	35 699,4	31 662,8	37 182,4	38 879,4
stomatologiczne dental	4 078,0	3 251,4	4 362,7	4 540,6
Szpital ogólny General hospitals	152	141	143	143
Łóżka w szpitalach ogólnych Beds in general hospitals	25 526	22 668	21 324	21 024
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	55,8	51,4	49,4	49,0
wykorzystanie łóżek w % usage of beds in %	64,6	50,6	65,9	66,4
Przeciętny pobyt chorego w dniach Average patient stay in days	6,1	6,0	5,9	5,6

^a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub przychodnie. ^b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów. ^c W ciągu roku. ^d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielonymi pacjentom niehospitalizowanym.

^a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. ^b Including consultations paid by patients. ^c During the year. ^d Including consultations provided to non-hospitalised patient in admission rooms.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych i od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych oraz fizjoterapeutów),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych,
- praktyk fizjoterapeutów.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy.

W 2024 r. liczba lekarzy pracujących bezpośrednio z pacjentem wyniosła 17,0 tys. (12,1% lekarzy pracujących w Polsce), lekarzy dentyistów – 4,0 tys. (10,9% dentyistów w Polsce), pielęgniarek – 26,9 tys. (12,3% pielęgniarek w kraju) oraz położnych – 3,2 tys. (11,1% położnych w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba lekarzy o 4,4%, lekarzy dentyistów – o 2,5%, pielęgniarek – o 2,3%. Natomiast spadła liczba położnych o 0,1%.

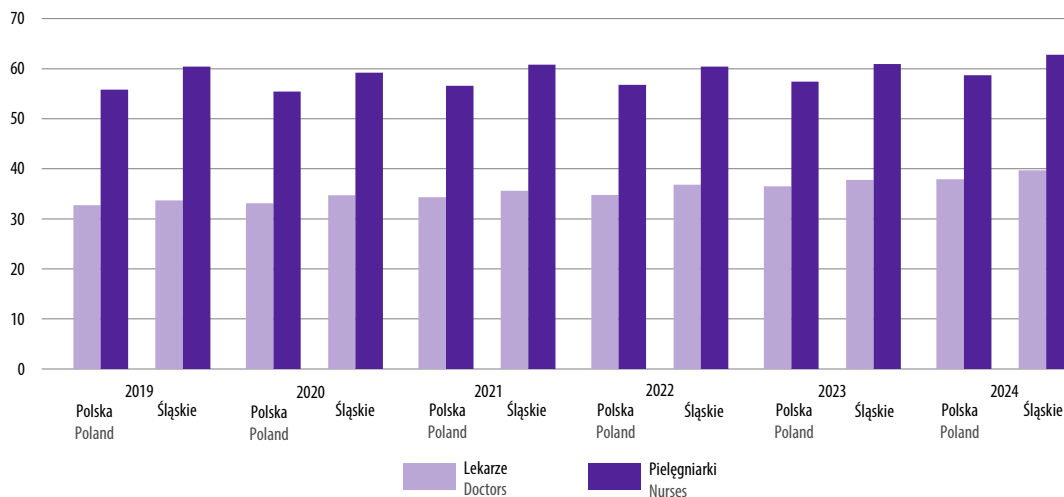
Ponadto bezpośrednio z pacjentem pracowało 7,5 tys. fizjoterapeutów (12,0% pracujących w Polsce), 3,5 tys. farmaceutów (odpowiednio 12,1% w kraju) oraz 1,2 tys. diagnostów laboratoryjnych (10,0% w kraju). W stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba farmaceutów o 2,0% oraz fizjoterapeutów o 1,7%. Zmniejszyła się natomiast liczba diagnostów laboratoryjnych o 19,4%.

Zasób kadry medycznej pracującej w województwie był drugi najbardziej liczny po województwie mazowieckim.

Wykres 33. Lekarze i pielęgniarki na 10 tys. ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 33. Doctors and nurses per 10 thousand population
As at 31 December

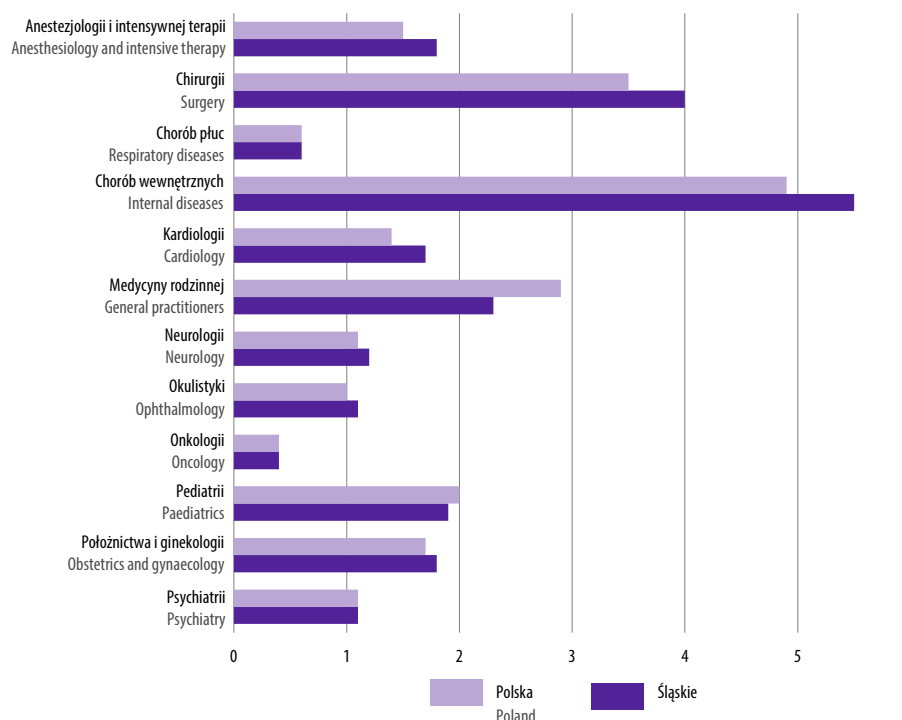
W przeliczeniu na 10 tys. ludności województwa przypadało przeciętnie 40 lekarzy (38 w Polsce), 9 lekarzy dentyistów (10 w Polsce), 63 pielęgniarki (59 w Polsce), 7 położnych (8 w Polsce), 8 farmaceutów (podobnie w Polsce), 17 fizjoterapeutów (podobnie w kraju) oraz 3 diagnostów laboratoryjnych (podobnie w kraju).

Poza dostępnością pracowników medycznych odniesioną do liczby potencjalnych pacjentów, ważnym czynnikiem wpływającym na jakość opieki zdrowotnej są kwalifikacje kadry medycznej. W 2024 r. lekarze specjaliści (11,0 tys.) stanowili 64,7% ogólnej liczby pracujących lekarzy, a wśród lekarzy dentyistów specjalizację posiadało 0,6 tys., co stanowiło 14,4% ogółu dentyistów pracujących z pacjentem.

Najwięcej lekarzy posiadało specjalizację z zakresu chorób wewnętrznych (21,6%), chirurgii (15,7%) oraz medycyny rodzinnej (9,1%). Natomiast wśród specjalistów – lekarzy dentyistów najliczniejszą grupę stanowili specjalizujący się w ortodoncji (21,7%), następnie chirurgii stomatologicznej (19,3%) oraz protetyce stomatologicznej (17,9%).

Wykres 34. Lekarze specjaliści według wybranych specjalności na 10 tys. ludności w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 34. Doctors specialists by selected specialisation per 10 thousand population, 2024
As at 31 December

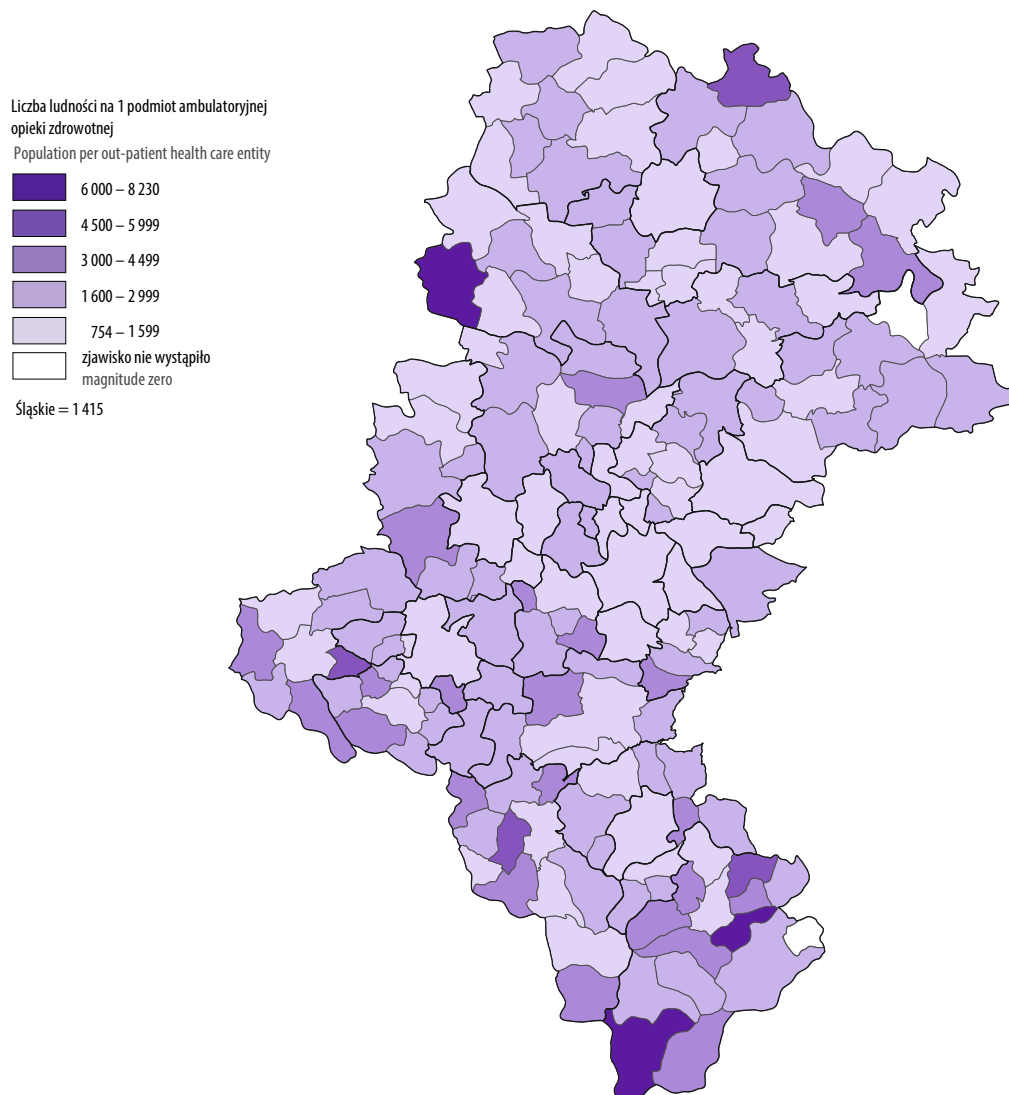
Ambulatoryjna opieka zdrowotna realizowana jest przez poradnie, przychodnie i praktyki lekarskie (tj. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria i izby chorych oraz zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne).

W końcu 2024 r. działalność prowadziły 3 032 podmioty ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Funkcjonowało 2 851 przychodni oraz 181 praktyk lekarskich i stomatologicznych, realizujących świadczenia finansowane ze środków publicznych. W miastach zlokalizowanych było 85,3% podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Podmioty działające w województwie stanowiły 11,1% podmiotów w Polsce.

Liczba przychodni wzrosła o 68 jednostek w stosunku do roku poprzedniego, a praktyk lekarskich i stomatologicznych zmniejszyła się o 19 jednostek.

Dostępność ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla pacjentów mierzona jest wskaźnikiem określającym liczbę ludności przypadającą na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W województwie zmniejszyła się liczba potencjalnych pacjentów z 1 448 w 2023 r. do 1 415 w 2024 r. w przeliczeniu na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W Polsce podobnie zmniejszyła się przeciętna liczba ludności z 1 413 do 1 375 przypadająca na 1 podmiot. Wśród gmin województwa najmniej osób na 1 podmiot przypadało w Żywcu (754), następnie Ustroniu (792) i Popowie (806). Natomiast najwięcej w Rajczy (8 230), a w dalszej kolejności w Świnnej (7 819) i Pawonkowie (6 436).

Mapa 34. Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2024 r.
 Chart 34. Out-patient health care, 2024

Ogółem w 2024 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej udzielono 43,4 mln porad, tj. o 4,5% więcej niż rok wcześniej. Porady udzielone w województwie stanowiły 11,9% porad udzielonych w Polsce. Udzielono 38,9 mln porad lekarskich (o 4,6% więcej niż rok wcześniej) oraz 4,5 mln porad stomatologicznych (o 4,1% więcej).

Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej i lekarze rodzinni udzielili 21,4 mln porad, w tym 2,1 mln teleporad. Lekarze specjaliści udzielili 21,5 mln porad (w tym 0,8 mln teleporad), m.in.: 4,5 mln porad stomatologicznych, 3,3 mln chirurgicznych, 1,7 mln ginekologiczno-położniczych.

Stacjonarna opieka zdrowotna to całodobowa opieka lekarska i pielęgniarska świadczona w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (tj. szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

W województwie na koniec 2024 r. funkcjonowały 143 szpitale ogólne, tj. 16,1% ogólnej liczby w kraju. Dysponowały one 21,0 tys. łóżek, tj. mniej o 1,4% w relacji do 2023 r.

Na 10 tys. mieszkańców województwa przypadało 49 łóżek (średnio 204 osoby na 1 łóżko), podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 43 (234 osoby na 1 łóżko). Przeciętne wykorzystanie łóżka w ciągu roku wyniosło 66,4%.

W 2024 r. w szpitalach ogólnych hospitalizowanych było 860,9 tys. osób, tj. o 2,1% więcej niż rok wcześniej, co stanowiło 11,4% ogólnej liczby leczonych w kraju. Na 10 tys. ludności przypadało 2 000 hospitalizacji (w Polsce 2 017). Średni czas trwania pobytu pacjenta w szpitalu wyniósł 5,6 dni (w kraju 4,9).

Stacjonarną całodobową opiekę psychiatryczną w 2024 r. świadczyło 8 szpitali psychiatrycznych, 6 ośrodków leczenia odwykowego alkoholowego, 7 ośrodków rehabilitacyjnych dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych, 7 zakładów opiekuńczo–lecniczych i 1 pielęgnacyjno–opiekuńczy typu psychiatrycznego. Dysponowały one łącznie 3,4 tys. łóżek, o 1,7% mniej niż rok wcześniej. Z leczenia stacjonarnego skorzystało 23,7 tys. pacjentów, wobec 23,6 tys. w 2023 r.

Wraz z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa coraz większą rolę w systemie opieki zdrowotnej pełnią zakłady opieki długoterminowej, zapewniające pacjentom całodobowe świadczenia pielęgnacyjne, opiekuńcze i rehabilitacyjne, a także kontynuację leczenia farmakologicznego i dietetycznego w dłuższym okresie. Funkcjonowało 65 zakładów typu leczniczo–pielęgnacyjnego i 12 stacjonarnych placówek świadczących usługi hospicyjno–paliatywne. Posiadały one łącznie 4,3 tys. łóżek. Zapewniły opiekę w warunkach stacjonarnych 9,6 tys. osób (9,3 tys. w poprzednim roku).

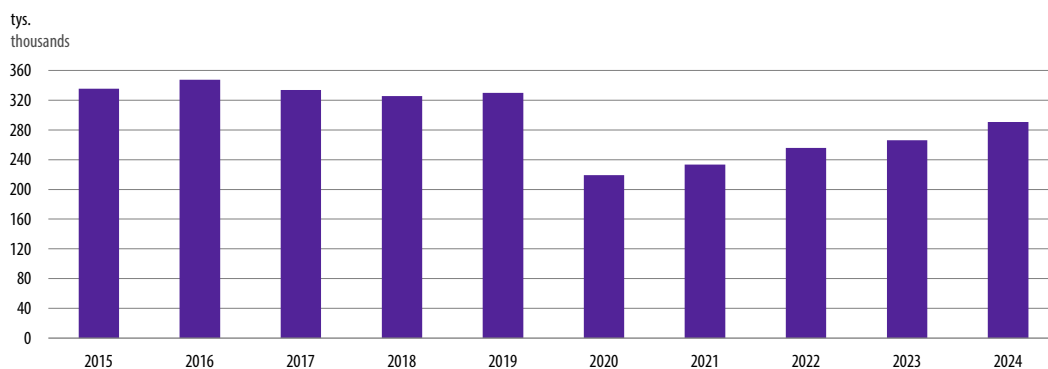
Ratownictwo medyczne to system, który tworzy się w ramach realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W ramach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w końcu 2024 r. świadczeń medycznych udzielały 173 zespoły ratownictwa medycznego (18 specjalistycznych i 155 podstawowych), 1 lotniczy zespół ratownictwa medycznego oraz 15 szpitalnych oddziałów ratunkowych. Ponadto z systemem współpracowało 9 izb przyjęć.

W 2024 r. zespoły ratownictwa medycznego wyjeżdżały na miejsca zdarzenia 410,8 tys. razy (13,1% w skali kraju) i udzieliły pomocy 412,3 tys. osób (13,1% w Polsce). W relacji do 2023 r. wzrosła zarówno ogólna liczba wyjazdów, jak i liczba osób, którym udzielono pomocy (odpowiednio o: 11,8% i 11,9%). Wskaźnik osób, którym udzielono świadczeń zdrowotnych w miejscu zdarzenia na 1000 ludności wyniósł 96 w województwie, a w kraju 84. Najwięcej świadczeń udzielono osobom w domu (78,6% ogółu).

Wykres 35. Świadczenia udzielone w trybie ambulatoryjnym w szpitalnych oddziałach ratunkowych i izbach przyjęć

Chart 35. Outpatient health services provided in hospital emergency wards and admission rooms

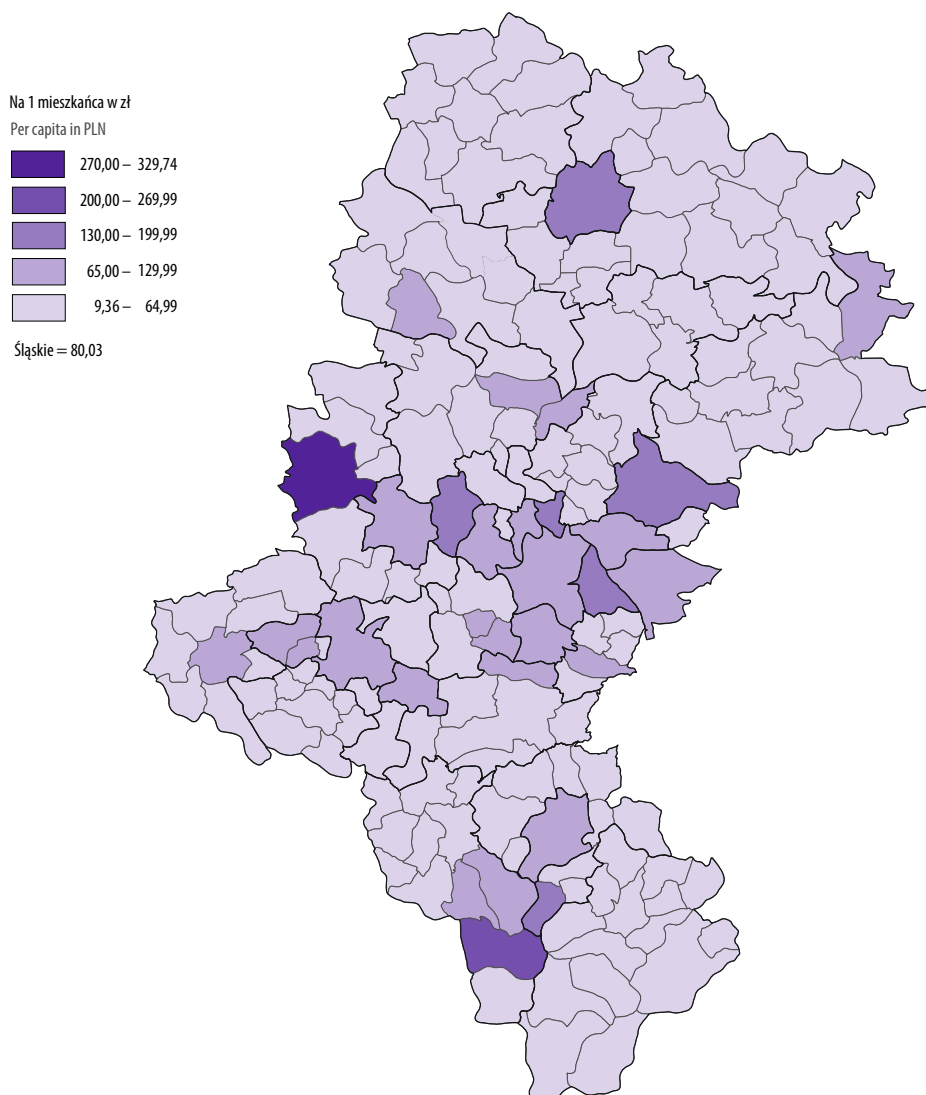

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na ochronę zdrowia w 2024 r. wyniosły łącznie 792,8 mln zł, tj. o 9,9% więcej w skali roku. Gminy wydatkowały 86,6 mln zł (o 2,8% więcej niż rok wcześniej), miasta na prawach powiatu – 257,9 mln zł (o 16,6% mniej), powiaty – 36,4 mln zł (o 12,6% mniej), a samorząd województwa – 411,9 mln zł (o 44,0% więcej).

Według działów klasyfikacji budżetowej, gminy 76,7% wydatków na ochronę zdrowia przeznaczyły na finansowanie przeciwdziałania alkoholizmowi. Miasta na prawach powiatu 47,0% wydatków przeznaczyły na szpitale ogólne, a powiaty na działalność szpitali ogólnych przeznaczyły 78,7% wydatków.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki na ochronę zdrowia jednostek samorządu terytorialnego ogółem wyniosły 184,15 zł (w 2023 r. – 166,48 zł). W przypadku gmin (łącznie z miastami na prawach powiatu) wydatki na 1 mieszkańca wyniosły 80,03 zł, wobec 90,85 zł w 2023 r.

Mapa 35. Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Ochrona zdrowia” w 2024 r.
Chart 35. Expenditures of gminas and cities with powiat status in the “Health care” division, 2024

5.2.5. Kultura

5.2.5. Culture

W 2025 r., w porównaniu z 2024 r., teatry i instytucje muzyczne zaprezentowały więcej przedstawień i koncertów, galerie sztuki zorganizowały więcej wystaw, natomiast muzea wystawiły mniej wystaw, w kinach odbyło się mniej seansów filmowych. Zwiększyła się liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych, natomiast zmniejszyła się liczba zwiedzających muzea, galerie i salony sztuki oraz widzów w kinach.

Tablica 25. Instytucje kultury
Stan w dniu 31 grudnia
Table 25. Cultural institutions
As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Biblioteki publiczne i punkty biblioteczne Public libraries and library service points	819	785	756	.
Muzea i oddziały muzealne ^a Museum with branches ^a	68	83	75	84
Galerie i salony sztuki Art galleries	39	38	37	37
Teatry i instytucje muzyczne Theatres and music institutions	20	22	20	20
Centra, domy i ośrodki kultury Centre of culture, cultural centres and establishments	241	242	254	.
Kluby i świetlice Clubs and community centres	125	112	81	.
Kina stałe Indoor cinemas	48	53	55	54
Ludność na 1 placówkę biblioteczną Population per 1 library establishment	5 581	5 621	5 677	.
Zwiedzający muzea i oddziały muzealne ^{ab} na 1 000 ludności Museums and exhibition visitors ^{ab} per 1 000 population	352	102	388	385
Liczba ludności na 1 instytucję kultury ^c Number of population per 1 library institution ^c	12 489	12 464	12 810	.

a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. b W ciągu roku. c Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

a Starting from 2020, museums include only museums operating on the basis of a statute or regulations agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums. b During the year. c Centre of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

W końcu 2024 r. w województwie śląskim działało 756 placówek bibliotecznych (739 bibliotek publicznych i filii oraz 17 punktów bibliotecznych), tj. o 0,8% mniej niż przed rokiem oraz o 7,7% mniej niż w końcu 2015 r. Przeciętnie na 1 placówkę biblioteczną przypadało 5 677 osób (w kraju – 4 555). Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Bytomiu (18 286 osób), a najniższą w powiecie raciborskim (2 741).

W 2024 r. w bibliotekach publicznych i punktach bibliotecznych zarejestrowano 642,4 tys. czytelników (12,0% w skali kraju). Ich liczba zmniejszyła się o 0,5% w porównaniu z 2023 r. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców województwa przypadało przeciętnie 149 czytelników bibliotek. Najwięcej czytelników odnotowano w Gliwicach (265 w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców powiatu), a najmniej w Bytomiu (74).

Księgozbiór placówek bibliotecznych na koniec 2024 r. liczył 14,9 mln woluminów i był mniejszy o 0,9% niż przed rokiem. Książki stanowiły 97,6% księgozbioru, a czasopisma – 2,4%. Biblioteki posiadały również 1,2 mln zbiorów specjalnych (m.in. rękopisy, stare druki, mikroformy, druki muzyczne oraz dokumenty kartograficzne i graficzne), wśród których największy udział miały materiały audiowizualne (45,8%). Ponadto biblioteki zapewniały dostęp do 1,9 mln licencjonowanych zbiorów elektronicznych.

Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz 12,7 mln egzemplarzy księgozbioru, tj. o 0,7% mniej niż w 2023 r. Na jednego czytelnika przypadało przeciętnie 19,7 wypożyczonych woluminów (w kraju – 18,4).

W końcu 2025 r. działalność wystawienniczą prowadziły 84 muzea i oddziały muzealne (67 muzeów oraz 17 oddziałów), wobec 75 placówek w roku poprzednim. Stanowiło to 8,5% tego typu instytucji w kraju. Wśród nich 53,6% stanowiły muzea historyczne.

Łączna liczba zbiorów muzealnych wyniosła 3 397,4 tys. szt. (15,4% w skali kraju). W muzeach i oddziałach muzealnych zorganizowano 408 wystaw czasowych, tj. o 12 mniej niż w 2024 r. oraz 216 wystaw stałych, tj. o 15 mniej niż przed rokiem.

W ciągu roku muzea odwiedziło 1,6 mln osób (o 1,6% mniej niż rok wcześniej). Największą popularnością wśród zwiedzających cieszyły się muzea interdyscyplinarne (49,2% ogólnej liczby zwiedzających). Nieodpłatnie odwiedziło muzea 306,3 tys. osób, a w zorganizowanych grupach – 310,8 tys. osób. Muzea w Zabrze, Katowicach i powiecie pszczyńskim odwiedziła ponad połowa (53,1%) ogólnej liczby zwiedzających muzea w województwie. W zwiedzaniu muzeów podczas „Nocy Muzeów” wzięło udział 54,8 tys. osób.

W końcu 2025 r. działalność prowadziło 37 galerii i salonów sztuki, tj. 11,5% tego typu instytucji w kraju. Najwięcej galerii i salonów sztuki zlokalizowanych było w Katowicach (11) oraz w Bielsku-Białej i Częstochowie (po 4).

Galerie państwowe i samorządowe posiadały 5,6 tys. eksponatów, wśród których największy udział stanowiły zbiory z dziedziny malarstwa (30,2%). Galerie i salony sztuki zorganizowały 459 wystaw krajowych, które obejrzało 356,6 tys. osób (5,6% ogółu zwiedzających w kraju). W porównaniu z 2024 r. liczba wystaw wzrosła o 8,8%, natomiast liczba zwiedzających zmniejszyła się o 4,0%.

W końcu 2025 r., podobnie jak przed rokiem, działalność sceniczną prowadziło 20 teatrów i instytucji muzycznych. Dysponowały one 11,1 tys. miejsc na widowni w stałej sali (o 0,1% mniej niż w 2024 r.).

W 2025 r. zorganizowano 5 409 przedstawień i koncertów, tj. o 5,1% więcej niż rok wcześniej. Najwięcej (2 057) przedstawień wystawiły teatry dramatyczne – było to 38,0% wszystkich przedstawień (o 3,1% więcej niż w 2024 r.). Liczba koncertów filharmonii, orkiestr i chórów wyniosła 1 829 (o 6,5% więcej niż w 2024 r.), a zespołów pieśni i tańca – 168 (o 21,7% więcej niż w 2024 r.).

Liczba widzów i słuchaczy wyniosła 1 259,2 tys. i była o 4,4% wyższa niż przed rokiem. Na 1 przedstawienie lub koncert przypadało przeciętnie 233 widzów i słuchaczy (w 2024 r. – 234). Najwyższą frekwencję odnotowano na występach zespołów pieśni i tańca (średnio 1030 osób na przedstawienie).

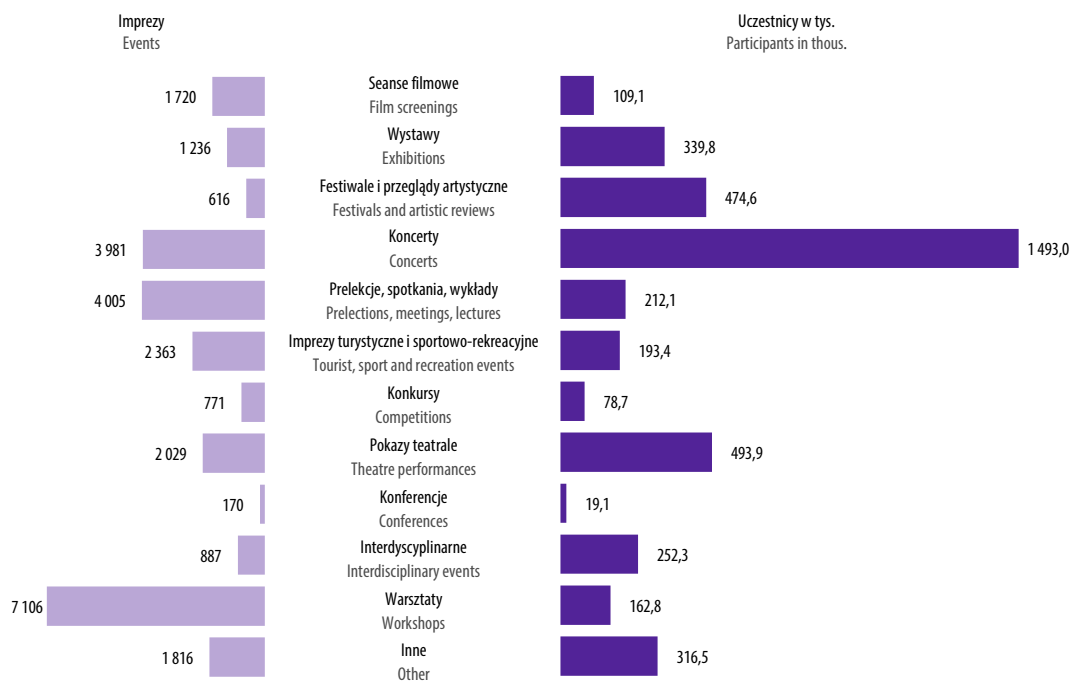
Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w województwie funkcjonowały 54 kina stałe, z czego najwięcej w Katowicach (7). Kina dysponowały 223 salami projekcyjnymi oraz 41,1 tys. miejsc na widowni.

W 2025 r. odbyło się 340,5 tys. seansów filmowych (w 2024 r. – 351,4 tys.), które obejrzało 6 260,5 tys. widzów (o 0,1% mniej niż przed rokiem). Ponad 44% widzów skorzystało z oferty kin w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie. Przeciętnie na 1 seans przypadało 18 widzów (podobnie rok wcześniej).

Widzowie najczęściej wybierali filmy produkcji pozaeuropejskiej (64,8% ogólnej liczby widzów), natomiast filmy polskie obejrzało 25,9% widzów.

Wykres 36. Imprezy i uczestnicy imprez organizowanych przez centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2024 r.

Chart 36. Events organised by centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres and event participants, 2024

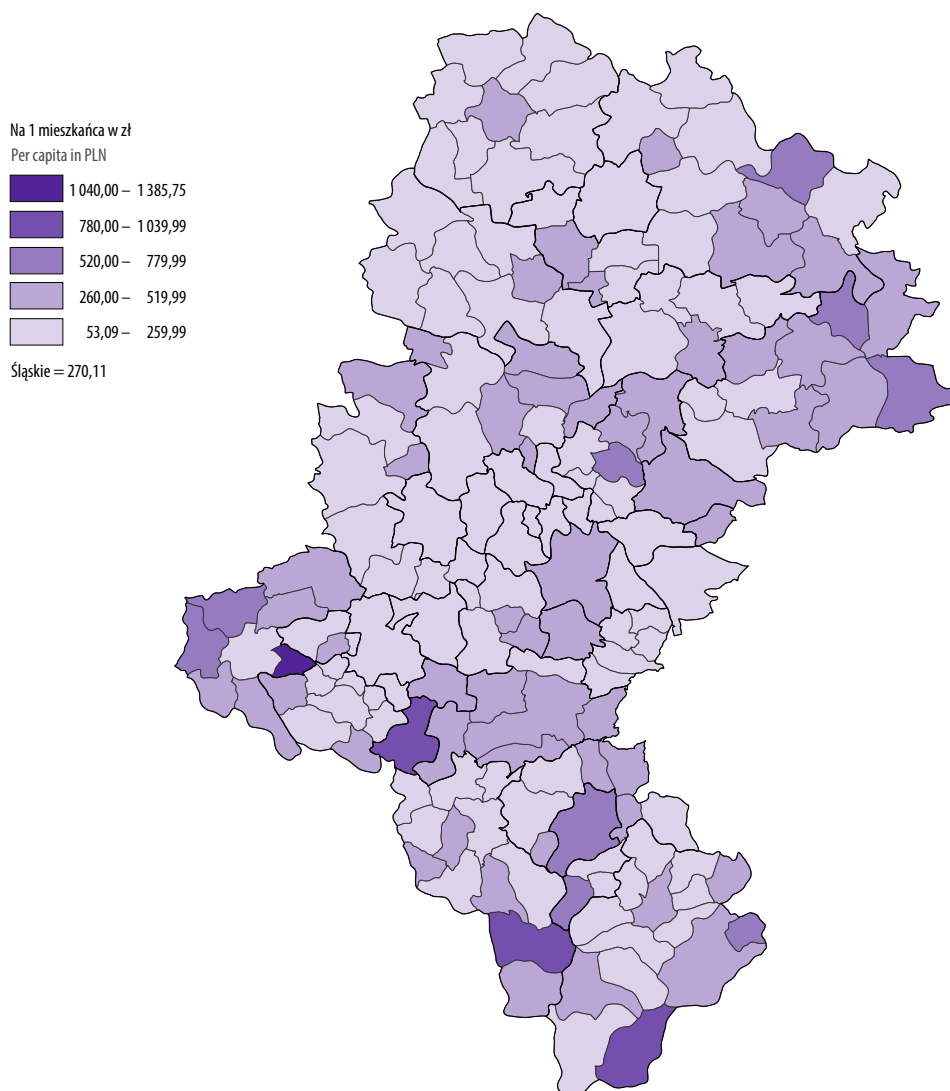

Na koniec 2024 r. w województwie funkcjonowało 335 centrów, domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic (o 2 mniej niż w 2023 r.), co stanowiło 8,6% tego typu instytucji w kraju i plasowało województwo na 3. miejscu wśród województw. Najwięcej placówek działało w Katowicach (24), a następnie w powiatach wodzisławskim (23) i będzińskim (21).

W 2024 r. instytucje te zorganizowały 26,7 tys. imprez, w których uczestniczyło 4 145,3 tys. osób (w 2023 r. – odpowiednio 28,0 tys. i 3 992,5 tys.). Najczęściej organizowano warsztaty (26,6% wszystkich wydarzeń), prelekcje, spotkania i wykłady (15,0%) oraz koncerty (14,9%). Najwyższą frekwencję na jedno wydarzenie odnotowano w przypadku festiwali i przeglądów artystycznych (średnio 771 osób) oraz koncertów (375 osób).

Na koniec 2024 r. w instytucjach tych działało 1,6 tys. grup artystycznych (o 1,0% więcej niż przed rokiem), skupiających 30,8 tys. członków (o 6,4% więcej niż w 2023 r.). Najliczniejsze były zespoły taneczne (10,0 tys. osób), folklorystyczne (6,3 tys.) oraz wokalne i chóry (5,3 tys.).

Mapa 36. Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2024 r.
 Map 36. Expenditure of gminas and cities with powiat status in “Culture and national heritage” division, 2024

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2024 r. wyniosły łącznie 1 546,4 mln zł, tj. o 15,1% więcej niż rok wcześniej. Stanowiły one 3,4% wydatków ogółem. W przeliczeniu na 1 mieszkańca jednostki samorządu terytorialnego wydały 359,20 zł (rok wcześniej – 310,01 zł).

Z budżetu jednostek samorządu terytorialnego najwięcej środków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (43,3% ogólnego budżetu) przeznaczyły samorzady miast na prawach powiatu (669,2 mln zł), gminy wydatkowały 493,6 mln zł (tj. 31,9%), samorząd województwa – 338,2 mln zł (tj. 21,9%), a powiaty – 45,3 mln zł (tj. 2,9%).

Według działów klasyfikacji budżetowej, gminy i miasta na prawach powiatu 33,4% wydatków przeznaczyły na finansowanie działalności domów i ośrodków kultury, świetlic i klubów, 22,8% – na działalność bibliotek. Powiaty 20,7% wydatków przeznaczyły na muzea, a samorząd województwa na działalność teatrów przeznaczył 20,6% wydatków.

5.2.6. Bezpieczeństwo na drogach

5.2.6. Road safety

W porównaniu z rokiem poprzednim spadła zarówno liczba wypadków drogowych, jak i osób w nich poszkodowanych.

Dane o **wypadkach drogowych** pochodzą z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK) prowadzonego przez Komendę Główną Policji i obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni. Za ranną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

W 2025 r. Policja odnotowała 1 721 wypadków drogowych w województwie (8,2% ogólnej liczby wypadków w kraju), tj. o 3,6% mniej niż przed rokiem.

W wyniku wypadków drogowych 116 osób poniosło śmierć (124 osoby przed rokiem), a 2 005 osób odniosło obrażenia ciała (2 003 rok wcześniej).

Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 tys. ludności wyniósł 40,3 (w kraju 55,9) i był niższy niż w 2024 r. kiedy osiągnął wartość 41,5. Najwyższe wartości tego wskaźnika odnotowano w powiatach: tarnogórskim (67,8), częstochowskim (64,2) i zawierciańskim (62,9), a najniższe w Rybniku (17,8), Siemianowicach Śląskich (19,2) i Jastrzębiu-Zdroju (19,8).

Przeciętna liczba rannych na 100 wypadków drogowych w województwie wyniosła 116,5 (w kraju 117,5), najwięcej w Jastrzębiu-Zdroju (137,5), Mysłowicach (134,3) i powiecie częstochowskim (132,1), a najmniej w Rudzie Śląskiej, Siemianowicach Śląskich i Tychach (po 100,0) oraz powiatach mikołowskim (102,4) i rybnickim (104,0).

Wskaźnik liczby ofiar śmiertelnych na 100 wypadków drogowych wyniósł 7 (w kraju 8) – najwięcej w powiatach bieruńsko-lędzińskim (25), gliwickim (19) i w Jaworznie (16). W 2025 r. nie odnotowano ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych, do których doszło w: Bielsku-Białej, Bytomiu, Piekarach Śląskich, Siemianowicach Śląskich i w Żorach.

Tablica 26. Wypadki drogowe^a oraz ich skutki

Table 26. Road accidents^a and their results

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Wypadki Accidents	3 792	2 383	1 786	1 721
Ofiary śmiertelne Fatalities	255	189	124	116
Ranni Injured	4 584	2 715	2 003	2 005

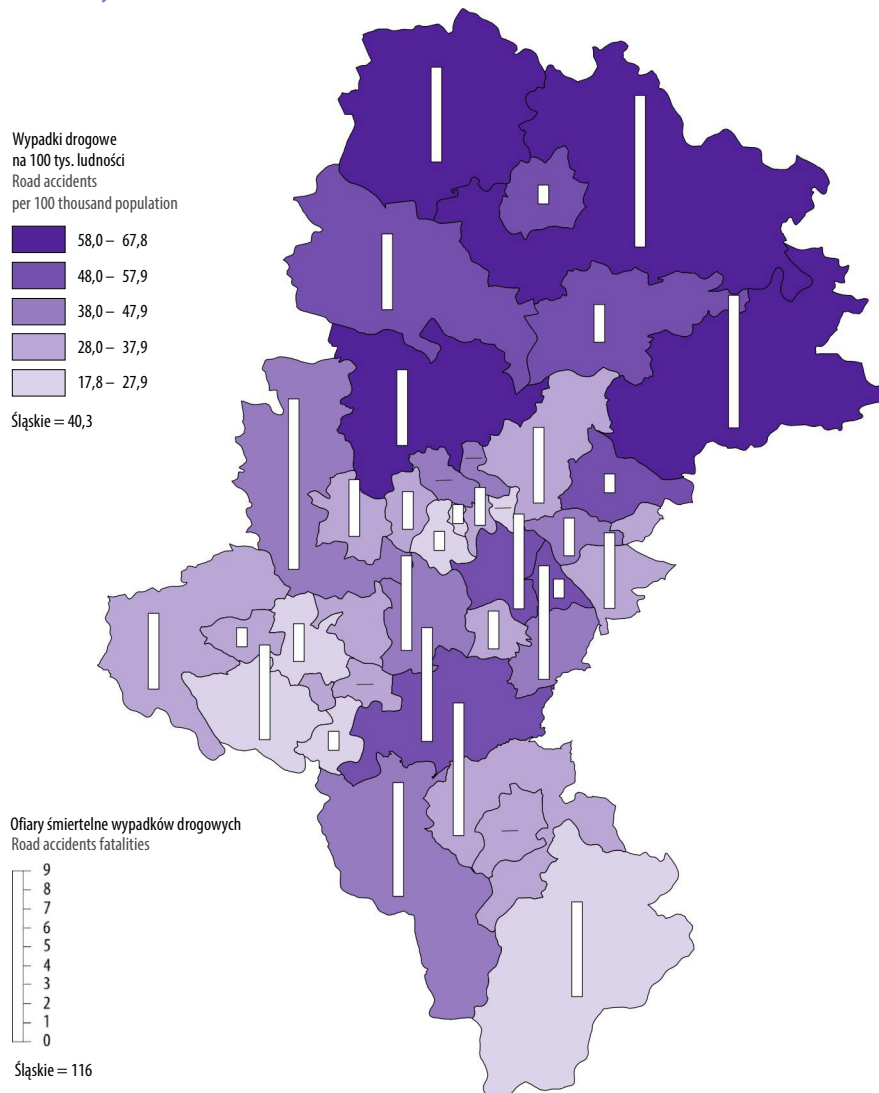
^a Zarejestrowane przez Policję.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Recorded by the Police.

Source: National Police Headquarters.

Mapa 37. Bezpieczeństwo na drogach w 2025 r.
Map 37. Road safety, 2025

5.2.7. Społeczeństwo informacyjne

5.2.7. Information society

W 2025 r. dostęp do Internetu posiadało mniej gospodarstw domowych niż w 2024 r. W ciągu roku zmniejszył się odsetek osób dokonujących zakupy przez Internet, natomiast zwiększył się odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej.

W 2025 r. dostęp do Internetu w domu posiadało 96,1% gospodarstw domowych (96,2% w kraju), co oznacza spadek o 0,2 p. proc. w ciągu roku. Gospodarstwa korzystały z Internetu głównie poprzez połączenia szerokopasmowe (94,8%). Szerokopasmowe łącze mobilne zadeklarowało 78,2% gospodarstw, a łącze stacjonarne z dostępem szerokopasmowym posiadało 74,7% gospodarstw.

Wśród mieszkańców województwa w wieku 16–74 lata odsetek osób korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 3 miesięcy w 2025 r. wyniósł 90,2% (89,7% w kraju), tj. mniej o 2,7 p. proc. niż rok wcześniej. Regularnie (co najmniej raz w tygodniu) korzystało z Internetu 89,7% osób, czyli o 2,4 p. proc. mniej niż przed rokiem.

Tablica 27. Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu oraz osoby korzystające z Internetu

Table 27. Households with access to the Internet at home and Internet users

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Odsetek gospodarstw domowych ^a posiadających dostęp do Internetu Percentage of households ^a with access to the Internet at home	73,3	90,3	96,3	96,1
Odsetek osób ^b korzystających z Internetu Percentage of individuals using ^b the Internet	72,0	89,7	94,0	92,2
Odsetek osób ^b regularnie (co najmniej raz w tygodniu) korzystających z Internetu Percentage of individuals using ^b the Internet regularly (at least once a week)	64,5	84,1	92,1	89,7

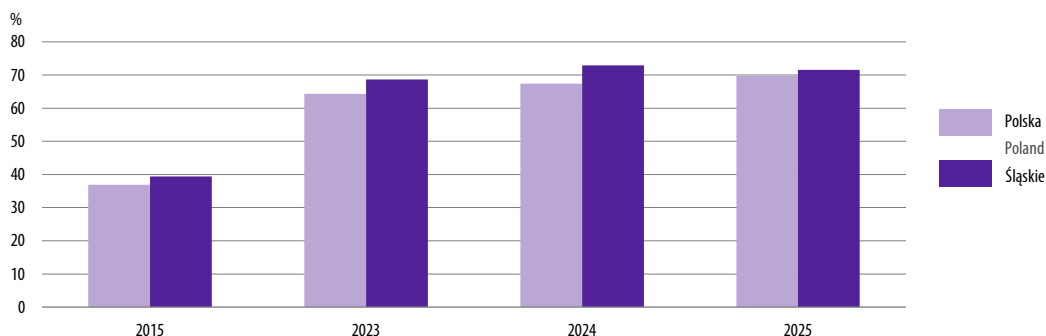
a Dane dotyczą gospodarstw domowych z osobami w wieku 16–74 lata. b Osoby w wieku 16–74 lata.
a Data concern households with persons aged 16–74. b Persons aged 16–74.

Osoby najczęściej korzystały z komunikatorów (np. Messenger, WhatsApp, Viber, Snapchat) i stanowiły 75,4% użytkowników Internetu (74,9% w kraju), tj. mniej o 2,2 p. proc., wysyłały i odbierały e-maile (np. Poczta WP, Onet, Poczta Interia, Gmail) – 69,6% (69,2% w kraju), tj. mniej o 5,7 p. proc. oraz wyszukiwały informacje o towarach lub usługach – 69,5% badanej populacji (66,2% w kraju), tj. mniej o 4,0 p. proc. w skali roku.

Wśród osób korzystających z Internetu 71,6% (69,7% w kraju) dokonywało zakupów przez Internet w ciągu ostatnich 12 miesięcy, tj. o 2,9 p. proc. mniej niż przed rokiem. Odsetek osób zamawiających towary lub usługi w ciągu ostatnich 3 miesięcy wyniósł 63,2% (64,5% w roku poprzednim), a towary najczęściej zamawiane to odzież, obuwie i dodatki 48,5% (49,6% w 2024 r.), posiłki zamawiane z restauracji, punktów fast-food lub w formie cateringu 24,3% (15,2% w roku poprzednim) oraz kosmetyki, produkty do pielęgnacji zdrowia i urody 23,3% (23,6% w 2024 r.).

Wykres 37. Osoby^a zamawiające przez Internet towary lub usługi do użytku prywatnego w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 37. Individuals^a ordering goods or services via the Internet for private use during the last 12 months

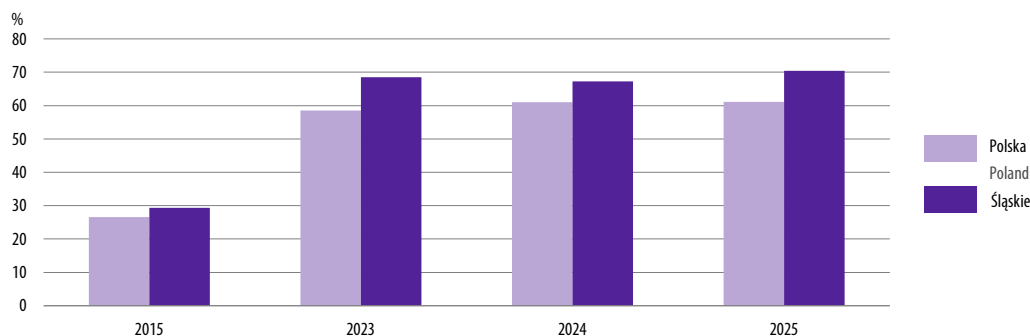

a Osoby w wieku 16–74 lata.
a Persons aged 16–74.

W 2025 r. z usług administracji publicznej przez Internet korzystało 70,4% (61,1% w kraju) populacji osób w wieku 16–74 lata. Wskaźnik ten w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 3,1 p. proc. Wyższy niż w 2024 r. był także odsetek osób, które deklarowały wysyłanie, edytowanie, weryfikowanie lub akceptowanie deklaracji podatkowych o 3,9 p. proc., który ukształtował się na poziomie 52,4% (48,5% w roku poprzednim) oraz korzystały z Internetu w celu otrzymywania urzędowej korespondencji lub dokumentów na swoje konto na stronie internetowej lub w aplikacji jednostek administracji publicznej o 1,6 p. proc. do 35,6%. Odsetek osób, które deklarowały wyszukiwania informacji na stronach administracji publicznej wyniósł 38,0% i był o 1,6 p. proc. niższy niż w 2024 r.

Wykres 38. Osoby^a korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 38. Individuals^a using e-government services during the last 12 months

^a Osoby w wieku 16–74 lata.
^a Persons aged 16–74.

5.2.8. Aktywność społeczna

5.2.8. Social activity

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych mających siedzibę w województwie śląskim zarejestrowanych w rejestrze REGON w końcu 2025 r. była wyższa niż przed rokiem.

W końcu 2025 r. w rejestrze REGON wpisanych było 16,4 tys. fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych z terenu województwa śląskiego, tj. o 3,5% więcej niż przed rokiem. Podobnie jak w roku poprzednim, podmioty te stanowiły 8,9% ogólnej ich liczby w kraju.

Tablica 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON

Stan w dniu 31 grudnia

Table 28. Foundations, associations and social organizations in the REGON register
 As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Ogółem Total	11 859	13 146	15 827	16 387
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	25,9	29,8	36,9	38,5

Wśród fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w końcu 2025 r. najliczniejszą grupę tworzyły stowarzyszenia i organizacje społeczne (12,8 tys. tj. 78,3% ogółu), których liczba wzrosła w porównaniu z końcem 2024 r. o 2,3%. Liczba fundacji ukształtowała na poziomie 3,5 tys., tj. wyższym niż przed rokiem o 8,3%.

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców województwa zarejestrowanych było 38 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (w kraju – 49), tj. o 1 więcej niż w końcu 2024 r. Najwięcej fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. ludności zanotowano w Katowicach (72), a najmniej w Piekarach Śląskich i w Rudzie Śląskiej (po 22).

Dane o **organizacjach non-profit** opracowano na podstawie dwóch badań statystyki publicznej:

- SOF-1 – Sprawozdania z działalności fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych,
- SOF-4s – Sprawozdania z działalności samorządu gospodarczego i zawodowego.

W 2024 r. na terenie województwa aktywnie działało 9,2 tys. organizacji non-profit (tj. stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych, kół gospodyń wiejskich oraz organizacji samorządu gospodarczego i zawodowego), co stanowiło 8,2% w skali w kraju. Liczba ww. organizacji zwiększyła się w porównaniu z 2022 r. o 5,7%. Na 10 tys. ludności przypadało w województwie 21 aktywnie działających organizacji non-profit.

Organizacje non-profit charakteryzowały się prowadzeniem różnorodnej i wielodziedzinowej działalności. W 2024 r. w ramach swojej działalności statutowej najczęściej organizacji zajmowało się sportem, turystyką, rekreacją, hobby (31,5%). Liczną grupę stanowiły organizacje wskazujące jako główną dziedzinę kulturę i sztukę (13,9%), ratownictwo (10,3%), a także pomoc społeczną i humanitarną (9,9%) oraz edukację i wychowanie, badania naukowe (9,8%).

Wśród aktywnie działających organizacji non-profit najbardziej liczne były stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (6,3 tys.), a następnie fundacje (2,0 tys.) i koła gospodyń wiejskich (0,6 tys.). Mniej było organizacji samorządu gospodarczego i kółek rolniczych (0,1 tys.) oraz społecznych podmiotów wyznaniowych (0,2 tys.).

Na zbiorowość stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych składały się typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (3,1 tys.), stowarzyszenia sportowe (2,1 tys.), ochotnicze straże pożarne (0,9 tys.) oraz koła łowieckie (0,2 tys.).

Aktywnie działające organizacje non-profit zrzeszały w końcu 2024 r. 533,0 tys. członkostw (osób fizycznych i prawnych). Wśród nich osoby fizyczne stanowiły 98,9%. Liczba organizacji zrzeszających osoby fizyczne wyniosła – 6,9 tys., a osoby prawne – 0,4 tys.

Rozdział 6. Gospodarka

Chapter 6. Economy

6.1. Produkt krajowy brutto

6.1. Gross domestic product

W województwie śląskim w 2024 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, zanotowano wzrost wartości produktu krajowego brutto oraz poziomu PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca (według wstępnego szacunku). Zmniejszył się udział województwa w generowaniu PKB Polski. Wartość produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w województwie była wyższa niż przeciętna dla kraju.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

Według wstępnego szacunku, w 2024 r. wartość PKB w cenach bieżących wyniosła 419 348 mln zł i była wyższa w porównaniu z 2023 r. o 3,6% (w kraju wyższa o 7,0%). Udział województwa w tworzeniu krajowego PKB wyniósł 11,5% i zmniejszył się o 0,4 p. proc. w relacji do 2023 r.

PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 r. wyniósł 97 509 zł i zwiększył się w porównaniu z 2023 r. o 4,2% (w kraju o 7,3%). Wartość PKB na 1 mieszkańca w województwie była wyższa niż średnia dla kraju o 0,2% (w 2023 r. wyższa o 3,1%).

Do przeliczeń danych **na 1 mieszkańca** przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010), zakładającej okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od 2022 r. uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

Województwo śląskie zajmowało 4. lokatę pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca (po województwach: mazowieckim, dolnośląskim i wielkopolskim). Wartość PKB na 1 mieszkańca województwa śląskiego stanowiła 63,6% poziomu tego wskaźnika dla mieszkańca województwa mazowieckiego.

Wartość PKB na 1 mieszkańca w województwie w 2024 r. wyrażona w PPS (standardzie siły nabywczej) stanowiła 79% średniej Unii Europejskiej¹ (tak jak przed rokiem).

¹ Dane będą przedmiotem dalszej rewizji, zgodnie z rekomendacjami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP).

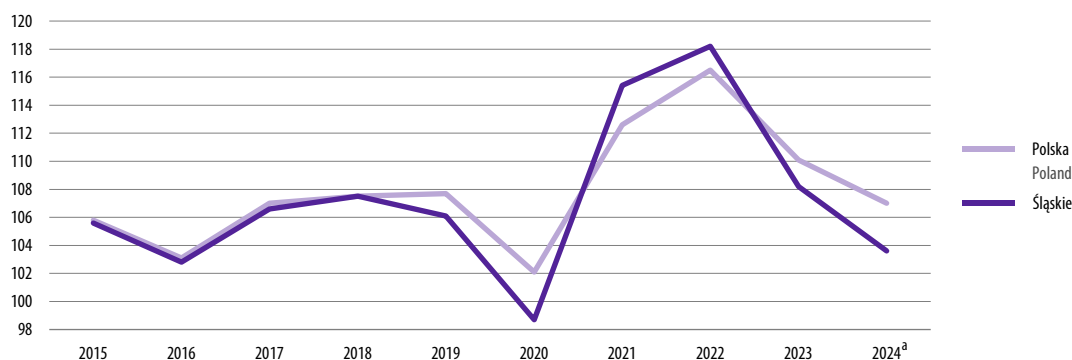
¹ The data will be subject to further revision in line with the recommendations of the Harmonised European Revision Policy (HERP).

Wykres 39. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

Rok poprzedni=100

Chart 39. Indices of gross domestic product (current prices)

Previous year=100

a Wstępny szacunek.
a Preliminary estimate.

W 2023 r. udziały poszczególnych podregionów w generowaniu PKB województwa były zróżnicowane od 6,5% w podregionie bytomskim do 21,8% w podregionie katowickim (w 2022 r. od 6,3% do 21,5% w tych samych podregionach). W podregionie katowickim wypracowano 2,6% krajowej wartości PKB (w 2022 r. – 2,6%).

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według podregionów, najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca odnotowano w podregionie katowickim (126 553 zł), a najniższy w podregionie bytomskim (64 813 zł).

Wartość PKB na 1 mieszkańca przekraczającą przeciętną w województwie zanotowano w podregionach: katowickim o 35,2% (w 2022 r. o 33,6%), gliwickim o 26,8% (w 2022 r. o 22,7%) oraz tyskim o 18,5% (w 2022 r. o 19,2%). Natomiast w pozostałych 5 podregionach wartość PKB na 1 mieszkańca kształtowała się na poziomie od 69,3% średniej wojewódzkiej w podregionie bytomskim do 90,8% w podregionie bielskim (w 2022 r. w granicach od 66,6% w podregionie bytomskim do 90,1% w podregionie sosnowieckim).

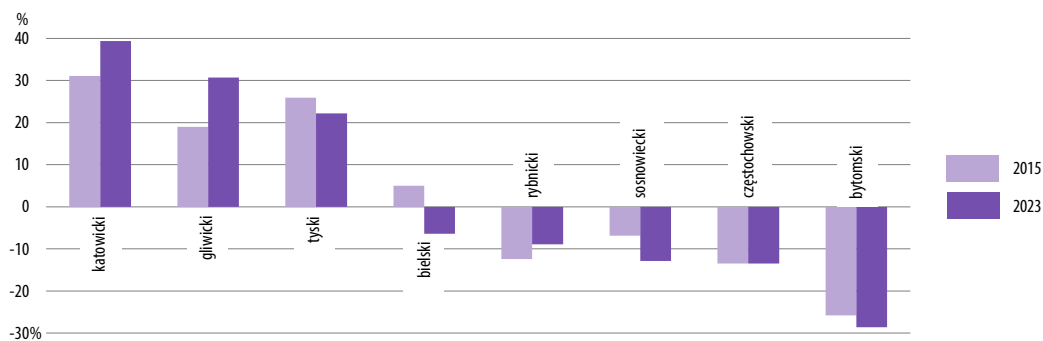
Poziom PKB na 1 mieszkańca powyżej średniej krajowej odnotowano w podregionach katowickim, gliwickim i tyskim. Wartość PKB na 1 mieszkańca poniżej średniej krajowej wystąpiła w podregionach: sosnowieckim, rybnickim, bielskim, częstochowskim i bytomskim.

Wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca obliczony na poziomie podregionów dla województwa śląskiego w 2023 r. wyniósł 20,1% (w 2022 r. – 18,9%).

Wykres 40. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)**Odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju**

Chart 40. Gross domestic product per capita (current prices)

Relative deviations from the national average value

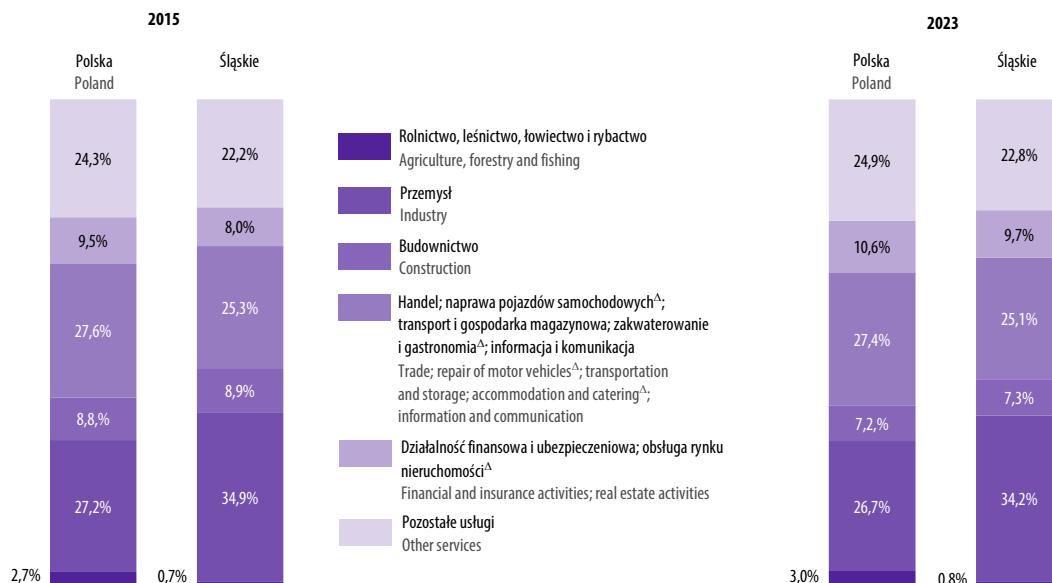

Wskaźnik dyspersji (miara zróżnicowania) regionalnego PKB na 1 mieszkańca na poziomie podregionów (NUTS 3) został obliczony jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego województwa a wartością PKB na 1 mieszkańca dla tego województwa, ważonych udziałem liczby ludności rezydującej poszczególnych podregionów w województwie, wyrażona w procentach PKB na 1 mieszkańca dla danego województwa.

Wartość dodana brutto (WDB) w cenach bieżących w 2023 r. wyniosła 365 808 mln zł i była o 9,6% wyższa w porównaniu z 2022 r. Największy udział w tworzeniu WDB posiadały jednostki prowadzące działalność w przemyśle (34,2%), który obniżył się w skali roku (o 1,1 p. proc.). Jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji wypracowały 25,1% WDB województwa (w 2022 r. 25,8%). Najmniejszy udział w tworzeniu WDB odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (0,8% w 2023 r.).

Wydajność pracy mierzona wartością dodaną brutto na 1 pracującego w 2023 r. wyniosła 217 647 zł, tj. o 9,7% więcej niż w 2022 r. Wartość dodana brutto na 1 pracującego w województwie przewyższała średnią dla kraju o 5,8% (w 2022 r. o 7,4%).

Wykres 41. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)
Chart 41. Gross value added by kind of activity (current prices)

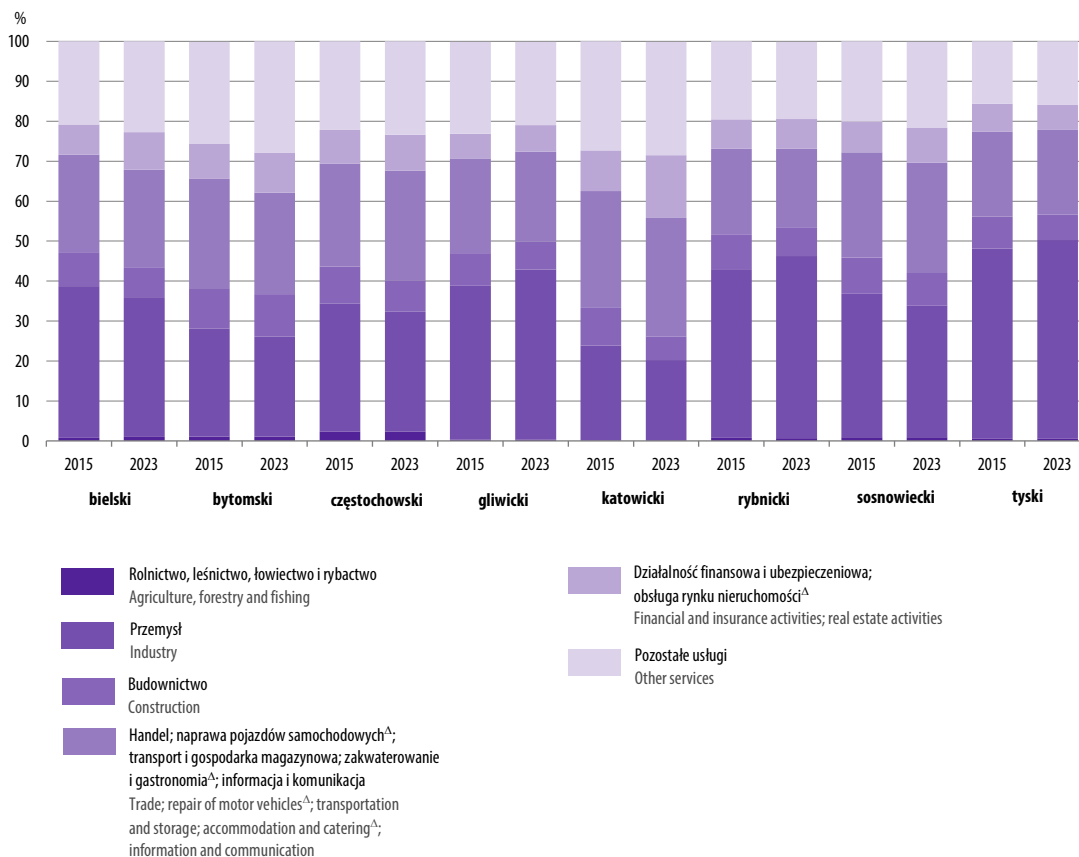

W przekroju podregionów w 2023 r. zanotowano znaczne zróżnicowanie udziałów jednostek przemysłowych w generowaniu WDB od 20,2% w podregionie katowickim do 49,8% w podregionie tuskim (w 2022 r. od 19,9% do 52,0% w tych samych podregionach). Odsetek jednostek prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu WDB kształtował się na poziomie od 19,6% w podregionie rybnickim do 29,6% w podregionie katowickim (w 2022 r. od 19,8% do 31,2% w tych samych podregionach). Udziały jednostek rolniczych w przekroju regionów były zróżnicowane od 0,0% w podregionie katowickim do 2,4% w podregionie częstochowskim (w 2022 r. od 0,1% do 2,3% w tych samych podregionach).

Najwyższy poziom WDB na 1 pracującego wśród podregionów w 2023 r. zanotowano w podregionie gliwickim (250 787 zł), natomiast najniższy w podregionie bytomskim (187 627 zł). W porównaniu z 2022 r. wartość dodana brutto na 1 pracującego w ww. podregionach wzrosła odpowiednio o: 12,7% i 14,8%.

Wartość dodaną brutto na 1 pracującego powyżej średniej krajowej uzyskano w 5 podregionach: gliwickim (o 21,9%), tyskim (o 17,1%), rybnickim (o 10,8%), katowickim (o 10,2%) i sosnowieckim (o 2,7%). W 2023 r. poziom WDB na 1 pracującego poniżej średniej krajowej odnotowano w 3 podregionach: bytomskim (o 8,8%), częstochowskim (o 8,4%) i bielskim (o 3,1%).

Wykres 42. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)
Chart 42. Gross value added by kind of activity and subregions (current prices)

6.2. Przedsiębiorczość

6.2. Entrepreneurship

6.2.1. Podmioty gospodarki narodowej

6.2.1. Entities of the national economy

W ujęciu rocznym wzrosła liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W ciągu 2025 r. zarejestrowano więcej podmiotów niż wyrejestrowano.

Podmiot gospodarki narodowej to osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem jednostki prawnej. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej. Dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

W końcu 2025 r. w rejestrze REGON wpisanych było 556,3 tys. podmiotów mających siedzibę na terenie województwa śląskiego, tj. o 11,1 tys. (o 2,0%) więcej niż w 2024 r. Podmioty zlokalizowane w województwie stanowiły 10,2% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru w kraju.

Tablica 29. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON

Table 29. Entities of the national economy in the REGON register

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	2025 Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	465 779^a	494 282^a	545 230^a	556 288^a	10,2
sektor publiczny public sector	16 032	14 890	14 746	14 471	12,9
sektor prywatny private sector	447 042	472 631	520 458	530 981	10,2
z liczby ogółem: of total number:					
Spółki Partnerships & companies	83 948	90 070	101 338	103 242	10,1
Fundacje Foundations	1 678	2 382	3 275	3 548	8,3
Stowarzyszenia i organizacje społeczne Associations and social organizations	10 181	10 764	12 552	12 839	9,1
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	334 531	355 904	390 450	398 408	10,3

a W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Broken down by sectors – excluding entities for which the REGON register does not record the legal form of ownership.

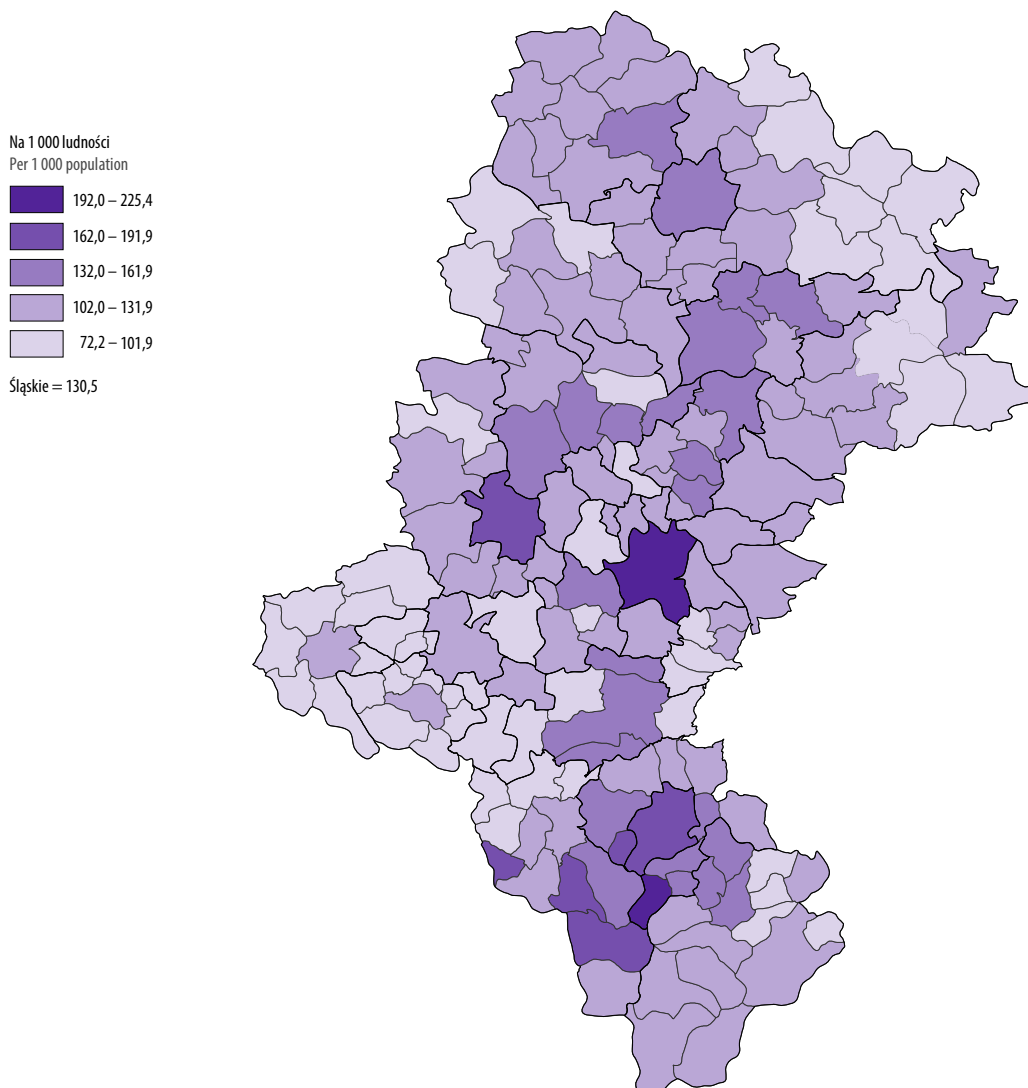
Z końcem 2025 r. najwięcej podmiotów miało siedzibę w Katowicach (58,2 tys.), następnie w Bielsku-Białej (30,3 tys.), Częstochowie (29,1 tys.) oraz w Gliwicach (27,9 tys.), natomiast najmniej w Świętochłowicach (4,6 tys.), Piekarach Śląskich (5,0 tys.) oraz w powiecie bieruńsko-lędzińskim (6,1 tys.). W porównaniu z końcem 2024 r. liczba podmiotów wzrosła we wszystkich powiatach województwa śląskiego, z czego największy wzrost odnotowano w powiatach gliwickim (o 3,2%), mikołowskim (o 3,0%) oraz tarnogórskim i w Żorach (po 2,7%). Największą liczbę podmiotów przypadającą na 1 000 ludności odnotowano w Szczyrku (225,4), Katowicach (209,6) i gminie Jaworze (189,4), natomiast najmniejszą w gminach: Krzanowice (72,2), Pszów (74,5) i Lubomia (75,2).

Mapa 38. Podmioty gospodarki narodowej w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 38. Entities of the national economy, 2025

As at 31 December

W 2025 r. do rejestru REGON wpisano 35,1 tys. nowych podmiotów, tj. o 0,4% mniej niż przed rokiem. Wśród nowo zarejestrowanych jednostek przeważały osoby fizyczne (79,7%) prowadzące działalność gospodarczą, których wpisano 28,0 tys. (o 1,7% więcej niż przed rokiem), natomiast nowo zarejestrowanych spółek handlowych było 4,9 tys. (o 0,1% mniej niż w 2024 r.), w tym 7 z udziałem kapitału zagranicznego (tak samo jak przed rokiem).

W 2025 r. z rejestru REGON wyrejestrowano 23,9 tys. podmiotów, tj. o 4,5% więcej niż w 2024 r. Wśród wyrejestrowanych podmiotów 19,8 tys. to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (wzrost w stosunku do 2024 r. o 3,9%), a 2,9 tys. to spółki handlowe (o 16,0% więcej niż w 2024 r.) w tym 346 z udziałem kapitału zagranicznego (o 6,8% więcej niż przed rokiem).

W końcu 2025 r. pod względem rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowiły jednostki należące do sekcji PKD: handel; naprawa pojazdów samochodowych (112,5 tys.), budownictwo (73,2 tys.), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (58,3 tys.) oraz przetwórstwo przemysłowe (46,9 tys.).

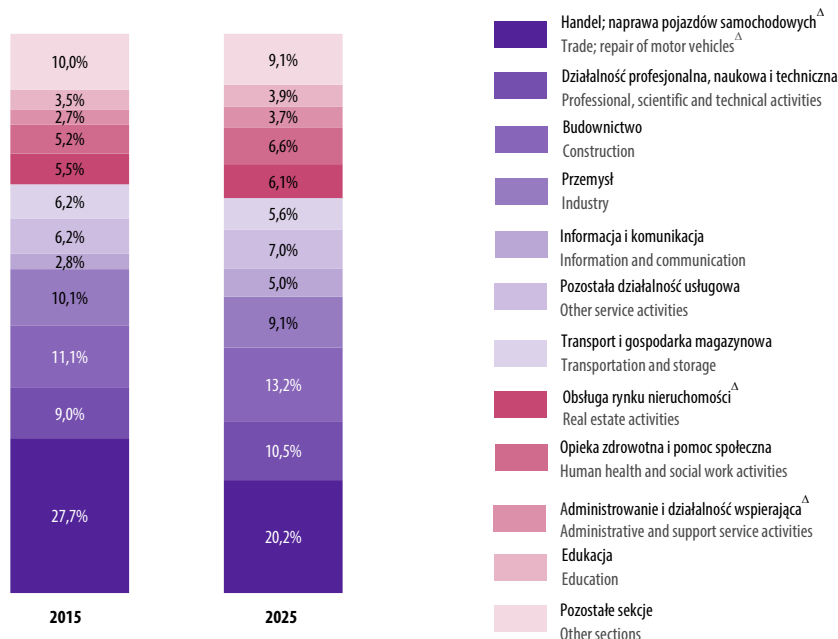
W skali roku w większości sekcji PKD odnotowano wzrost liczby podmiotów, w tym m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 16,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,0%), edukacji, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (po 5,9%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 5,8%). Spadek liczby podmiotów odnotowano natomiast w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,1%), górnictwo i wydobywanie (o 0,7%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja (o 0,6%).

Wykres 43. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 43. Structure of entities of the national economy by PKD sections

As at 31 December

Najbardziej liczną grupę podmiotów według formy prawnej stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 71,6% wszystkich podmiotów. Ich liczba w skali roku wzrosła o 2,0%. Pozostałe 157,9 tys. podmiotów to osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej – ich liczba wzrosła w porównaniu z 2024 r. o 2,0%. Według stanu w końcu 2025 r. rejestr REGON obejmował m.in.: 68,4 tys. spółek handlowych (o 3,2% więcej niż w końcu 2024 r.), 34,7 tys. spółek cywilnych (o 0,7% mniej), 3,5 tys. fundacji (o 8,3% więcej) oraz 12,8 tys. stowarzyszeń i organizacji społecznych (o 2,3% więcej).

W grupie spółek handlowych było 61,1 tys. spółek kapitałowych (o 4,3% więcej niż w 2024 r.) oraz 7,3 tys. spółek osobowych (o 5,3% mniej niż rok wcześniej). Wśród spółek kapitałowych większość (tj. 97,8%) stanowiły spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (59,7 tys.; wzrost o 4,4%), natomiast wśród spółek osobowych najwięcej (tj. 53,4%) było spółek jawnych (3,9 tys.; spadek o 4,4%).

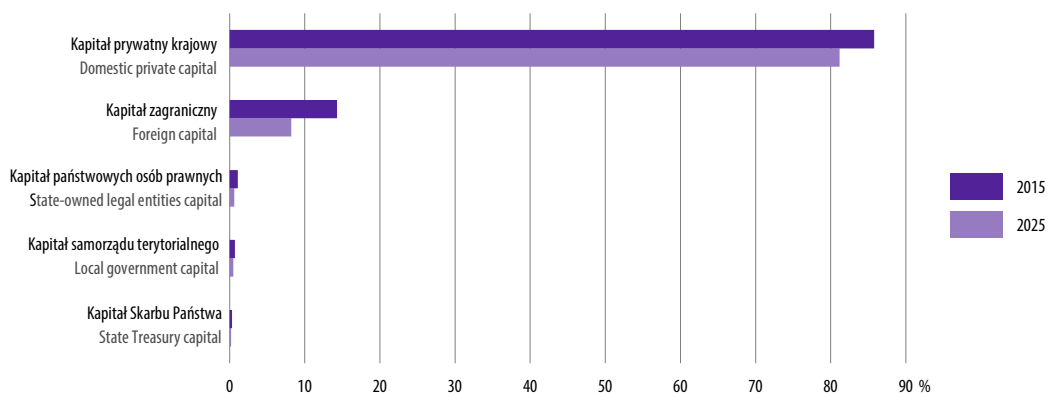
W 2025 r. wśród spółek handlowych, według rodzaju kapitału największy udział miały spółki handlowe z udziałem kapitału prywatnego krajowego 81,2% (o 0,3 p. proc. mniej niż 2024 r.) oraz spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego 8,2% (o 0,3 p. proc. mniej niż w 2024 r.).

Wykres 44. Spółki handlowe według rodzaju kapitału^a

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 44. Commercial companies by type of capital^a

As at 31 December

a Danych dotyczących liczby spółek według rodzaju kapitału nie należy sumować na „ogółem”, ponieważ ujmują one spółki według występowania w nich rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

a Data on the number of companies by type of capital should not be aggregated to a “total”, as companies are classified by the presence of a given type of capital rather than by the predominant type of capital.

6.2.2. Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna

6.2.2. Research and development as well as innovation activity

W 2024 r. odnotowano spadek nakładów wewnętrznych na działalność B+R w skali roku oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Najwięcej nakładów wewnętrznych na działalność B+R pochodziło z sektora przedsiębiorstw. Wskaźnik personelu wewnętrznego B+R wyrażonego w ECP na 1000 aktywnych zawodowo w 2024 r. był niższy niż przed rokiem.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) jest to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R to wszystkie nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne brutto na środki trwałe związane z działalnością B+R prowadzoną w jednostce statystycznej w danym okresie sprawozdawczym, niezależnie od źródeł ich finansowania.

W województwie śląskim w 2024 r. wartość nakładów wewnętrznych na działalność badawczą i rozwojową (B+R) wyniosła 3 721,1 mln zł (7,2% poniesionych nakładów na B+R w kraju) i obniżyła się w skali roku o 7,9% (w kraju o 3,1%). W strukturze nakładów na działalność B+R według sektorów finansujących dominowały środki sektora przedsiębiorstw (54,7%) oraz sektora rządowego (34,6%).

Tablica 30. Nakłady wewnętrzne^a na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące)Table 30. Intramural expenditures^a on research and development by source of funds (current prices)

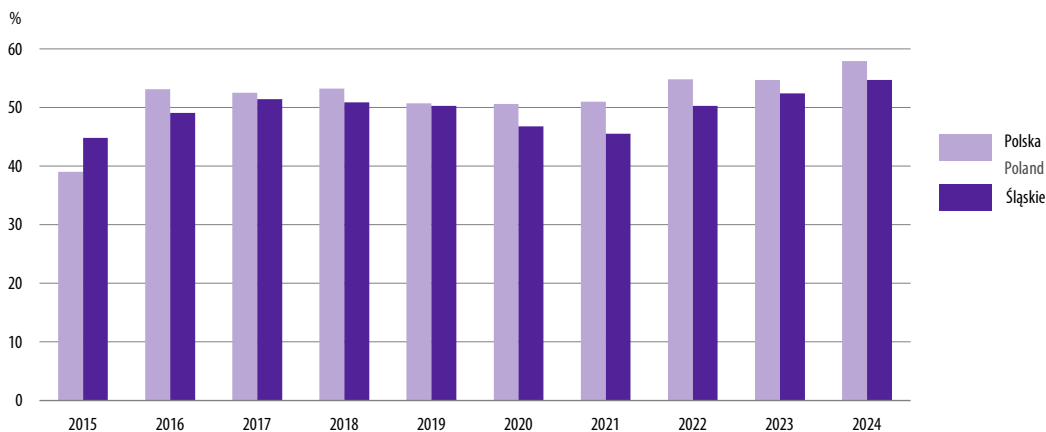
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
	w mln zł in million PLN			
Ogółem Total	1 352,2	2 373,7	4 039,6	3 721,1
sektor finansujący: funding sector:				
Rządowy Government	515,8	916,8	1 243,9	1 286,6
Przedsiębiorstw Business enterprise	605,5	1 110,7	2 117,1	2 036,0
Szkolnictwa wyższego Higher education	36,9	118,7	138,9	132,3
Prywatnych instytucji niekomercyjnych Private non-profit	2,4	4,2	13,5	3,0
Reszta świata Abroad	191,7	223,4	526,2	263,3

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Biorąc pod uwagę sektory finansujące, najwyższą wartością nakładów wewnętrznych na działalność B+R odznaczał się sektor przedsiębiorstw, w którym przeznaczono w 2024 r. na prowadzenie projektów B+R 2 036,0 mln zł, tj. 6,8% nakładów wewnętrznych sektora przedsiębiorstw poniesionych w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim wartość tych nakładów była niższa o 3,8% (w kraju wyższa o 2,6%).

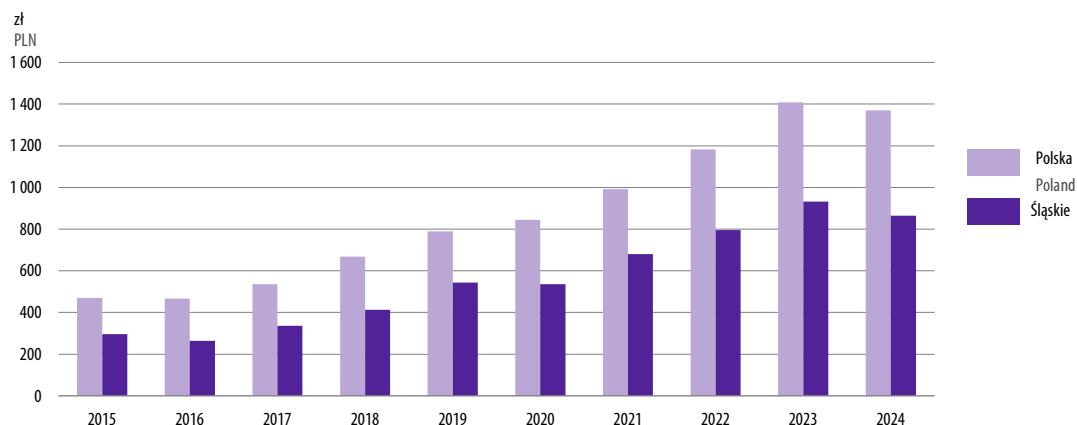
Wykres 45. Udział nakładów wewnętrznych na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R

Chart 45. Share of intramural expenditure on R&D financed from business enterprise sector in intramural expenditure on R&D

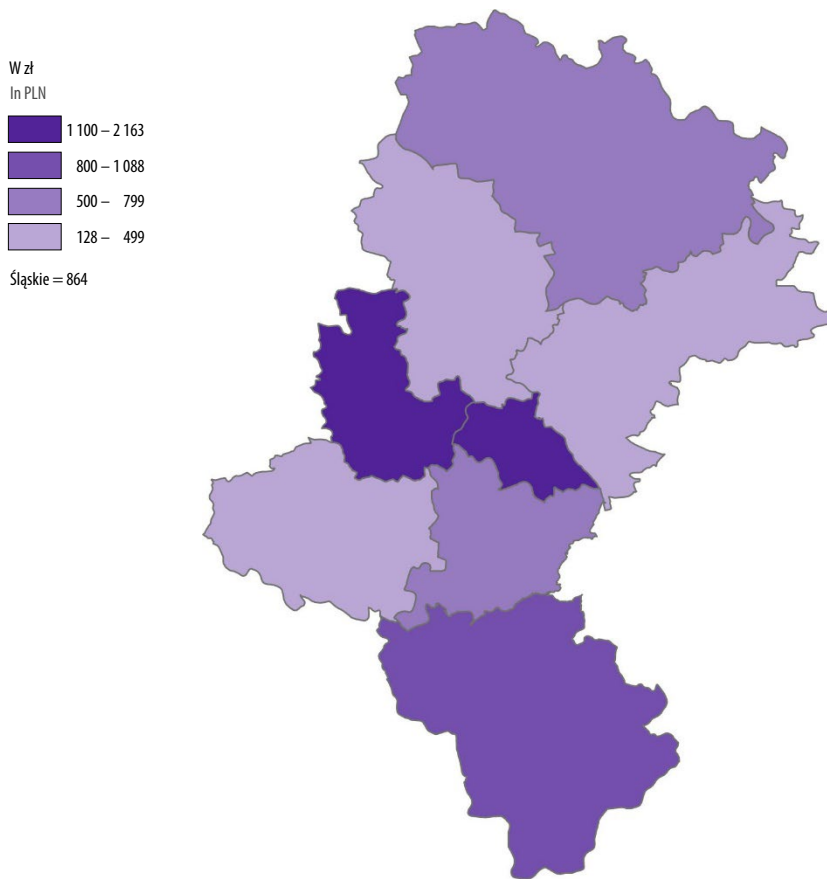
W 2024 r. wartość nakładów wewnętrznych na działalność B+R w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 864 zł, tj. o 7,3% mniej niż przed rokiem, przy czym wartość tego wskaźnika dla kraju ukształtowała się na poziomie 1 370 zł i była niższa o 2,7% niż 2023 r.

Wykres 46. Nakłady wewnętrzne^a na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca
Chart 46. Intramural expenditures^a on research and development per capita

a Bez amortyzacji środków trwałych.
 a Excluding depreciation of fixed assets.

Mapa 39. Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R na 1 mieszkańca według podregionów w 2024 r.
Map 39. Intramural expenditure^a on R&D per 1 inhabitant by subregions, 2024

a Bez amortyzacji środków trwałych.
 a Excluding depreciation of fixed assets.

Przeważające źródło finansowania nakładów wewnętrznych na działalności B+R w województwie pochodziło ze środków wewnętrznych – 56,0% (w kraju – 58,1%), a ich wartość w 2024 r. wynosiła 2 082,2 mln zł i była niższa o 3,5% niż w roku poprzednim.

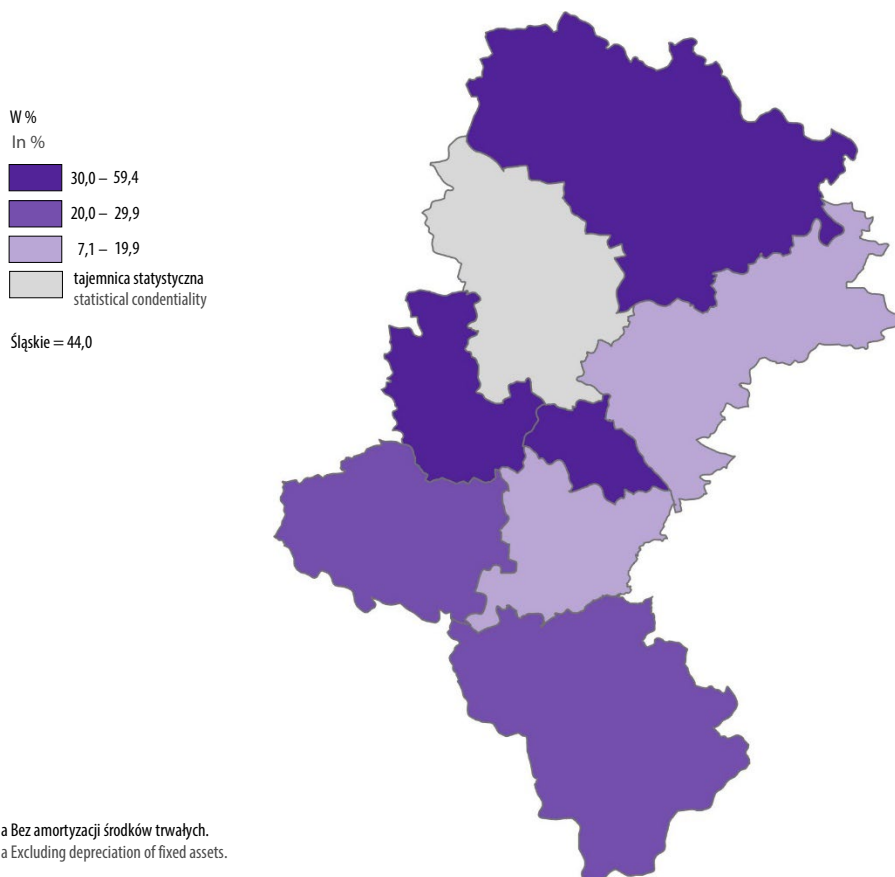
Tablica 31. Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R według pochodzenia środków (ceny bieżące)
Table 31. Intramural expenditures^a on R&D by origin of funds (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2023	2024	2024 Polska=100 Poland=100
	w mln zł in million PLN				
Ogółem Total	1 871,2	2 373,7	4 039,6	3 721,1	7,2
nakłady finansowe ze środków: expenditures financed by:					
Wewnętrznych Internal funds	944,2	1 148,4	2 156,9	2 082,2	7,0
Zewnętrznych External funds	927,0	1 225,4	1 882,7	1 638,9	7,6
w tym od instytucji rządowych i samorządowych of which funds from general government	642,7	905,5	1 229,4	1 275,0	7,1

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Mapa 40. Udział środków zewnętrznych w nakładach wewnętrznych^a na działalność B+R według podregionów w 2024 r.

Map 40. Share of external funds in intramural expenditures^a on R&D by subregions, 2024

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

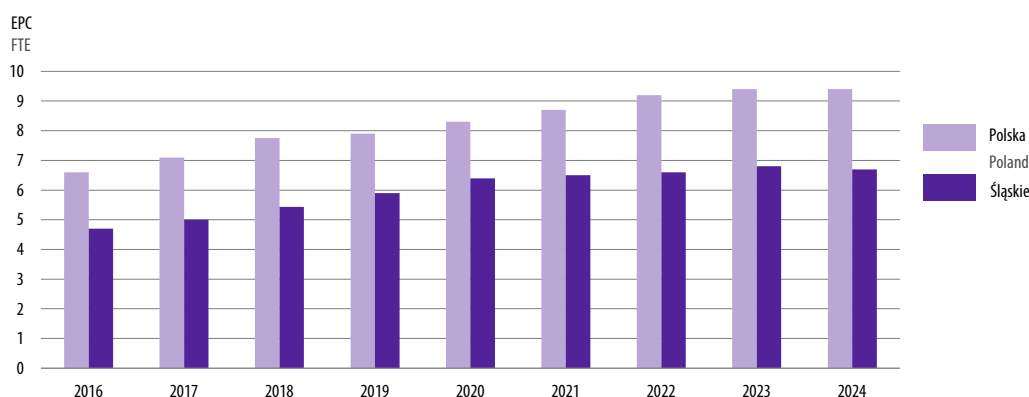
Personel wewnętrzny B+R są to osoby pracujące (właściciele, aktywni współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie ich rodzin oraz osoby pozostające w stosunku pracy) w jednostce statystycznej, które wnoszą wkład w wewnętrzną działalność badawczą i rozwojową tej jednostki.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) są to stosunek godzin rzeczywiście przepracowanych w związku z działalnością B+R w danym okresie sprawozdawczym do całkowitej liczby godzin formalnie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę.

W 2024 r. rzeczywiste zaangażowanie personelu wewnętrznego w prowadzone badania naukowe i prace rozwojowe wyniosło 13 178,9 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (ECP) i obniżyło się w skali roku o 3,9%. Personel wewnętrzny B+R (mierzony w ekwiwalentach pełnego czasu pracy) przypadający na 1 000 osób aktywnych zawodowo wyniósł 6,7 ECP (w kraju – 9,4 ECP) wobec 6,8 ECP przed rokiem.

Wykres 47. Personel wewnętrzny B+Ra na 1 000 osób aktywnych zawodowo^b

Chart 47. Internal R&D personela per 1 000 economically active persons^b

Badacze (pracownicy naukowo-badawczy) są to osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne.

W 2024 r. w strukturze personelu wewnętrznego B+R według funkcji przeważali badacze (71,8% ogółu), ich liczebność wyrażona w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (ECP) wyniosła 9 458,4 ECP i w skali roku zmniejszyła się o 4,4%. Osoby pełniące tę funkcję w personelu wewnętrznym w kraju stanowiły 72,9%, a ich liczebność wyniosła 121 956,2 ECP.

Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczą i rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Badania dotyczące innowacji prowadzone są w dwóch grupach: wśród przedsiębiorstw przemysłowych oraz wśród przedsiębiorstw wybranych działów PKD w sektorze usług. Badaniami tymi objęte są przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W województwie śląskim odsetek przedsiębiorstw, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną (wprowadzonych na rynek w latach 2022–2024) w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem wyniósł 20,2% (20,6% w kraju), natomiast w sektorze usług wskaźnik ten kształtował się na poziomie 15,1% (12,4% w kraju).

W 2024 r. wartość nakładów na innowacje przedsiębiorstw przemysłowych wyniosła 2 753,3 mln zł (11,4% poniesionych nakładów w kraju) i była niższa o 22,6% w porównaniu z 2022 r. W sektorze usług w grupie analizowanych przedsiębiorstw nakłady te oszacowano na poziomie 2 035,2 mln zł (6,1% nakładów w kraju), tj. niższym o 5,0% niż w 2022 r.

Wdrożenie innowacji wprowadzonych w latach 2022–2024 wykazało 31,8% przedsiębiorstw przemysłowych w województwie i 27,0% przedsiębiorstw sektora usług.

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, wśród przedsiębiorstw przemysłowych województwa śląskiego, w latach 2022–2024 najwięcej przedsiębiorstw innowacyjnych odnotowano w dziale „produkcja napojów” – 75,0%, „produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych” – 66,7%, „wydobycie węgla kamiennego i brunatnego (lignitu)” – 63,6% oraz „produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych” – 55,8%.

W sektorze usług najwięcej przedsiębiorstw, które w latach 2022–2024 wprowadziło nowe lub ulepszone produkty lub procesy biznesowe, odnotowano w dziale „badania naukowe i prace rozwojowe” – 71,4%, „działalność wydawnicza” – 60,0%, „działalność usługowa w zakresie informacji” – 56,3% oraz „działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana” – 52,1%.

Tablica 32. Przedsiębiorstwa innowacyjne według rodzajów wprowadzonych innowacji
Table 32. Innovative enterprises by types of introduced innovations

Wyszczególnienie Specification	2013–2015	2018–2020	2020–2022	2022–2024	2022–2024 Polska Poland
	w % ogółu przedsiębiorstw		in % of total enterprises		
Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Industrial enterprises, which introduced product or business process ^a innovations	19,6	32,2	35,5	31,8	32,8
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	14,4	20,0	15,2	14,6	15,9
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	13,6	26,4	31,1	27,3	28,5
Przedsiębiorstwa usługowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Service enterprises, which introduced product or business process ^a innovations	6,7	26,7	39,4	27,0	26,6
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	2,8	10,8	10,1	10,5	8,2
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	5,3	22,8	38,0	24,3	24,9

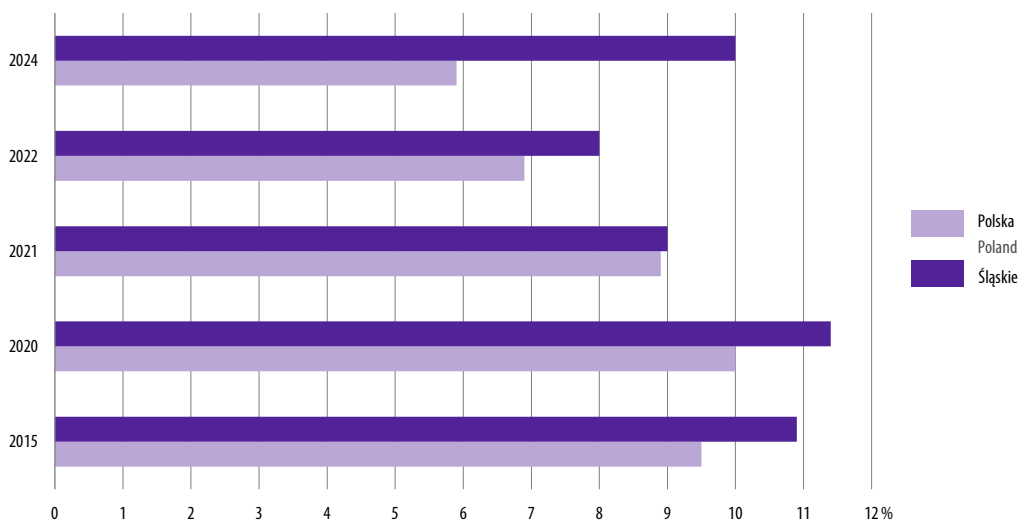
a W latach 2013–2015 dane dotyczą innowacji procesowych.
a In the years 2013–2015 the data relate to process innovations.

Udział przychodów netto przedsiębiorstw przemysłowych ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych (wprowadzonych na rynek w latach 2022–2024) w przychodach ze sprzedaży ogółem wyniósł 10,0% (5,9% w kraju), w tym udział dla produktów innowacyjnych przeznaczonych dla rynku na którym działa przedsiębiorstwo ukształtował się na poziomie 1,5% (2,5% w kraju), natomiast dla produktów przeznaczonych tylko dla przedsiębiorstwa – 8,5% (3,3% w kraju).

Dla przedsiębiorstw sektora usług udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem wyniósł 2,3% (4,6% w kraju), udział ten dla produktów innowacyjnych przeznaczonych dla rynku wyniósł 1,4%, natomiast tylko dla przedsiębiorstwa ukształtował się na poziomie 0,9% (w kraju odpowiednio: 1,7% dla rynku i 2,9% tylko dla przedsiębiorstwa).

Wykres 48. Udział przychodów przedsiębiorstw przemysłowych ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem

Chart 48. Revenues of industrial enterprises from sales of new or improved products as the share of total revenues from sales

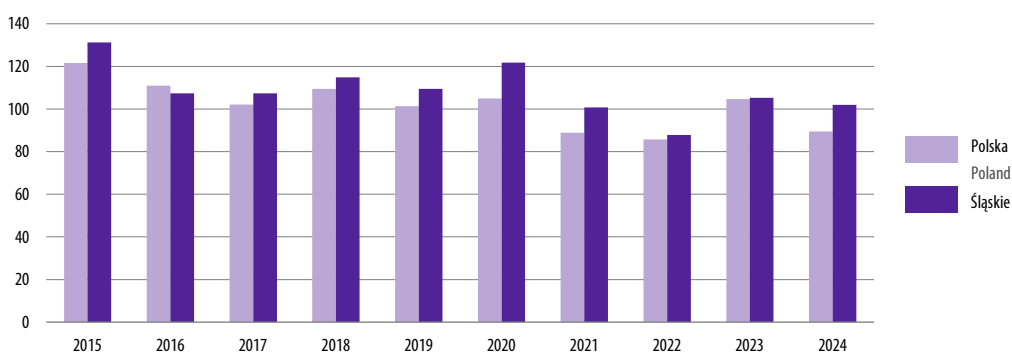

W Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w 2024 r. dokonano 439 zgłoszeń wynalazków dokonanych przez podmioty krajowe z terenu województwa śląskiego, tj. o 3,7% mniej w porównaniu z 2023 r. (w kraju 3 363; spadek o 14,8%) oraz odnotowano 78 zgłoszeń wzorów użytkowych, tj. o 32,2% mniej niż w 2023 r. (w kraju 580; spadek o 13,2%).

W 2024 r. przyznano w Urzędzie Patentowym RP 239 patentów na wynalazki zgłoszone przez podmioty krajowe w województwie śląskim. W porównaniu z 2023 r. nastąpił spadek liczby przyznanych patentów na wynalazki o 21,6% (w kraju 2 000; spadek o 9,4%).

Wykres 49. Zgłoszenia wynalazków dokonane przez podmioty krajowe^a na 1 mln mieszkańców

Chart 49. Patent applications filed by domestic entities^a per million inhabitants

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej
 a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Wskaźnik liczby zgłoszeń wynalazków złożonych przez podmioty krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 milion mieszkańców w 2024 r. dla województwa śląskiego wyniósł 102,0 (dla kraju 89,5).

6.2.3. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach

6.2.3. Use of information and communication technologies in enterprises

W 2025 r. w porównaniu z 2024 r. obniżył się udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do szerokopasmowego Internetu. W 2024 r. przedsiębiorstwa rzadziej niż w roku poprzednim otrzymywały zamówienia poprzez strony internetowe oraz rzadziej korzystały z otwartych danych publicznych.

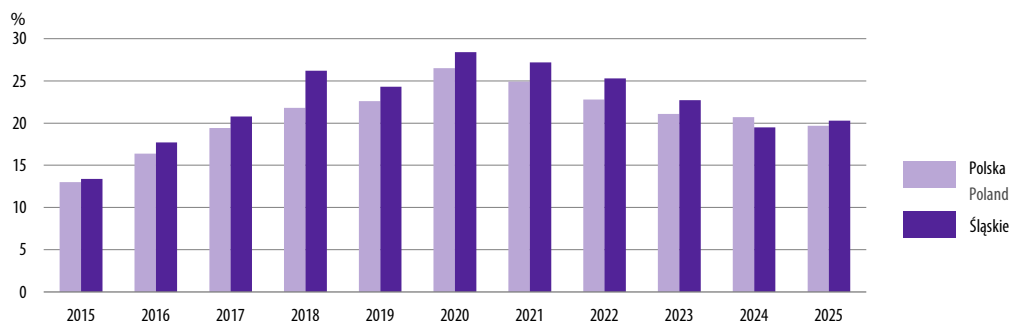
Pod pojęciem **technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT)** zwanych zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi kryje się rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej.

Badanie dotyczące wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach (SSI-01) obejmuje podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dostęp do Internetu w 2025 r. posiadało 98,8% przedsiębiorstw (w kraju 98,6%) i udział ten obniżył się w skali roku o 0,6 p. proc. Ze stałego łącza szerokopasmowego korzystało 92,4% przedsiębiorstw (w kraju 91,8%), tj. o 1,4 p. proc. mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Najczęściej wykorzystywane były łącza szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 100, ale mniej niż 500 Mbit/s – 36,8% (38,0% przed rokiem) oraz przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s – 20,3% (19,5% w roku poprzednim).

Wykres 50. Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu^a

Chart 50. Enterprises with Internet access^a

^a Dostęp do Internetu o prędkości 30–100 Mbit/s.
^a Internet access 30–100 Mbit/s.

W 2025 r. z ogółu przedsiębiorstw z dostępem do Internetu, 70,9% posiadało własną stronę internetową (w kraju 67,5%), tj. o 0,4 p. proc. więcej niż w 2023 r. Własna strona internetowa była wykorzystywana najczęściej w celu prezentowania produktów, towarów lub usług oraz cenników przez 70,9% przedsiębiorstw w województwie (w kraju 67,5%).

Pod pojęciem **chmury obliczeniowej** rozumie się korzystanie ze skalowanych usług ICT za pomocą Internetu. Usługi mogą obejmować dostęp do oprogramowania, korzystanie z określonej mocy obliczeniowej, przechowywanie danych. Wymienione usługi:

- dostarczane są przy wykorzystaniu serwerów usługodawcy,
- mogą być skalowane w górę i w dół (skalować można liczbę użytkowników czy też ilość przechowywanych danych),
- mogą być zmieniane lub dostosowywane na własne żądanie, to oznacza bez konieczności ingerencji usługodawcy,
- podlegają płatności w formie stałego abonamentu lub opłaty elastycznej skalkulowanej na podstawie ilości i rodzaju zakupionych usług.

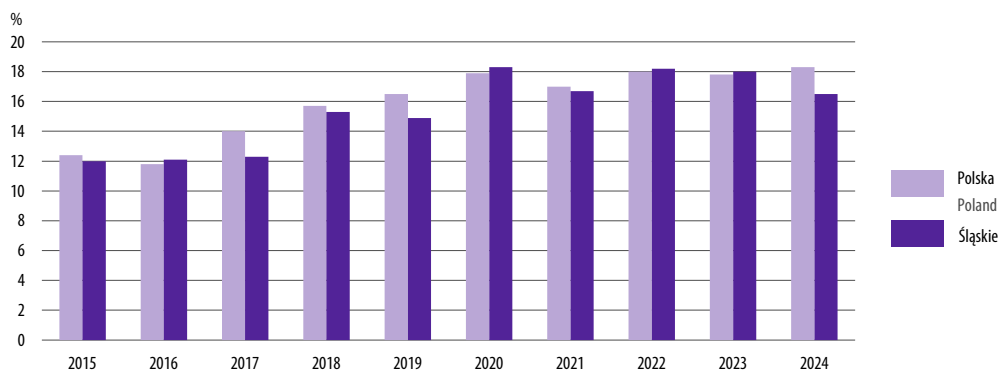
W województwie śląskim z płatnych usług chmury obliczeniowej skorzystało w 2025 r. 55,7% przedsiębiorstw (w kraju 55,3%) i udział ten był o 0,5 p. proc. niższy w odniesieniu do 2023 r. Spośród płatnych usług oferowanych w chmurze obliczeniowej najczęściej nabywane były te związane z udostępnieniem poczty email (36,3%), środowiskiem deweloperskim do testowania lub wdrażania aplikacji (32,5%), oprogramowaniem biurowym (27,0%) oraz przechowywaniem plików (19,5%).

Do sprzedaży elektronicznej zaliczyć należy zamówienia i rezerwacje składane na stronie internetowej przedsiębiorstwa (w sklepie internetowym, aplikacji, poprzez extranet), na internetowych platformach handlowych, w serwisach aukcyjnych oraz za pośrednictwem systemu EDI. Z transakcji elektronicznych wykluczone są zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail), faxem lub przez telefon. Do podstawowych cech odróżniających sprzedaż elektroniczną od sprzedaży tradycyjnej zaliczyć można dostępność ofert handlowych z wielu źródeł w krótkim czasie i o każdej porze.

Odsetek przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia za pośrednictwem sieci komputerowych w 2024 r. wyniósł 16,5% wobec 18,0% w roku poprzednim (w kraju 18,3%). Przedsiębiorstwa najczęściej prowadziły sprzedaż elektroniczną poprzez własne strony internetowe lub aplikacje mobilne – 11,4% (podobnie jak przed rokiem), rzadziej przez platformy handlowe i serwisy aukcyjne – 8,4% (10,5% przed rokiem).

Odsetek przedsiębiorstw prowadzących e-sprzedaż za pośrednictwem systemu EDI wyniósł 3,5% (3,3% w kraju) i był o 0,4 p. proc. większy niż w 2023 r.

Wykres 51. Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez sieci komputerowe
Chart 51. Enterprises receiving orders via computer networks

Otwarte dane publiczne wytworzone przez urząd administracji publicznej (lub na jego zlecenie), które są dostępne dla każdego zainteresowanego do wykorzystania, przetwarzania i udostępniania w dowolnych celach.

Otwarte dane publiczne stanowią użyteczne źródło informacji do przetwarzania, planowania i podejmowania decyzji biznesowych. W 2024 r. 16,9% przedsiębiorstw w celach biznesowych wykorzystywało otwarte dane publiczne (w kraju 17,4%), tj. mniej o 2,4 p. proc. niż w roku poprzednim. Największym zainteresowaniem cieszyły się zagadnienia z kategorii gospodarka i finanse; wykorzystywało je 14,0% przedsiębiorstw (16,8% w roku poprzednim), natomiast najmniejszym – informacje z zakresu kultury, sportu i rekreacji – 2,4% (3,2% w 2023 r.).

6.2.4. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

6.2.4. Financial results of non-financial enterprises

W 2024 r. wyniki finansowe brutto i netto badanych przedsiębiorstw (o liczbie pracujących 50 i więcej osób, prowadzących księgi rachunkowe) były korzystniejsze od uzyskanych przed rokiem. Poprawiły się wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto oraz obniżył się wskaźnik poziomu kosztów, pogorszył się natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży brutto. Wzrosły wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia.

Dane dotyczą **przedsiębiorstw niefinansowych** (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007), szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

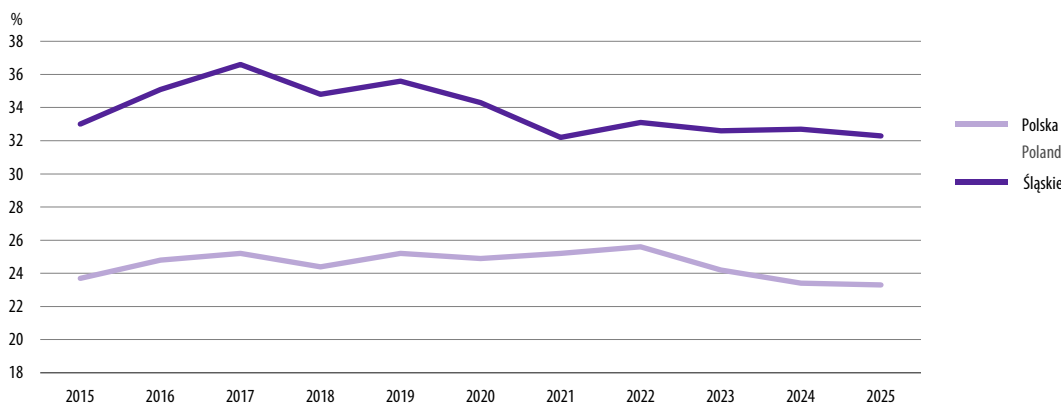
Przychody z całokształtu działalności w 2025 r. wyniosły 519 972,6 mln zł i były niższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,7%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtowały się na poziomie 497 159,7 mln zł i w skali roku obniżyły się o 1,6%. Spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w skali roku odnotowano m.in. w: działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 54,2%), górnictwie i wydobywaniu (o 19,2%), edukacji (o 16,0%) oraz w informacji i komunikacji (o 10,5%). Wzrost przychodów wystąpił m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 17,7%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 14,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,0%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 13,5%).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzspółnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Wartość przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przeznaczonych na eksport w 2025 r. wyniosła 160 587,5 mln zł i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 2,9%. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 32,3% i w skali roku obniżył się o 0,4 p. proc. W strukturze przychodów ze sprzedaży na eksport przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 90,5%, a przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów – 9,5%.

Wykres 52. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem

Chart 52. Share of export in total revenue from sale of products, goods and materials

Koszty z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw w 2025 r. wyniosły 508 991,6 mln zł i były o 3,6% niższe niż w roku poprzednim. W strukturze rodzajowej kosztów największy udział miały materiały i energia – 47,0% (o 1,9 p. proc. mniej niż w roku poprzednim), usługi obce – 19,8% (o 0,7 p. proc. więcej) oraz wynagrodzenia – 18,5% (o 0,9 p. proc. więcej). Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów ukształtowały się na poziomie 490 303,2 mln zł i zmniejszyły się w skali roku o 1,3%. Spadek kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów odnotowano m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 54,2%), edukacji (o 12,1%) oraz w informacji i komunikacji (o 10,5%). Wzrost kosztów wystąpił m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 17,3%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 15,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 12,8%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,7%).

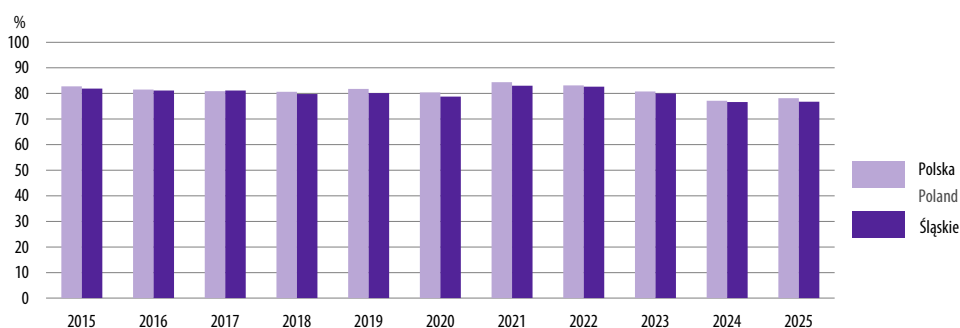
Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-);
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

W 2024 r. wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 6 856,5 mln zł i zmniejszył się o 21,3% w odniesieniu do 2023 r. Natomiast wyższe niż w roku poprzednim były: wynik na pozostałej działalności operacyjnej (3 457,2 mln zł wobec minus 6 165,4 mln zł), wynik na operacjach finansowych (667,3 mln zł wobec minus 1 847,4 mln zł), wynik finansowy brutto (10 981,0 mln zł wobec 694,7mln zł) oraz wynik finansowy netto (8 399,3 mln zł wobec minus 1 893,2 mln zł). Wyższy wynik finansowy netto odnotowano m.in. w: przetwórstwie przemysłowym (7 022,4 mln zł wobec 4 962,9 mln zł w 2023 r.), transporcie i gospodarce magazynowej (253,9 mln zł wobec 41,4 mln zł), administrowaniu i działalności wspierającej (413,2 mln zł wobec 253,8 mln zł), pozostałej działalności usługowej (3,3 mln zł wobec 1,2 mln zł). Obciążenia wyniku finansowego brutto zmniejszyły się w skali roku (2 581,8 mln zł wobec 2 587,9 mln zł).

Wykres 53. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych

Chart 53. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of non-financial enterprises

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w przedsiębiorstwach badanych w 2025 r. uległo poprawie w ujęciu rocznym. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności zmniejszył się z 99,9% do 97,9%, natomiast wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto z 0,1% do 2,1% i obrotu netto z minus 0,4% do 1,6%. Udział jednostek rentownych, tj. mających wskaźnik rentowności obrotu netto większy lub równy zero w ogólnej liczbie badanych podmiotów zwiększył się z 76,8% do 77,8%. Poprawę wskaźnika rentowności obrotu netto w porównaniu z 2024 r. odnotowano m.in. w: pozostałej działalności usługowej (z 1,7% do 4,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (z 4,9% do minus 7,0%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (z 0,2% do 1,3%). Wzrosły wskaźniki płynności finansowej: I stopnia (o 5,6 p. proc. do 44,5%) i II stopnia (o 4,3 p. proc. do 102,5%).

Tablica 33. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 33. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	2025 Polska Poland
	w % in %				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	97,5	99,2	99,9	97,9	95,4
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	3,4	2,0	1,7	1,4	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	2,5	0,8	0,1	2,1	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	1,9	0,6	-0,4	1,6	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	31,8	39,8	38,9	44,5	48,9
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	91,7	96,4	98,2	102,5	109,0

Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw w końcu 2025 r. wyniosła 200 001,1 mln zł i była o 5,0% wyższa niż w końcu 2024 r. W skali roku wzrosła wartość: zaliczek na dostawy i usługi (o 21,1%), półproduktów i produktów w toku (o 17,3%), inwestycji krótkoterminowych (o 15,4%), gotowych produktów (o 13,7%), zapasów (o 4,5%), krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 0,9%), natomiast obniżyła się wartość towarów (o 3,1%), należności krótkoterminowych (o 1,1%) oraz materiałów (o 0,7%).

Wartość zobowiązań długo- i krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych) w końcu 2025 r. wyniosła 187 874,5 mln zł i była o 2,0% wyższa niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 30,2% ogółu zobowiązań (wobec 29,5% przed rokiem), a ich wartość wyniosła 56 824,7 mln zł i była o 4,4% wyższa niż przed rokiem. Zobowiązania krótkoterminowe w badanych przedsiębiorstwach ukształtowały się na poziomie 131 049,9 mln zł, tj. o 1,0% wyższym niż w końcu 2024 r. Relacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług do należności z tego tytułu ukształtowała się w końcu 2025 r. na poziomie wyższym niż rok wcześniej (105,2% wobec 104,7%).

Odnotowano zmiany wskaźniki sprawności działania przedsiębiorstw w porównaniu z 2024 r. Wydłużyły się cykle: rotacji zapasów – o 2 dni (do 44 dni), spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług – o 2 dni (do 47 dni) oraz rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług – o 1 dzień (do 44 dni).

6.2.5. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw

6.2.5. Investment outlays of enterprises

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2025 r. były niższe od uzyskanych przed rokiem. W odniesieniu do 2024 r. inwestorzy rozpoczęli realizację większej liczby nowych inwestycji o większej łącznej wartości kosztorysowej.

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W pierwszej części analizy dane o **nakładach inwestycyjnych** dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (na podstawie rocznych sprawozdań: SP, F-03, F-02/dk, SP-3); dane prezentowane są zgodnie z lokalizacją inwestycji.

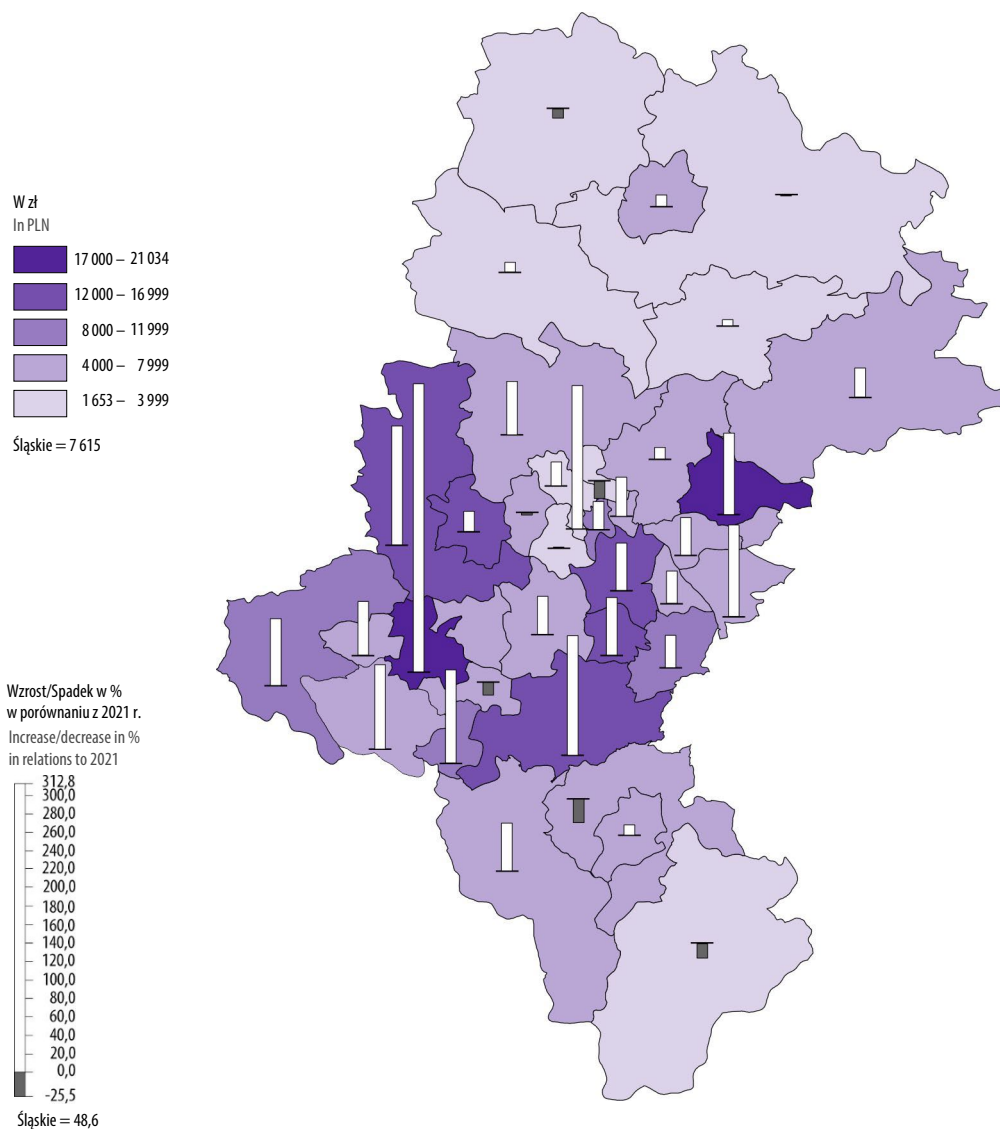
Wartość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, według lokalizacji inwestycji (w cenach bieżących) w 2024 r. ukształtowała się na poziomie 32 782,5 mln zł, tj. niższym niż przed rokiem o 7,0%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych zmniejszyła się w skali roku o 6,3%. Udział nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa zlokalizowane w województwie śląskim w ogólnej wartości takich nakładów w kraju wyniósł 12,4%.

W 2024 r. największy był odsetek (67,5%) nakładów inwestycyjnych poniesionych przez jednostki przemysłowe. Biorąc pod uwagę strukturę poniesionych nakładów inwestycyjnych według sekcji, największy udział miały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (37,2%), następnie podmioty należące do sekcji górnictwo i wydobywanie (16,5%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (11,1%). Znaczny udział w nakładach inwestycyjnych miały również przedsiębiorstwa specjalizujące się w transporcie i gospodarce magazynowej (11,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (8,9%).

Spadek poziomu wydatków inwestycyjnych w odniesieniu do 2023 r. odnotowano np. w sekcjach: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 43,4%), administrowanie i działalność wspierająca (o 31,0%), informacja i komunikacja (o 20,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 19,5%). Wzrost wydatków inwestycyjnych w skali roku zanotowano m.in. w sekcjach: edukacja (o 47,1%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 35,2%), rolnictwo (o 28,4%), budownictwo (o 22,8%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 18,1%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 17,1%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość nakładów inwestycyjnych w województwie wyniosła 7 615 zł, tj. o 8,4% więcej niż średnio w kraju. W nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących stosunkowo najczęściej zainwestowano w Dąbrowie Górniczej (21 034 zł na 1 mieszkańca), Rybniku (20 197 zł) i w powiecie pszczyńskim (15 894 zł). Relatywnie najniższy poziom nakładów inwestycyjnych odnotowano w Piekarach Śląskich (1 653 zł).

Mapa 41. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach^a na 1 mieszkańca w 2024 r. (ceny bieżące)
 Map 41. Investment outlays in enterprises^a per capita, 2024 (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

W drugiej części analizy dane o **nakładach inwestycyjnych** dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób (na podstawie kwartalnego sprawozdania F-01/I-01²); dane prezentowane są zgodnie z siedzibą inwestora.

² Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

² Data refer to non-financial enterprises (legal units) that keep accounts and have 50 or more employees. Data exclude agriculture, forestry, hunting and fishing (section A of the PKD 2007), financial and insurance activities (section K of the PKD 2007), higher education institutions, independent public health care institutions, cultural institutions with legal personality, trade unions, religious and political organisations.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 49 osób, mających siedzibę na terenie województwa śląskiego w 2025 r. wyniosły 21 060,8 mln zł (w cenach bieżących) i obniżyły się w skali roku o 10,3%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych ukształtowała się na poziomie 217 571,2 mln zł i wzrosła w porównaniu z 2024 r. o 3,6%. Udział nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa w ogólnej wartości takich nakładów w kraju w 2025 r. wyniósł 9,7%.

Z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa w 2025 r. na budynki i budowlę przeznaczono 7 973,2 mln zł (37,9% ogółu poniesionych nakładów), tj. o 8,0% mniej niż w 2024 r. Wydatki na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia wyniosły 10 773,8 mln zł (51,2%) i obniżyły się o 15,6%, a na środki transportu – 2 029,4 mln zł (9,6%), tj. więcej o 20,9%. Łączna wartość zakupów inwestycyjnych wyniosła 12 803,2 mln zł i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyła się o 11,4%. Udział tych zakupów w nakładach ogółem wyniósł 60,8% i obniżył się w skali roku (o 0,7 p. proc.).

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Wykres 54. Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny bieżące)

Rok poprzedni=100

Chart 54. Indices of investment outlays (current prices)

Previous year=100

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Tablica 34. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
Table 34. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Ogółem w mln zł Total in million PLN	14 432,0	15 111,0	23 491,5	21 060,8
Polska=100 Poland=100	10,6	10,1	11,2	9,7
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	35,5	35,5	36,9	37,9
Zakupy Purchases	63,7	63,8	61,5	60,8
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, technical equipment and tools	56,1	56,1	54,3	51,2
środków transportu transport equipment	7,6	7,7	7,1	9,6

Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2025 r. w porównaniu z 2024 r. obniżyła się m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 25,6%), górnictwo i wydobywanie (o 21,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 19,8%) oraz informacja i komunikacja (o 16,0%). Wzrost wartości nakładów inwestycyjnych w skali roku odnotowano m.in. w sekcjach edukacja (ponad 5-krotny) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 134,2%).

W 2025 r. inwestowano głównie w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, na które przypadało 38,4% ogółu poniesionych nakładów, a następnie w jednostkach należących do sekcji górnictwo i wydobywanie (22,5%). W strukturze nakładów według sekcji w skali roku najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa należące do sekcji budownictwo (o 3,0 p. proc.) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 2,7 p. proc.), natomiast najbardziej zmniejszył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa należące do sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 7,9 p. proc.).

Wartość kosztorysowa inwestycji dotyczy nakładów na budowę środków trwałych zarówno rozpoczętą i zakończoną, jak również rozpoczętą i niezakończoną w roku sprawozdawczym, przyjmując wartość w cenach bieżących wynikającą z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, z uwzględnieniem ewentualnych zmian w wartości kosztorysowej dokonanych do końca roku sprawozdawczego.

Przez **inwestycje nowo rozpoczęte** rozumie się te budowy środków trwałych, których realizację faktycznie rozpoczęto w roku sprawozdawczym.

W 2025 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 4 012 nowych inwestycji (środków trwałych w budowie), tj. o 3,8% więcej niż przed rokiem, łączna wartość kosztorysowa tych inwestycji ukształtowała się na poziomie 4 783,5 mln zł i w skali roku wzrosła o 18,9%. Inwestycje dotyczące ulepszenia środka trwałego, tj. przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji stanowiły 40,9% ogółu inwestycji nowo rozpoczętych (37,4% w 2024 r.), a ich wartość kosztorysowa wyniosła 1 958,4 mln zł wobec 1 503,8 mln zł w 2024 r.

6.3. Produkcja i usługi

6.3. Production and services

6.3.1. Rolnictwo

6.3.1. Agriculture

W 2025 r. skup ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, żywca rzeźnego ogółem oraz mleka krowiego był niższy niż przed rokiem, natomiast wzrósł skup ziemniaków. Wzrosły ceny skupu pszenicy, żyta, żywca wołowego i drobiowego oraz mleka krowiego, natomiast obniżyły się ceny ziemniaków oraz żywca wieprzowego. W skali roku zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec. Odnotowano większe zbiory m.in. pszenicy, ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku, natomiast zmniejszyła się produkcja żyta oraz buraków cukrowych.

Tablica 35. Plony wybranych ziemiopłodów rolnych
Table 35. Yields of selected agricultural crops

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	2025 Polska Poland
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt				
Zboża ogółem Total cereals	37,3	48,8	48,0	57,3	53,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals with cereal mixtures	35,9	45,1	40,6	47,6	48,6
w tym: of which:					
pszenica wheat	43,5	52,0	46,9	56,3	55,9
żyto rye	26,6	35,0	30,6	33,6	38,2
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	28,7	31,7	31,0	35,5	33,1
Ziemniaki ^a Potatoes ^a	163	337	274	297	327
Buraki cukrowe Sugar beets	585	681	681	782	719

a Bez uprawy w ogrodach przydomowych.
a Excluding kitchen gardens.

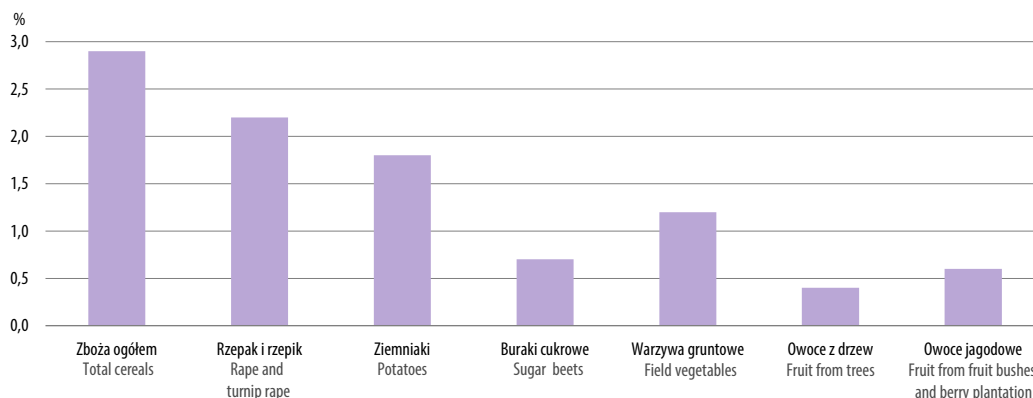
Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2025 r. wynosiła 143,1 tys. ha i w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 3,2%. Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ukształtowało się na poziomie 47,6 dt z 1 ha i było lepsze niż przed rokiem (o 17,2%). Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 2,1%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami oszacowano na 681,6 tys. t (2,6% zbiorów krajowych), tj. o 13,5% więcej niż przed rokiem.

Powierzchnia uprawy pszenicy wynosiła 63,7 tys. ha i zwiększyła się o 2,3% w porównaniu z rokiem poprzednim, a uzyskane plony ukształtowały się na poziomie 56,3 dt z 1 ha, tj. o 0,7% wyższym od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie pszenicy było o 20,0% wyższe niż w 2024 r. Zbiory pszenicy wyniosły 358,4 tys. t i były o 22,7% większe niż przed rokiem.

Uprawa żyta zajmowała powierzchnię 10,8 tys. ha, tj. o 17,0% mniejszą niż w roku poprzednim. Plony wyniosły 33,6 dt z 1 ha, tj. o 12,0% mniej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie żyta było wyższe o 9,8% w porównaniu z poprzednim rokiem. Zbiory żyta w 2025 r. oszacowano na 36,4 tys. t, tj. o 8,9% mniej niż w 2024 r.

Wykres 55. Udział województwa w krajowej produkcji wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2025 r.

Chart 55. The Voivodship's share in domestic production of selected agricultural and horticultural crops, 2025

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ukształtowała się na poziomie 22,6 tys. ha i zwiększyła się o 2,9% w porównaniu z poprzednim rokiem. Plony wyniosły 35,5 dt z 1 ha, tj. o 7,3% więcej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie rzepaku i rzepiku wzrosło o 14,5% w odniesieniu do 2024 r. Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na 80,4 tys. t, tj. o 18,0% więcej niż rok wcześniej.

Uprawa ziemniaków zajmowała powierzchnię 4,3 tys. ha, tj. o 4,7% większą niż w roku poprzednim. Z 1 ha zebrano 297,0 dt ziemniaków, tj. o 8,4% więcej niż w 2024 r. Uzyskane plony ziemniaków były o 9,2% niższe od średnich plonów w kraju. Produkcja ziemniaków wyniosła 127,5 tys. t i była o 13,4% większa niż przed rokiem.

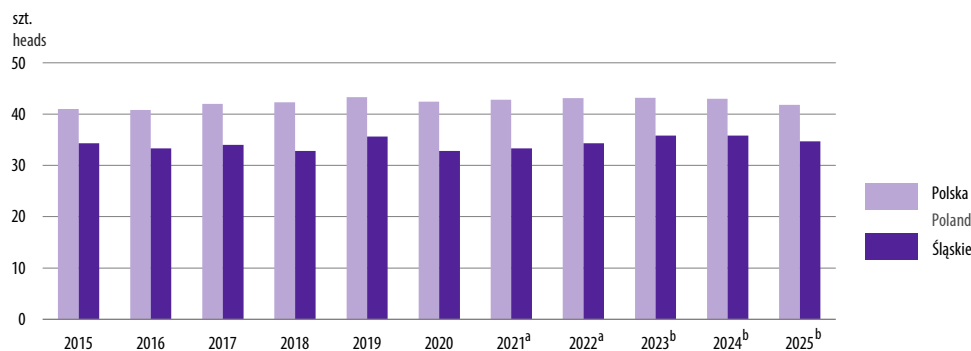
Uprawa buraków cukrowych zajmowała powierzchnię 1,8 tys. ha, tj. o 34,5% mniejszą w porównaniu z rokiem poprzednim. Plony wyniosły 782 dt z 1 ha, tj. o 8,8% więcej od przeciętnych plonów w kraju. W skali roku plonowanie buraków cukrowych zwiększyło się o 14,8%. Zbiory oszacowano na 136,8 tys. t, tj. o 24,8% mniej niż w 2024 r.

Wykres 56. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 56. Cattle density per 100 ha of agricultural land

As at 1 June

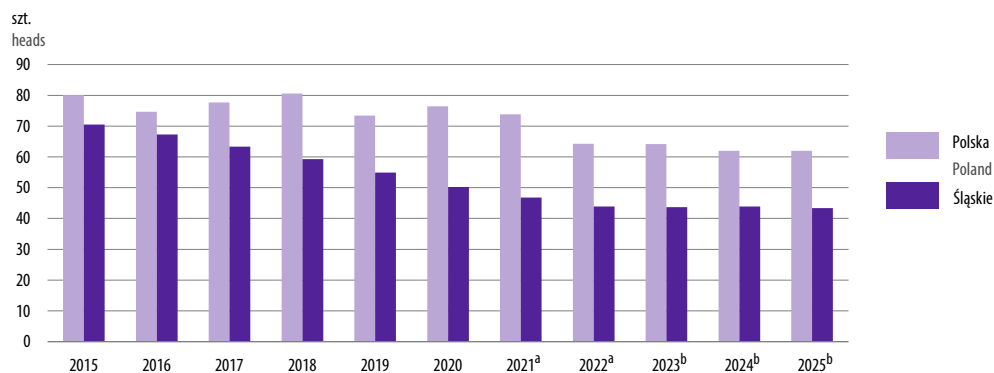

a Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu: a – 1 czerwca 2020 r., b – 1 czerwca 2023 r.
a The basis of the calculation was the agricultural land area as of: a – 1 June 2020, b – 1 June 2023.

Pogłowie bydła w czerwcu 2025 r. wyniosło 128,9 tys. szt., co stanowiło 2,1% pogłowia bydła w kraju. Liczebność stada obniżyła się w skali roku o 3,0%. W strukturze pogłowia bydła 35,4% stanowiły krowy (o 1,0 p. proc. mniej niż w 2024 r.); udział krów mlecznych wyniósł 33,3% (o 1,1 p. proc. mniej).

Wykres 57. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 57. Pig density per 100 ha of agricultural land
As at 1 June

a Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu: a – 1 czerwca 2020 r., b – 1 czerwca 2023 r.
a The basis of the calculation was the agricultural land area as of: a – 1 June 2020, b – 1 June 2023.

Pogłowie trzody chlewnej w czerwcu 2025 r. wyniosło 161,2 tys. szt., w tym 13,0 tys. szt., tj. 8,1%, stanowiły lochy. Udział trzody chlewnej województwa w krajowym pogłowie tych zwierząt wyniósł 1,8%. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2024 r. wielkość stada świń zmniejszyła się o 0,9%.

Pogłowie owiec w czerwcu 2025 r. wyniosło 15,0 tys. szt., co stanowiło 5,1% pogłowia owiec w kraju. Maciorki stanowiły 39,7% pogłowia owiec. W skali roku liczebność stada owiec zmniejszyła się o 2,7%.

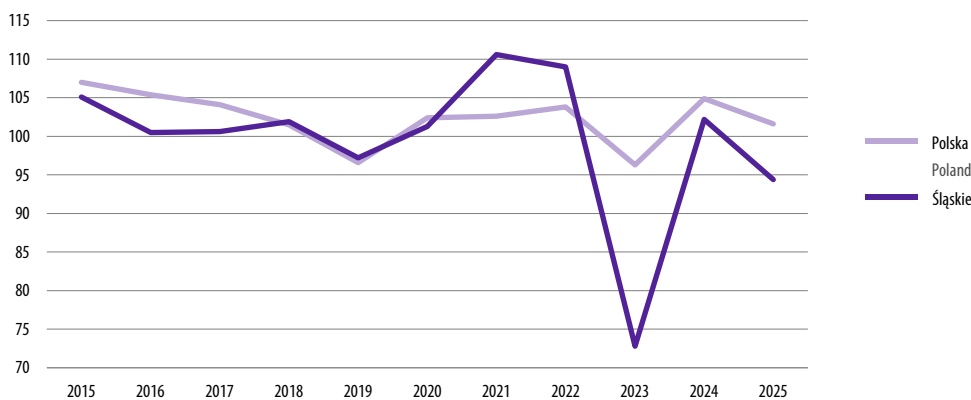
W 2025 r. skupiono 102,5 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 1,1% skupu w kraju. Wielkość skupu była niższa o 1,8% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Skup ziemniaków wyniósł 12,8 tys. t, co stanowiło 0,6% skupu w kraju. Wielkość skupu była o 10,4% wyższa niż przed rokiem.

Skupiono 148,4 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. mniej niż w 2024 r. o 5,6%. Stanowiło to 2,1% skupu żywca rzeźnego w kraju. Żywca wołowego skupiono 33,2 tys. t (o 4,0% mniej niż w 2024 r.), żywca wieprzowego – 28,3 tys. t (o 1,3% mniej) oraz żywca drobiowego – 83,7 tys. t (o 8,9% mniej).

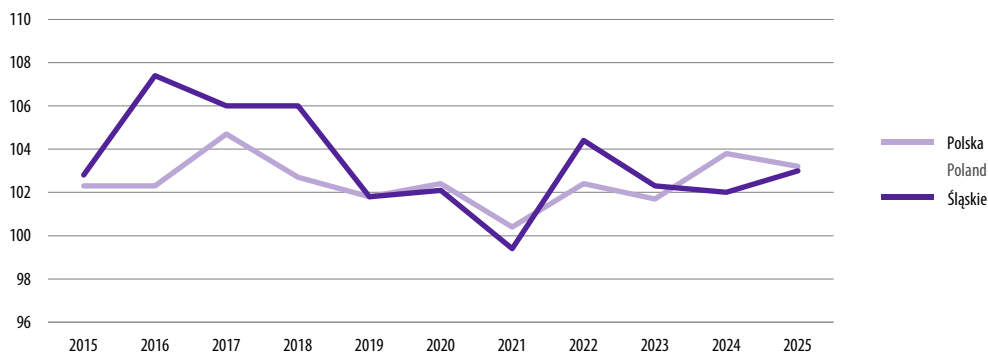
Wykres 58. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

Rok poprzedni=100

Chart 58. Indices of total animals for slaughter procurement (in live weight)
Previous year=100

Skup mleka krowiego wyniósł 288,1 mln litrów (stanowiło to 2,1% ogółu mleka skupionego w kraju) i był o 3,0% wyższy niż przed rokiem.

Wykres 59. Dynamika skupu mleka
Rok poprzedni=100
Chart 59. Indices of cows' milk procurement
Previous year=100

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Przeciętna cena skupu ziarna pszenicy w 2025 r. wyniosła 80,39 zł za 1 dt i była wyższa niż przed rokiem o 6,1%. Średnia cena skupu ziarna żyta ukształtowała się na poziomie 66,53 zł za 1 dt i była wyższa niż w 2024 r. o 9,7%. Za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono średnio 105,42 zł za 1 dt, tj. o 17,5% mniej niż przed rokiem.

Cena skupu żywca wołowego wynosiła 13,08 zł za 1 kg i była wyższa w porównaniu z ceną uzyskaną w 2024 r. o 28,1%. Cena żywca wieprzowego ukształtowała się na poziomie 6,02 zł za 1 kg i w odniesieniu do 2024 r. spadła o 12,5%. Cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 5,90 zł za 1 kg i była wyższa w porównaniu z ceną zanotowaną w poprzednim roku o 13,9%. Za 1 l mleka krowiego w skupie płacono średnio 2,21 zł, tj. więcej niż w 2024 r. o 5,9%.

Przeciętna cena, uzyskiwana przez rolników na targowiskach, ziarna pszenicy wyniosła 117,38 zł za 1 dt i była wyższa niż w 2024 r. o 2,6%. Przepiętna cena ziarna żyta ukształtowała się na poziomie 109,52 zł za 1 dt i była wyższa niż w 2024 r. o 1,9%, a przeciętna cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wynosiła 191,32 zł za 1 dt, tj. o 13,6% mniejsza niż w 2024 r.

W 2024 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej, odpowiednio o: 7,5%, 10,2% i 13,7%. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,3%, towarowej – 2,4%, a końcowej – 2,3%. Końcowa produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosła 10 215 zł, wobec 24 293 zł rok wcześniej.

6.3.2. Przemysł

6.3.2. Industry

W 2024 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu była niższa niż w roku poprzednim. Odnotowano również spadek wydajności pracy, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

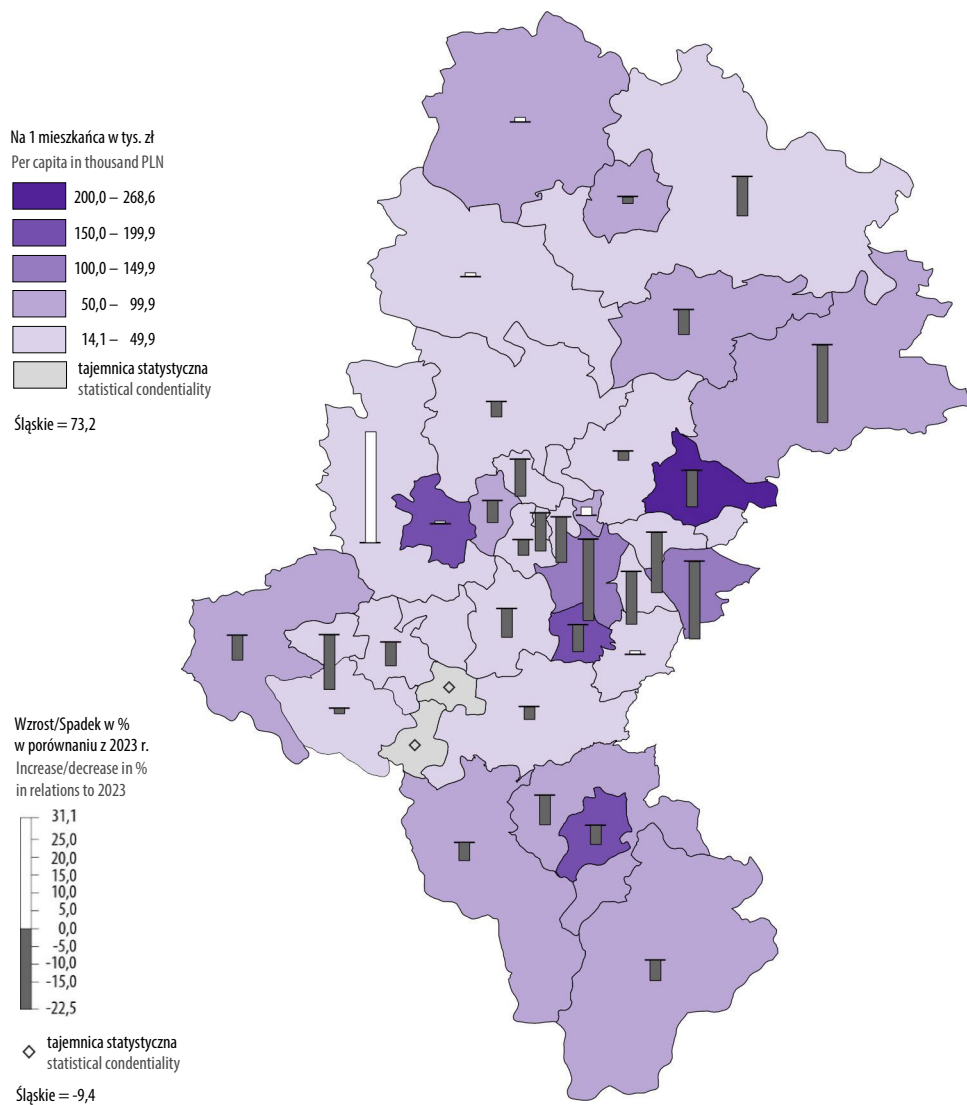
Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”. Dane obejmują podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

W pierwszej części analizy dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz **przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Wyniki opracowane zostały na podstawie danych rocznych z systemu zintegrowanego – produkcja, zatrudnienie i wynagrodzenia dla sekcji B, C, D, E (z badań statystycznych: Z-06, SP, F-01/I-01, DG-1) i mają status danych ostatecznych (do 2024 r. włącznie).

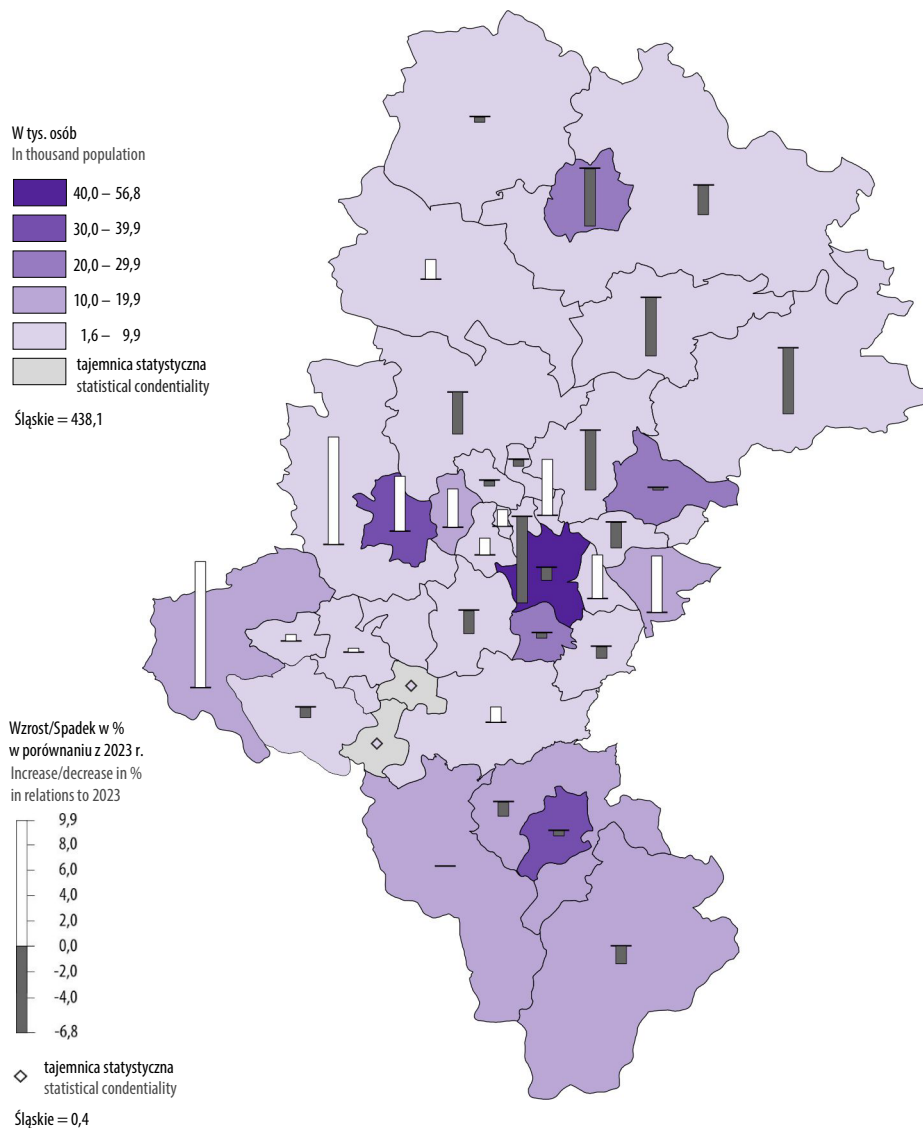
Produkcja sprzedana przemysłu w 2024 r. (w cenach bieżących) wyniosła 315 051,7 mln zł (14,2% produkcji krajowej) w 4 236 badanych podmiotach gospodarczych. Taki wynik produkcji usytuował województwo śląskie na 2. miejscu w Polsce, po województwie mazowieckim. W porównaniu do roku 2023, produkcja sprzedana spadła (w cenach stałych) o 1,8%. Spośród powiatów najwyższą wartość produkcji sprzedanej (w cenach bieżących) odnotowano w: Bielsku-Białej (32 652,3 mln zł, spadek o 5,9% względem 2023 r.), Gliwicach (31 015,0 mln zł, spadek o 0,1%) oraz w Dąbrowie Górniczej (30 313,3 mln zł, spadek o 11,2%).

Produkcja sprzedana przemysłu, w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) wyniosła 73 181 zł, tj. o 9,4% mniej niż w 2023 r. W Polsce wartość ta wyniosła 58 967 zł, co oznacza spadek o 5,9% w porównaniu z 2023 r. Pod tym względem województwo śląskie zajęło 2. miejsce po województwie mazowieckim.

Mapa 42. Produkcja sprzedana przemysłu^a w 2024 r. (ceny bieżące)Map 42. Sold production of industry^a, in 2024 (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2024 r. wyniosło 438,1 tys. osób i w porównaniu z 2023 r. wzrosło o 0,4%. Największy udział zatrudnienia w przemyśle względem zatrudnienia ogółem odnotowano w Jaworznie (65,4%), a najmniejszy w Chorzowie (18,0%).

Mapa 43. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle^a w 2024 r.Map 43. Average paid employment in industry^a, 2024

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Wydajność pracy w przemyśle w 2024 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła 719,2 tys. zł i w porównaniu z 2023 r. spadła o 10,3%. Spadek wydajności odnotowano m.in. w: Jaworznie (o 25,4%), Katowicach (o 22,0%) oraz w powiecie zawierciańskim (o 18,1%), natomiast wzrost wystąpił m.in. w powiecie gliwickim (o 20,9%).

W drugiej części analizy dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz **przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych krótkookresowych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

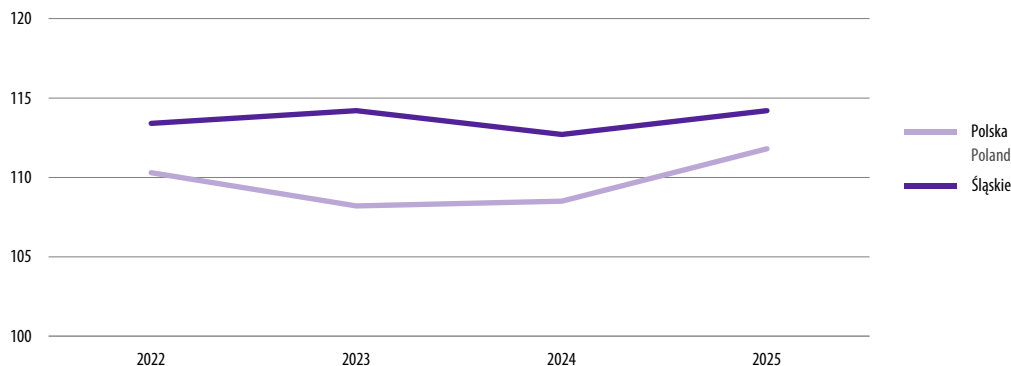
Produkcja sprzedana przemysłu, przedsiębiorstw mających siedzibę w województwie śląskim, w 2025 r. osiągnęła wartość 317 984,0 mln zł (w cenach bieżących) i była o 1,3% (w cenach stałych) wyższa niż w roku poprzednim. W Polsce odnotowano wzrost o 3,0%. Województwo śląskie odpowiadało za 13,6% krajowej produkcji sprzedanej przemysłu zajmując 2. lokatę w kraju po województwie mazowieckim.

Tablica 36. Przemysł
Table 36. Industry

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) Sold production of industry (current prices)				
w mln zł in million PLN	194 586,6	214 959,8	324 009,1	317 984,0
Polska=100 Poland=100	16,3	14,2	14,0	13,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	83,3	85,4	83,6	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	426,8	435,8	440,9	432,3

Wykres 60. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2021=100

Chart 60. Indices of sold production of industry (constant prices)
2021=100

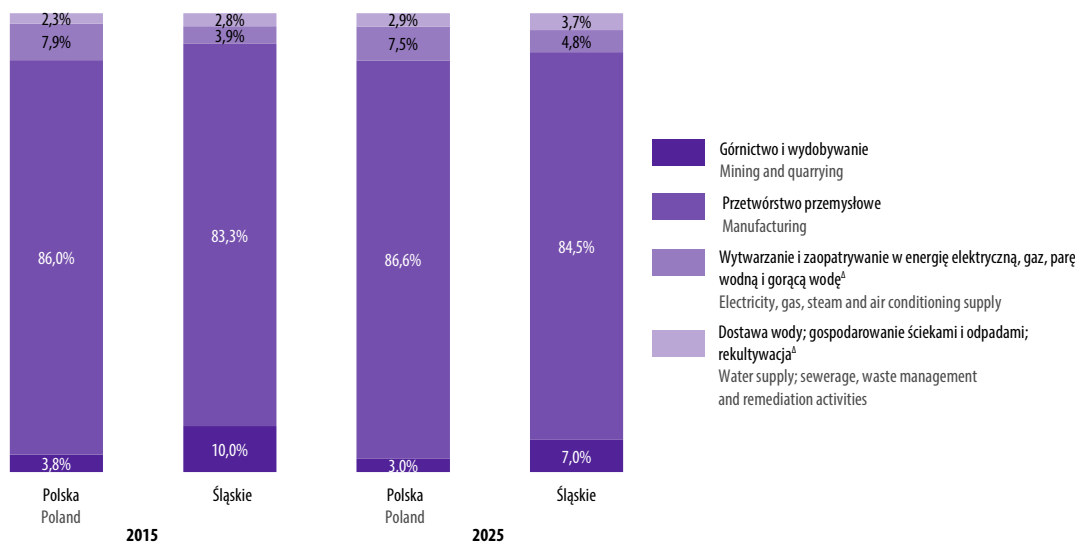

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2025 r. w poszczególnych sekcjach kształtowała się następująco:

- w przetwórstwie przemysłowym wyniosła 268 735,9 mln zł i była wyższa w porównaniu z 2024 r. o 1,0% (w cenach stałych),
- w górnictwie i wydobywaniu – 22 258,8 mln zł (wzrost o 7,3%),
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 15 087,2 mln zł (spadek o 2,8%),
- w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 11 902,1 mln zł (wzrost o 3,1%).

Wykres 61. Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji PKD (ceny bieżące)

Chart 61. Sold production of industry by PKD sections (current prices)

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost w stosunku do roku poprzedniego odnotowano (w cenach stałych) m.in. w: produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 37,7%), produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 16,7%) oraz w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 7,4%), natomiast spadek odnotowano m.in. w produkcji skór i wyrobów ze skór wyprawionych (o 21,7%) oraz odzieży (o 14,7%).

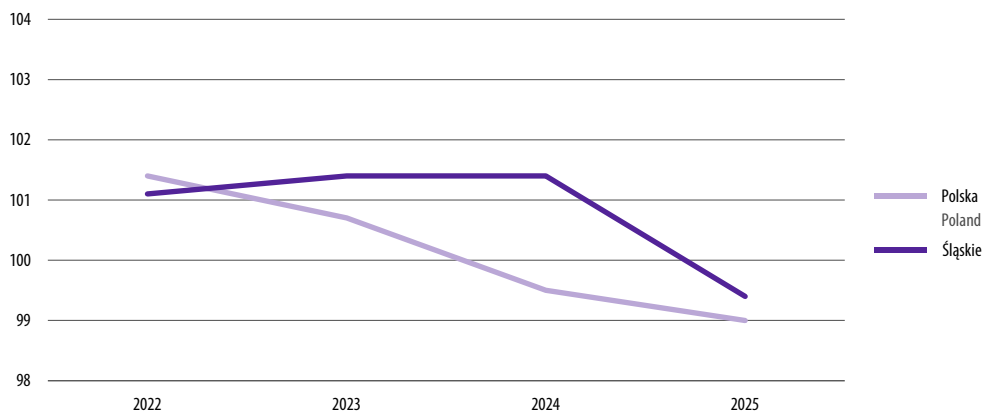
W 2025 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle ukształtowało się na poziomie 432,3 tys. etatów, tj. o 2,0% mniej niż przed rokiem. Spadek przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano w większości sekcji, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu (o 2,9%). W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed roku. W kraju przeciętna liczba zatrudnionych w przemyśle obniżyła się w ujęciu rocznym o 0,5%.

Wykres 62. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

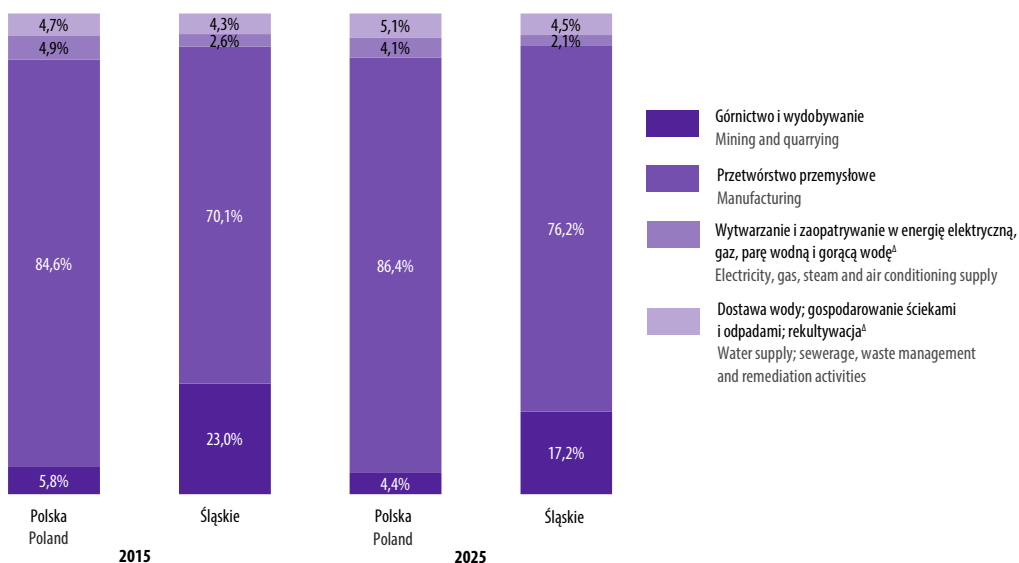
2021=100

Chart 62. Indices of average paid employment in industry

2021=100

Wykres 63. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle według sekcji PKD
 Chart 63. Average paid employment in industry by PKD sections

Wydajność pracy w przemyśle w 2025 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wyniosła 735,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 3,3%. Spośród sekcji przemysłu najwyższą wydajność odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 1 694,1 tys. zł (o 2,8% mniej niż rok wcześniej). W kraju odnotowano wzrost wydajności w przemyśle (o 3,5%).

6.3.3. Budownictwo

6.3.3. Construction

W 2025 roku produkcja sprzedana budownictwa była wyższa niż w roku poprzednim. Zwiększyła się także wydajność pracy. Jednocześnie odnotowano spadek wartości produkcji budowlano-montażowej oraz zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

Dane zarówno o **produkcji sprzedanej budownictwa, jak i sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W 2025 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 46 136,4 mln zł, tj. o 2,2% wyższym niż przed rokiem. W skali kraju również odnotowano wzrost (o 4,2%). W województwie śląskim wytworzono 10,8% krajowej produkcji sprzedanej budownictwa (3. lokata – po województwach mazowieckim i wielkopolskim).

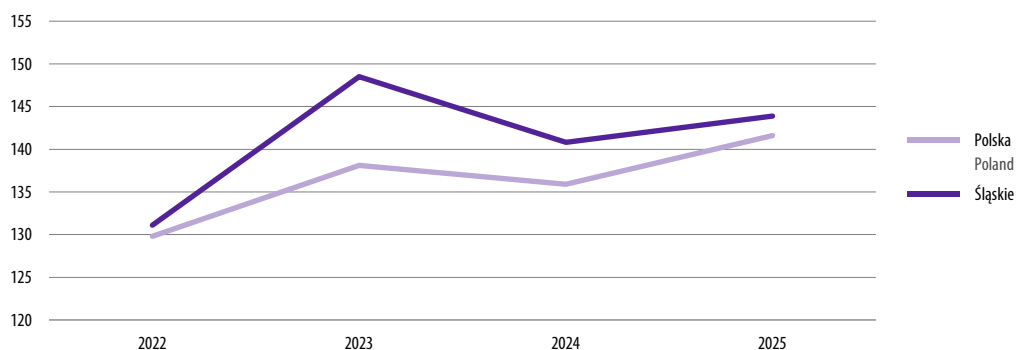
Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”.

Tablica 37. Budownictwo
Table 37. Construction

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) Sold production of construction (current prices)				
w mln zł in million PLN	19 556,9	26 676,1	45 161,1	46 136,4
Polska=100 Poland=100	10,7	10,0	11,0	10,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	56,7	45,7	42,2	40,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	54,1	54,5	50,2	48,4

Wykres 64. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2021=100

Chart 64. Indices of sold production of construction (current prices)
2021=100

Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zlecniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Produkcja budowlano-montażowa wyniosła 18 646,2 mln zł i spadła w skali roku o 2,2%. W kraju odnotowano jej wzrost o 3,9%. Udział w krajowej produkcji budowlano-montażowej województwa śląskiego wyniósł 11,4% (2. lokata w kraju).

Wykres 65. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2021=100

Chart 65. Indices of construction and assembly production (current prices)

2021=100

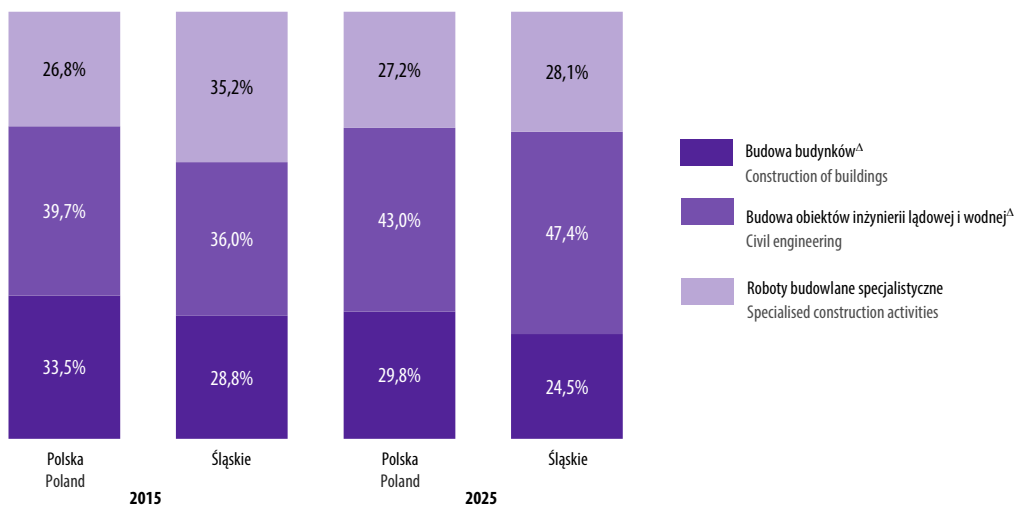

W ujęciu rocznym produkcja budowlano-montażowa była niższa we wszystkich działach PKD. Największy spadek odnotowano w podmiotach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 3,3%), następnie w przedsiębiorstwach prowadzących budowę budynków (o 1,6%) oraz wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 1,0%).

W porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze produkcji budowlano-montażowej odnotowano wzrost udziału przedsiębiorstw zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 0,3 p. proc.) oraz wznoszeniem budynków (o 0,2 p. proc.). Spadek udziału w strukturze odnotowano natomiast w jednostkach wykonujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (o 0,5 p. proc.).

Wykres 66. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

Chart 66. Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices)

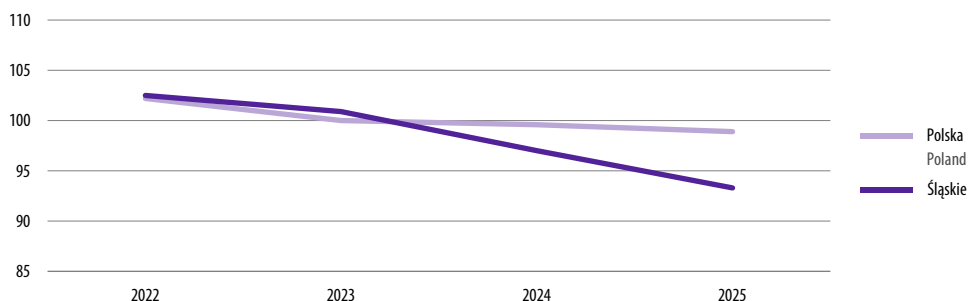
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie wyniosło 48,4 tys. etatów i w skali roku zmniejszyło się o 3,8%.

Wykres 67. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

2021=100

Chart 67. Indices of average paid employment in construction

2021=100

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wyniosła 954,1 tys. zł i była o 6,2% wyższa niż przed rokiem.

W 2025 r. według wstępnych danych oddano do użytkowania 17 261 mieszkań, tj. o 0,8% mniej niż rok wcześniej. Znajdowały się w nich 64 905 izb – mniej o 2,7% niż przed rokiem. Mieszkania oddane w miastach stanowiły 76,6%, a na wsi – 23,4%. W kraju liczba oddanych mieszkań zwiększyła się o 4,1% w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wykres 68. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2021=100

Chart 68. Indices of the number of dwellings completed

2021=100

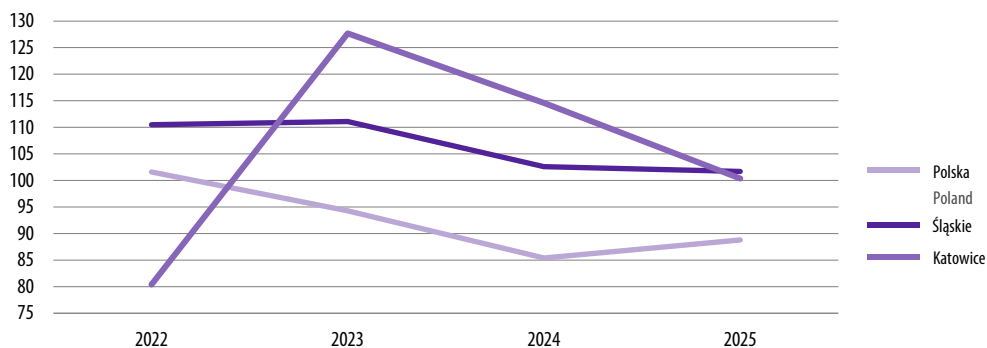
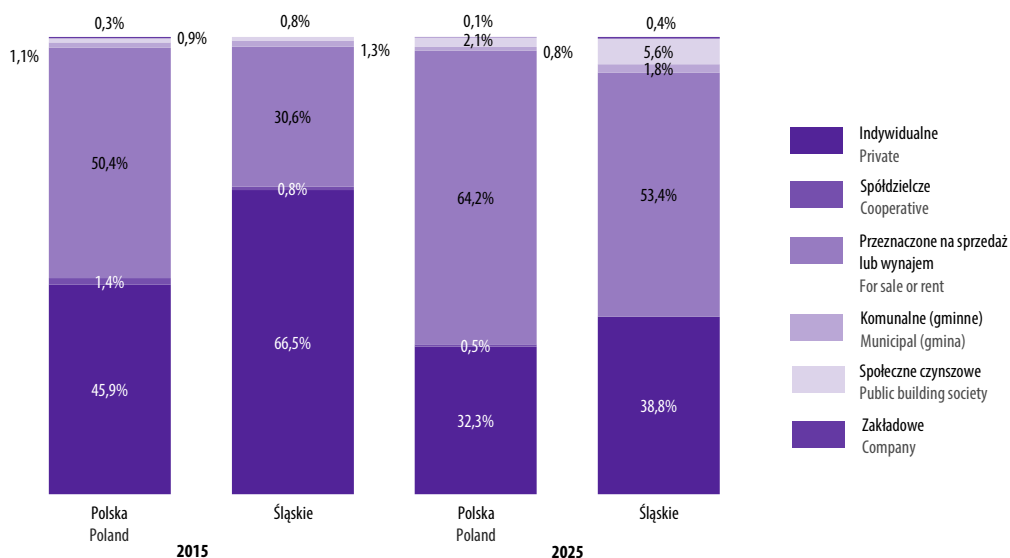
Tablica 38. Budownictwo mieszkaniowe

Table 38. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	2025 Polska Poland
Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności Dwellings completed per 1 000 population	2,2	4,1	4,0	4,0	5,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area of a dwelling completed in m ²	119,8	95,9	93,9	92,0	86,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1 000 ludności Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1 000 population	3,0	5,4	5,5	6,0	7,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1 000 ludności Dwellings whose construction started per 1 000 population	2,4	4,0	4,7	4,3	5,7

Najwięcej mieszkań oddanych do użytkowania wybudowanych było z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 9 222, tj. mniej o 0,1% niż rok wcześniej. Ich udział w ogólnej liczbie mieszkań był większy o 0,4 p. proc. Mieszkania wybudowane w miastach stanowiły 92,7% tej formy budownictwa. Mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym było 6 694, tj. mniej o 3,8% niż w 2024 r., w tym 50,4% to mieszkania przekazane na wsi. W budownictwie społecznym czynszowym oddano 961 mieszkań, komunalnym – 320 i zakładowym – 64.

Wykres 69. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa
Chart 69. Structure of dwellings completed by construction form

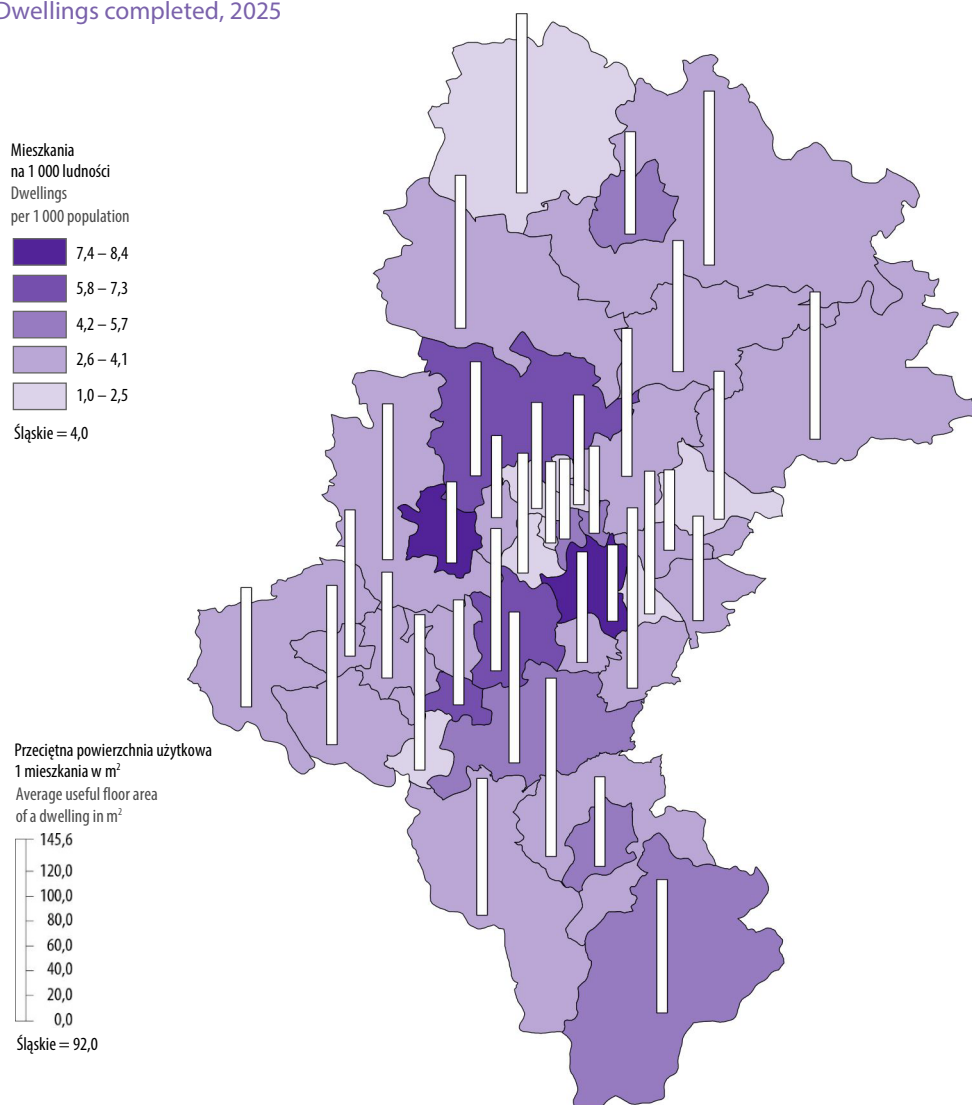
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 92,0 m² (w kraju – 86,9 m²) i była mniejsza o 1,9 m² w stosunku do 2024 r. Średnia powierzchnia mieszkania wybudowanego w mieście wyniosła 80,3 m², natomiast na obszarach wiejskich była większa i wyniosła 130,1 m². Największe były mieszkania inwestorów indywidualnych (138,4 m²), a najmniejsze powstały w ramach budownictwa komunalnego (45,7 m²).

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa według powiatów, najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Katowicach (2 334), a najmniej w Jastrzębiu-Zdroju (80). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w 18 powiatach.

Mapa 44. Mieszkania oddane do użytkowania w 2025 r.

Map 44. Dwellings completed, 2025

W 2025 r. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 25 856 mieszkań, tj. o 8,8% więcej niż rok wcześniej. Pozwolenia na budowę największej liczby mieszkań wydano podmiotom budującym na sprzedaż lub wynajem (66,0% ogółu pozwoleń), następnie inwestorom indywidualnym (27,9%). Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano w 22 powiatach województwa.

Rozpoczęto budowę 18 200 mieszkań, o 10,8% mniej niż w 2024 r. W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem rozpoczęto budowę 10 647 mieszkań, indywidualnym – 7 090, społecznym czynszowym – 199, komunalnym – 192, spółdzielczym – 68 i zakładowym – 4. Najwięcej mieszkań zaczęto budować w Katowicach (3 291), natomiast w Świętochłowicach nie rozpoczęto budowy żadnego mieszkania.

6.3.4. Rynek wewnętrzny

6.3.4. Internal market

W 2025 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej, natomiast spadek sprzedaży hurtowej w skali roku zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i hurtowych.

Dane zarówno o **sprzedaży detalicznej**, jak i **hurtowej** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W porównaniu z 2024 r. odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o 10,0% (w 2024 r. wzrost wyniósł 5,0%). W kraju sprzedaż ukształtowała się na poziomie 4,6% wyższym niż w roku poprzednim (w 2024 r. wzrost o 3,3%).

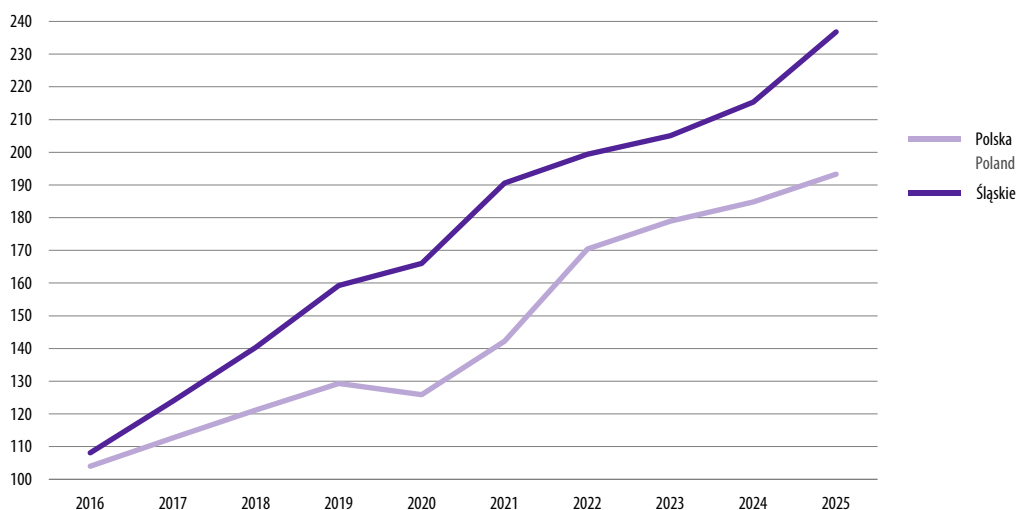
Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych), dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wykres 70. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)

2015=100

Chart 70. Indices of retail sales of goods (current prices)

2015=100

Tablica 39. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów^a (ceny bieżące)
Table 39. Indices of retail sales of goods^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025	2025 Polska Poland
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Ogółem Total	101,3	104,1	105,0	110,0	104,6
w tym: of which:					
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	104,7	95,9	119,1	117,1	104,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	84,4	94,2	84,9	89,2	99,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	103,3	104,4	96,0	108,8	104,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	99,5	104,4	123,8	106,0	108,5
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	110,4	86,2	103,0	98,3	108,1
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	103,8	98,8	108,8	112,6	114,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	139,8	112,7	100,4	28,5	98,0
Pozostałe Others	84,9	89,8	90,1	103,8	102,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym stanem organizacyjnym. Kształtowanie się dynamiki sprzedaży detalicznej wynika m.in. ze zmiany zarówno przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa, jak i zmian organizacyjnych.

a Enterprises were grouped on the basis of the Polish Classification of Activities (PKD 2007), and a given enterprise is included in a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The retail index results, inter alia, from a change in both the predominating kind of activity of the enterprise and in its organisation.

W 2025 r. wyższą sprzedaż niż w roku poprzednim odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach grupowanych w kategoriach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 17,1%), meble, RTV, AGD (o 12,6%), a także żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 8,8%). Spadek sprzedaży detalicznej odnotowano m.in. w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 71,5%), paliwa stałe, ciekłe, gazowe (o 10,8%) oraz w grupie tekstylia, odzież, obuwie (o 1,7%).

W ogólnej wartości sprzedaży detalicznej w województwie, największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się handlem żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi – 26,1% (udział ten zmniejszył się o 0,3 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego), a następnie handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami – 13,9% (o 0,8 p. proc. więcej) oraz farmaceutykami, kosmetykami, sprzętem ortopedycznym – 8,3% (o 0,3 p. proc. mniej).

Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych lub użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstw handlowych zaliczanych do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

Sprzedaż hurtowa towarów (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych, w tym w jednostkach hurtowych, w 2025 r. była niższa niż w roku poprzednim odpowiednio o 5,6% i 12,5% (w kraju sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych o 4,6% oraz w jednostkach hurtowych o 2,2%). W 2024 r. sprzedaż hurtowa w skali roku zwiększyła się zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i w jednostkach hurtowych odpowiednio o: 6,6% i 6,4% (w kraju sprzedaż hurtowa spadła w przedsiębiorstwach handlowych o 0,2% oraz w jednostkach hurtowych o 1,4%).

W 2025 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w jednostkach hurtowych zmniejszyła się wartość sprzedaży hurtowej m.in.: niewyspecjalizowanej (o 44,8%), żywności (o 19,0%) oraz realizowanej na zlecenie (o 13,9%). Odnotowano wzrost sprzedaży m.in.: produktów rolnych i żywych zwierząt (o 84,1%), wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 78,3%) oraz kosmetyków i wyrobów farmaceutycznych (o 9,1%).

6.3.5. Transport

6.3.5. Transport

W 2024 r. środkami komunikacji miejskiej przewieziono mniej pasażerów niż przed rokiem. Wzrost przewozu pasażerów zanotowano zarówno w transporcie samochodowym, jak i transporcie lotniczym. Powiększyła się długość ścieżek rowerowych.

Rozwój sieci transportowej wpływa na rozwój przemysłu i miast, jak również warunkuje przemieszczanie towarów oraz ludności na każdym poziomie podziału terytorialnego.

Drogi publiczne to drogi zaliczone do jednej z kategorii określonych w Ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Może z nich korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ze względu na funkcję w sieci drogowej wyróżnia się cztery kategorie dróg publicznych: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne.

Tablica 40. Drogi publiczne według rodzajów nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 40. Public roads by type of surface

As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Ogółem w km Total in km	25 416,6	25 491,7	24 808,2	24 539,6
0 nawierzchni twardej Paved surface	21 648,6	22 430,8	21 984,4	21 838,5
w tym ulepszonej of which improved	20 288,4	21 280,4	21 004,4	20 964,0
0 nawierzchni gruntowej Unpaved roads	3 768,0	3 060,9	2 823,8	2 701,1

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: General Directorate for National Roads and Motorways.

Według stanu na koniec 2024 r. długość dróg publicznych w województwie śląskim wyniosła 24 539,6 km, z czego 89,0% stanowiły drogi o nawierzchni twardej, a 11,0% – drogi o nawierzchni gruntowej. Dróg publicznych o nawierzchni twardej odnotowano 21 838,5 km (o 0,7% mniej w porównaniu z końcem 2023 r.), z czego 96,0% stanowiły drogi publiczne o nawierzchni twardej ulepszonej (95,5% w 2023 r.).

Na 100 km² powierzchni województwa przypadało 177,1 km dróg publicznych o nawierzchni twardej (w kraju – 101,4 km), tj. o 1,1 km mniej niż w roku poprzednim.

Wykres 71. Struktura dróg publicznych o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 71. Structure of public roads
As at 31 December

W 2024 r. długość dróg krajowych o nawierzchni twardej wyniosła 1 283,2 km (10,4 km na 100 km²), natomiast dróg wojewódzkich o nawierzchni twardej – 1 509,8 km (12,2 km na 100 km²). W województwie dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej było 19 045,5 km, a ich gęstość na 100 km² powierzchni wyniosła 154,4 km. Łączna długość dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej wyniosła 2 701,1 km i była mniejsza o 122,7 km niż w 2023 r. W przeliczeniu na 100 km² gęstość dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej wyniosła 21,9 km (w kraju 32,7 km). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano, podobnie jak w roku poprzednim, w Częstochowie (88,0 km), a najniższą w powiecie raciborskim (5,1 km). W 2024 r. udział dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej w ogólnej długości tych dróg wyniósł 12,4% wobec 12,8% przed rokiem.

Tablica 41. Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 41. Paved public roads
As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Ogółem w km Total in km	21 648,6	22 430,8	21 984,4	21 838,5
na 100 km ² per 100 km ²	175,5	181,9	178,2	177,1
W tym o nawierzchni ulepszonej Of which with improved surface	20 288,4	21 280,4	21 004,4	20 964,0
ekspresowe expressways	130,9	132,5	132,5	139,7
autostrady motorways	176,4	231,4	250,5	250,5

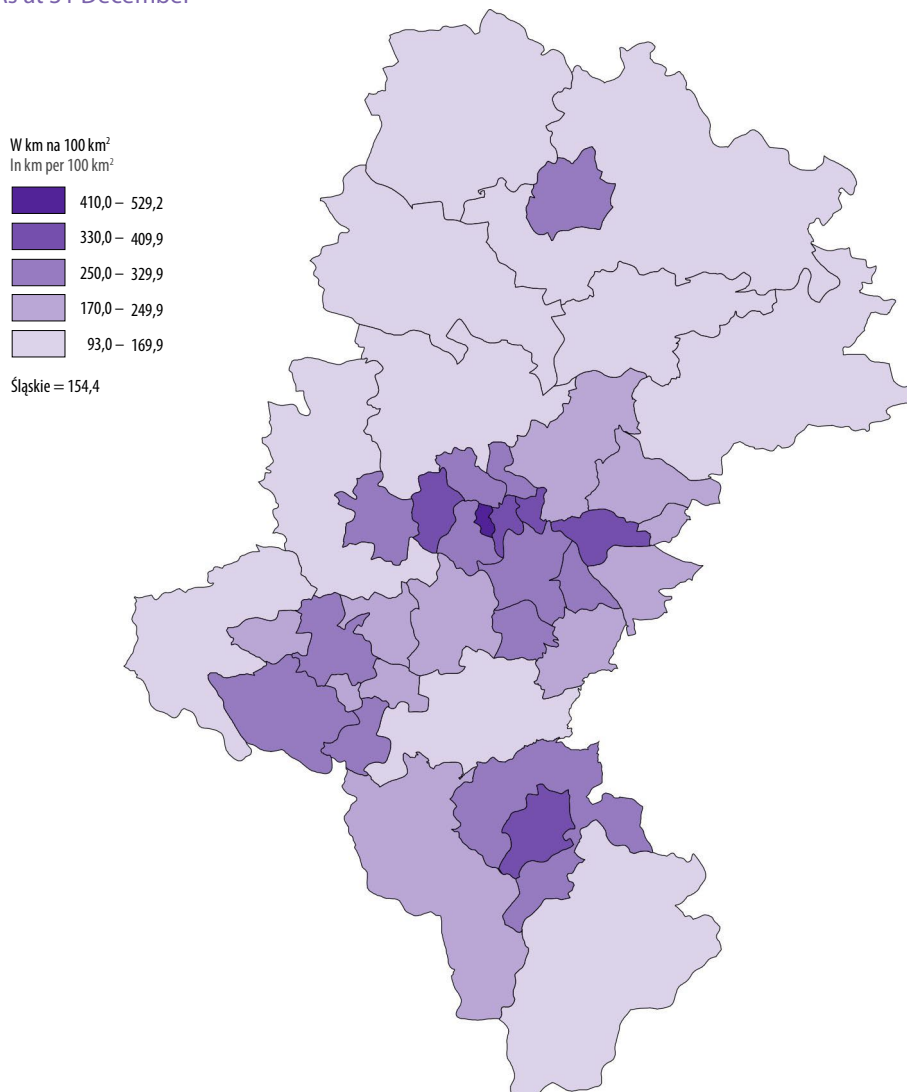
Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: General Directorate for National Roads and Motorways.

Mapa 45. Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 45. Paved communal and district roads, 2024

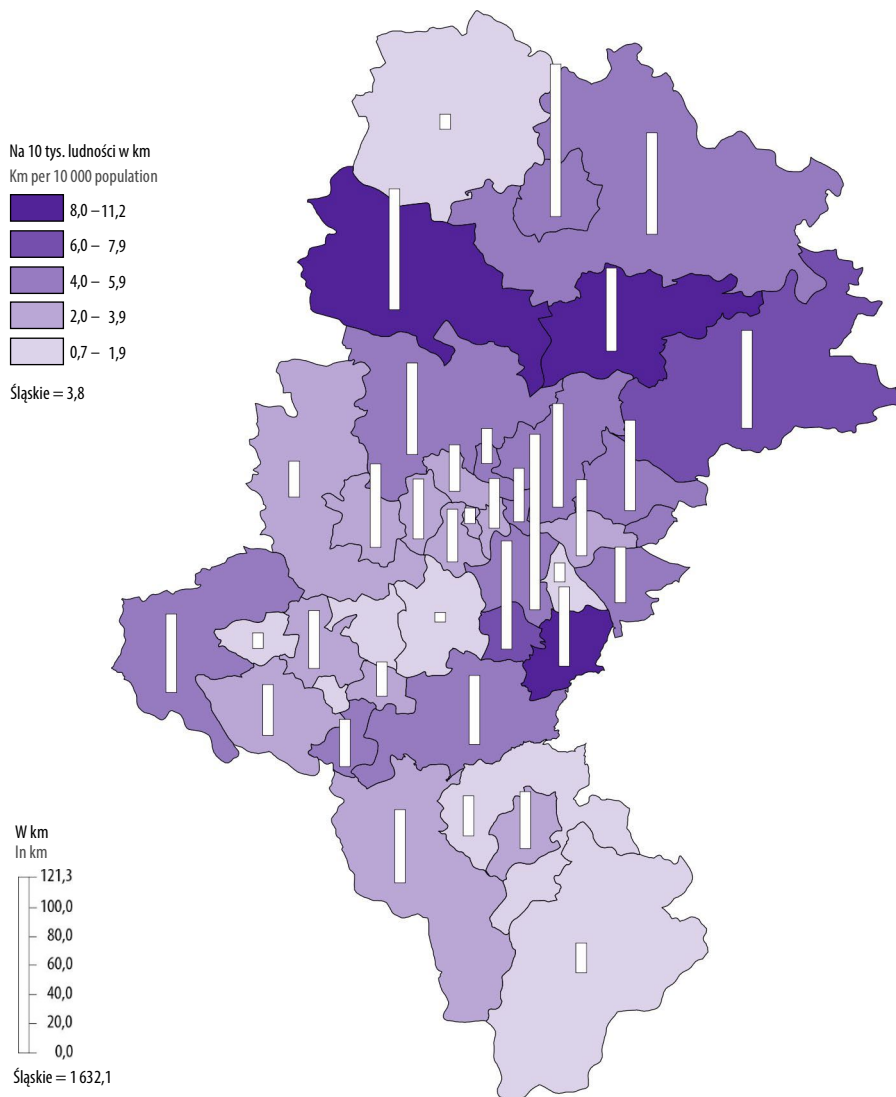
As at 31 December

W 2024 r. długość dróg dla rowerów wyniosła 1 632,1 km (7,1% udział w kraju) i w odniesieniu do 2023 r. wzrosła o 10,3%. Gęstość dróg dla rowerów wyniosła 13,2 km na 100 km² (najwięcej w kraju), zaś w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – 3,8 km (najmniej w kraju).

W obrębie województwa największą gęstością sieci dróg rowerowych charakteryzowały się Siemianowice Śląskie – 144,7 km na 100 km², a najmniejszą powiat kłobucki – 1,2 km na 100 km². Natomiast w przeliczeniu na 10 tys. ludności najwięcej dróg rowerowych odnotowano w powiecie lublinieckim – 11,2 km, a najmniej w powiecie mikołowskim – 0,7 km. W stosunku do 2023 r. największy wzrost długości dróg rowerowych miał miejsce w Mysłowicach (o 465,2%), a jedyny spadek w powiecie bielskim (o 3,8%).

Mapa 46. Ścieżki rowerowe w 2024 r.
Map 46. Cycle paths, 2024

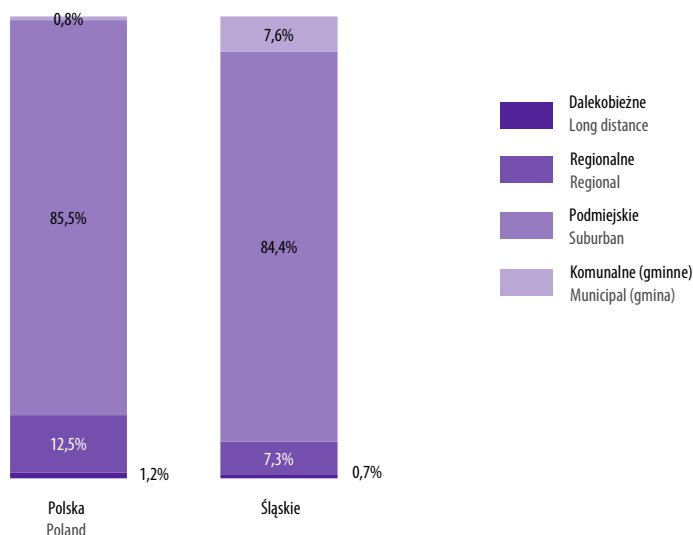
W 2024 r. regularna komunikacja autobusowa prowadzona była na 276 liniach krajowych o ogólnej długości 9 105 km (w 2023 r. 305 linii krajowych – 9 970 km). Odnotowano 1 linię międzynarodową. W ogólnej liczbie linii krajowych dominowały linie podmiejskie, które stanowiły 84,4% (w 2023 r. – 86,6%). Transportem samochodowym przewieziono łącznie prawie 18,0 mln pasażerów, tj. o 3,8% więcej niż przed rokiem. Z taboru autobusowego w komunikacji krajowej skorzystało blisko 17,9 mln pasażerów, tj. o 4,0% więcej niż przed rokiem (większa była również praca przewoźowa w pasażerokilometrach – o 9,1%), natomiast z komunikacji międzynarodowej – 117,9 tys. pasażerów, tj. o 21,7% mniej niż w 2023 r. (wzrost pracy przewoźowej o 0,4%). Średnia odległość przewozu 1 pasażera w komunikacji krajowej wyniosła 35,4 km, a w komunikacji międzynarodowej 1 655,5 km.

Wykres 72. Struktura krajowych linii regularnej komunikacji autobusowej w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 72. Structure of national scheduled bus lines, 2024

As at 31 December

W 2024 r. długość linii komunikacji miejskiej wyniosła 1 3695,8 km, o 0,3% mniej niż w 2023 r. Komunikacja miejska dysponowała 2 136 autobusami – o 1 mniej niż przed rokiem. Tabor tramwajów zmniejszył się w tym okresie o 1,2% i osiągnął stan 320 szt., podczas gdy tabor trolejbusów nie zmienił się i tak jak w 2023 r. wynosił 27 szt. Taborem komunikacji miejskiej przewieziono 343,0 mln pasażerów, tj. o 1,2% mniej niż w 2023 r.

Tablica 42. Komunikacja miejska^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 42. Urban transport^a
 As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Długość linii komunikacji miejskiej ogółem w km Total length of urban transport lines in km	12 829	12 729	13 742	13 696
w tym: of which:				
linii autobusowych bus lines	12 353	12 245	13 279	13 159
linii tramwajowych tram lines	395	372	326	400
Tabor komunikacji miejskiej: Urban transport stock:				
autobusy buses	1 937	1 924	2 137	2 136
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which buses adapted for the carriage of persons with disabilities	1 340	1 641	1 828	2 108
tramwaje trams	368	345	324	320
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which trams adapted for the carriage of persons with disabilities	66	117	142	142
Liczba miejsc w autobusach Number of seats in buses	216 663	204 870	223 307	223 832
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which seats adapted for the carriage of persons with disabilities	147 073	174 232	188 861	221 368
Liczba miejsc w tramwajach Number of seats in trams	54 039	51 275	50 037	49 393
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which seats adapted for the carriage of persons with disabilities	14 146	22 520	27 030	27 030
Przewozy pasażerów w mln (w ciągu roku) Passengers carried (million, annual)	416,7	203,6	347,2	343,0
Przewozy pasażerskie na 1 mieszkańca (w ciągu roku) Passenger transport per capita (during the year)	91,0	46,0	80,1	79,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
^a The data refer to enterprises and urban public transport establishments employing more than 9 persons.

W końcu 2024 r. długość linii kolejowych eksploatowanych normalnotorowych w województwie wyniosła 1 892 km i była większa o 7 km w porównaniu z 2023 r. Gęstość linii kolejowych na 100 km² wyniosła 15,3 km i była wyższa niż średnia krajowa (6,3 km). W ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych normalnotorowych linie zelektryfikowane stanowiły 93,1%, co wskazuje na wysoki stopień elektryfikacji w województwie (62,3% w kraju).

Dane o **ruchu pasażerów w portach lotniczych** obejmują pasażerów: dla których określony port krajowy jest portem zakończenia lotu rozpoczętego w porcie krajowym lub zagranicznym, dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia lotu kończącego się w porcie krajowym lub zagranicznym, w transzycie bezpośrednim, tj. pasażerów dla których przy kontynuacji podróży samolotem numer lotu pozostał bez zmian.

Tablica 43. Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice im. Wojciecha Korfanteo w Pyrzowicach

Table 43. Passenger traffic at Katowice Wojciech Korfanty International Airport in Pyrzowice

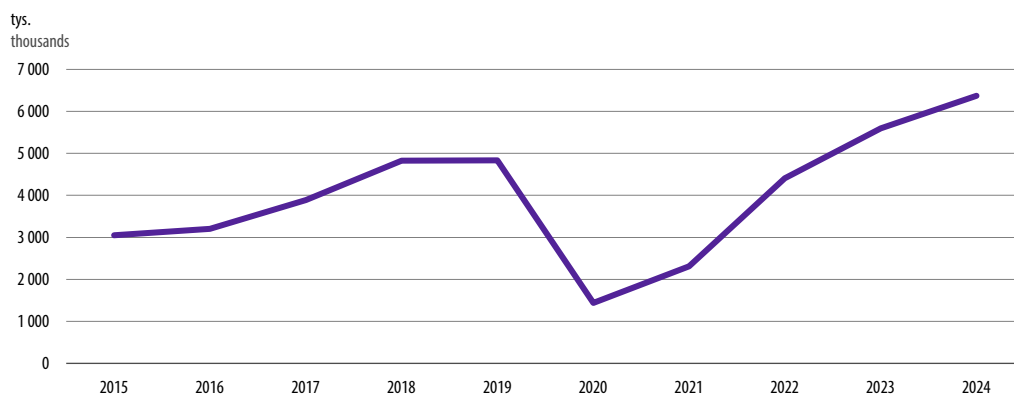
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Pasażerowie przybyli z portów ^a w tys.: Passenger arrivals from airports ^a in thousand:				
krajowych domestic	28,6	21,3	53,2	57,2
zagranicznych foreign	1 482,8	700,9	2 739,7	3 132,2
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	959,1	473,0	1 421,4	1 477,4
Pasażerowie odprawieni do portów ^a : Passenger departures to airports ^a :				
krajowych domestic	31,0	21,1	52,4	59,1
zagranicznych foreign	1 505,6	696,6	2 750,5	3 123,2
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	972,5	477,7	1 430,1	1 502,2

a W lotach komunikacyjnych.
a In commercial air transport flights.

Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice w Pyrzowicach należy do podstawowej sieci lotnisk w kraju i jest w pełni przystosowany do obsługi cywilnego ruchu pasażerskiego i towarowego. Ruch samolotów w porcie lotniczym w 2024 r. wyniósł ogółem 44 832 startów i lądowań i był wyższy o 8,6% niż w 2023 r. Liczba startów i lądowań w ruchu międzynarodowym była wyższa o 9,1%, a w ruchu krajowym o 3,2%. Liczba lotów samolotów polskich była większa o 4,2%, zaś obcych o 11,4%. Obsłużono 6 371,8 tys. pasażerów, tj. 10,8% obsłużonych pasażerów w kraju. W odniesieniu do 2023 r. ruch pasażerów (bez tranzytu) był wyższy o 13,9%.

Wykres 73. Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice im. Wojciecha Korfanteo w Pyrzowicach (pasażerowie przybyli i odprawieni)

Chart 73. Passenger traffic at Katowice Wojciech Korfanty International Airport in Pyrzowice (passenger arrivals and departures)

W komunikacji krajowej liczba obsłużonych pasażerów w porównaniu z 2023 r. była wyższa o 10,2%, a w komunikacji międzynarodowej o 13,9%. Samoloty polskie przewiozły 34,0% ogólnej liczby pasażerów (przed rokiem – 35,9%).

6.3.6. Energia

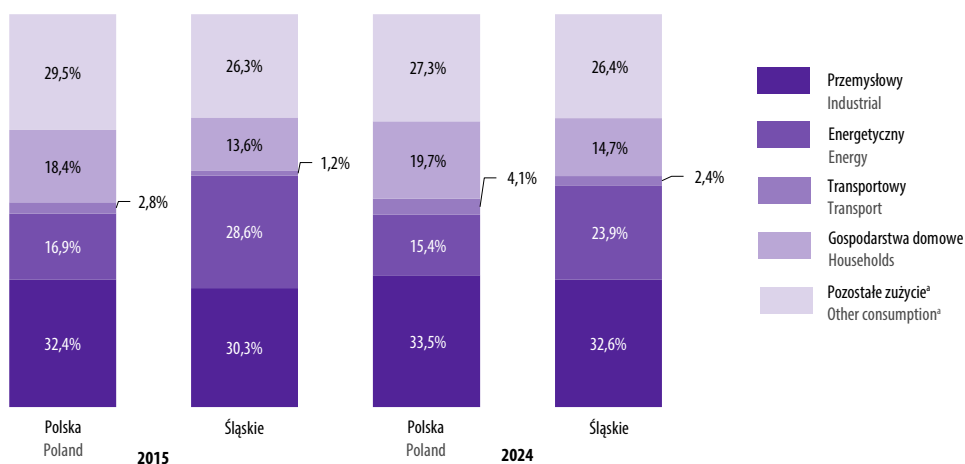
6.3.6. Energy

W 2024 r. w województwie śląskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost mocy zainstalowanej w elektrowniach i mocy osiągalnej, czemu towarzyszył spadek produkcji energii elektrycznej ogółem. W stosunku do roku 2023 zmniejszyło się zużycie energii, wzrosła natomiast liczba odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.

Do podstawowych wielkości charakteryzujących elektrownie należy moc zainstalowana, tj. suma mocy znamionowych generatorów elektrowni oraz moc osiągalna, czyli maksymalna moc, którą elektrownia może wytwarzać w sposób ciągły w określonym czasie.

W 2024 r. w województwie śląskim moc zainstalowana w elektrowniach wyniosła 9 274,5 MW, co odpowiadało 12,6% mocy zainstalowanej w Polsce, natomiast moc osiągalna w elektrowniach wyniosła odpowiednio 8 959,9 MW i 12,5%. W obydwu tych kategoriach województwo śląskie uplasowało się na 2. lokacie tuż za województwem mazowieckim. Moc zainstalowana była wyższa w porównaniu z 2023 r. o 3,5%, podczas gdy w kraju odnotowano wzrost o 11,2%. Moc osiągalna wzrosła o 2,0%, a w kraju o 11,2%. Elektrownie zawodowe posiadały 77,6% mocy osiągalnej, w tym 71,3% elektrownie zawodowe ciepłone (69,0% – na węglu kamiennym), a 6,3% – elektrownie zawodowe wodne i niekonwencjonalne.

Wykres 74. Struktura zużycia energii elektrycznej według sektorów gospodarki
Chart 74. Structure of electricity consumption by economy sectors

^a Łącznie z rolnictwem.
^a Including agriculture.

Produkcja energii elektrycznej wyniosła 19 098,7 GWh (11,1% produkcji krajowej) i była niższa niż przed rokiem o 2,7%, podczas gdy w kraju produkcja energii wzrosła o 3,1%. Ze źródeł odnawialnych wyprodukowano 2 346,5 GWh energii elektrycznej (o 1,6% więcej niż przed rokiem), co stanowiło 12,3% produkcji ogółem. W kraju udział ten wyniósł 29,0%.

Informacje o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych oraz gospodarstw zbiorowego zamieszkania, które opłacają rachunki za zużycie energii elektrycznej według stawek grupy taryfowej „gospodarstwa domowe”. Dane o zużyciu energii elektrycznej ustala się na podstawie wpłat zaliczkowych dokonanych przez odbiorców.

Elektrownia zawodowa to przedsiębiorstwo o własności prywatnej lub publicznej, którego główna działalność polega na wytwarzaniu energii elektrycznej w celu jej odsprzedaży stronom trzecim.

Tablica 44. Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych
Table 44. Consumers and consumption of electricity in households

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Consumers (as at 31 December) in thousands	1 846,5	1 934,7	1 942,5	1 955,6
miasta urban areas	1 456,5	1 534,2	1 537,9	1 550,0
wieś rural areas	390,0	400,5	404,6	405,7
Zużycie (w ciągu roku): Consumption (during the year):				
W GWh In GWh	3 545,9	3 779,5	3 534,3	3 528,1
miasta urban areas	2 656,3	2 809,5	2 628,6	2 631,0
wieś rural areas	889,6	970,0	905,6	897,1
W kWh na odbiorcę ^a In kWh per consumer ^a	1 920,4	1 953,5	1 819,5	1 804,1
miasta urban areas	1 823,8	1 831,3	1 709,3	1 697,4
wieś rural areas	2 280,9	2 421,8	2 238,4	2 211,4

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

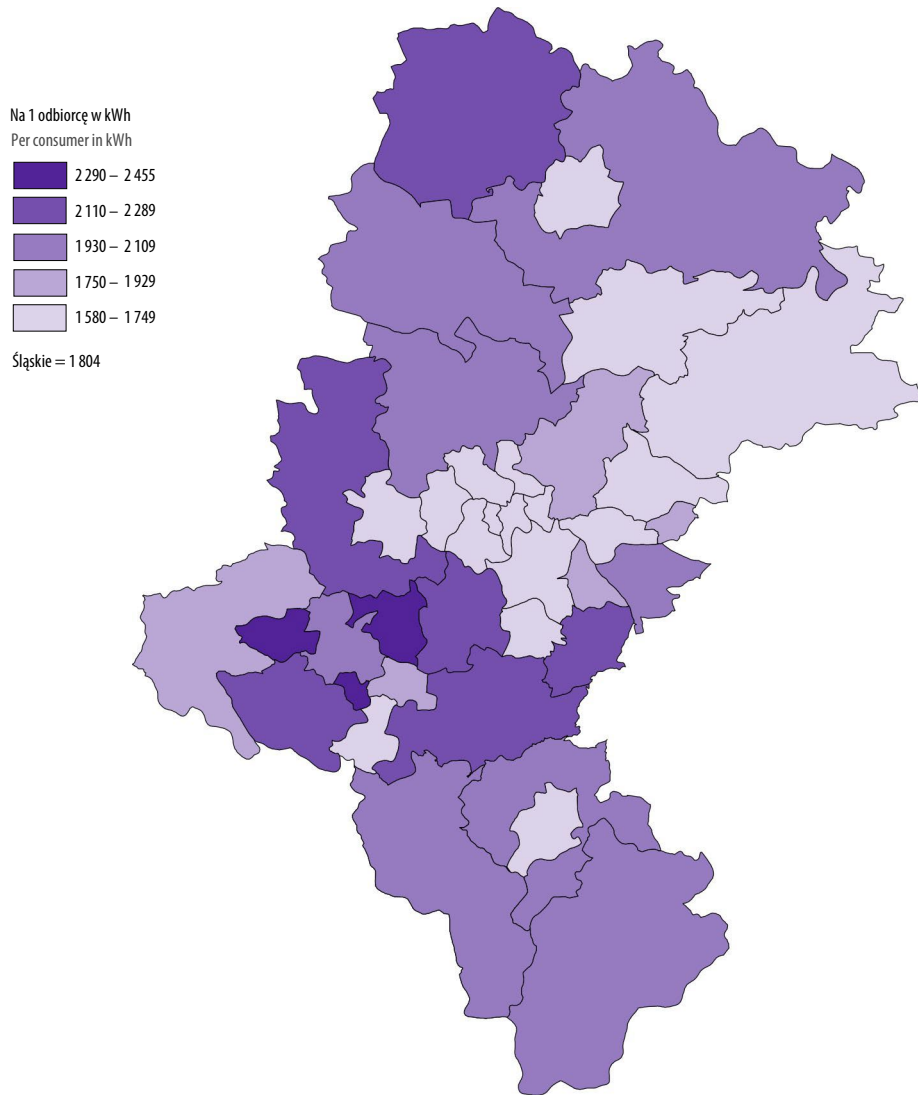
^a For calculation purposes, the number of consumers as at 31 December is used.

Source: Ministry of Climate and Environment.

W 2024 r. w województwie śląskim odnotowano 1 955,6 tys. odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, tj. 11,8% wszystkich odbiorców w kraju (2. lokata po województwie mazowieckim). Liczba odbiorców zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,7%, podczas gdy na poziomie kraju wzrosła o 1,4%. Liczba odbiorców energii elektrycznej mieszkających w miastach wyniosła 1 550,0 tys., tj. 79,3% wszystkich odbiorców, natomiast mieszkających na wsi – 405,7 tys. (20,7%). W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost liczby odbiorców zarówno wśród mieszkańców miast (o 0,8%), jak i mieszkańców wsi (o 0,3%).

W 2024 r. zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych wyniosło 3 528,1 GWh (11,6% zużycia w kraju) i w porównaniu z rokiem poprzednim było niższe o 0,2%, podczas gdy w kraju odnotowano wzrost o 2,1%. Zużycie energii elektrycznej przez odbiorców mieszkających w miastach wyniosło 2 631,0 GWh, tj. 74,6% zużycia ogółem i było wyższe niż przed rokiem o 0,1%. Nieco ponad jedną czwartą zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych odnotowano natomiast na obszarach wiejskich – 897,1 GWh (spadek 0,9% w stosunku do roku poprzedniego). Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 819,5 kWh i było wyższe niż w kraju (809,3 kWh) i wyższe niż przed rokiem (815,7 kWh). Zużycie energii było wyższe na wsi niż w miastach – 858,8 kWh na 1 mieszkańca wsi wobec 806,9 kWh na 1 mieszkańca w miastach.

Mapa 47. Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2024 r.
Map 47. Consumption of electricity in households, 2024

Rozdział 7. Zarządzanie rozwojem

Chapter 7. Development management

7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

7.1. Revenue of local government units

W 2024 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego były wyższe niż przed rokiem. Najwyższe dochody uzyskały miasta na prawach powiatu. Dotacje stanowiły istotną część wydatków inwestycyjnych. Największą składową subwencji ogólnej była część oświatowa.

W 2024 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa wyniosły 45 332,4 mln zł i były wyższe w porównaniu z 2023 r. o 17,9%. W skali kraju dochody te osiągnęły 431 411,4 mln zł i wzrosły o 19,2% w odniesieniu do poprzedniego roku. Najwyższe dochody uzyskały miasta na prawach powiatu, tj. 23 568,4 mln zł, które wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 17,8%. Dochody gmin ukształtowały się na poziomie 14 766,6 mln zł (wzrost o 17,0%), natomiast powiatów – 3 703,0 mln zł (wzrost o 22,8%). W budżecie samorządu województwa dochody osiągnęły wartość 3 294,5 mln zł, tj. o 17,9% wyższą niż przed rokiem.

Największy udział w strukturze dochodów budżetów JST w 2024 r. miały dochody własne – 54,7%. Dotacje stanowiły 18,9%, a subwencja ogólna – 26,4%. Najwyższe dochody we wszystkich trzech głównych grupach uzyskały miasta na prawach powiatu, które wyniosły odpowiednio: dochody własne – 13 427,1 mln zł (wzrost w porównaniu z 2023 r. o 21,8%), dotacje – 3 725,3 mln zł (wzrost o 6,8%) oraz subwencja ogólna – 6 416,0 mln zł (wzrost o 16,6%). Powiaty uzyskały najniższe dochody własne – 1 415,7 mln zł (wzrost o 26,5% w porównaniu z rokiem poprzednim). Najmniej środków z tytułu dotacji – 605,7 mln zł (o 8,5% więcej niż przed rokiem) oraz subwencji ogólnej – 359,7 mln zł (o 15,4% mniej) uzyskał samorząd województwa.

Tablica 45. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Table 45. Revenue of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN			udział dochodów własnych w % ogółem dochodów share of own revenue in % of total revenue	
Ogółem Total	4 868	7 561	8 873	10 530	54,7
Gminy ^a Gminas ^a	3 277	5 700	6 461	7 586	51,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	4 763	7 340	8 412	9 993	57,0
Powiaty Powiats	844	1 195	1 543	1 902	38,2
Województwo Voivodship	385	420	645	765	70,7

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

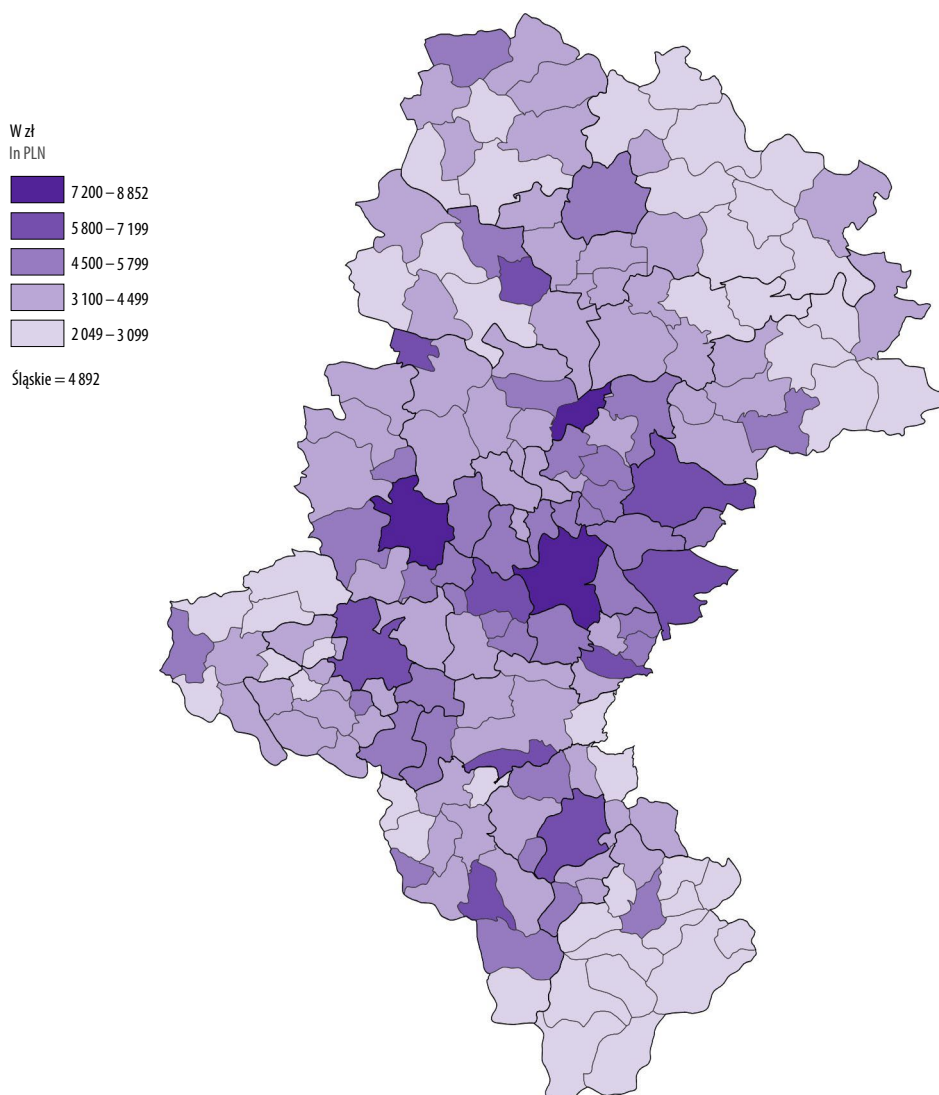
W 2024 r. dochody ogółem budżetów JST w województwie w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 10 530 zł i były wyższe niż w 2023 r. o 18,7%. Najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w miastach na prawach powiatu – 9 993 zł (wzrost o 18,8% w porównaniu z rokiem poprzednim) oraz w gminach – 7 586 zł (wzrost o 17,4%). W przypadku powiatów dochody wyniosły 1 902 zł i były wyższe niż w 2023 r. o 23,3%, a w budżecie województwa 765 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 18,7%. Podobne tendencje odnotowano w przypadku dochodów własnych, najwyższe wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca również odnotowano w miastach na prawach powiatu – 5 693 zł (o 22,9% wyższe niż

przed rokiem) oraz w gminach – 3 922 zł (wzrost o 16,3%). W powiatach dochody te wyniosły 727 zł (o 27,0% więcej niż przed rokiem), a w budżecie samorządu województwa – 541 zł (o 29,5% więcej niż przed rokiem).

Źródłami **dochodów własnych** jednostek samorządu terytorialnego są m.in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku JST, spadki, zapisy i darowizny na rzecz JST, dochody z kar pieniężnych i grzywnien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody JST, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne.

W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Mapa 48. Dochody własne^a budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2024 r.
Map 48. Own revenue^a of gminas budgets per capita, 2024

^a Dochody własne miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.
^a Own revenue of cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts.

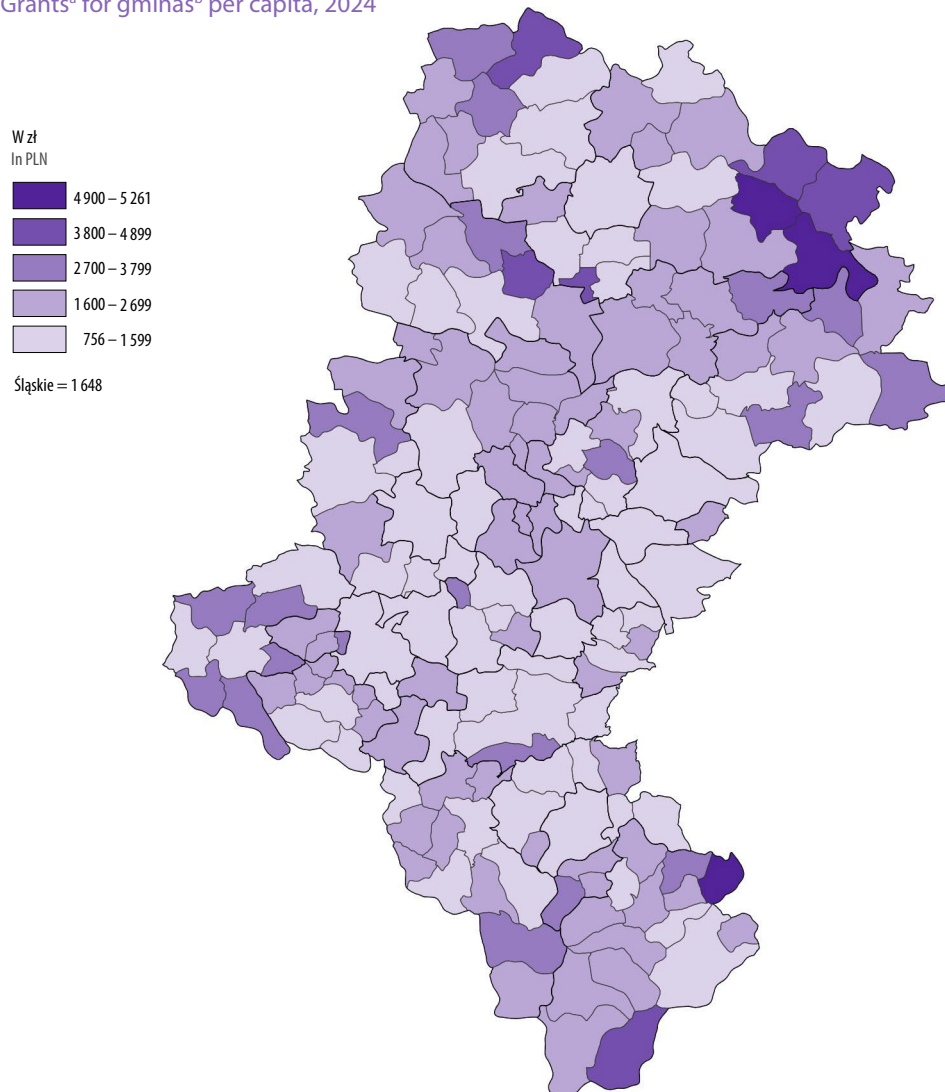
Najwyższe dochody własne wśród gmin województwa śląskiego, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, odnotowano w gminie Ożarówice (8 852 zł) oraz w Katowicach (7 753 zł), natomiast najniższe w gminach Żarnowiec (2 049 zł) i Ujszoły (2 338 zł).

W 2024 r. dotacje ogółem wyniosły 8 550,1 mln zł, co oznaczało wzrost o 13,5% w porównaniu z 2023 r. W strukturze wykonanych dochodów ogółem w województwie dotacje ogółem stanowiły 18,9%, z tego 16,2% przypadają na dotacje celowe, a 2,7% na dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (z paragrafów 200, 620, 205, 625). Więcej informacji o zagadnieniach związanych z dotacjami na realizację programów europejskich w podrozdziale 7.4.

Najwięcej dotacji ogółem, tj. 3 725,3 mln zł (43,6%) trafiło do budżetów miast na prawach powiatu, gminy otrzymały 3 368,3 mln zł (39,4%), powiaty – 850,8 mln zł (10,0%), natomiast budżet województwa – 605,7 mln zł (7,1%).

Mapa 49. Dotacje^a dla gmin^b na 1 mieszkańca w 2024 r.

Map 49. Grants^a for gminas^b per capita, 2024

a Dane dotyczą dotacji celowych oraz dotacji z §§ 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej; w 2024 r. wraz z dotacjami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (w tym z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych) i dotacjami z Funduszu Pomocy lub z innych środków na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy.
b Dotacje dla miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymywane w ramach części gminnej i powiatowej.

a Data concerning targeted grants and grants from §§ 200, 620, 205 and 625 of the budget classification; in 2024 with grants from the COVID-19 Prevention Fund (including Local Government Investment Fund) and grants from the Assistance Fund or other funds for financing or subsidising the implementation of tasks in the field of helping Ukrainian citizens.
b Grants for cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts.

Dotacje ogółem dla gmin (bez miast prawach powiatu) w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się w 2024 r. na poziomie 1 730 zł (od 756 zł w gminie Gierałtowie do 5 261 zł w gminie Ślemień), natomiast w miastach na prawach powiatu – 1 580 zł (od 1 243 zł w Dąbrowie Górniczej do 2 163 zł w Żorach). Dotacje inwestycyjne dla gmin (bez miast na prawach powiatu) w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 849 zł (od 55 zł w gminie Miedźno do 4 352 zł w gminie Ślemień), natomiast w miastach na prawach powiatu – 468 zł (od 142 zł w Zabrze do 1 187 zł w Żorach).

W 2024 r. JST otrzymały subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości 11 975,0 mln zł, tj. o 15,4% większą niż przed rokiem. Największą składową subwencji ogólnej (85,5%) stanowiła część oświatowa w kwocie 10 233,0 mln zł. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (38,8%), a następnie w budżetach miast na prawach powiatu (27,2%), gmin (25,5%) i województwa (10,9%).

7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

7.2. Expenditure of local government units

W 2024 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego były wyższe niż przed rokiem. Wydatki bieżące stanowiły 82,9% wszystkich wydatków JST. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach majątkowych wyniósł 91,4%.

W 2024 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa śląskiego wyniosły 45 562,2 mln zł i były o 12,1% wyższe niż przed rokiem. W kraju wydatki te ukształtowały się na poziomie 432 230,7 mln zł, tj. o 12,3% wyższym niż w 2023 r. Największe wydatki spośród jednostek samorządu terytorialnego poniosły miasta na prawach powiatu – 23 839,1 mln zł (wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 10,1%), następnie gminy – 14 852,0 mln zł (wzrost o 11,8%) i powiaty – 3 664,5 mln zł (wzrost o 21,3%). Wydatki województwa ukształtowały się na poziomie 3 206,5 mln zł, tj. o 19,8% wyższym niż przed rokiem.

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. wydatki bieżące w kwocie 37 760,6 mln zł stanowiły 82,9% wydatków ogółem, zaś wydatki majątkowe w kwocie 7 801,6 mln zł – 17,1%. Wydatki bieżące wzrosły o 19,8% w porównaniu z 2023 r., natomiast wydatki majątkowe spadły o 14,5%. Wzrost wydatków bieżących odnotowano na wszystkich szczeblach JST, w tym największy w powiatach (o 22,5%) i miastach na prawach powiatów (o 21,5%), a następnie w gminach (o 17,7%) i budżecie województwa (o 12,2%). W przypadku wydatków majątkowych spadek w porównaniu z 2023 r. odnotowano w budżetach miasta na prawach powiatu (o 33,3%) oraz gmin (o 6,9%), natomiast wzrost wystąpił w budżecie województwa (o 35,4%) oraz w budżetach powiatów (o 15,5%).

Najwyższy udział w wydatkach bieżących JST stanowiły wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń – 18 054,3 mln zł (47,8% wydatków bieżących JST), następne w kolejności były wydatki na zakup materiałów i usług – 8 770,1 mln zł (23,2%). Większość (91,4%) wydatków majątkowych stanowiły wydatki inwestycyjne (7 130,4 mln zł). Natomiast udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem stanowił 15,6% i zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,8 p. proc.

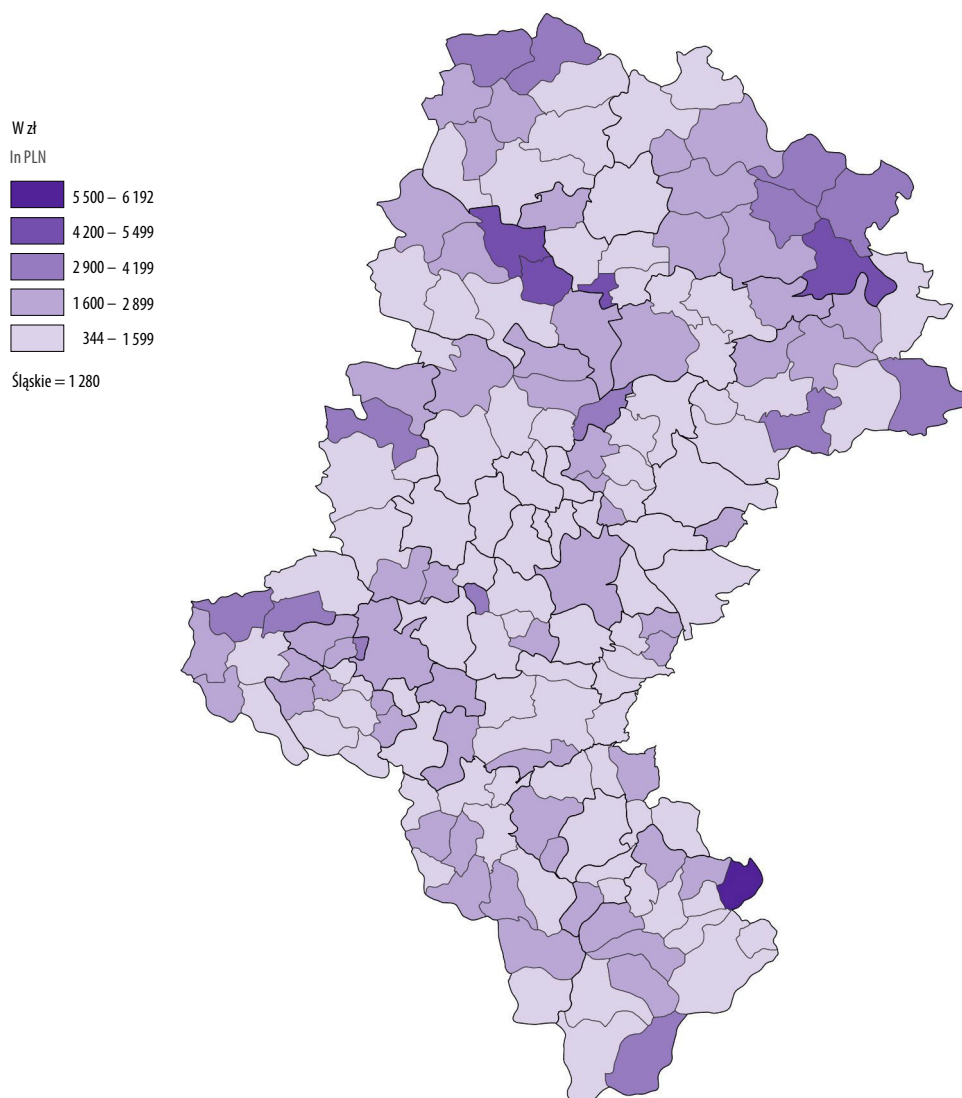
Tablica 46. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego
 Table 46. Expenditure of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział wydatków inwestycyjnych w % ogółem wydatków share of investment expenditure in % of total expenditure
Ogółem Total	4 853	7 433	9 380	10 583	15,6
Gminy ^a Gminas ^a	3 258	5 485	6 801	7 629	19,1
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	4 755	7 329	9 102	10 108	11,2
Powiaty Powiats	824	1 097	1 547	1 882	16,8
Województwo Voivodship	391	437	618	745	31,4

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

W 2024 r. wydatki inwestycyjne budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1 656 zł i były niższe niż przed rokiem o 13,3%. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w gminach – 1 454 zł (od 358 zł w Wodzisławiu Śląskim do 6 192 zł w gminie Ślemień) oraz w miastach na prawach powiatu – 1 136 zł (od 344 zł w Bytomiu do 2 162 zł w Rybniku). W województwie i w powiatach wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca były dużo niższe i wyniosły odpowiednio: 234 zł i 315 zł.

Mapa 50. Wydatki inwestycyjne budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w 2024 r.
 Map 50. Investment expenditure of gminas budgets^a per capita, 2024

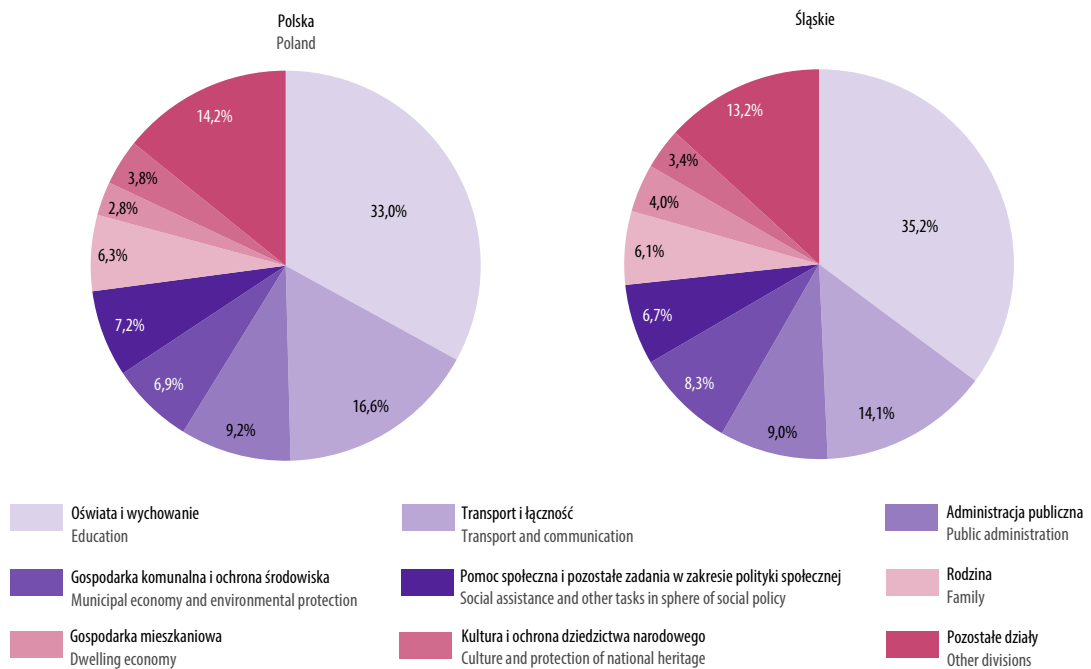

a Wydatki miast na prawach powiatu dotyczą zadań statutowych gmin i powiatów.
 a Expenditure of cities with powiat status concerns the statutory tasks of gminas and powiats.

Analiza wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej wskazuje, że prawie 87% ogólnej kwoty wydatków koncentruje się w 8 z 33 wyodrębnionych działów. Największą część stanowią nakłady na dział „Oświata i wychowanie”, których udział w 2024 r. wyniósł 35,2%. Istotne znaczenie w strukturze wydatków mają również środki przeznaczone na „Transport i łączność” (14,1%), „Administrację publiczną” (9,0%) oraz „Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska” (8,3%). Struktura wydatków JST w województwie śląskim była zbliżona do układu obserwowanego w skali całego kraju.

W porównaniu z 2023 r. największy wzrost udziału w strukturze wydatków JST odnotowano dla działu „Oświata i wychowanie” (o 3,5 p. proc.), natomiast największy spadek dla działu „Gospodarka mieszkaniowa” (o 1,6 p. proc.).

Wykres 75. Struktura wydatków budżetowych według działów w 2024 r.
 Chart 75. Structure of budgetary expenditure by divisions, 2024

7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

7.3. Result of budgets of local government units

W 2024 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa zamknęły zbiorczo rok budżetowy deficytem. Wartość zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego (według stanu w końcu roku) oraz udział zobowiązań w dochodach ogółem odnotowano na poziomie niższym w relacji do wyników z poprzedniego roku. Głównymi źródłami długu jednostek samorządu terytorialnego były kredyty i pożyczki oraz papiery wartościowe.

W 2024 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa zamknęły zbiorczo rok budżetowy deficytem w wysokości 229,8 mln zł (przed rokiem deficyt w wysokości 2 195,8 mln zł). Na tę kwotę złożył się deficyt budżetowy, który wystąpił w budżetach miast na prawach powiatu w wysokości 270,7 mln zł (przed rokiem deficyt w wysokości 1 642,6 mln zł) oraz gmin – 85,5 mln zł (przed rokiem deficyt – 664,4 mln zł). Województwo samorządowe zamknęło w 2024 r. budżet wynikiem dodatnim, ale nadwyżka w wysokości 88,0 mln zł i była mniejsza niż przed rokiem, kiedy wyniosła – 117,8 mln zł. Dodatni wynik odnotowano również w powiatach – 38,5 mln zł, które przed rokiem charakteryzowały się deficytem na poziomie 6,6 mln zł.

W kraju jednostki samorządu terytorialnego w 2024 r. zamknęły zbiorczo rok budżetowy deficytem w wysokości 819,3 mln zł. W miastach na prawach powiatu deficyt wyniósł 2 134,8 mln zł, a w gminach – 1 909,1 mln zł. Natomiast łączne budżety zarówno wszystkich powiatów, jak i wszystkich województw w kraju odnotowały nadwyżki budżetowe w wysokości odpowiednio 671,4 mln zł i 2 553,3 ml zł.

Tablica 47. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Table 47. Result of budgets of local government units

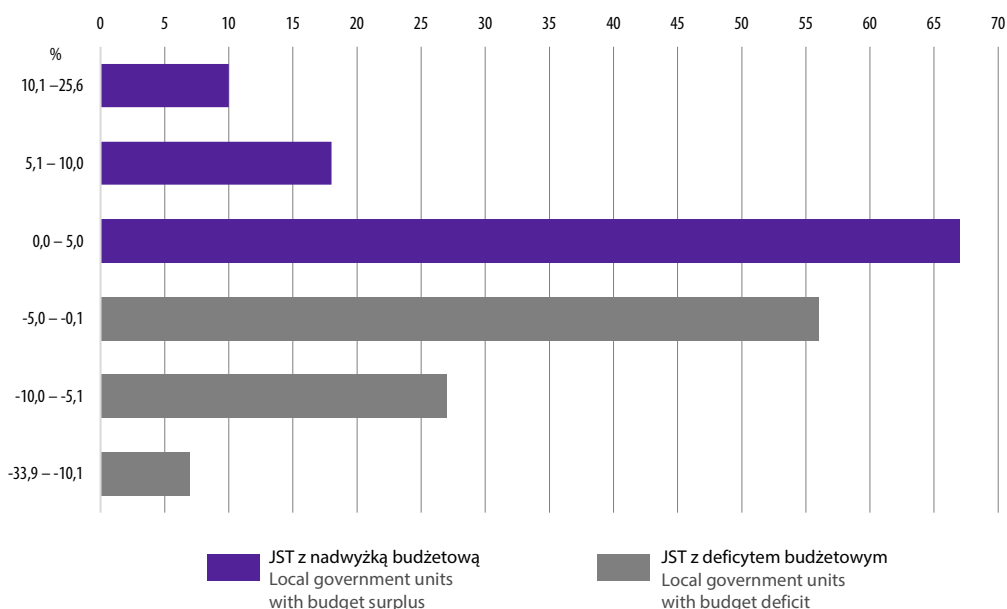
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
	w mln zł in million PLN			
Ogółem Total	69,7	569,8	-2195,8	-229,8
Gminy ^a Gminas ^a	37,9	425,0	-664,4	-85,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	20,8	25,4	-1 642,6	-270,7
Powiaty Powiats	39,4	192,2	-6,6	38,5
Województwo Voivodship	-28,4	-72,8	117,8	88,0

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Relacja deficytu jednostek samorządu terytorialnego do dochodów ogółem w województwie w 2024 r. wyniosła 0,5% (przed rokiem 5,7%). W budżetach miast na prawach powiatu relacja ta wyniosła 1,1%, a w budżetach gmin – 0,6%. Natomiast w budżecie województwa oraz w budżetach powiatów relacja nadwyżki budżetowej do dochodów ogółem wyniosła odpowiednio 2,7% i 1,0%.

Wykres 76. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2024 r.

Chart 76. Number of local government units by relation of the budget result to total revenue, 2024

Rok 2024 dla 90 jednostek samorządu terytorialnego (spośród 185 w województwie) zamknął się deficytem budżetowym (przed rokiem – 144). Dla 55 jednostek relacja deficytu do dochodów ogółem nie przekroczyła 5%, dla 28 jednostek zawierała się w przedziale od 5–10%, a w przypadku 7 wskaźnik ten był większy niż 10%. Nadwyżkę budżetową wykazało 95 jednostek (przed rokiem – 41), przy czym w 10 udział nadwyżki w dochodach ogółem przekroczył 10%. Wśród jednostek, które zanotowały nadwyżkę budżetową, najliczniejszą grupę (67) tworzyły jednostki o relacji nadwyżki do dochodów nieprzekraczającej 5%.

Spośród 148 gmin województwa (bez miast na prawach powiatu) w 72 wydatki przekroczyły dochody, a w 76 nie wydatkowano wszystkich środków budżetowych. Do gmin, które osiągnęły największy – w stosunku do dochodów – deficyt budżetowy (ponad 15%) należały: Wojkowice (33,9%), Racibórz (16,4%) oraz Czeladź (16,1%). Do gmin, które osiągnęły największą – w stosunku do dochodów – nadwyżkę budżetową należały: Psary (25,6%), Pawonków (13,9%), Przyrów (12,5%) oraz Brenna i Krzyżanowice (po 12,1%).

W 2024 r. deficyt budżetowy odnotowano w 11 spośród 19 miast na prawach powiatu. Relatywnie najwyższy deficyt wystąpił w Zabrze (12,5%) i Żorach (11,0%), natomiast najwyższą nadwyżkę odnotowano w Gliwicach (7,1%), Dąbrowie Górniczej (4,4%) oraz w Piekarach Śląskich (3,4%).

Spośród 17 powiatów województwa w 7 zanotowano deficyt budżetowy, a w 10 wystąpiła nadwyżka budżetowa. Największy deficyt zanotowano w powiatach myszkowskim, gdzie dochody przekroczyły wydatki o 12,8%, żywieckim – o 4,5% oraz gliwickim – o 4,2%. Najwyższa nadwyżka budżetowa wystąpiła w powiecie rybnickim (10,6% dochodów), tarnogórskim (7,1%) oraz bielskim (6,6%).

W 2024 r. deficyt budżetowy jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtował się na poziomie 53 zł (przed rokiem 507 zł). W miastach na prawach powiatu wskaźnik ten wyniósł 115 zł, a w gminach – 44 zł. Natomiast w samorządzie województwa oraz w powiatach odnotowano nadwyżki budżetowe w takiej samej wysokości równej 20 zł.

Zobowiązania ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa w końcu 2024 r. wyniosły 10 564,6 mln zł i były wyższe niż w końcu 2023 r. o 11,3%. Głównymi źródłami długu jednostek samorządowych były kredyty i pożyczki oraz papiery wartościowe (łącznie 10 560,0 mln zł, tj. prawie 100% ogółu). Zobowiązania wymagalne w kwocie 4,7 mln zł stanowiły jedynie 0,04% ogółu zobowiązań.

Tablica 48. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 48. Debt of local government units, 2024

As at 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem w mln zł Total in million PLN	2023=100	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN	W % dochodów ogółem In % of total revenue
Ogółem Total	10 564,6	111,3	2 462	23,3
Gminy ^a Gminas ^a	2 463,7	109,1	1 269	16,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	7 678,1	113,6	3 268	32,6
Powiaty Powiats	243,0	106,0	125	6,6
Województwo Voivodship	179,7	71,9	42	5,5

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

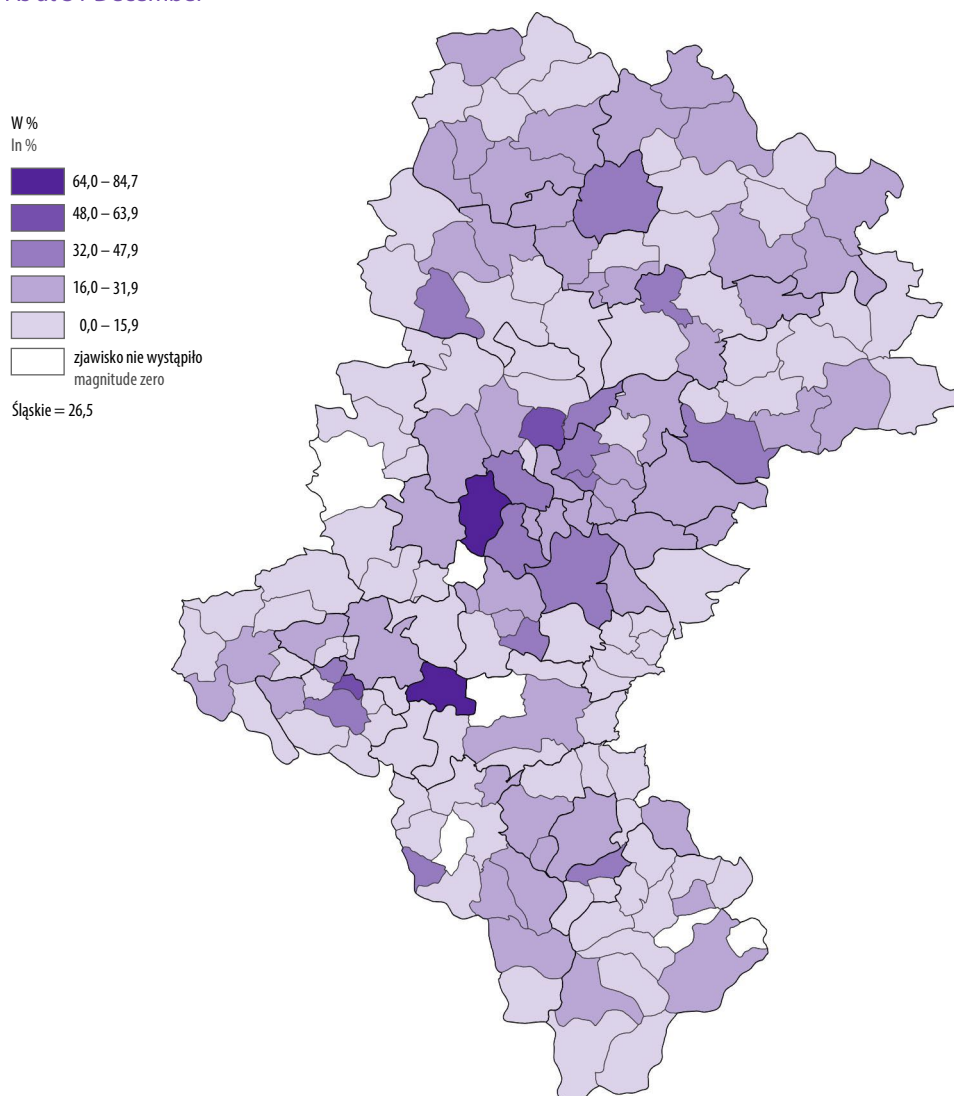
^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Mapa 51. Zadłużenie gmin^a w % dochodów ogółem w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 51. Debt of gminas^a in % of revenue, 2024

As at 31 December

^a Łącznie z gminami mającymi również status miasta na prawach powiatu.
^a Including gminas which are also cities with powiat status.

W końcu 2024 r. wartość zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w województwie śląskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 2 462 zł i była wyższa niż przed rokiem o 12,0%. Najwyższą wartość zobowiązań odnotowano w miastach na prawach powiatu (3 268 zł) oraz w gminach (1 269 zł).

7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich

7.4. Projects co-financed with EU funds

Udział wniosków o płatność do certyfikacji zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2021–2027 na terenie województwa do końca grudnia 2025 r. stanowił ponad 8% całkowitej wartości w kraju. Najwięcej środków było przeznaczonych na projekty zrealizowane w ramach Programów Fundusze Europejskie dla Śląskiego oraz Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko.

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 obowiązuje „**Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności na lata 2021–2027 w Polsce**” (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich w najbliższej dekadzie. W ramach UP realizowanych jest 8 programów na poziomie krajowym (zarządzanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) oraz 16 programów regionalnych (zarządzanych przez Urzędy Marszałkowskie). Dane pochodzą z systemu teleinformatycznego wykorzystywanego na potrzeby wdrażania Funduszy Europejskich w Polsce w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. System ten nie obejmuje programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 (FEPŻ), z tego powodu dane dla tego programu nie są prezentowane.

Wartość umów/decyzji o dofinansowanie oznacza kwotę wynikającą z podpisania dokumentów między instytucją np. Urzędem Marszałkowskim a beneficjentem np. gminą, firmą. Natomiast **wartość wniosków o płatność do certyfikacji** to etap rozliczania i refundacji wydatków. Wnioski o płatność do certyfikacji obejmują wydatki już sprawdzone i zatwierdzone przez instytucje, które mogą zostać przedstawione Komisji Europejskiej do refundacji. Ich wartość jest zazwyczaj znacznie niższa niż wartość samych umów, co wynika z cyklu realizacji projektów. Jest to kwota, którą beneficjent faktycznie wydał i zgłosił wniosek do urzędu, aby otrzymać jej zwrot.

Wartość całkowita wniosków o płatność do certyfikacji zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2021–2027 do końca grudnia 2025 r. wyniosła 4 970,5 mln zł i stanowiła 8,3% w skali kraju. Wśród nich 67,6% stanowiły wnioski dofinansowane ze środków UE. Na wartość całkowitą wniosków o płatność do certyfikacji składały się m.in. programy: Fundusze Europejskie dla Śląskiego (w kwocie 2 938,9 mln zł), Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (1 771,9 mln zł) oraz Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (211,9 mln zł), z których łącznie pochodziło 99,0% środków.

Wartość całkowita wniosków o płatność do certyfikacji zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2021–2027 do końca grudnia 2025 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 1 166 zł (w kraju – 1 535 zł). Biorąc pod uwagę rodzaje programów, najwyższy wskaźnik zanotowano dla Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego (690 zł) oraz dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (416 zł), natomiast najniższy dla Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego oraz dla Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa (po 3 zł).

Tablica 49. Wartość umów/decyzji o dofinansowanie ramach Umowy Partnerstwa 2021–2027 na terenie województwa do 31 grudnia 2025 r.

Table 49. Value of grant agreements/decisions under the Partnership Agreement 2021-2027 in the Voivodship until 31 December 2025

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym wartość wniosków o płatność do certyfikacji Of which value of payment applications			
		razem total	w tym dofinansowane ze środków Unii Europejskiej of which co-financing from the European Union resources	w % ogółem in % of grand total	na 1 mieszkańca ^a w zł per capita ^a in PLN
Ogółem Total	29 920,3	4 970,5	3 359,8	16,6	1 166
w tym: of which:					
Fundusze Europejskie Infrastruktura, Klimat, Środowisko European Funds for Infrastructure, Climate and Environment	8 066,4	1 771,9	1 226,2	22,0	416
Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki European Funds for Smart Economy	1 527,4	211,9	86,2	13,9	50
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy European Funds for Digital Development	138,3	24,7	13,6	17,9	6
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego European Funds for Social Development	91,6	11,0	9,3	12,0	3
Fundusze Europejskie dla Rybactwa European Funds for Fisheries	53,2	12,0	8,2	22,6	3
Regionalne Fundusze Europejskie Regional European Funds	20 043,2	2 938,9	2 016,3	14,7	690

a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia 2025 r.

Źródło: dane Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

a For the purpose of calculating data, the number of population as of 31 December 2025 was adopted.

Source: data of the Ministry of Funds and Regional Policy.

Dotacje z funduszy europejskich (nie tylko z budżetu Unii Europejskiej, ale także ze środków pochodzących z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy) oznaczone są w klasyfikacji dochodów budżetowych czterema paragrafami:

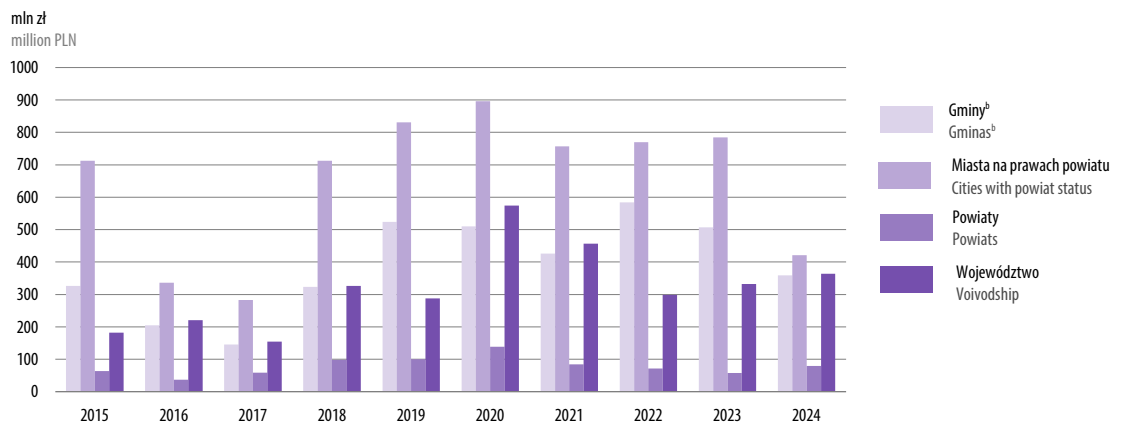
- §§ 200 i 620 dotyczą ram finansowych okresu 2007–2013 oraz źródeł pozaujawnych,
- §§ 205 i 625 dotyczą ram finansowych okresu 2014–2020.

Dotacje z tytułu §§ 200 i 205 odnoszą się do projektów i zadań o charakterze nieinwestycyjnym, a dotacje z §§ 620 i 625 – do zadań inwestycyjnych. Dotacje te wchodziły do budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdy jednostki te skutecznie aplikują o ich przyznanie.

Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich dla jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. wyniosły łącznie 1 223,3 mln zł i były niższe o 27,3% niż w 2023 r. Ponad 34% z nich otrzymały miasta na prawach powiatu – 420,6 mln zł (tj. o 46,4% mniej niż w 2023 r.).

Wykres 77. Dotacje otrzymane przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację projektów europejskich^a

Chart 77. Grants received by local government units for the implementation of European projects^a

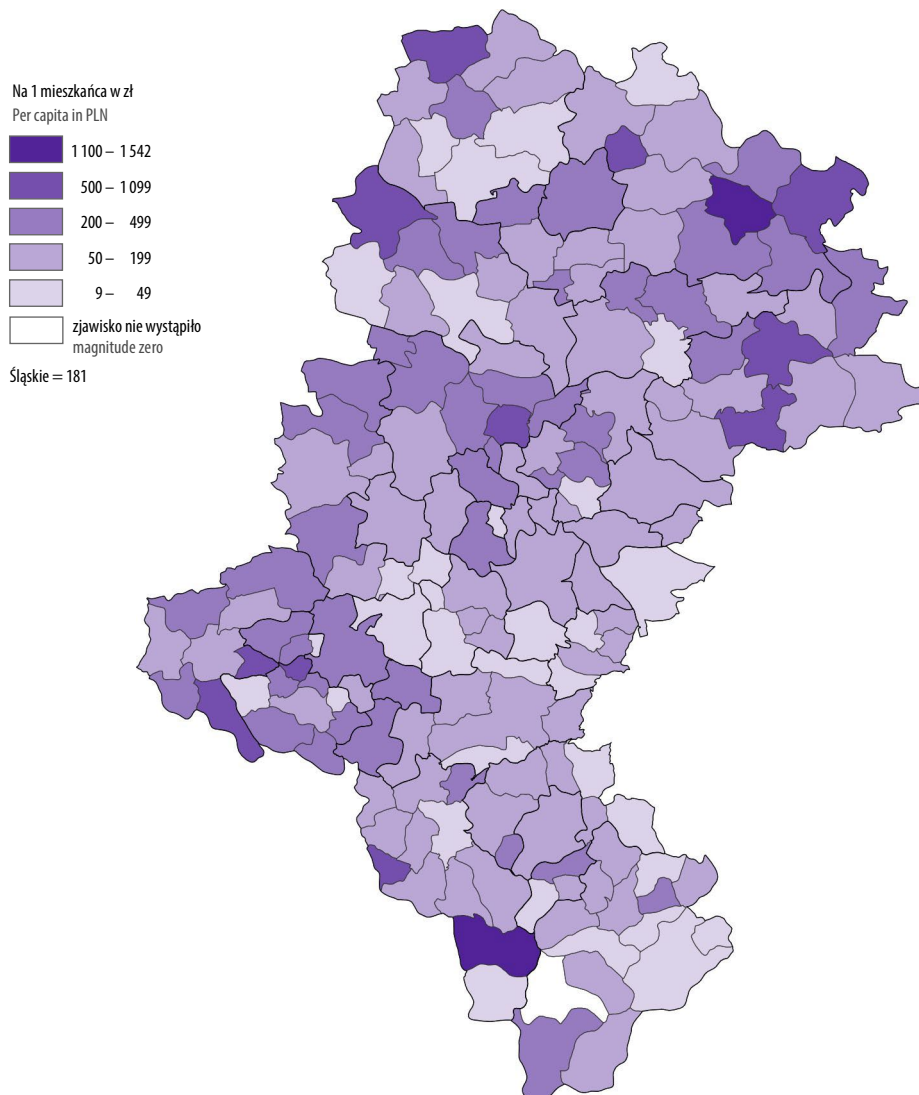
a Dane dotyczą dotacji z §§ 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Data relate to grants from §§ 200, 620, 205 and 625 of the budget classification. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Wartość dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego otrzymanych na realizację projektów europejskich w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 r. wyniosła 284 zł (przed rokiem – 388 zł). Najwięcej środków otrzymały gminy – 185 zł oraz miasta na prawach powiatu – 178 zł. Najmniej środków w stosunku do liczby mieszkańców trafiło natomiast do budżetów powiatów – 41 zł.

Spośród 148 gmin województwa (bez miast na prawach powiatu) najwyższe dotacje z ww. programów w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w gminie Przyrów (1 542 zł) i Wisła (1 338 zł), a najniższe w gminie Czerwionka-Leszczyny (9 zł) oraz Ornontowice i Knurów (po 10 zł). W 2024 r. 1 gmina nie otrzymała dotacji na projekty europejskie.

W ramach 19 miast na prawach powiatu najwyższe dotacje na projekty europejskie zanotowano w Żorach (466 zł) oraz w Rybniku (383 zł), a najniższe w Tychach (30 zł) i Jaworznie (35 zł).

Mapa 52. Dotacje otrzymane przez gminy^a na realizację projektów europejskich^b w 2024 r.
 Map 52. Grants received by gminas^a for the implementation of European project^b, 2024

a Łącznie z gminami mającymi również status miasta na prawach powiatu. Dotacje miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej. b Dotacje z §§ 200 i 620 oraz z §§ 205 i 625 według klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

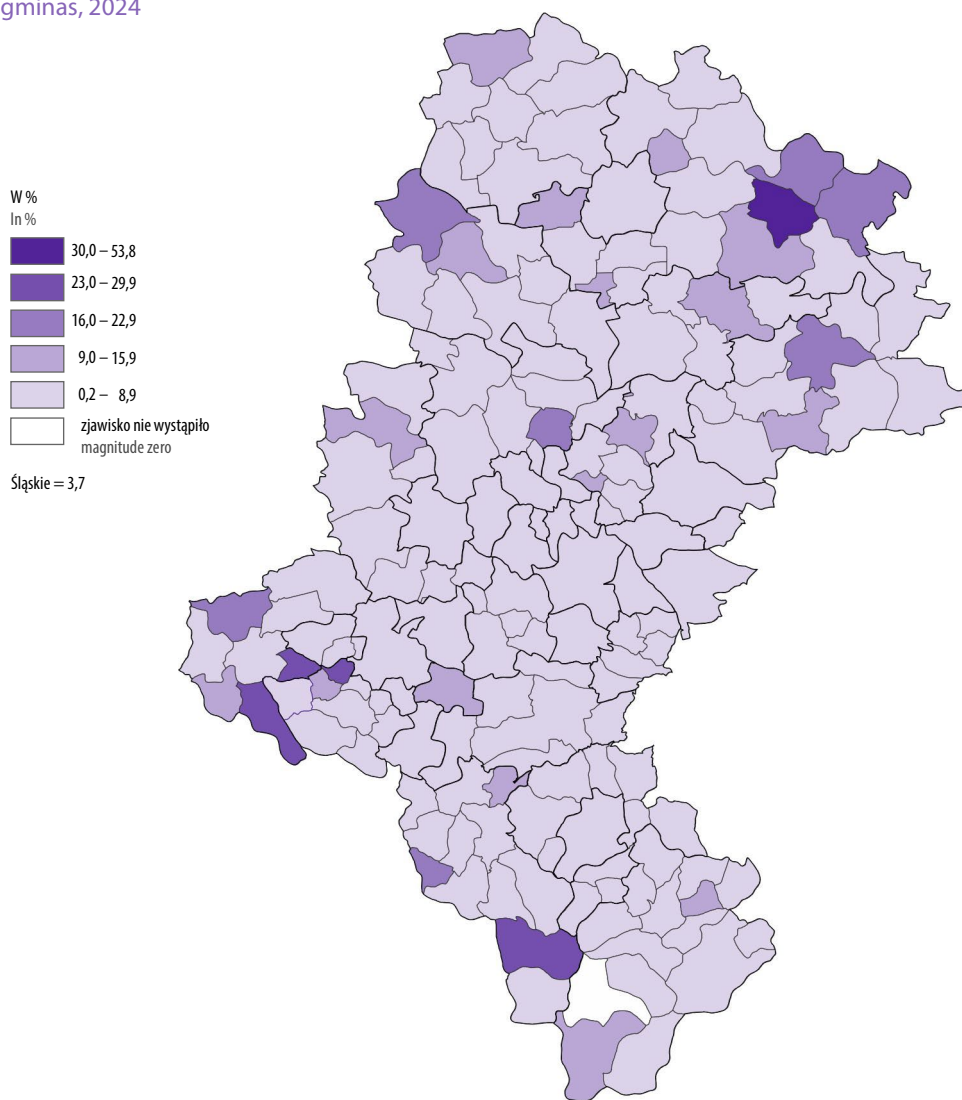
a Including of gminas which are also cities with powiat status. Grants for cities with powiat status include amounts received for gmina and powiat. b Grants from paragraphs 200, 620 and 205, 625 divided according to classification of budget incomes and expenses.

Relacja wartości dotacji na projekty europejskie do dochodów własnych w województwie w 2024 r. wyniosła 4,9% (przed rokiem – 8,2%). W gminach relacja ta wyniosła 4,7%, w miastach na prawach powiatu 3,1%, a w powiatach 5,6%. W budżecie województwa udział dotacji na projekty europejskie w dochodach własnych wyniósł 15,6%.

Dotacje na zadania inwestycyjne przekazane dla jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. wyniosły 770,1 mln zł i stanowiły 63,0% ogółu dotacji europejskich. Najwięcej środków na zadania inwestycyjne otrzymały miasta na prawach powiatu – 346,2 mln zł oraz gminy – 254,9 mln zł. Najmniej środków inwestycyjnych przekazano do budżetów powiatów – 40,5 mln zł.

Mapa 53. Relacja dotacji otrzymanych przez gminy^a na realizację projektów europejskich^b do dochodów własnych w 2024 r.

Map 53. Relation of grants received by gminas^a for the implementation of European project^b to own revenue of gminas, 2024

a łącznie z gminami mającymi również status miasta na prawach powiatu. Dotacje miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej. b Dotacje z §§ 200 i 620 oraz z §§ 205 i 625 według klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

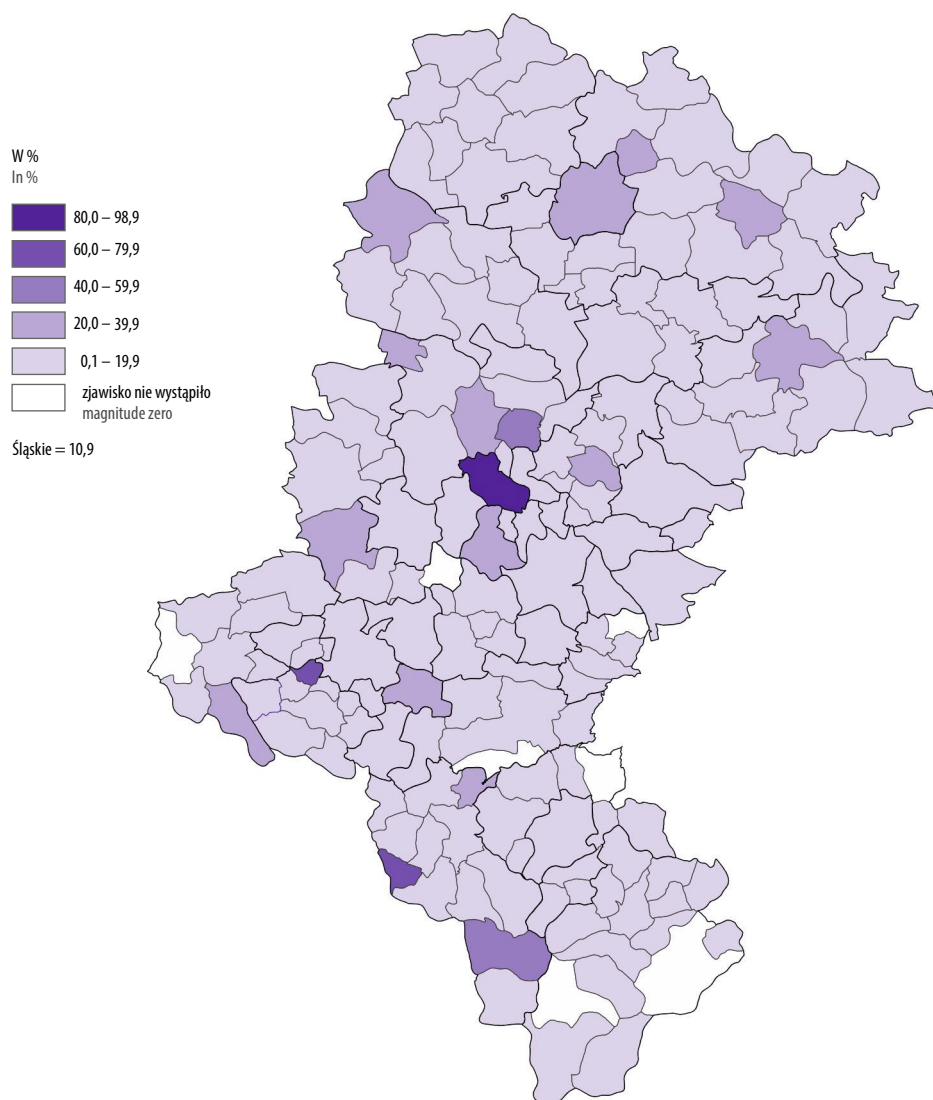
a Including of gminas which are also cities with powiat status. Grants for cities with powiat status include amounts received for gmina and powiat. b Grants from paragraphs 200, 620 and 205, 625 divided according to classification of budget incomes and expenses.

Dotacje inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 r. wyniosły 179 zł, przy czym najwięcej środków inwestycyjnych otrzymały miasta na prawach powiatu – 147 zł oraz gminy – 131 zł. Najmniej środków inwestycyjnych w stosunku do liczby mieszkańców trafiło natomiast do budżetów powiatów – 21 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych na projekty europejskie w wydatkach inwestycyjnych w 2024 r. wyniósł 10,8%. W miastach na prawach powiatu odsetek ten wyniósł 12,9%, w gminach 9,0%, a w powiatach 6,6%. W budżecie województwa udział europejskich dotacji inwestycyjnych w wydatkach inwestycyjnych wyniósł 12,8%.

Mapa 54. Udział europejskich dotacji inwestycyjnych^a w wydatkach inwestycyjnych ogółem w gminach^b w 2024 r.

Map 54. Share of the European investment^a grants in total investment expenditure of gminas^b, 2024

a Dotacje z §§ 620 i 625 według klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych. b Łącznie z gminami mającymi również status miasta na prawach powiatu. Dotacje miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.

a Subsidies under §§ 620 and 625 according to the classification of budget revenues and expenditures. b Including of gminas which are also cities with powiat status. Subsidies of cities with powiat status include funds received within gmina and powiat part.

7.5. Planowanie przestrzenne i rewitalizacja

7.5. Spatial planning and revitalisation

7.5.1. Planowanie przestrzenne

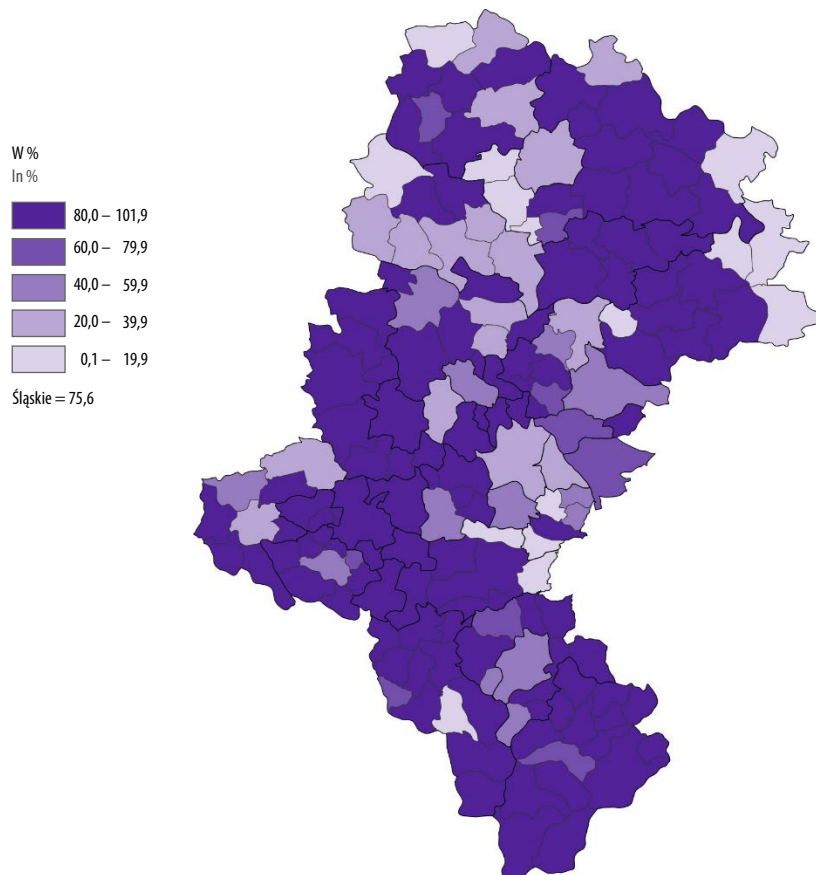
7.5.1. Spatial planning

Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem województwa w 2024 r. był wyższy niż przed rokiem. Na koniec 2024 r. działania rewitalizacyjne na podstawie gminnego programu rewitalizacji prowadziło więcej gmin niż przed rokiem. W skali roku zwiększyła się liczba przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji zaplanowanych przez gminy, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR na cały okres obowiązywania programu.

W 2024 r. w województwie obowiązywało 4 039 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tj. o 137 więcej niż przed rokiem. Powierzchnia gmin objęta ww. planami wynosiła 933,0 tys. ha i zwiększyła się w relacji do 2023 r. o 6,4 tys. ha. Udział tej powierzchni w powierzchni ogółem województwa wyniósł 75,6% (w kraju – 32,5%) i był o 0,5 p. proc. wyższy niż przed rokiem. Województwo śląskie zajmowało 1. miejsce w kraju, pod względem wysokości tego wskaźnika.

Mapa 55. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem^a w 2024 r.

Map 55. Share of the area covered by binding local spatial management plans in total area^a, 2024

^a Wartość wskaźnika większa od 100% wynika z rozbieżności zapisów w dokumentacji planistycznej gmin w stosunku do powierzchni geodezyjnej publikowanej przez GUGIK z uwzględnieniem prowadzonej od 2006 r. rewizji granic jednostek terytorialnych.

^a The index value greater than 100% results from the discrepancy in the planning documentation of the municipalities in relation to the geodetic area published by GUGIK, taking into account the revision of territorial units' borders since 2006.

We wszystkich gminach województwa obowiązywał przynajmniej jeden plan zagospodarowania przestrzennego. W 51 gminach (30,5% wszystkich gmin) pokrycie obowiązującymi planami było całkowite, a w kolejnych 58 (34,7%) większe niż 90%. W 7 gminach udział ten był niższy niż 10%, z najniższymi wartościami zanotowanymi w gminach Żarnowiec (0,1%), Starcza (0,2%) i Irządze (0,6%).

Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania wyniosła 678 (tj. o 26 więcej niż przed rokiem), a ich powierzchnia stanowiła 21,2% powierzchni województwa (21,0% przed rokiem).

7.5.2. Rewitalizacja

7.5.2. Revitalisation

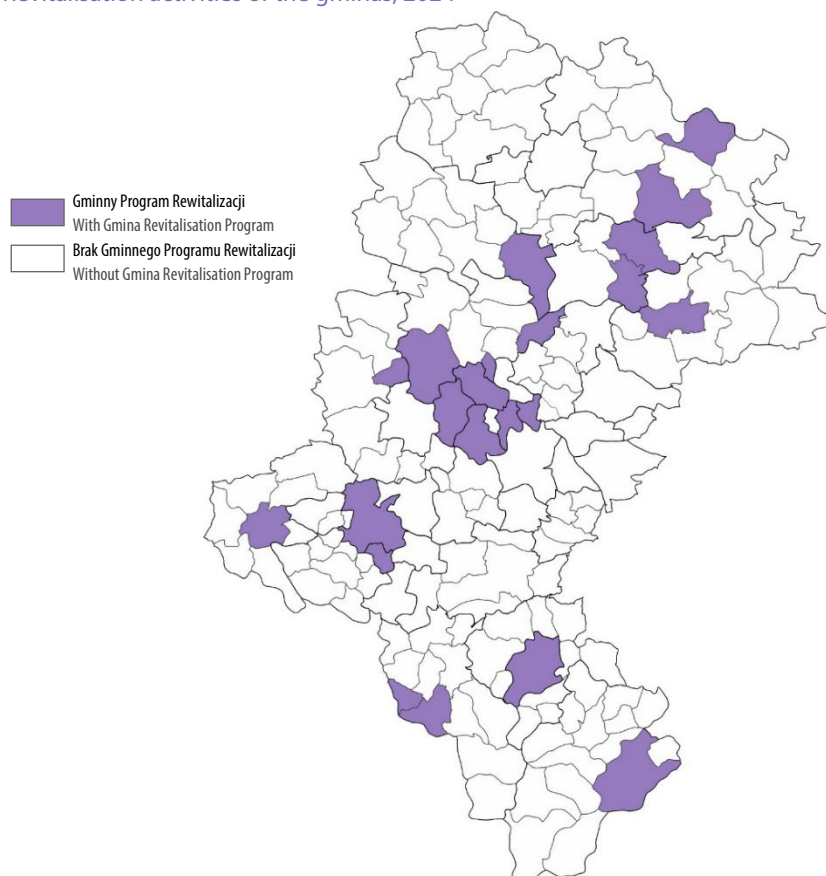
Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, gminy zyskały możliwość prowadzenia procesów rewitalizacyjnych w oparciu o gminne programy rewitalizacji (GPR). W okresie przejściowym, tj. do końca 2023 r., działania rewitalizacyjne mogły być prowadzone również na podstawie programów rewitalizacji (PR) wprowadzanych na podstawie ustawy o samorządzie gminnym lub innych dokumentów strategicznych (IDS). Od 1 stycznia 2024 r. jedynymi programami w oparciu, o które gminy mogą prowadzić działania rewitalizacyjne pozostają GPR przyjęte na podstawie ustawy o rewitalizacji.

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji, na podstawie działań przygotowanych przez gminy i prowadzonych na podstawie gminnego programu rewitalizacji (GPR).

Na koniec 2024 r. Gminny Program Rewitalizacji (GPR) posiadały 22 gminy (13,2% gmin), z tego 20,0% gmin miejskich, 36,8% miast na prawach powiatu, 7,5% gmin wiejskich i 8,0% gmin miejsko-miejskich.

Mapa 56. Aktywność gmin w zakresie rewitalizacji w 2024 r.

Map 56. Revitalisation activities of the gminas, 2024

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (m.in.: niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (m.in.: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (m.in.: niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznych (m.in.: degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

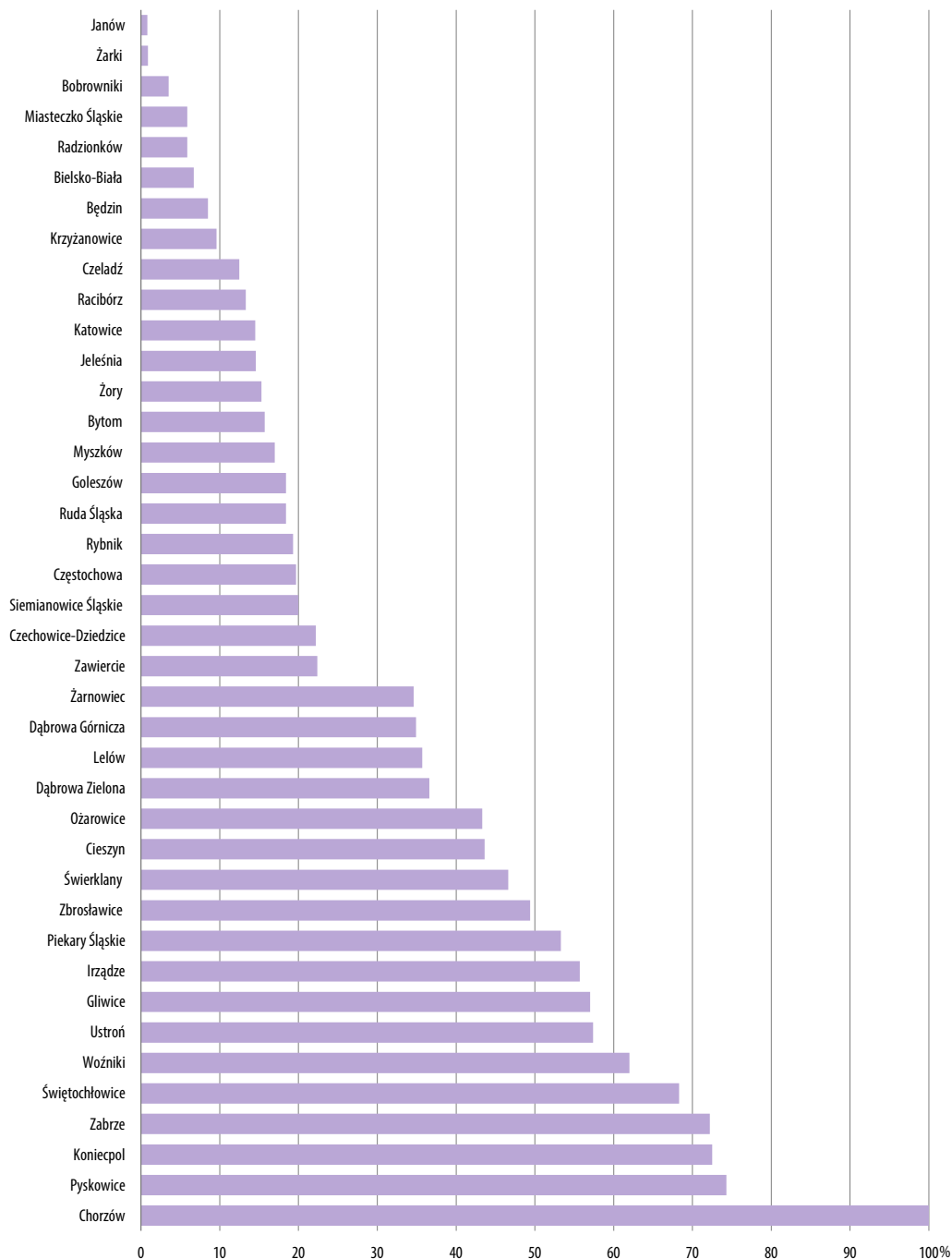
W 2024 r. 40 gmin przekazało informacje o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (24,0% wszystkich gmin w województwie). Łączna powierzchnia wyznaczonych przez te gminy obszarów zdegradowanych wyniosła 103,3 tys. ha.

Tablica 50. Obszary zdegradowane w gminach
Table 50. Degraded area in gminas

Wyszczególnienie Specification	2023	2024		2023	2024	
	liczba gmin, które wyznaczyły obszar zdegradowany number of gminas which have designated degraded area			powierzchnia obszaru zdegradowanego ^a area of degraded area ^a		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % in %		w ha in ha	w % in %	
Ogółem Total	25	40	100,0	51 846	103 311	100,0
Gminy miejskie ^b Urban gminas ^b	7	10	25,0	9 079	12 114	11,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	6	14	35,0	8 851	39 642	38,4
Gminy wiejskie Rural gminas	8	12	30,0	22 424	31 438	30,4
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas	4	4	10,0	11 492	20 117	19,5

a W momencie jego wyznaczenia. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a At the time of designation. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Wykres 78. Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni ogółem gmin w 2024 r.
 Chart 78. Degraded area as a percentage of the total area of gminas, 2024

U w a g a. W gminach, które nie zostały zaprezentowane na wykresie zjawisko nie wystąpiło.
 Note. In the gminas that were not shown on the chart, the phenomenon did not occur.

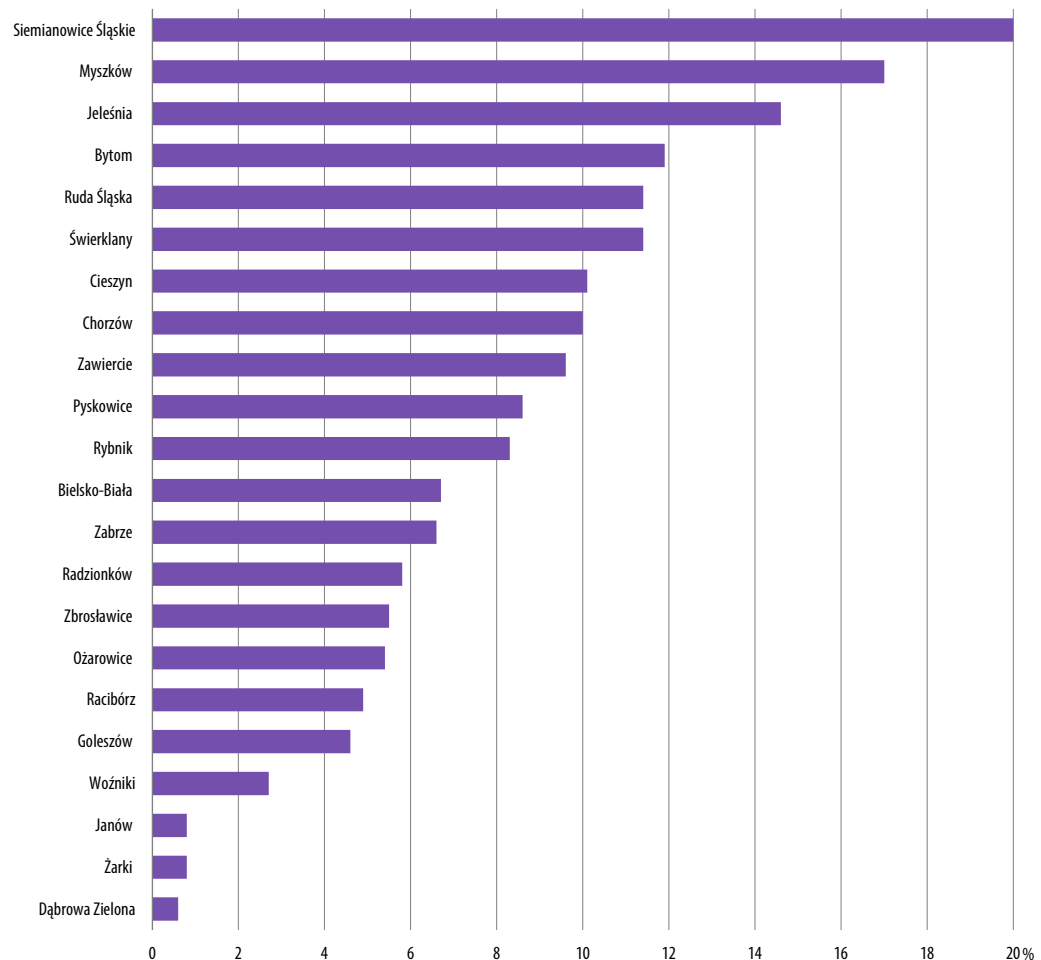
W końcu 2024 r. na obszarze zdegradowanym zamieszkiwało 1 095,3 tys. osób, które stanowiły 25,5% ogółu ludności w województwie.

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego o charakterze gospodarczym lub środowiskowym lub technicznym lub przestrzennie-funkcjonalnym, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji powinien być wyznaczony na podstawie zapisów uchwały rady gminy lub przynajmniej wskazany w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy.

W 2024 r. obszar rewitalizacji w gminach, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR obejmował 12,9 tys. ha, tj. o 26,9% więcej niż w 2023 r. Stanowił on 1,0% powierzchni województwa (0,8% przed rokiem). Wśród typów funkcjonalnych terenów, na których ustanowiono obszar rewitalizacyjny, dominowały tereny mieszkalne łącznie z towarzyszącymi terenami usługowymi i komunalnymi. Stanowiły one 70,9%, z czego 52,6% znajdowało się w mieście, a 18,3% na wsi. Udział terenów zieleni w powierzchni obszarów rewitalizacyjnych wyniósł 3,0%, terenów niezamieszkałych zabudowanych – 22,5%, a pozostałych terenów niezamieszkałych – 3,6%.

Wykres 79. Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR w 2024 r.

Chart 79. Share of the revitalisation area in the total area of the gmins that carried out revitalisation activities on the basis of the GPR, 2024

U w a g a. W gminach, które nie zostały zaprezentowane na wykresie zjawisko nie wystąpiło.
N o t e. In the gminas that were not shown on the chart, the phenomenon did not occur.

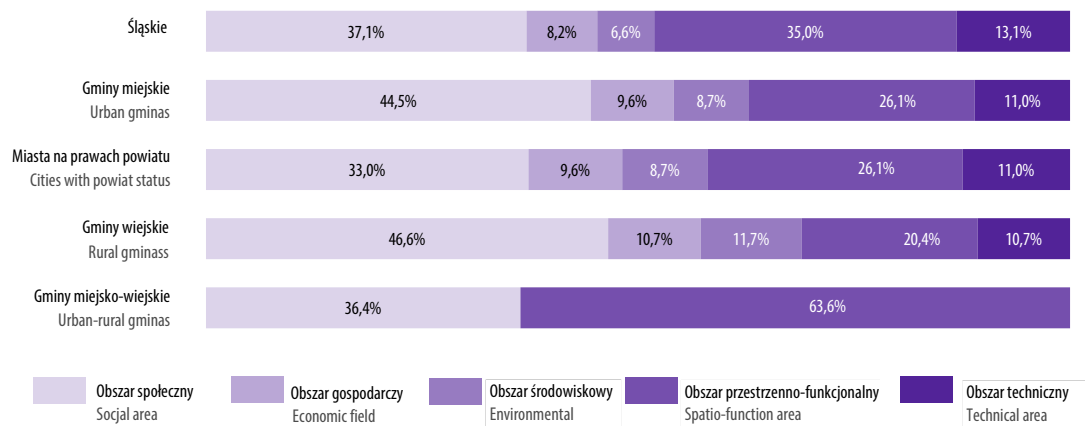
W końcu 2024 r. na obszarze rewitalizacji zamieszkiwało 299,0 tys. osób, tj. o 74,4% więcej niż w końcu 2023 r. Mieszkańcy tych terenów stanowili 7,0% ogółu ludności.

Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji to sformalizowana i zdefiniowana w programach rewitalizacji forma aktywności podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji służąca realizacji celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia realizowane mogą być przez gminę (jej jednostki organizacyjne) lub inny podmiot publiczny lub prywatny. Przedsięwzięcia podstawowe to takie, dla których zawarto: nazwy przedsięwzięć i podmioty je realizujące, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość środków finansowych, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia, dla których nie ma możliwości wskazania powyższych informacji – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – stanowią przedsięwzięcia dopuszczalne.

W 2024 r. liczba przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji zaplanowanych przez gminy, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR na cały okres obowiązywania programu ogółem wyniosła 976, tj. o 64 więcej niż w 2023 r. Udział przedsięwzięć zaplanowanych według rodzaju gmin do ogółu przedsięwzięć zaplanowanych był zróżnicowany. Odsetek przedsięwzięć zaplanowanych w miastach na prawach powiatu wyniósł 63,7%, w gminach miejskich – 22,3%, w gminach wiejskich – 10,6%, a w gminach miejsko-miejskich – 3,4%. Biorąc pod uwagę obszar interwencji, najwięcej przedsięwzięć zanotowano w obszarze społecznym (37,1% wobec 36,3% przed rokiem), następnie w obszarze przestrzenno-funkcyjnym (35,0% wobec 34,2%), a najmniej w obszarze środowiskowym (6,6% wobec 10,9%).

Wykres 80. Struktura przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji zaplanowanych w GPR według obszaru interwencji w 2024 r.

Chart 80. Structure of revitalisation undertakings planned in GPR revitalisation programme by intervention areas in 2024

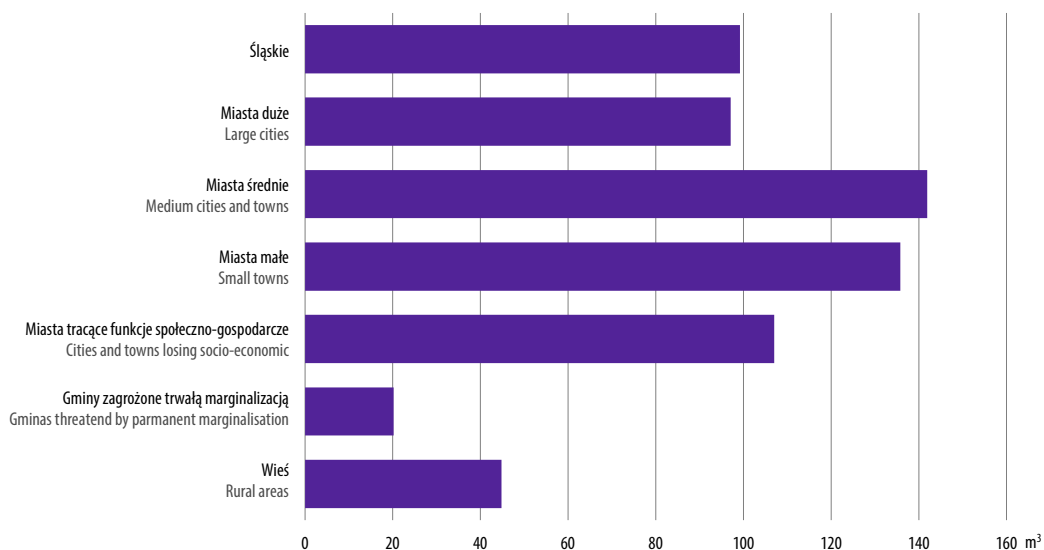
Udział przedsięwzięć rozpoczętych/realizowanych i nie zakończonych wśród ogółu przedsięwzięć zaplanowanych na cały okres obowiązywania GPR w gminach województwa śląskiego wyniósł 11,5% (przed rokiem – 8,8%). Analogiczny odsetek w gminach miejskich wyniósł 12,4%, w miastach na prawach powiatu – 12,9%, a w gminach wiejskich – 4,9%.

Wybrane dane dla Obszarów Strategicznej Interwencji na tle miast i obszarów wiejskich w województwie śląskim

Selected data for Strategic Intervention Areas (OSI) in relation to cities and rural areas in Śląskie Voivodship

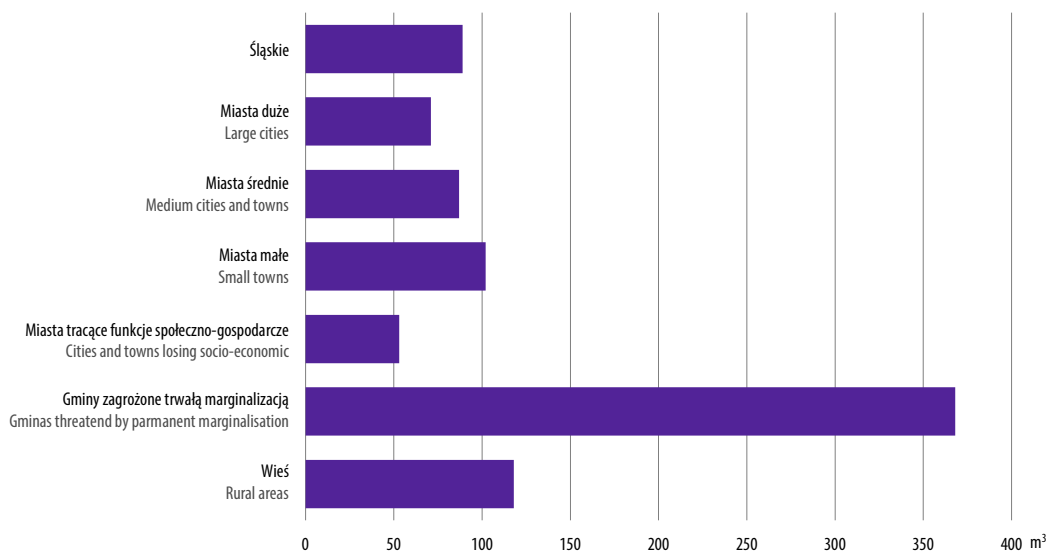
Wykres 81. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca w 2024 r.

Chart 81. Total industrial and municipal wastewater requiring treatment, discharged to water or into the ground during the year, per capita, 2024

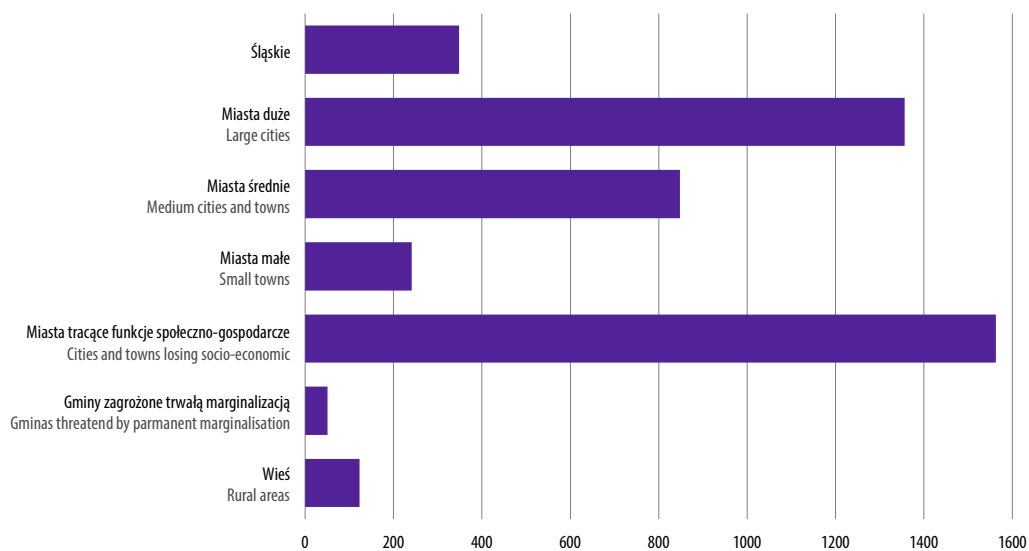

Wykres 82. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 mieszkańca w 2024 r.

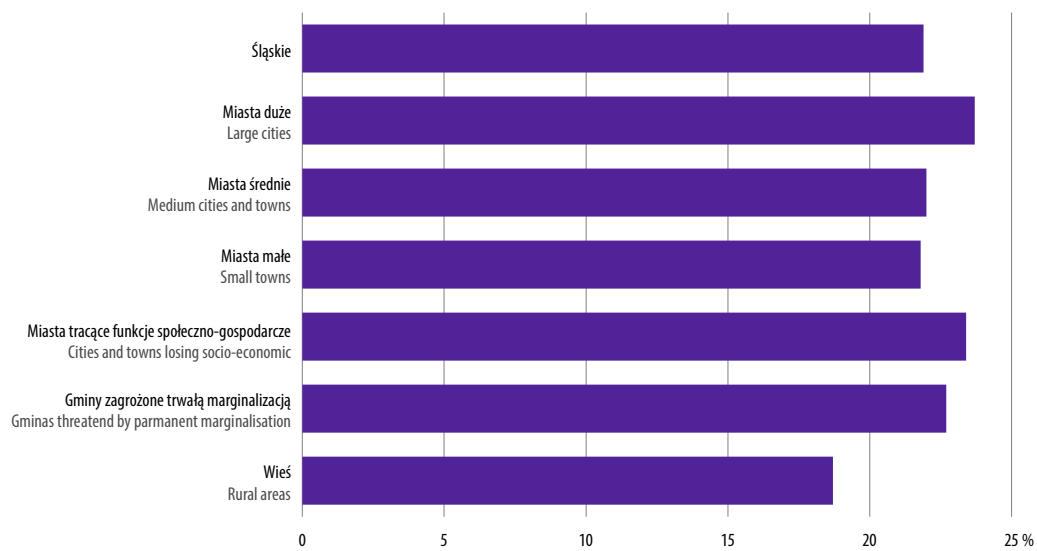
Chart 82. Water consumption for the needs of the national economy and population per capita, 2024

Wykres 83. Gęstość zaludnienia w 2024 r.
Chart 83. Population density, 2024

Wykres 84. Udział ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności w 2024 r.
Chart 84. Share of population aged 65 and over in total population, 2024

Wykres 85. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2024 r.

Chart 85. Natural increase per 1 000 population, 2024

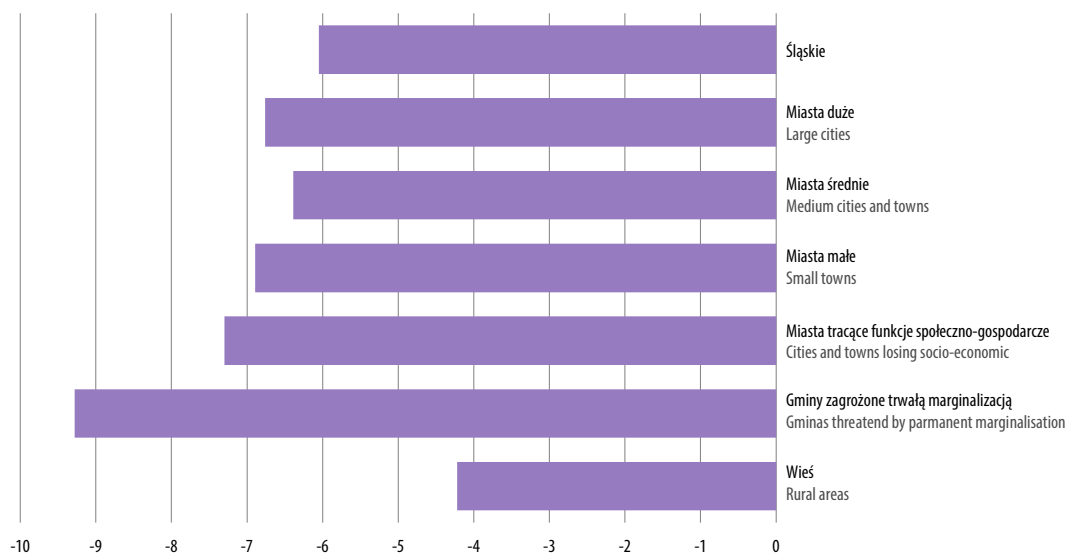
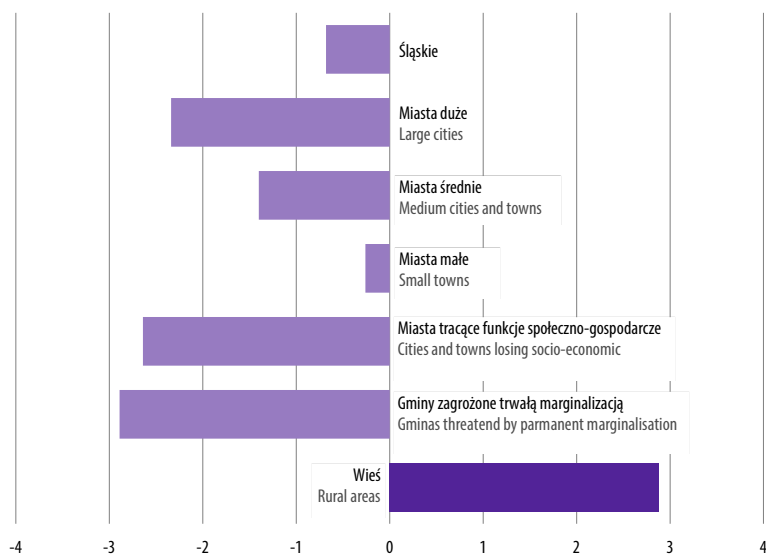
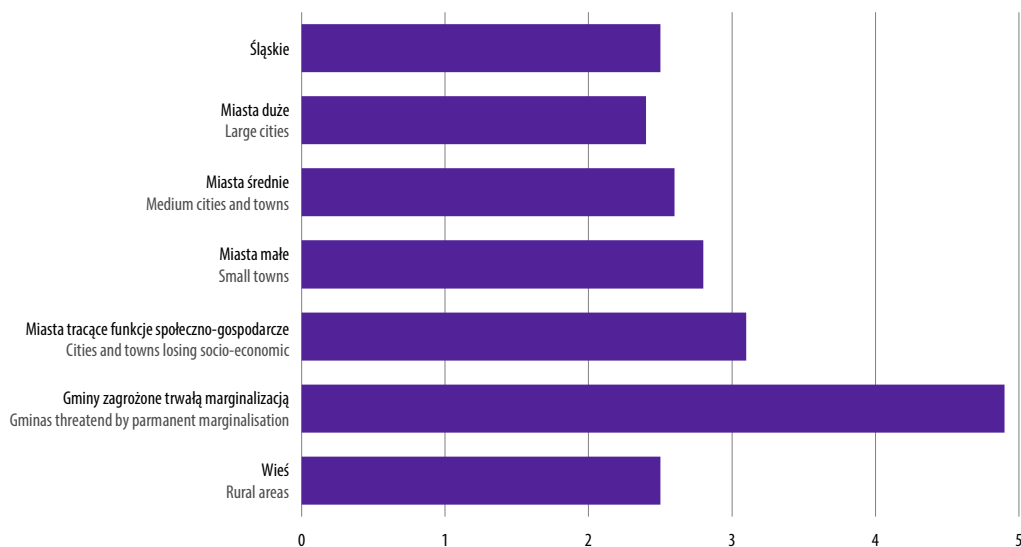
Wykres 86. Saldo migracji ogółem (na pobyt stały) na 1 000 ludności w 2024 r.

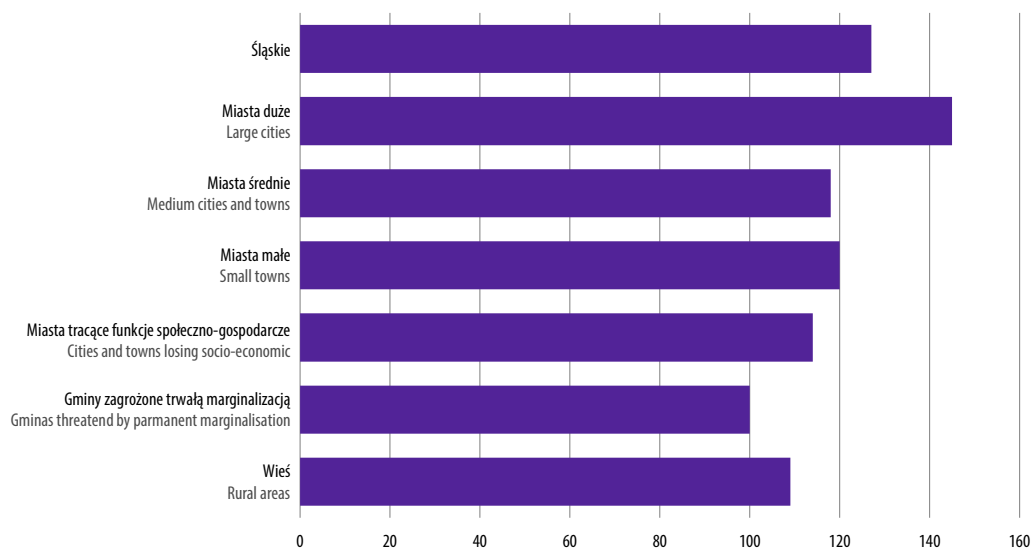
Chart 86. Net migration for permanent residence per 1 000 population, 2024

Wykres 87. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2024 r.
 Chart 87. Number of registered unemployed persons per 100 people of working age, 2024

Wykres 88. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1 000 ludności w 2024 r.
 Chart 88. Number of national economy entities in the REGON register per 1 000 population, 2024

Wykres 89. Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w 2024 r.

Chart 89. Share of population using the water supply system, 2024

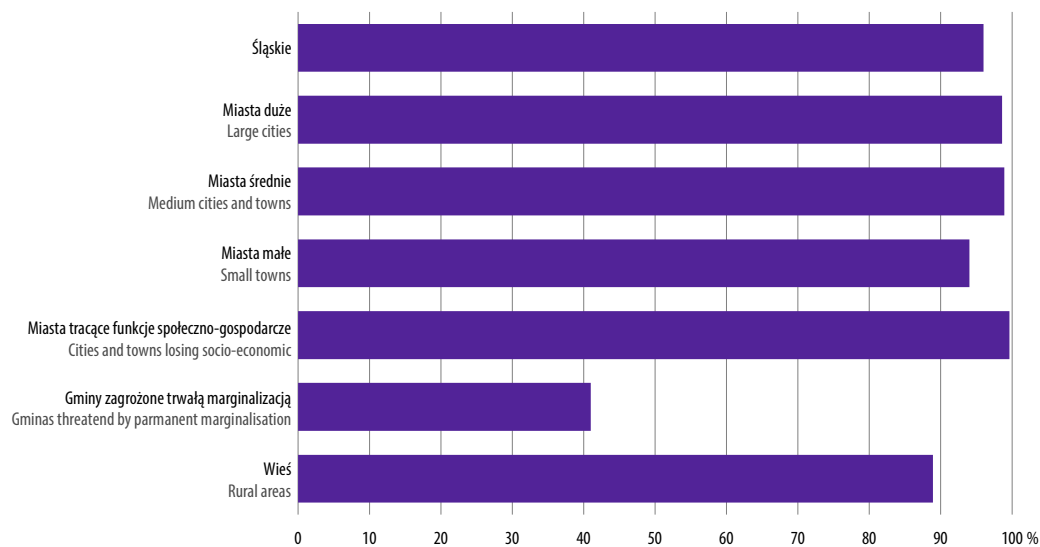
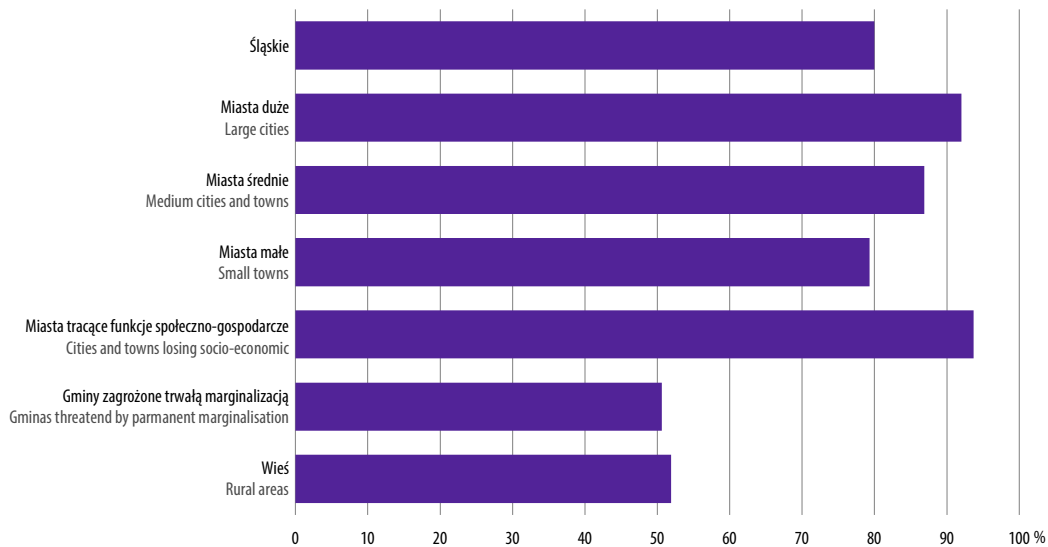
Wykres 90. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2024 r.

Chart 90. Share of population using the sewerage system, 2024

Rozdział 8. Wybrane dane o województwie śląskim

Chapter 8. Selected statistics for Śląskie Voivodship

Tablica 51. Wybrane dane o województwie śląskim
Table 51. Selected statistics for Śląskie Voivodship

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące)	2 002 913	1 130 774	1 156 679	1 491 868	1 815 350
2	Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł (ceny bieżące)	446 561	276 581	485 326	416 777	779 501
3	Ścieki komunalne odprowadzone na 1 mieszkańca w dm^3	0,033	0,033	0,034	0,034	0,035
4	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w %	30,7	34,7	35,9	39,1	39,3
5	Przyrost naturalny na 1 000 ludności	-1,9	-1,4	-1,4	-2,1	-2,5
6	Urodzenia żywe na 1 000 ludności	9,1	9,4	9,9	9,4	9,0
7	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności	-1,5	-1,0	-0,9	-1,1	-1,0
8	Wskaźnik starości demograficznej w %	16,7	17,3	18,0	18,6	19,2
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1 000 dzieci w wieku 3-6 lat	.	822	876	905	914
10	Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w % (przeciętne roczne)
11	Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w % (przeciętne roczne)
12	Stopa bezrobocia według BAEL ^b w % (przeciętne roczne)
13	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	17	11	8	7	8
14	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^c w zł	4 329,71	4 372,86	4 590,73	4 970,73	5 311,15
15	Przeciętna w roku liczba emerytów i rencistów w tys.	1 147,3	1 149,3	1 151,4	1 179,8	1 184,6
16	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	2 429,61	2 477,08	2 532,76	2 622,91	2 731,77
17	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1 420,54	1 513,23	1 645,75	1 757,03	1 897,39
18	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w %	10,7
19	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w %	4,9	4,4	3,8	3,4	3,0
20	Dzieci w żłobkach ^d i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3	61	72	80	100	115
21	Zasoby mieszkaniowe na 1 000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	380,7	384,0	387,4	391,2	395,5
22	Żużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m^3	29,7	29,8	29,6	30,3	30,8
23	Porady lekarskie udzielone w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,8	8,0	7,8	8,0	8,0
24	Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 grudnia)	1 411	1 387	1 408	1 454	1 470

a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących porównywalne z danymi prezentowanymi w poprzednich edycjach. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary educational units and pre-primary centres; including children staying for the entire school year in institutions providing healthcare services. b From 2021 onwards, the results are grossed up on the basis of data on the resident population of Poland living in dwellings, derived from population balances compiled on the basis of the 2021 Population and Housing Census (NSP 2021), and are not fully comparable with data presented in previous editions. c Data refer to economic entities with more than 9 employees. d Until 2021, including nursery sections.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	Specification	No.
1 528 219	1 584 191	1 708 129	2 058 261	1 859 988	.	Outlays on fixed assets for environmental protection (thousand PLN, current prices)	1
460 891	264 317	280 931	287 114	325 126	.	Outlays on fixed assets for water management (thousand PLN, current prices)	2
0,035	0,036	0,036	0,036	0,038	.	Municipal wastewater discharged per capita (dam ³)	3
44,2	45,3	44,5	44,9	46,3	.	Share of municipal waste collected selectively in total municipal waste collected (%)	4
-5,0	-7,2	-5,8	-5,6	-6,0	-6,4	Natural increase per 1 000 population	5
8,6	7,9	7,3	6,4	5,9	5,6	Live births per 1 000 population	6
-0,8	-1,0	-1,0	-0,6	-0,7	-0,5	Internal and international net migration for permanent residence per 1 000 population	7
19,6	20,1	20,7	21,3	21,9	22,5	Aging index (%)	8
905	924	968	978	987	.	Children aged 3-6 in pre-primary education establishments ^a per 1 000 children aged 3-6	9
.	54,1	54,7	55,2	54,6	54,4	Employment rate according to LFS ^b (% annual average)	10
.	55,8	55,9	56,7	55,9	55,9	Activity rate according to LFS ^b (% annual average)	11
.	2,9	2,5	2,5	2,4	2,6	Unemployment rate according to LFS ^b (% annual average)	12
14	8	9	9	13	21	Registered unemployed per 1 job vacancy (as at 31 December)	13
5 481,24	5 920,61	6 837,53	7 695,21	8 418,51	8 999,44	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^c (PLN)	14
1 186,6	1 176,6	1 167,2	1 165,6	1 163,8	1 161,7	Average annual number of old-age pensioners and other pensioners (thousand persons)	15
2 864,70	3 044,95	3 298,25	3 832,82	4 366,86	4 730,22	Average monthly gross old age pension and other pension benefits from the non-agricultural social insurance system (PLN)	16
2 050,36	2 126,55	2 563,13	2 892,04	3 242,75	.	Average monthly available income per capita in households (PLN)	17
9,5	11,2	7,8	7,6	7,6	.	At-risk-of-poverty rate after social transfers (%)	18
2,8	2,6	2,4	2,3	2,2	.	Share of domiciliary social assistance beneficiaries in the total population (%)	19
122	152	174	190	218	.	Children in nurseries ^d and children's clubs per 1 000 children under the age of 3	20
410,9	417,2	423,9	430,6	437,3	.	Dwelling stock per 1 000 population (as at 31 December)	21
31,8	31,4	31,3	31,4	32,6	.	Household water consumption from public water supply network per capita (m ³)	22
7,1	7,9	8,2	8,6	9,0	.	Medical consultations provided in outpatient healthcare facilities per capita	23
1 489	1 517	1 485	1 448	1 415	.	Population per outpatient healthcare facility (as at 31 December)	24

działalność leczniczą. b Od 2021 r. wyniki zostały uogólnione na podstawie danych o ludności rezydującej Polski zamieszkałej w mieszkaniach i pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie NSP 2021 i nie są w pełni

Tablica 51. Wybrane dane o województwie śląskim (dok.)
Table 51. Selected statistics for the Śląskie Voivodship (cont.)

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1	Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^a w %	97,5	96,1	94,8	96,3	96,7
2	Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^a w %	1,9	3,2	4,4	3,0	2,6
3	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^b w mln zł (ceny bieżące)	20 116,2	19 968,9	20 368,1	23 732,0	25 754,1
4	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^b (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	104,8	99,3	102,0	116,5	108,5
5	Nakłady wewnętrzne ^c na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	295,4	263,9	336,2	412,1	544,0
6	Sprzedaż detaliczna towarów ^b (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	101,3	108,1	114,6	113,3	113,5
7	Drogi powiatowe i gminne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	153,3	154,1	154,7	154,3	156,2
8	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w %	5,8	4,1	3,2	3,2	4,4
9	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:					
10	ogółem	57,2	55,1	54,9	54,3	52,9
11	gminy ^d	57,5	51,8	51,1	50,9	48,8
12	miasta na prawach powiatu	60,7	58,1	57,8	56,9	54,6
13	powiaty	39,8	41,1	42,1	41,8	45,9
13	województwo	48,4	62,1	66,6	64,2	69,1
14	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:					
15	ogółem	19,7	11,5	12,5	17,4	16,2
16	gminy ^d	17,3	10,5	13,4	17,6	16,0
17	miasta na prawach powiatu	18,3	11,0	11,4	15,8	15,4
18	powiaty	15,7	12,4	14,4	19,9	16,4
18	województwo	42,4	20,9	16,9	29,0	25,6
19	Dotacje inwestycyjne ogółem ^e dla jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:					
20	ogółem	1 906,1	797,5	613,0	1 545,3	1 659,2
21	gminy ^d	386,3	268,6	196,4	436,1	577,0
22	miasta na prawach powiatu	808,8	316,1	239,1	689,6	786,8
23	powiaty	147,8	94,1	103,2	201,8	124,3
23	województwo	563,2	118,7	74,3	217,9	171,1
24	Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:					
25	ogółem	69,7	658,5	-19,3	-364,3	-192,5
26	gminy ^d	37,9	349,7	-22,2	-181,5	12,4
27	miasta na prawach powiatu	20,8	222,9	-36,5	-317,1	-432,4
28	powiaty	39,4	64,5	16,4	5,1	57,7
28	województwo	-28,4	21,5	23,0	129,2	169,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Bez amortyzacji środków trwałych.
a Data refer to economic entities employing more than 49 persons. b Data refer to economic entities employing more than 9 persons. c Excluding depreciation of fixed assets.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	Specification	No.
99,2	94,2	93,7	95,2	99,9	97,9	Cost level indicator in non-financial enterprises ^a (%)	1
0,6	4,9	5,3	3,7	-0,4	1,6	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^a (%)	2
22 439,8	22 511,9	30 751,8	35 254,2	32 782,5	.	Investment outlays of non-financial enterprises ^b (million PLN, current prices)	3
87,1	100,3	136,6	114,6	93,0	.	Investment outlays of non-financial enterprises ^b (previous year=100; current prices)	4
536,1	680,1	795,0	932,3	864,3	.	Intramural expenditure ^c on research and development per capita (PLN, current prices)	5
104,1	114,9	104,6	102,8	105,0	110,0	Retail sale of goods ^b (previous year=100; current prices)	6
159,2	155,5	155,0	155,7	154,4	.	Powiat and gmina paved roads per 100 km ² of total area (km)	7
7,4	6,7	9,5	11,8	12,3	.	Share of renewable energy sources in electricity production (%)	8
51,5	51,1	53,8	53,4	54,7	.	Share of own-source revenue in the total revenue of local government units (%)	9
48,7	46,4	50,1	52,2	51,7	.	total	10
53,4	53,4	56,4	55,1	57,0	.	gminas ^d	11
45,8	43,5	42,6	37,1	38,2	.	cities with powiat status	12
57,4	65,6	66,8	64,8	70,7	.	powiats	13
						voivodship	
15,4	14,6	16,0	20,4	15,6	.	Share of investment expenditure in the total expenditure of local government units (%)	14
13,9	13,1	16,3	22,9	19,1	.	total	15
13,8	13,1	14,7	18,4	11,2	.	gminas ^d	16
15,5	14,3	14,9	17,5	16,8	.	cities with powiat status	17
40,0	36,9	28,1	27,3	31,4	.	powiats	18
						voivodship	
1 965,7	1 810,3	1 753,8	3 392,5	3 262,3	.	Total investment grants ^e for local government units (million PLN)	19
534,8	666,4	730,4	1 478,4	1 652,1	.	total	20
904,1	770,9	771,4	1 395,1	1 103,4	.	gminas ^d	21
142,6	96,6	128,5	271,5	325,0	.	cities with powiat status	22
384,3	276,3	123,6	247,4	181,8	.	powiats	23
						voivodship	
569,8	1 659,7	-1 566,4	-2 195,8	-229,8	.	Budget balance of local government units (million PLN)	24
425,0	873,2	-396,8	-664,4	-85,5	.	total	25
25,4	485,5	-1 176,8	-1 642,6	-270,7	.	gminas ^d	26
192,2	132,1	-65,3	-6,6	38,5	.	cities with powiat status	27
-72,8	168,9	72,5	117,8	88,0	.	powiats	28
						voivodship	

d Bez gmin mających również status miast na prawach powiatu. e Suma wszystkich typów dotacji inwestycyjnych.

d Excluding gminas that are also cities with powiat status. e Total of all types of investment grants.

Rozdział 9. Wybrane dane o Katowicach

Chapter 9. Selected statistics for Katowice

Tablica 52. Wybrane dane o Katowicach
Table 52. Selected statistics for Katowice

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tonach/rok:					
1	gazowych	1 145 993	907 008	1 129 441	1 156 350	966 492
2	pyłowych	296	196	220	243	207
3	Odpady wytworzone ^a w tys. t	1 592,4	1 228,0	1 110,2	830,4	856,8
4	Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w kg	320,2	327,0	345,8	349,3	317,6
5	Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	299 910	298 111	296 262	294 510	292 774
6	Przyrost naturalny na 1 000 ludności	-3,4	-2,5	-3,2	-2,9	-3,5
7	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności	-3,3 ^b	-2,8	-2,4	-2,6	-2,4
8	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1 000 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	620	642	663	686	708
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^c na 1 000 dzieci w wieku 3-6 lat	754	880	932	754	974
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w %	3,8	2,8	2,2	1,7	1,0
11	Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (stan w dniu 31 grudnia) w %	56,9	55,0	54,1	55,1	38,8
12	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	11	6	4	4	3
13	Liczba osób na 1 przychodnię ^d (stan w dniu 31 grudnia)	977	940	932	975	935
14	Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej ^d na 1 mieszkańca	13,1	14,3	13,5	13,8	14,3
15	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w %	5,3	5,0	4,8	4,4	4,1
16	Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w %	14,3	15,8	18,6	20,3	25,7
17	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 (stan w dniu 31 grudnia)	160	190	218	253	291
18	Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych (stan w dniu 31 grudnia)	2,13	2,09	2,05	2,03	2,00
19	Podmioty gospodarki narodowej na 1 000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	155	159	162	161	166
20	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	91	90	91	93	96
21	Spółki handlowe na 1 000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	35	38	41	38	40
22	Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^e w %	-5,9	-0,7	3,1	2,4	2,1
23	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^f na 1 mieszkańca w zł	6 391	5 978	8 047	5 978	6 911
24	Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności	3,9	5,6	5,5	3,0	4,6
25	Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	3 879	4 048	4 162	4 459	4 704
26	Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	964	489	527	1 074	1 570

a W ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Do obliczenia ogólnego salda migracji w przypadku migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r. c W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji. e Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. f Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących

a Within the year; excluding municipal waste. b For the calculation of net migration with respect to international migration 2014 data are applied. c In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary educational units and pre-primary centres; including children staying for the entire school year in institutions providing healthcare services. e Data refer to economic entities employing more than 49 persons. f Data refer to economic entities employing more than 9 persons; classified by investment location.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	Specification	No.
						Emissions of air pollutants from plants with a significant impact on air quality (tonnes/year):	
816 912	999 182	202 926	124 353	68 693	.	gases	1
152	132	101	78	88	.	particulates	2
760,6	633,2	438,3	610,7	457,2	.	Waste generated ^a (thousand tonnes)	3
319,7	306,3	288,8	285,2	291,1	.	Mixed municipal waste collected per capita (kg)	4
286 369	282 755	280 190	279 190	278 885	277 415	Population (as at 31 December)	5
-6,2	-8,3	-6,7	-6,0	-7,0	-6,4	Natural increase per 1 000 population	6
-1,3	-0,3	-1,7	0,9	0,1	-0,0	Internal and international net migration for permanent residence per 1 000 population	7
687	691	701	707	720	723	Non-working age population per 1 000 persons of working age (as at 31 December)	8
962	1 053	1 117	1 105	1 049	.	Children aged 3-6 in pre-primary establishments ^c per 1 000 children aged 3-6	9
1,7	1,8	1,5	1,0	1,0	1,5	Registered unemployment rate (% , as at 31 December)	10
32,7	47,4	49,3	36,5	29,7	28,0	Share of long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons (% , as at 31 December)	11
9	3	4	2	7	24	Registered unemployed per 1 job vacancy (as at 31 December)	12
948	924	878	831	815	.	Population per 1 outpatient department ^d (as at 31 December)	13
12,7	14,7	15,4	17,1	17,2	.	Medical consultations provided in outpatient healthcare facilities ^d per capita	14
3,7	3,5	3,4	3,3	3,1	.	Share of domiciliary social assistance beneficiaries in the total population (%)	15
29,6	36,1	37,6	38,4	36,1	.	Percentage of children under the age of 3 in nurseries and children's clubs (%)	16
354	431	439	477	486	.	Places in nurseries and children's clubs per 1 000 children under the age of 3 (as of 31 December)	17
1,88	1,83	1,79	1,75	1,72	.	Number of persons per dwelling in the dwelling stock (as at 31 December)	18
174	183	191	197	204	209	Entities of the national economy per 1 000 population (as at 31 December)	19
100	105	109	113	117	121	Natural persons conducting economic activity per 1 000 population (as at 31 December)	20
42	46	50	52	53	54	Commercial companies per 1 000 population (as at 31 December)	21
-3,0	3,2	5,6	4,1	-1,1	0,9	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^e (%)	22
9 775	8 100	9 037	11 769	12 260	.	Investment outlays in enterprises per capita ^f (PLN, current prices)	23
12,0	8,2	6,6	10,6	9,6	8,4	Dwellings completed per 1 000 population	24
5 011	5 439	5 858	6 559	7 553	.	City budget own-source revenue per capita (PLN)	25
1 654	1 323	1 561	3 399	1 837	.	City budget property expenditure per capita (PLN)	26

zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. d Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

d Including data on institutions under the authority of the Ministry of National Defence, and the Ministry of the Interior and Administration.

Rozdział 10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu

Chapter 10. Selected statistics on cities with powiat status

Tablica 53. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu

Table 53. Selected statistics on cities with powiat status

Lp.	Wyszczególnienie	Bielsko-Biała	Bytom	Chorzów	Częstochowa	Dąbrowa Górnicza
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2024 r. w tonach/rok:					
1	gazowych	179 029	111 720	811 189	965 009	8 427 161
2	pyłowych	28	74	49	39	1 133
3	Odpady wytworzone ^a w 2024 r. w tys. t	73,3	221,3	88,0	91,0	2 265,0
4	Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2024 r. w kg	92,6	239,4	247,9	260,8	292,8
5	Ludność w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	163 164	144 598	98 418	201 439	111 309
6	Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2025 r.	-5,6	-8,9	-8,2	-8,8	-8,5
7	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności w 2025 r.	-1,9	-3,4	-2,4	-2,3	-1,5
8	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	789	697	684	814	794
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^b na 1 000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2024/25	1 132	944	953	1 061	1 021
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	2,4	10,3	4,6	4,4	4,6
11	Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2025 r. (stan dnia 31 grudnia) w %	34,4	48,0	39,4	35,9	43,1
12	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	42	29	18	21	45
13	Liczba osób na 1 przychodnię w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	955	1 876	1 462	1 227	1 460
14	Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w 2024 r.	12,7	8,7	9,7	10,3	8,8
15	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2024 r. w %	1,3	3,2	3,3	2,5	1,5
16	Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w 2024 r. w %	21,7	21,2	29,4	13,0	35,1
17	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	283	216	413	168	495
18	Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	2,12	1,97	1,80	1,96	2,14
19	Podmioty gospodarki narodowej na 1 000 ludności w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	186	126	132	145	125
20	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 ludności w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	126	80	92	101	90
21	Spółki handlowe na 1 000 ludności w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	30	12	18	23	16
22	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^c na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	7 835	2 405	8 832	4 246	21 034
23	Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności w 2025 r.	5,7	2,0	4,9	4,3	1,8
24	Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	6 282	4 221	5 050	5 526	6 957
25	Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	1 309	385	1 010	838	1 173

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez a Excluding municipal waste. b In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary educational units and pre-primary centres; including children staying for the entire school year in institutions providing healthcare

Gliwice	Jastrzębie- -Zdrój	Jaworzno	Katowice	Mysłowice	Specification	No.
					Emissions of air pollutants from plants with a significant impact on air quality, 2024 (tonnes/year):	
434 932	339 779	4 369 791	68 693	46 972	gases	1
138	87	155	88	8	particulates	2
709,3	3 220,9	826,8	457,2	317,3	Waste generated ^a , 2024 (thousand tonnes)	3
275,6	234,2	274,6	291,1	242,5	Mixed municipal waste collected per capita, 2024 (kg)	4
166 942	80 527	85 253	277 415	70 160	Population, 2025 (as at 31 December)	5
-5,5	-5,5	-8,2	-6,4	-5,4	Natural increase per 1 000 population, 2025	6
-1,0	-4,6	-1,4	-0,0	-1,8	Internal and international net migration for permanent residence per 1 000 population, 2025	7
761	720	734	723	727	Non-working age population per 1 000 persons of working age, 2025 (as at 31 December)	8
1 040	1 004	978	1 049	984	Children aged 3-6 attending pre-primary establishments ^b per 1 000 children aged 3-6, 2024/25 school year	9
3,0	4,8	4,4	1,5	5,2	Registered unemployment rate, 2025 (% as at 31 December)	10
33,6	35,5	34,3	28,0	37,6	Share of long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons, 2025 (% as at 31 December)	11
30	33	21	24	39	Registered unemployed per 1 job vacancy, 2025 (as at 31 December)	12
1 219	1 849	2 002	815	1 505	Population per 1 outpatient department, 2024 (as at 31 December)	13
10,9	8,7	9,3	17,2	8,7	Medical consultations provided in outpatient healthcare facilities per capita, 2024	14
1,8	1,8	1,5	3,1	1,6	Share of domiciliary social assistance beneficiaries in the total population, 2024 (%)	15
28,2	20,3	27,4	36,1	23,5	Percentage of children under the age of 3 in nurseries and children's clubs, 2024 (%)	16
330	234	332	486	353	Places in nurseries and children's clubs per 1 000 children under the age of 3, 2024 (as at 31 December)	17
2,00	2,46	2,31	1,72	2,28	Number of persons per dwelling in the dwelling stock, 2024 (as at 31 December)	18
167	84	120	210	123	Entities of the national economy per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	19
104	63	87	122	91	Natural persons conducting economic activity per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	20
24	7	12	54	15	Commercial companies per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	21
14 076	11 736	6 244	12 260	4 671	Investment outlays in enterprises per capita ^c , 2024 (PLN, current prices)	22
7,9	1,0	3,7	8,4	1,6	Dwellings completed per 1 000 population, 2025	23
7 462	4 762	5 809	7 553	4 503	City budget own-source revenue per capita, 2024 (PLN)	24
1 660	1 081	1 402	1 837	980	City budget property expenditure per capita, 2024 (PLN)	25

cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych w których liczba pracujących przekracza 9 osób, według lokalizacji inwestycji. services. c Data refer to economic entities employing more than 9 persons; classified by investment location.

Tablica 53. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu (dok.)

Table 53. Selected statistics on cities with powiat status (cont.)

Lp.	Wyszczególnienie	Piekary Śląskie	Ruda Śląska	Rybnik	Siemianowice Śląskie	Sosnowiec
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2024 r. w tonach/rok:					
1	gazowych	67 263	125 408	2 700 535	506 880	106 656
2	pyłowych	12	60	162	48	9
3	Odpady wytworzone ^a w 2024 r. w tys. t	49,5	799,4	1 727,8	62,1	69,7
4	Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2024 r. w kg	252,7	242,4	213,8	254,4	204,6
5	Ludność w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	51 030	127 601	128 788	62 311	182 971
6	Przyrost naturalny na 1 000 ludności w 2025 r.	-7,1	-5,9	-5,4	-7,8	-9,1
7	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1 000 ludności w 2025 r.	-0,2	-3,6	-1,9	-0,5	-1,8
8	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	753	726	727	754	799
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^b na 1 000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2024/25	957	931	1015	970	1017
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	9,3	4,0	3,8	5,6	6,3
11	Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2025 r. (stan dnia 31 grudnia) w %	52,3	23,9	34,2	30,8	49,9
12	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2025 r. (stan w dniu 31 grudnia)	10	12	22	11	16
13	Liczba osób na 1 przychodnię w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1 427	2 183	1 623	1 653	1 609
14	Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w 2024 r.	10,4	9,0	7,8	8,8	9,5
15	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2024 r. w %	1,9	2,9	1,9	3,1	2,5
16	Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w 2024 r. w %	19,6	22,4	16,7	27,2	31,2
17	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	206	279	206	370	492
18	Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	2,23	2,09	2,43	1,94	1,93
19	Podmioty gospodarki narodowej na 1 000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	98	95	124	115	131
20	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	69	72	90	86	96
21	Spółki handlowe na 1 000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	12	9	14	11	14
22	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^c na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	1 653	3 430	20 197	4 947	5 280
23	Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 ludności w 2025 r.	2,4	1,8	3,0	4,6	4,1
24	Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	4 194	4 848	6 503	4 701	4 721
25	Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2024 r. w zł	942	971	2 298	662	1 234

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez a Excluding municipal waste. b In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary educational units and pre-primary centres; including children staying for the entire school year in institutions providing healthcare

Świętochłowice	Tychy	Zabrze	Żory	Specification	No.
				Emissions of air pollutants from plants with a significant impact on air quality, 2024 (tonnes/year):	
42 550	445 049	440 621	32 386	gases	1
7	54	60	3	particulates	2
59,7	203,4	84,0	22,9	Waste generated ^a , 2024 (thousand tonnes)	3
212,9	211,4	218,5	222,7	Mixed municipal waste collected per capita, 2024 (kg)	4
44 621	120 081	150 780	61 857	Population, 2025 (as at 31 December)	5
-6,1	-5,8	-6,7	-2,7	Natural increase per 1 000 population, 2025	6
-3,3	-2,4	-4,2	1,6	Internal and international net migration for permanent residence per 1 000 population, 2025	7
718	790	716	740	Non-working age population per 1 000 persons of working age, 2025 (as at 31 December)	8
938	1 081	959	1 056	Children aged 3-6 attending pre-primary establishments ^b per 1 000 children aged 3-6, 2024/25 school year	9
6,3	2,5	5,4	4,5	Registered unemployment rate, 2025 (% as at 31 December)	10
31,8	26,2	39,6	32,2	Share of long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons, 2025 (% as at 31 December)	11
1	7	11	30	Registered unemployed per 1 job vacancy, 2025 (as at 31 December)	12
2 144	1 175	1 399	1 935	Population per 1 outpatient department, 2024 (as at 31 December)	13
8,2	10,8	9,5	7,9	Medical consultations provided in outpatient healthcare facilities per capita, 2024	14
3,0	2,0	2,9	1,6	Share of domiciliary social assistance beneficiaries in the total population, 2024 (%)	15
23,2	30,8	26,9	30,0	Percentage of children under the age of 3 in nurseries and children's clubs, 2024 (%)	16
410	402	390	390	Places in nurseries and children's clubs per 1 000 children under the age of 3, 2024 (as at 31 December)	17
1,92	2,23	2,11	2,56	Number of persons per dwelling in the dwelling stock, 2024 (as of 31 December)	18
102	130	124	116	Entities of the national economy per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	19
77	90	80	87	Natural persons conducting economic activity per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	20
9	21	11	13	Commercial companies per 1 000 population, 2025 (as at 31 December)	21
2 525	14 870	4 664	4 290	Investment outlays in enterprises per capita ^c , 2024 (PLN, current prices)	22
2,5	3,1	2,8	6,6	Dwellings completed per 1 000 population, 2025	23
4 033	5 787	4 750	4 750	City budget own-source revenue per capita, 2024 (PLN)	24
1 537	1 303	962	2 278	City budget property expenditure per capita, 2024 (PLN)	25

cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych w których liczba pracujących przekracza 9 osób, według lokalizacji inwestycji. services. c Data refer to economic entities employing more than 9 persons; classified by investment location.